

Dr. Kuti László

**ÚJABB
HADITUDÓSÍTÁSOK**

a frontharcos tudósításai
az érdekegyeztetés harcmezejéről

2. kötet

Felelős szerkesztő: dr. Dura László
(Dura Stúdió)

Készült a Magyar Üdülési Alapítvány (MNÜA)
és az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés (ÉSZT) támogatásával.

Kiadó: Dura Stúdió

© dr. Kuti László

2007.

2005. október

2004. október 8.

Az előző tárgyalás óta eltelt két hét nemcsak arra volt jó, hogy alaposan végiggondoljuk a bérajánlást és a minimálbért, hanem arra is, hogy új kormány alakuljon, és megváltozzon mind a munkaügyi miniszter, mind a politikai államtitkár személye. A korábbi politikai államtitkárból miniszter lett, és az MSZOSZ ifjú elnökhelyettese került az államtitkári székbe. Ez többeket meglepett, de végül is megértük, hogy gyakorló szakszervezeti vezető jusson fontos pozícióhoz a Munkaügyi Minisztériumba, még akkor is, ha viszonylag rövid szakszervezeti előélete volt.

Napirend előtt a kormányoldal kért szót, és az új miniszter az új kormány nevében köszöntötte a jelen lévőket. Kijelentette, hogy továbbra is érdekeltek abban, hogy az érdekegyeztető fórum és intézményrendszere működjön, érdemi érdekegyeztetés és megállapodás legyen. Kifejtette azt is, hogy elkötelezettek az együttműködésben. Kezdeményezi, hogy mindkét oldal vezető testületeivel tekintsék át közösen a következő két év teendőit, 2006. augusztusáig (ez az óta már meg is történt, így politikai államtitkárával együtt részt vett az ÉSZT elnökségi ülésén is). Törekednek az érdekképviseltek javaslatainak akceptálására. Tájékoztat minket, hogy benyújtották a költségvetést, és bízik benne, hogy hamarosan erről is tárgyalni fogunk. Elmondta azt is: annyi jó emléke van a kormányoldal elnöki székéről, hogy a jövőben is sokszor kíván beleülni, és részt venni a tárgyalásokon. Megköszönte az őt támogató véleménynyilvánításokat, amit a bizalom jelének tekint, és végül kérte a további jó együttműködést.

Szavaira először – a sorrendnek megfelelően – a mi oldalelnökünk reagált. Megerősítette, hogy oldalunk elkötelezett a társadalmi béke fenntartásában. Megköszönte a miniszter egyeztetési szándékát, és kijelentette: készen állunk rá. Végül nagyon jó munkát kívánt a miniszternek és az államtitkárnak.

A munkáltatók soros elnöke is gratulált a kinevezetteknek, és megerősítette: ők is állnak az érdekegyeztetés elé.

A miniszter ezek után kijelentette: valamennyi eddigi megállapodást magukra nézve kötelezőnek tartanak. Majd – bedobva politikai államtitkárát a mélyvízbe – elköszönt, mondván kb. másfél órára el kell mennie, de vissza szándékszik jönni. Mi pedig folytattuk a tárgyalást az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről.

Kormányoldali előterjesztés

A napirend a régi volt (már szeptember 13-a óta), de a kormányoldal szóvivője új, ugyanis a kormányváltás során kicserélődött a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára is. Az adótörvények már befolyásolják a költségvetést, kezdte a téma felvezetését, ugyanis a kormány benyújtotta őket a parlamentnek, és az általános vita is megkezdődött. A kormány törekszik a túlzott különbségek csökkentésére, és az élőmunka terhelésének csökkentésére, továbbá a kutatás és az innováció feltételeinek ösztönzésére. Cél az adminisztráció csökkentése is. Az adótábla két kulcsos lesz, és alapkövetelmény a minimálbér adómentessége. A melegítkeztetés adómentes határának 7 500, a hidegítkeztetésének 4 000 forintot javasolnak. Az iskolakezdési támogatás adómentes határa 17 000 forint lenne. A minimálbér 10 százalékát meg nem haladó jutalomrész adómentes lenne. Fontos követelménynek tartják a foglalkoztatás segítését, ezért az EHO 2005 novemberétől 1 200 Ft-ra csökkenne, s sorolta tovább azokat a kedvező módosításokat, amelyek a munkáltatókat érintik.

Nagy figyelemmel hallgattuk a kormány előterjesztését, kezdte hozzászólását oldalunk szóvivője, mert kíváncsiak voltunk, hogy a bértárgyalásokat elősegítő lépésekre sor kerül-e. De nem került, mert az államtitkár úr a múltkori állapot összefoglalását ismertette. Az adótábla ugyan visszahoz átlagosan 2 százalékot, de az átlag alatti jövedelmeknél, nem hoz értékelhető eredményt. Ezért a minimálbért kell növelni. A melegítkeztetés adómentes határának mi 8 000 Ft-ot javasolunk. Javasoljuk továbbá, hogy a társadalmi szervezetek az a vállalkozási tevékenysége, amelyet alaptevékenységre fordítanak, legyen adómentes. Keressük meg a visszaélők kiszűrésének technikáját, tette hozzá. Az sem mindegy, hogy az átlagkereset melyik adósávban tartozik, szerintünk az alsóba kellene.

Elfogadhatatlan tételek

A munkáltatók szóvivője szerint a változtatásra tett javaslatok nem szolgálják a versenyképesség javulását. Nálunk van a térségben a legalacsonyabb GDP növekedés. Erre jobban oda kell figyelni, és adópolitikával támogatni. Továbbra is fontosnak tartják, hogy bizonyos költségelemek változzanak, pl. magánautók 3 Ft-os kilométerpénze. A vállalati mobiltelefonok után kivetendő adóelképzelés elfogadhatatlan, és még sorolta az elfogadhatatlan tételeket.

Minden számításunk szerint az átlag alatti jövedelmek adóterhe csökkenni fog válaszolt a pénzügyi államtitkár. Ebben az évben a meleg étkeztetés felső határa jelentősen emelkedett, és ezt még 1 500 Ft-al kívánják emelni. A társadalmi szervezetek kedvezményezését adótechnikai okokból utasítják el, mert félnek a visszaélésektől. Hasonló módon és hosszasan válaszolt a munkaadók javaslataira. A mobiltelefonok adóját nagy valószínűséggel csökkentik volt talán az egyetlen pozitívuma a munkáltatók felvetéseire adott válaszában.

Statikus helyzet – dinamikus szemlélet

Ha dinamikát segítő javaslatot teszünk, az nem biztos, hogy bevételkieséssel jár, vette át a szót ismételten oldalszóvivőnk. Nézzük ebből a szempontból is a dolgokat, ne csak a költségvetés szempontjából. Ide sorolhatjuk például az étkezési hozzájárulást, ugyanakkor az a mi szempontunkból kevésbé érdekes, hogy az adórendszer hány kulcsos. Az elhangzott javaslat csak részben hozza a célokat, fejezte be hozzá szólását.

A munkáltatók szóvivője hasonlóan röviden volt elutasító, de az oldalról még többen elmondták a véleményüket. Előbb a mezőgazdaság problémáiról beszéltek, majd a kormányhoz szóltak. Ők lényegében a pénzügyminisztérium szemléletét kifogásolják, mert a PM mindig statikus helyzetből vizsgálja a dolgokat, ők pedig dinamikus szemlélettel. Nem jó az a szemlélet, amelyik csak kiskapukat csuk be, a nagykapuk pedig megfojtják a gazdaságot. Véleményük szerint azt, amit az SZJA hoz, máshol fogjuk kifizetni.

A PM államtitkára ezek után megpróbált a nyitott kérdésekre válaszolni. Bizonyos kérdésekben nem tudnak eltekinteni a bevételi követelményektől, mondta. A meleg étkeztetés ösztönzése egyezik a kormány szándékával, ezért el tudja fogadni a 8 000 Ft-ot. Az agráriummal kapcsolatos kérdések felvetését köszönik.

A 8 000 Ft rendben van, értett egyet az elhangzottakkal oldalunk szóvivője, majd bejelentette, hogy további körre nem tartunk igényt. Ha a munkáltatói oldal sem kifogásolja, akkor ez lehet a megállapodás. De azt még megjegyezte, hogy a természetbeli juttatás teljesítéséhez kötésének a javaslata nem tetszik nekünk.

A munkáltatói oldalról többen is szóltak, lényegében hasonló szándékkal. Kérték, hogy azoknál a kérdéseknél, ahol az volt a kormányzati válasz: megvizsgáljuk, kapjanak tájékoztatást. Hasonlóképp tájékoztassák őket arról is, hogy az EHO-nál mi lesz a további menetrend.

Nincs alkotmányellenes dolog az SZJA törvényben, reagált a kormány szóvivője, ha mégis lenne, azt viszont korigálni kell, de nem itt. A magyar gazdaság szerencsére jobban áll, folytatta, mint ahogy itt egy-két hozzászólásban elhangzott. Az adatok nem mutatják, hogy relatív lemaradásunk lenne a környező országokhoz képest. De természetesen van, amiben nem úgy állnak a dolgok, ahogy szeretnénk volna, ismerte el. Az EHO megállapodás arról szól, hogy 2005-ben csökkenni fog, de arra, hogy ez január 1-től következzen be nincs megállapodás, zárta le a hozzászólását.

Ez egyben e napirendi rész lezárását is jelentette, s így í jól végzett munka után tarthattunk egy rövid ebédszünetet, amikor elfogyaszthattuk az immáron hagyományosnak mondható szendvicseket.

Bértárgyalások

A szünetben a kormányoldal elnököt cserélt, ugyanis ígéretéhez híven visszatért a miniszter, és hozzászólásával meg is kezdte a bértárgyalások első körét. Az előző plenáris ülésen elhangzottakhoz képest (4,5 %) a kormány kész elmenni a termelékenység várható emelkedéséig. Javasolja, hogy a szociális partnerek lépjenek egymás felé. Ők, mármint a kormány, szeretnének nyitottak lenni egy olyan megoldáshoz, amely a bruttó megállapodásban rögzíti a reáltartalmat. A kormány arra is tenne ajánlást, az összegén kívül, hogy a helyi bérmegállapodásoknál a szakmunkások béremelése kapjon prioritást. Lényegében azért, hogy érdemes legyen szakmát választani. Valamivel számolnunk kellett, és ez 57 000 Ft volt, mondta a minimálbérrel kapcsolatban, de ez egy technikai szám nem a kormány végső álláspontja. A tárgyalások során megszülető megállapodást természetesen át fogják vezetni.

Jó hírt halottunk tegnap a költségvetés fő összefüggéseiről, kezdte a hozzászólását oldalunk szóvivője, hogy 3-4 százalékos reáljövedelem növekedéssel számolnak. Induló álláspontunk a minimálbérnél 62 000 Ft, és továbbra is követendőnek tartunk néhány minimális elvet. Így a minimálbér fedezze a létminimumot és közelítse az átlagkeresetek 60 százalékát. Az átlagkeresetek növelésénél a kormány mai bejelentése a megállapodást segíti. Oldalunk 6-8 százalékos bruttó keresetnövekedést javasol. Ugyanakkor úgy látjuk, hogy a minimálbér tárgyalások nehezek lesznek ezért egy kétoldalú megbeszélést javasolunk a munkáltatóknak.

Sajnos e témánál oldalunk nem volt egységes, az Autonómok elnö-

ke ugyanis az oldalétól kissé eltérő álláspontot képviselt, s azt el is mondta. Így némi vita alakult ki a szövívők és közte.

A vita lezártaival a munkáltatók vették át a szót. Szövívőjük elmondta, hogy a GDP növekedéssel szemben vannak bizonyos kételyeik, ezért olyan ajánlatot tesznek, amivel a Magyarországon működő vállalatok jelentős többségéhez szólnak. Jelenleg az infláció körüli, 4,5 százalékos átlagbéremelést tartanak reálisnak. A minimálbérrel kapcsolatban elmondta, hogy 2004-et megelőzően három év alatt 100 százalékkal növekedett a minimálbér, ami viszont azt jelenti, hogy négy év alatt 98 százalékos volt a növekedés. Ezért óvva int minket, hogy a minimálbérhez hozzányúljunk. Eddig is iparágak szűntek meg, működő tőke vonult ki. Azt 2005-re sem fogadják el, hogy a minimálbér jobban emelkedjen, mint az átlag. Ezért 55 400 Ft-os minimálbért javasolnak. A garancia kérdésében oldaluk nyitott, ha ugyanezen vállalatoknak az árbevétele garantáltan emelkedik.

Néhány adat

A munkaügyi miniszter ezután néhány statisztikai adatot ismertetett. A KSH szerint 2004 első hat hónapjában 7-8 százalékos bruttó béremelés volt tervezve. Ezzel szemben az 1-6 havi tény 8,6 százalék, ami úgy jött ki, hogy a vállalkozói szférában 10,1-el, a közszférában pedig 6,3 százalékkal emelkedtek a bérek. A nettó béremelés átlaga 7,4, a vállalkozói szférában 8,3, a közszférában 5,9 százalék. Az egy keresőre jutó nettó reálbérnövekedés 0,3 százalék. A vállalkozói szférában 1,1 százalékos növekedés, a közszférában 1,1 százalékos reálkereset-csökkenés történt. A minimálbér reáltartalma a következőképp változott: 2000-ben 3,2, 2001-ben 39,1, 2002-ben 22,6, 2003-ban 5,2 és 2004-ben -2,1 százalék. A garantált minimálbér irányába már tettek néhány fontos lépést.

A GDP növekedéssel megegyező reálbérnövekedést nem tudunk elképzelni, mondták a munkáltatók, mert annak az eredménye a nulla foglalkoztatás növekedés lenne. A 3-4 % közötti reálbérnövekedés sávba talán el tudnak jutni. Csak olyan javaslatokat tudnak elfogadni, amelyet garantálni is tudnak.

A prognózisok mostanában beváltak szúrta közbe a PM államtitkára.

A számháborút a munkáltatók szövívője kezdte, vette át a szót a mi szövívők. Pedig ez most nem szerencsés, mert még nem tisztáztuk a kiinduló alapokat. Az első hét hónap statisztikája rosszabb, mint az elő hat hónapé, folytatta. Ha pedig a rendszerváltás utáni 14 évet vesszük figyelembe, akkor a bérek nagyon rosszul alakultak.

Nemzetgazdasági átlagról beszélünk, ami azt jelenti, hogy stagnálnak az átlagkeresetek, szólt köbe az Autonómok elnöke.

A miniszter úr pontosította a kormány álláspontját, szólt a munkáltatók szóvivője. A bevétel, a teljesítmény alakulása a meghatározó, folytatta. A vállalatok érzik a legjobban a szakmunkás hiányt, és ott, ahol ezt érzik, a bérezésnél érvényesítik is. A munkáltatók hajlandók kétoldalú egyeztetésre, de megállapodni még nem tudnak. Főleg azért nem, mert az EHO-ban nem történt semmiféle változás.

Számunkra fontosabb a szakmunkások bérének az emelése, mint a diplomásoké, jegyezték meg többen is a munkáltatói oldalról. (S ezzel egyből egy a közelmúltba látogató időutazás részeseiként érezhetjük magunkat.) Majd az is elhangzott (jogosan), hogy először azt kellene tisztázni, hogy ki a szakmunkás.

Ma a versenyszféra bérajánlásáról beszélünk, próbálta a helyes irányba terelni a vitát a miniszter. Nekünk itt nincs lehetőségünk, hogy a bérajánlást garantáljuk, mondta. Majd azt tanácsolta, hogy függesszük föl a tárgyalást, mert ma nem lesz megállapodás.

Két hét múlva, 22-én, pénteken folytatjuk, élt az alkalommal a levezető elnök, megjegyezve, hogy akkor a költségvetésről és az adókról is tárgyalhatunk. Ezzel berekesztette az ülést, ami azonban csak a kormányoldal tagjainak jelentet szabadulást, ugyanis mi maradtunk a munkáltatókkal és elkezdtük a kétoldalú egyeztetést.

Lapon kívüli¹

2004. október 22.

Ahogy megbeszéltük két hét elteltével ismét összejöttünk, hogy változatlan napirenddel folytassuk a tárgyalást. Az eltérés csakannyi volt, hogy most az oldalunknak volt egy napirend előtti kérdése, amit az Autonómok képviselője tett föl. Kérte a korkedvezményes nyugdíjazással kapcsolatos tárgyalások megindítását. Aggódik, mert a kormány nem tartja be a korábbi megállapodást.

Tartjuk magunkat a menetrendhez válaszul a munkaügyi miniszter, aki korábbi ígéretéhez híven a mostani plenáris ülésen is részt vett. A költségvetési törvény zárórendeletében van az idő pontosítására indítvány, mondta, majd megértést kért, mert a kormányátalakítás miatt változtak bizonyos dolgok.

---

¹ Az itt következő eseményekről nem jelent meg Haditudósítás a Szószólóban. Az évenkénti lapszámcsökkentés, 12-ről 6-ra illetve az események számának megnövelése gyakorlatilag nem tette lehetővé.

Szóvivőnk megköszönte a választ és biztosította a minisztert a türelmünkről.

A költségvetési törvényjavaslattal kezdtünk. A kormány abból indult ki, hogy milyen gazdaságpolitikát kellene folytatni, kezdte a téma felvezetését a Pénzügyminisztérium politikai államtitkára, mint kormányoldali szóvivő. A 2001-es költségvetés eltért a korábbiaktól. Ezt 2003-ban korrigálták, majd 2004-ben tovább kellett javítani. Az adatok azt mutatják, hogy e korrekciók jók voltak. A gazdasági növekedés eléri a 4 százalékot. Megindult a dezinflációs folyamat, és ez évre 6,8 százalékos éves infláció várható. A jövő évi pedig még ennél is kevesebb lesz. 3 százalékos lakossági fogyasztásnövekedéssel számolnak. A külső kereslet az ideihez hasonlóan növekedhet. A reálkereset növekedés a termelési növekedéssel lehet azonos. Az államháztartás hiánya csökken. Ezért a következő társadalompolitikai lépések megtételét javasolják:

1. A munkahelyteremtést, a foglalkoztatás növelését.
2. Az igazságosabb támogatást, mely a gyermeket nevelőket, a fiatalokat és a nyugdíjasokat emeli ki.
3. A foglalkoztatáspolitikában fontos az Unió források felhasználása. Hasonlóképpen fontos az innováció támogatása is.

Ahhoz a gazdaságpolitikához csatlakozunk, amit az államtitkár úr elmondott, kezdte hozzászólását az oldalunk szóvivője. A belföldi fogyasztás számunkra fontos, de elfogadjuk az exportorientált gazdasági növekedést, ha nem értékeli alul a belső fogyasztást a kormány. A béreknél a 2004. év reálfolyamatainak eddigi alakulása figyelmeztető. Nyolc év alatt először találkoztunk reálbércsökkenéssel. Milyen okok miatt történt a változás? Az infláció eltért attól, amiben megállapodtunk? A mi figyelmeztetésünkre nem figyelt oda senki? A 2005. évi költségvetési javaslatok közül érdekelték vagyunk a dinamikus gazdasági növekedésben, valamint abban, hogy a reálbérek összhangban növekedjenek a tényleges teljesítményekkel, továbbá a foglalkoztatás növelésében és a munkahelyek megtartásában. Javasoljuk, hogy a prioritások közé kerüljön be a szakképzés és a felnőttképzés. Kérdés, hogy van-e gyermektámogatási rendszer. Végül aggályainkat fejezte ki a magánnyugdíjpénztári befizetések miatt.

Oldalunk másik szóvivője (a költségvetésnél hagyományosan két szóvivőnk van, egy a köz- és egy a versenyszféra részéről), a SZEF elnöke elmondta, hogy fontos az az intézményrendszer, amelyik az állami büdzből finanszírozzák, de a részletekre nem tért ki, mert arról az OKÉT-ben kell tárgyalni. Ez a költségvetés jogtechnikai szem-

pontból túlterjeszkedik a korábbiakon azzal, hogy több szaktörvényt is módosít. Azt nem támadjuk, hogy az állam magán takarékoskodik, de kérdés, hogy ésszerűen teszi-e? Szerintünk ez nem jelenik meg a költségvetésben, csak pénzügypolitikai szempontból akarnak takarékosági lépéseket kikényszeríteni, a „kisebb állam” víziója jegyében.

Ekkor a munkaügyi miniszter közbeszólt azzal a javaslattal, hogy a költségvetési és az adó vita után legyen egy rövid tárgyalási szünet, mert neki most vissza kell mennie a minisztériumba, de a bérvitára vissza akar jönni. E bejelentés után el is ment.

12-13 óra között fejezzük be javasolta a munkáltatók oldalelnöke. Az elsőt elfogadjuk, a másodikat megfontoljuk, válaszolt a mienk, majd folytattuk a vitát.

Mi gazdaságpolitikai oldalról közelítjük meg a témát, kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Véleményünk nem különbözik attól, amit korábban is mondtunk, folytatta. Szerintünk a prioritások nem törvénytörően azt tartalmazzák, amire szükség van. A gazdaság fejlődése meghozza a prioritásokat. „Ne a kenyér felosztása legyen a cél, hanem a nagyobb kenyér megszerzése” jelentette ki². Majd arról beszélt, hogy nőnek a munkáltatói terhek. Szerintük a gazdaság fejlődése hozhat foglalkoztatás bővítést. Támogatják a jövedelemcentralizáció mértékének a csökkentését. A törvénynek a gazdasági növekedést kell támogatnia.

Munkáltatói oldalról elhangzott az is, hogy a MAT-ot ne terheljük fölöslegesen a nem odaillő dolgokkal.

Van idő még vitatkozni, folytatta a PM államtitkára. Majd megjegyezte, hogy jelentős eltérést nem érzékelt a három oldal véleménye között, csak hangsúlybeli különbséget. Egyetért azzal, hogy a hazai fogyasztást nem lehet visszaszorítani, de ez a veszély nem is áll fenn. Elmondta azt is, hogy 0–1% közötti reálkereset növekedéssel számolta, s úgy tűnik ez be is következik. A 0–1% csak átmeneti helyzet. A szakképzés és felnőttképzés prioritás. Azt az igazságtalan helyzetet kívánják fölszámolni, hogy a valódi adókedvezmény csak azoknak kedvezett, akik sok adót fizettek, és volt mit visszaigényelniük. Elmagyarázta azt is, hogy a magánnyugdíjpénztári támogatás miért nem számít be a hiányba. Egyetértett azzal, hogy a közsféra ügyeit külön kell tárgyalni. Kijelentette, hogy az adórendszer keretében a vállalkozások terheit nem növelik, hanem csökkentik. A munkaerőpiaci alap

---

² Igaz azt is fel kell osztani, de ez nem cél, hanem eszköz, hogy mindenkinek jusson belőle.

önállóságát ne kívánják csorbítani, a lehetőségeket, az aktív eszközöket bővítik. Az agrárium kedvezményeit, a vidékfejlesztés növekedését támogatják.

A 0-1% rossz pozíció jegyezte meg a bérekkel kapcsolatban a szóvivőnk. Ez 3-4 százalékkal elmarad a tényleges gazdasági növekedéstől. A mezőgazdaságban a foglalkoztatás fenntartása a bértárgyalások fontos része, tette hozzá. A mai tárgyalások kritikus pontja lesz az EHO jegyezte meg. Ha itt nem jutunk előre, nem fogunk 12-ig végezni. Ezért a mai bértárgyalásokat segítené, a minimálbérben legjobban érintett ágazatok valamilyen differenciált kezelésbe részesülnének.

A megállapodásokat illik betartani, tette hozzá oldalunkról az autonómok képviselője. A 2004. évi bérmegállapodás b) pontja szerint a tételes EHO 2005-ben 1 200 Ft-al csökken, 2006-ban pedig megszűnik. Határidő nem volt kikötve, ami azt jelenti, hogy ez az egész évre vonatkozik. A miniszterelnök úr megerősítette, hogy érvényesnek ismeri el a korábbi megállapodásokat, ezért ha a kormány ezt nem tudja teljesíteni kezdeményezni kell a megváltoztatását.

A részletekről majd a bizottságokban tárgyaljunk tovább, s utána kerüljenek ismét plenáris ülés elé, javasolta oldal szóvivőnk, ismét átvéve a szót.

A gazdaságpolitikában nem ágazati különbségek vannak, kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Alapvetően a gazdasági szervezeteknek kell olyan lehetőséget adni, hogy növelhessék a munkahelyek számát, és magasabb béreket tudjanak adni. A segítségül kapott adótáblázat gondokat okoz nekik. Az SZJA csökkentés nem munkáltatói kedvezmény, csak áttételes hatása van.

A források elmaradásáért a balhét a miniszter viszi el, hangzott el a munkáltatói oldalról, meg a befizetők.

Az EHO komoly hangsúlyt kapott a munkavállalói oldalon, szerintünk jogosan, vette vissza a szót a munkáltatók szóvivője. A korábbi háromoldalú megállapodást be kell tartani. Az 1 200 forintos csökkentés nagy súllyal szerepel a bértárgyalásokon.

Jövőre minimum 3 százalékos keresetnövekedéssel számolunk, jelentette ki a kormány szóvivője, és mindent megteszünk a munkahelyek támogatásáért. Ugyanakkor az EHO-val kapcsolatban védte a kormány álláspontját.

Kétszeresen is baj van, mondta a szóvivőnk. Rossz precedens egy megállapodás ilyen módon történő felülírása. Majd megkérdezte, hogy az adókról akarunk-e egy kört futni, vagy sem.

A megállapodást teljesíteni kell, erősített rá az Autonómok elnöke.

Mi tárgyalni kívánunk az adókról, mondta a munkáltatók szóvivője, majd megjegyezte: a megállapodás az megállapodás.

A költségvetést eleve az EHO csökkentéssel kellett volna kalkulálni, hangzott el a munkáltatói oldalról. A minimálbér alakulásában a kormánynak legalább akkora szerepe van, mint a másik két oldalnak.

A megállapodás évszámra szól és nem hónap napra, tehát betartjuk, mondta a munkaügyi miniszter, mintegy védve a mundér becsületét. Véleménykülönbségről és nem megállapodás szegésről van szó. A novemberi összeg változásáról viszont lehet tárgyalni. Lehetne pl. a minimálbért az EHO csökkentéssel összefüggésben változtatni. Elképzelhető az is, hogy egy javaslattal valaki nem ért egyet, de tudomásul veszi.

A költségvetés összerakása nemcsak technikai ügy, mondta a pénzügyminisztérium államtitkára. Például ha az EHO mozdul, akkor az egész adótörvényt újra kell számolni. Még vannak konkrét javaslatok, pl. átalányadó, elmozdulás az agrárügyeknél, amivel érdemes számolni.

Vitatkozhatunk egy megállapodás értelmezéséről, mondta a szóvivőnk, de oldalunknak volt egy javaslata egy kompenzációs alap létrehozására más forrásból. Talán azt is meg kellene vizsgálni.

Nem kellene állandóan megsértődni, ha a megállapodás betartását követeljük, szólt közbe az Autonómok képviselője.

Szerintem már minden oldal elmondta a véleményét, adta tovább a szót a munkáltatók szóvivője.

Megállapodás megszegéssel csak akkor lehet valakit megvádolni, ha az esemény bekövetkezett, mondta a miniszter. A kormány nem szegte meg a megállapodást, csak új konstrukciót hoztak ide.

A PM államtitkára szerint, ha ez ennyire súlyos kérdés, akkor az adótörvényeken belül kell megoldást keresni.

Oldalszóvivőnk ezek után szünetet javasolt, de fontos, hogy előtte csináljunk egy mérleget, mert a kormány javaslatai sokkal közelebb állnak a munkáltatókhoz, mint a munkavállalókhöz.

Elfogadjuk a szünetet, de azalatt üljön össze a három oldal elnöke, és szóvivője, hátha előrébb jutunk.

Ezek után egy rövid másfél órás szünet következett, ami alatt folyt az egyeztetés, majd megállapítottuk, teljes egyetértésben, hogy nem állunk sehol, ezért kedden 14.30-kor folytatjuk. Csak még azt nem lehetett tudni, hogy hol.

2004. október 29.

Végül is nem kedden, hanem pénteken folytattuk, viszont a megszokott helyünkön, a fehér házban, de nem a megszokott időben reggel, hanem délután kettőkor. Amikor is egy másfél órás előzetes egyeztetés után, 15.28-kor már le is ültünk, hogy megkezdjük a 14 órakor kezdődő tárgyalást.

Oldalunknak most is volt napirend előtti témája. Fontos, hogy minél több munkavállalót védjen kollektív szerződés, mondta oldalelnökünk. Ugyanakkor egyre több munkáltató mondja fel a megkötött szerződést, még tárgyalási készség esetén is, és ezek között olyan cégek is vannak, amelyek állami támogatással működnek. A kollektív szerződések száma 39,5 százalékra csökkent. Az oldal nevében felszólította a munkáltatókat, hogy lépjenek fel a kollektív szerződések felmondása ellen. A kormányt pedig arra kérjük, hogy vonja meg az állami támogatást azoktól a cégektől, ahol felmondják a szerződéseket.

A munkáltatók szóvivője oldaluk elvi álláspontját ismertette:

1. Messzemenően egyetértenek abban, hogy a KSZ-ek léte javítja és segíti a rendezett munkaügyi kapcsolatokat, ezért segítik és ösztönzik a megkötéseket.
2. Egy KSZ különböző módon és különböző indokokkal szűnhet meg, így a felmondásokból általános következtetéseket nem lehet levonni.
3. Azt tartják jónak, ha ilyen esetekben tárgyalások folynak, és minél előbb létrejön az új KSZ.
4. Az állami támogatások automatikus megvonásával nem értenek egyet.

A kormányoldal elnöke, a munkaügyi miniszter szerint a kormány abban érdekelt, hogy a KSZ-szel fedettség minél nagyobb mértékű legyen. Ezért készek egy állásfoglalás megfogalmazására, amely a KSZ-ek komolyságára hívja fel a figyelmet. Akár a bérmegállapodás keretében is lehet utalni rá. Javasolja, hogy kérjük fel közösen az MKDSZ-t, hogy ahol ilyen probléma van, azonnal álljanak rendelkezésre. Az állami támogatásokat viszont nem tudják leállítani.

A lényeg, hogy tárgyalni kell a munkáltatók szóvivője megfogalmazta, mondta oldalelnökünk. Javaslatot majd arra fogunk tenni, hogy az állami támogatások odaítélésének a feltétele legyen a KSZ. A közös nyilatkozatot készek vagyunk aláírni.

A másik felvetésünkben folytatta oldalelnökünk, kérjük a munkálta-

tókat, a kormányzatot és a lakosságot, hogy december 24-én 14 óra után üzlet ne legyen nyitva.

Az érdekelt munkáltatók hajlandók erről tárgyalni, válaszolt a munkáltatók oldalelnöke.

Ez nem munkajogi, hanem versenyjogi kérdés, és ebben az OÉT kompetenciája meglehetősen korlátozott, mondta a miniszter.

Ezt követően elkezdtünk arról tárgyalni, amiért összejöttünk.

Közel vagyunk a megállapodáshoz, kezdte a miniszter, majd bejelentette, hogy az EHO kérdésében hajlandók 1 200 Ft-ról 1 500-ra elmozdulni. A másik ajánlata a milliárd forintos értékhatáron belül a legszegényebb ágazatokban lehetővé tenné az EHO csökkentését 2005. január 1-től, és 2006-tól általánosan csökkenne 1 200 Ft-al. Ahol a minimálbér nagy gondot jelent, ott tudnak az EHO-n csökkenteni. Ez 8 milliárdos tehercsökkentést jelentene, és 490 000 munkavállaló után csökkenne az EHO. Mondandóját számokkal is alátámasztotta, majd kérte e javaslat megfontolását. Ezek után még két tehercsökkentő javaslatot tett, az egyiket a céges telefonokkal, a másikat meg a helyi adók emelésével kapcsolatban.

Előbb meghallgatjuk a munkáltatói oldal reagálását, adta tovább a szót a szóvivőnk.

A munkáltatók szóvivője megköszönte a lehetőséget, és megállapította, hogy vannak pozitív felmozdulások, de ez a benyújtott javaslatokhoz képest kevés. Kéri, hogy a főfoglalkozású egyéni vállalkozókra is legyen e javaslat kiterjeszhető.

Az alap adótörvény javaslatok nem jártak a vállalkozók számára tehernövekedéssel válaszolt a miniszter. A tehercsökkentés mértékén viszont lehet vitatkozni. Az egyéni vállalkozók esetében számításokat fognak végezni, de a 8 milliárdos határt nem tudják túllépni.

58 000 Ft minimálbért javaslunk, jelentette be szóvivőnk.

Lehet megoldást találni, mondta a munkáltatók szóvivője, és megköszönte a kormány válaszát. A jelenlegi feltételekkel 56 000 Ft-os minimálbért tartanak elképzelhetőnek, folytatta, de esetleg el tudnak mozdulni. De ehhez az szükséges, hogy a kormány fontolja meg az EHO összegének 2 000 Ft-ra emelését december 1-től.

A főfoglalkozású vállalkozókra már semmilyen diszkrimináció nem fogadható el, jelentette ki a munkáltatói oldal elnöke.

Értjük a munkáltatók érveit mondta a miniszter.

Az induló álláspontunk, a 62 000 Ft kezdte válaszát oldalszóvivőnk, az egy kereső létminimumra szólt. Ebből már nagyot engedtünk, s már csak 90 százaléknál tartunk. Javaslatunk 58 000 Ft.

Az ideai reálvesztesség a mi javaslatunkat támogatja, vette át a szót az Autonómok elnöke. Különbséget kell tenni, azok között, akik minimálbéren dolgoznak, és azok között, akik minimálbéren vannak bejelentve. A minimálbér együtt fut a bérajánlással, és az nem független más tárgyalási feltételektől, tette még hozzá.

A munkáltatók szóvivője egyetértett vele. Érzik a közeledést, és pozitívan reagálnak rá, jelentette ki. Fontos, hogy a munkahelyek biztonságát ne veszélyeztessük. Mivel az SZJA változások lényegesen érintik a munkavállalókat 56 000 forintos minimálbért javasolnak.

Egy éves költségvetést ír elő a törvény, mondta a miniszter, de messzebbre szabad tervezni. A kormány abban nem érdekelt, hogy folyamatosan javaslatokat hozzon, de semmilyen megállapodás ne történjen. Csak olyan megoldást tudnak elfogadni, amelyik a legális foglalkoztatottakat támogatja. A versenyképességet nem lehet azonosítani a bérek ügyével. Más tényezők is vannak. Ezek után azt javasolta, hogy az EHO ügyében kedden délelőtt legyen egy szakértői forduló, és szerda délután folytassuk a plenáris ülést.

Felfogásunk nem áll messze a miniszter úrétól, mondta a szóvivőnk. Ahol KSZ van, ki lehet szűrni a visszaélőket, folytatta, és bejelentette, hogy készen állunk a további tárgyalásra.

Készen állunk a további tárgyalásra mondta a munkáltatók szóvivője is.

A miniszter ezek után jelezte a munkáltatóknak, ha az EHO-t a minimálbérrel összefüggésben akarják kezelni vigyázzanak, mert mindkét eset más konstrukciót igényel. Ezek után megismételte a javaslatát: szerdán folytassuk, de fejezzük is be a tárgyalásokat.

A munkáltatók ezek után szünetet kértek az időpont miatt, ami jól jött mert voltak szendvicsek, amik ilyenkor nyugtatják a kedélyeket.

A szünet és a szendvicsek után ott folytattuk a vitát, ahol abbahagytuk.

A munkáltatók: szerda délután vagy csütörtök délelőtt.

A kormány: szerda délután 18 óra.

A munkavállalók: szerda délután 16 óra.

Ezek után kompromisszumkészségünk legfényesebb bizonyítékeként megállapodtunk szerda délután 17 órában, és hazamentünk.

2004. november 3.

A szerdai kezdés a pénteki megismétlése volt, ugyanis az oldalelnökök és a szóvivők most is félrevonultak egyeztetni, majd a munkáltatók

még saját magukkal külön is egyeztettek. Így alig egy és egy negyed órás késéssel fogtunk hozzá a tárgyaláshoz. Változás csak abban volt, hogy most nem volt napirend előtti téma, valamint abban, hogy a munkáltatóknál változott a soros elnök, és kényszerűségből a szóvivő is.

Először a munkáltatók szóvivője számolt be azokról az előzetes egyeztetésekről, amelyeket szakértőik a kormány szakértőivel folytattak a múltkori tárgyalásokon felvetett kérdésekről. A tárgyalások végeredményeként megállapodás nem született.

A kormányoldal szóvivői teendőit ellátó munkaügyi miniszter korrektnek minősítette a tájékoztatást, majd számokkal bizonyította, hogy milyen problémákat (költségvetési hiányt) okozna az EHO csökkentés összegének a kormány által javasolthoz képest. Ugyanakkor véleményük szerint semmilyen összhangban nincs a 2005. évi minimálbérékkel, ezért kitartanak a korábban javasolt 1 500 Ft mellett, amely november 1-től lenne érvényes. Ezek után további csökkentéseket illetve egyszerűsítéseket sorolt fel. A mobiltelefon magánhasználatnál tehercsökkentés történt, a helyi adó növelés maximálva lett, hogy ne lehessen az infláció növekedésénél nagyobb mértékben emelni. Az üzleti örökségnél nem lesz illeték, az árfolyamnyereség adó el lett utasítva, a gépjárműadó csökkenni fog. Összességében 16,5 milliárd forinttal kisebb költségvetési bevétel terv lett elfogadva. A minimálbér 2002. szeptember 1-e óta adómentes, ahogy azt az OÉT is elfogadta. Ha ez nem lenne, akkor 59 000 Ft-os minimálbér tudná az elképzelt nettó tartalmat. A kormány a lehetséges összes lépést megtette zárta le a mondandóját.

A sor szerint mi következünk volna, de oldalelnökünk átadta a szót a munkáltatóknak, azonban mielőtt az odaért volna az Autonómok elnökének még volt egy közbevetése, miszerint a minimálbér adómentességét a szakszervezetek javaslatára fogadták el.

A bértárgyalások miatt vagyunk itt, kezdte a munkáltatók szóvivője, de a megállapodáshoz egy sor egyéb szempont elfogadása is szükséges, de most a bérmegállapodás a szándékunk. Nehéz helyzetben vagyunk, mondta, mert a korábbi megállapodás 2005-től csökkentette volna az EHO-t. A kormány ezt felülvizsgáltatta, s ez nekik gond, mert jelentős terhet jelent. A 2 000 Ft-os csökkentés elmaradása miatt a munkáltatók plusz költsége előreláthatóan 30-35 milliárd forint. A megállapodás érdekében azonban felülvizsgálták a korábbi álláspontjukat, és fönntartják azt az igényüket, hogy 2006-ban szűnjön meg az EHO. Ehhez az oldalon belül nagyon komoly ellentéteket kellett feloldaniuk. E föltétellel a minimálbér ajánlatuk 2005. január 1-től 57 000 Ft.

Örülök, hogy a munkáltatói oldal méltányolta azt, hogy a tárgyalási mozgástérben változás történt, válaszolt a miniszter. A 2004. évi megállapodásban egy csomó dolog ugyanis nem szerepelt azok közül, ami most az asztalon van.

A tárgyalások hetedik fordulójában vagyunk, s az nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kiinduló álláspontunkhoz képest nagyon nagy engedményt tettünk, amikor 58 000 forintra léptünk vissza, kezdte a hozzászólását oldalunk szóvivője. A kormány is hozott új elemeket, de a munkáltatói oldal alig mozdult. Ideje lenne véget vetni annak a tárgyalási technikának, hogy mindig a minimálbér legyen a munkáltatók részéről egy kormányt zsaroló elem. Tisztázni kellene a mai helyzetet, pl. a szakmunkások minimálbérét, vagy azt, hogy a minimálbér a létminimum fölött legyen. Mi meg akarunk állapodni, de nem minden áron. A javaslatunk a minimálbérré 58 000 forint. A munkáltatók nagyon kis előrelépést tettek. Nagyon rossz az ajánlatuk, de egy szünetben hajlandók vagyunk egyeztetni, ezért szünetet kérünk.

Megkaptuk, s néhány perces szünet után a szóvivőnk folytatta. A résztvevők már többször hallhatták, hogy hogyan alakultak az idei folyamatok. A minimálbér reálértéke nagyobb mértékben csökkent, mint az átlagkereseté. Ezért mi csak olyan javaslatot tudunk elfogadni, amely a reálnövekedés szintjét biztosítja a minimálbérnél is. Ezért 57 500 Ft-ot még elfogadhatónak tartunk. Ez belül van a reálnövekedésen. Ugyanakkor tény, hogy a minimálbért sok helyen nem fizetik ki, ezért további garanciákat kérünk. Ezért javasoljuk, hogy a szakszervezetek kapjanak felhatalmazást a normaemelések véleményezésére.

A munkáltatók szóvivője előbb a miniszternek válaszolt. Méltányolta a kormány törekvéseit, de volt egy megállapodás. Elutasítja azt a föltételezést, hogy ők akadályozzák a megállapodást. A befizetéseket és a kifizetéseket is ők teljesítik. Majd hozzánk szólva elmondta, hogy ők kísérletet tettek arra, hogy más megoldást találjanak, de nem jött össze. Azt pedig, hogy zsarolnák a kormányt egyenesen visszautasítja. Ők csak tárgyalást folytatnak. Oldaluk végső ajánlata egyébként 57 000 forint.

Most a miniszter adta át nekünk a szólás jogát.

A munkáltatók szóvivője nem beszélt a minimálbér garanciájáról, szólt oldalszóvivőnk. Mi nem kormányt védünk, hanem a minimálbér megállapodást. A 15 éve tartó folyamaton változtatni kell. A mi végső javaslatunk 57 000 Ft.

A szakszervezeti jogok megadása további tárgyalásokat igényel, amire készek vagyunk válaszolt a munkáltatók szóvivője. Összességé-

ben patthelyzet van, és oldalunk nem tud újabb ajánlatot tenni, ismerte be.

A teljesíthetőség határán vagyunk, vette közbe az IPOSZ képviselője.

A miniszter ekkor szünetet javasolt, ösztönözve a tárgyalófeleket, hogy gondolják végig a lehetőségeiket. Szerinte a megállapodás karnyújtásnyira van. Természetesen lehetnek olyan pontok, amellyel egy teljes oldal nem ért egyet, de nem akadályozza a megállapodást.

Ez egy, a tárgyalást elősegítő javaslat fogadta el az indítványt oldal-szóvivőnk.

Elfogadjuk, reagáltak a munkáltatók is, majd hozzátették 10 perc múlva találkozunk a szomszéd teremben (mármint velünk, addig maguk közt egyeztetnek).

Szóljanak, ha szükség van a kormányra kérte a miniszter.

Jó hosszú szünet volt, egy és kétoldalú egyeztetésekkel, majd a teremben folytattuk.

Nem közeledtek egymáshoz az álláspontok, jelentette be szóvivőnk. Majd ismertette véleményünket a keresetnövekedésről. 6,5 százalékos keresetnövekedést javaslunk, mert ez hozza a 4,5 százalékos reálkeresetet. Megjegyezte, hogy a munkáltatók javaslata 5,5-6,5 %. Garanciákat kívánunk beépíteni, folytatta. Azaz a szakszervezetek a megállapodás részeként kapjanak jogosítványokat (előzetes véleményezési jogot) a normamegállapításhoz. A bérnövekedésre két változatot tudunk elképzelni: inflációnövekedés esetén vagy a kormány ad garanciát a reálnövekedésre, vagy a munkáltatók adnak garanciát egy inflációt követő bérmegállapodásra.

Összefoglalom a szünet eseményeit, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Mi a keresetnövekedésre 5,5-6,5 százalékot elfogadjuk, de ehhez 57 000 Ft-os minimálbér kell. A garanciális elemeknél viszont csak a tárgyalást tudjuk elvállalni, folytatta. A helyi szintű egyeztetéseket nem tudják befolyásolni, ezért az OÉT-ben kellene tárgyalni.

A bér ajánlásban egyetértünk az 5,5-6,5 százalékkal mondta a miniszter, majd hozzátette a minimálbér garanciáról készek tárgyalni. Meg kell teremteni a lehetőségét, hogy a minimálbér tényleg minimálbér legyen. Erről meg kell egyezni, de nem biztos, hogy ma. A közgazdasági körülményekkel kapcsolatban készek a tételes paraméterek rögzítésére, s az eltérésre vonatkozó klauzula megfogalmazására, de csak többirányú mozgásra. Csak több paraméter kiemelésében tudnak megállapodni. Fontos, hogy az első tárgyalás joga az OÉT-hez legyen rendelve. Azt javasolta, hogy a 2006-os bértárgyalásokhoz kapcsoljuk az eltérések tárgyalását.

Nem vitatjuk az előrejelzést, hogy ne gerjesszük az inflációt, mondta szóvivőnk. Tavaly is ezt tettük, és rá is faragtunk.

A munkáltatók a 3-4 százalékos reálbérnövekedést tudják elképzelni, mondta szóvivőjük. Majd hozzátette, ha változások következnek be a közgazdasági környezetben, azt OÉT szinten kell tárgyalni. A normarendezés előzetes véleményezéséről hajlandók tárgyalni, de csak akkor, ha konkrét szöveget kapnak.

A miniszter az elhangzottak alapján úgy ítélte meg, hogy félreértettük, amit korábban mondott, ezért megismételte a számokat.

A számok korrektek, mondta a szóvivőnk, de... Arról viszont készek vagyunk tárgyalni, hogy több paramétert vizsgáljunk.

Külföldi szakértők szerint Magyarország lakosainak egyharmada szegénységben él, adott újabb érvet a követelésünkhöz a Munkástanácsok elnöke.

Eddig azt hittem, hogy a bértárgyalások vége felé tartunk, de úgy látom előről kezdjük, mondta a munkáltatók szóvivője. A munkáltatói oldal most kész megállapodást kötni a minimálbérről, a bérjáról és a garanciális elemekről is., azaz 5,5-6,5%, 57 000 Ft és garanciák. Ha ma nem tudunk megállapodni, akkor többet ne ismételgesünk.

Az idézett számok a versenyszféra számai voltak, vette át a szót a miniszter, majd pontosította magát. A politikai vitának a parlamentben a helye, mondta a Munkástanácsok elnökének. Ezek után ismét megismételte a korábbi számait. Majd azt javasolta, hogy a felmerült öt paramétert rögzítsük, hogy ne legyen vita, ha lépünk kell.

Ne hozzuk be a politikát értett egyet oldalunk szóvivője, de a Munkástanácsok képviselőjének érvei szakmai érvek voltak. A munkáltatói oldal javaslata kissé ultimátumszerű volt, de átgondoljuk. A javasolt számok kevesek, és a garanciára tett javaslat sem elegendő. Oldalegyeztetés keretében értékeljük a helyzetet, és ezért szünetet kérünk.

Függeszük föl az egyeztetést szolt a munkáltatók szóvivője.

Legyen szünet, mondta a miniszter.

És lett. Félóra múlva folytattuk.

Csak a garanciákról tudunk megállapodásra jutni, mondta szóvivőnk a szünet után. A minimálbér garanciája az, hogy ténylegesen kifizetés. A bérmegállapodásoknál pedig az a garancia, hogy ösztönözzük a tárgyalófeleket: ahol megkötik az ágazati vagy helyi bérmegállapodásokat, ott rögzítsék, hogy a tényleges folyamatok ismeretében – ha szükséges – újratárgyalják, ágazati vagy helyi szinten. A jövő évi reál-

folyamatok alakulására és a foglalkoztatás bővítésére szóló javaslatokat mérlegeljük. Ajánljuk a kormánynak: gondolkozzon azon, hogyan lehet a fekete gazdaságot bevonni a foglalkoztatás bővítésébe. A munkáltatóktól pedig erősebb szakszervezeti jogosítványokat kérünk a munkahelyek megtartásával kapcsolatban.

Itt új fejezetet nyitottunk, állapította meg a munkáltatók szóvivője. Nem zárkozunk el a tárgyalástól, de a szervezeteknek konkrét szöveg-szerű javaslatot kell látni, annak ellenére, hogy el tudják képzelni. Szerintünk a tárgyalási szakasz végére értünk.

Készek vagyunk valamennyi kérdésben tárgyalni, és elgondolkozni jelentette ki a miniszter. Vagyunk-e abban a helyzetben, hogy a javasolt szövegeket áttekintsük?

Köszönjük, hogy a javaslatainkat nem utasították el, mondta szóvivőnk. A szöveget most nem tudjuk átadni, mert még oldalon belül is tételesen át kell gondolnunk. De hamarosan átadjuk, és a jövő héten folytathatjuk a tárgyalásokat.

Legyen a jövő hét, reagált a munkáltatók szóvivője. Kérdés, hogy a mi számainkról fogunk tárgyalni?

Garanciákat csak a konkrét dolgokra lehet adni, vetette közbe az IPOSZ elnöke.

Mi biztonságot karunk, mondta a miniszter, hogy amiben megállapodunk az meg is valósul. Csak akkor tudunk a számokra visszatérni, ha látjuk a garanciákat.

A minimálbérnél kötelező érvényű a garancia, jelentette ki az Autó-nómok elnöke, a bérajánlás viszont ajánlás, így a mellé fűzött garancia is csak ajánlás.

Állapodjunk meg az időben szolt közbe a levezető elnök.

A jövő héten szavazás van az adótörvényekről. Ha a minimálbér több lesz, mint 57 000 forint, akkor nem tudjuk garantálni az adómentességét, mondta a miniszter.

Ha túl sok a garanciális elem, akkor kötelező bérajánlás lesz.

Úgy látom, hogy erős bizalomhiány van az oldalak között, mondta a miniszter, ha látjuk ennek okát, akkor meg lehet szüntetni.

Mi számoltunk a törvényi határidővel, mondta az oldalelnökünk, és szó sincs kötelező megállapodásokról.

Ezek után a munkáltatói oldalról szinte mindeni hozzászólt, végül a szóvivőjük közbevetette: állapodjunk meg ma, és akkor nincs gond.

Javasoljuk a jövő hét pénteket, így az oldalelnökünk.

Nekünk jó válaszolt a munkáltatóké.

Nekünk is jó, mondta a miniszter, de legyen szöveg. Ki tesz javaslatot.

Legkésőbb hétfőig küldünk, mondta a szóvivőnk.

Ebben maradtunk, meg abban, hogy jövő héten pénteken folytatjuk, és befejeztük a tárgyalást.

23 óra 10 volt, s a legnagyobb meglepetés az volt, hogy a szakadó hó ellenére a gyakorlatilag fedetlenül álló autómon jóformán egy szál hó sem volt. Megvédte a Margit híd. Így a SZEFA alelnökével azonnal el tudtunk indulni haza.

2005. november 12.

Az előző héten megbeszéltek szerint folytattuk, de most már a megszokott időben, délelőtt 10 órakor a fehér házban. Az is megszokott volt, hogy az oldalunknak volt napirend előtti témája.

Az Autonómok elnöke vetette fel ismét, új szempontok szerint a kordedvezményes nyugdíj kérdését. Ez év tavaszától tárgyaljuk a kordedvezményes nyugdíj intézményét. A típusfüggőséggel kapcsolatban a kormány 60 nap gondolkodási időt kért, de nem történt semmi. A hatályosságot kiterjesztő módosító indítvány ugyan be lett nyújtva, de ez csak azoknak jó, akik már benne vannak a rendszerben. Akik viszont nem, de bent kellene lenniük, várják, hogy mi történik velük. Mit tesz a kormány?

A Munkaügyi Minisztérium politikai államtitkára, aki a kormányoldal elnöki tisztét látta el válaszolt a kérdésre. Mi is sürgetjük a folyamatot, mondta. Szeretnék, ha minél hamarabb és teljes kört érintően végbemenne, de a kormányátalakítás lelassította. Az új minisztériumban most nevezik ki a szakértőket.

A kormányátalakítást látjuk, de a sürgetés, az ösztönzés kevés, mert elfogyott a türelem válaszolt a téma felvetője. Így nem tudjuk elfogadni ezt a választ.

Ezek után áttérhettünk az előző ülésen felfüggesztett téma tárgyalására (ez volt a nyolcadik forduló). A felfüggesztést mi kértük, és egy szöveges javaslatot is ígértünk, amit az ígéretünknek megfelelően időben át is adtunk tárgyalópartnereinknek.

Hétfő délutánig eljuttattuk a partnerekhez az írásos javaslatunkat – kezdte a felszólalást az oldalelnökünk, aki egyben a szóvivői szerepet is betöltötte. Kérjük, hogy fogadják el, majd hosszasan indokolta a javaslatunkat (indoklásának legfontosabb része, hogy hogyan alakul az infláció), részletesen ismertette javaslatunk célját.

Nem kívánom elemezni a közgazdasági környezetet, a körülményeket vette át a szót a munkáltatók szóvivője, és nem tudok úgy tenni,

mintha hétfő óta nem történt volna egyeztetés. Azóta még két szövegtervezet született. Fontos, hogy a reálkeresetek növelésének várható szintjére legyen utalás, ezért konkretizálni akarják a szöveget. Az 5,5-6,5 százalékos bruttó emelés 3,5-4,5 százalékos reálkereset növelést hoz. A helyzet értékelésére 2005. szeptember első felében kell leülni. Egy OÉT-ről kimenő ajánlás hatással van a helyi szintre. A minimálbér garanciára a jelenlegi jogszabályokban, megállapodásokban, ajánlásokban foglaltakon túl mást nem tudnak elfogadni. A nyomaték kedvéért ismertette is a szabályokat. Nem tartják elfogadhatónak a felmondásoknál a szakszervezeti véleményezések kiterjesztését. Ezután ismertette a számaikat: 5,5-6,5% a béraajánlás, 57 000 Ft a minimálbér. Végül megjegyezte, hogy a kormány javaslatának egy pontját el tudják fogadni.

A kormányoldal szóvivője a munkaügyi tárca helyettes államtitkára volt, aki a mi javaslatunkról elmondta, hogy a reálbér emelésének a célja megfogalmazható. Álláspontjuk tételesen egyezik a munkáltatókéval, miszerint szeptemberben üljünk le tárgyalni, értékeljük a helyzetet, és a következtetések alapján lépünk. El tudják képzelni a minimálbér szabályok betartásának fokozatos ellenőrzését, és a teljesítmény követelmények kialakításnak szakszervezetekkel történő egyeztetését. Ragaszkodnak valamennyi feltételhez (foglalkoztatás és teljesítmény is). Az elbocsátásoknál a szakszervezeti jogosítványt nem tartják szerencsésnek. Az 5,5-6,5 százalékos béraajánlást el tudják fogadni, a minimálbérnél elfogadják a szociális partnerek megállapodását.

A munkáltatói oldal válasza kevés, mondta szóvivőnk. Célunk, hogy 3-4 százalékkal nőjön a reálbér. A garanciákra tett javaslatunk elutasítását nem tudjuk elfogadni, csak előzetes véleményezési jogot akarunk.

Nem tudjuk elfogadni, hogy a kormány az OMFF figyelmét fokozott ellenőrzésre hívja fel, mondta a munkáltatói oldal szóvivője, és a normarendezéssel kapcsolatos előzetes véleményezési jogot sem fogadjuk el. Majd odaszólt nekünk: ne kezdjük előről a tárgyalást. Tartsunk szünetet és tárgyaljunk meg a két részletet.

Egyetértünk a szünettel, mondta a kormányoldal szóvivője, majd hozzátette: a garanciális javaslat eltűzött.

Három papír van az asztalon, de úgy kell tárgyalnunk, hogy konszenzus legyen, mondta az oldalszóvivőnk. Javaslom, hogy a kormány papírja alapján tárgyaljunk.

Mi és a kormány már közel jutottunk egymáshoz, de a munkavállalók még nem közeledtek, mondta a munkáltatók szóvivője.

Ezzel megkezdjük a szünetet, ami jó hosszúra sikeredett, s délidő lévén mindjárt meg is ebédeltünk. Az ebéden kívül a több mint három óras szünetben többszöri oldalegyeztetést, két és háromoldalú megbeszélést tartottunk, és elképzelhető volt, hogy a közös szövegezés után folytatjuk a tárgyalást. 15.40-re a munkaügyi miniszter is megjött, ami azt sejtette, hogy történik valami.

Az elmúlt órákat a megállapodás megszületése érdekében használtuk föl, kezdte a szünet után a szóvivőnk. Az egyeztetések alapján már csaknem a végeredményt tudom közölni, mondta. A kormány szövegtervezetét vettük alapul, mondta és ismertette, hogy mi nem módosult, mi módosult, mi törlődött, miben volt egyetértés, miben nem, de vétó sehol sem volt. Elmondta, hogy 6 százalékos bruttó keresetnövekedésben állapodtunk meg és a minimálbér havi 57 000 Ft lesz.

Az Autonómok elnöke bejelentette, hogy fenntartja az 57 500 Ft-os javaslatát, de nem akadályozza meg a megállapodást. Tudomásul veszi.

Hasonló állásponton vagyunk, mondta a SZEF elnöke kettőnk nevében, a tudomásul vétel tekintetében. Elfogadjuk a megállapodás tartalmát, de jelezzük, hogy a jövőben egyidejűleg történjen az OÉT-ben a versenyszféra megállapodása, és a közszféra megállapodása az OKÉT-ben. Figyeltük a kormányzati magatartást és ugyanezt a toleranciát várjuk el a közszférában folyó tárgyalásokon is. Akkor közeli lesz ott is a megállapodás.

Valós tárgyalássorozaton vagyunk túl, mondta a munkáltatók szóvivője, és nagy eredmény, hogy meg tudtunk állapodni. Minden oldal sokat tett ennek érdekében, és nehéz előtárgyalások folytak az oldalakon belül is. Ez a megállapodás az OÉT rangjának a megmaradását segíti elő.

A tárgyalás igazolta az OÉT fontosságát, üdvözölte a megállapodást a miniszter. Az érdekegyeztető fórumnak sajátja, hogy tárgyalás van. Lesz egy közös igazság, amit mindhárom oldal tud vállalni. A tárgyalás során mindenki elment a lehetséges maximumig. Jó az is, hogy nem a gazdaság viszonyától függetlenül állapodtunk meg a számokban. Van öt olyan új elem, amelynek betartásán örködnünk kell. Fontos, hogy garanciát kívánunk vállalni.

Elhangzott az értékelő hozzászólás mondta a szóvivőnk, így én már nem is teszek ilyet. Van értéke annak, hogy az OÉT képes megállapodni, és ennek az az üzenete: tárgyalni és megállapodni kell!

A közös munka meghozta az eredményt tette hozzá még az Autonómok elnöke.

Ezek után a három oldalelnök aláírta a megállapodást, majd hazamentünk.

2004. november 24.

Nem telt el két hét a bérmegállapodás óta és ismét összegyűltünk egy plenáris ülésre, szokatlan időpontban, és szokatlan helyen. Szerdán délután, az Akadémia tudósklubjában, ahol megszokott tárgyalótermünk foglaltsága miatt megfelelő helyet találtunk.

A három napirend, ami a sürgősséget igazolja:

- a szakképzés fejlesztési stratégiája.
- a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény jogharmonizációs célú módosítása, és a
- Munkaerőpiaci Alap Irányító Testülete (MAT) beszámolója a 2003. évi tevékenységéről volt.

Napirend előtti téma most nem vetődött fel, de azt megbeszéltük, hogy a munkaidővel kapcsolatos Mt. módosítást minél előbb megtárgyaljuk. A kormány ezt december 6-a előtt szeretné.

Az első napirendi pontnál, melynek munkáltatói oldali szóvivője én voltam, a kormány megerősített csapattal, azaz két szóvivővel képviseltette magát. Részint az Oktatási Minisztérium új, ifjú politikai államtitkárával, részint a területér felelős helyettes államtitkárral.

A magasabb rangú államtitkár először megköszönte, hogy az OÉT foglalkozik ezzel a kérdéssel, majd ismertette azt a három stratégiai célt, ami indokolta e koncepció elkészítését:

1. Közelebb hozza a reális igényekhez a szakképzést, hogy a gazdasági fejlődésnek a motorja lehessen.
2. Az EU-s megfelelés.
3. A társadalmi esélyteremtés szolgálata.

Egy hosszabb folyamat bezárásához érkeztünk, és egy újabb kezdetéhez, vette át a szót a szakállamtitkár, majd elmondta, az előterjesztés közös az FMM-el (Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium). Először a fejlesztési elvekről beszélt, amelyek már az EU-s elvárásokat is figyelembe vették, valamint arról, hogy folyamatosan le kellett küzdeniük a „Baj van a magyar szakképzéssel” susogó szirénhangjait. Megtudtuk, hogy az 1996-ban elfogadott első szakképzési stratégia rendezett viszonyokat teremtett, és összhangban van a köz- és felsőoktatási stratégiával (jó ezt tudni, hogy ilyen is van). Beszélt a szakiskolai fejlesztési programról, s arról, hogy a gyakorlati képzést át kell tenni a gazdaságban, valamint arról is, hogy megemelték a szakképzési időt.

Ma is vannak fejlesztések (szakiskolai program, Nemzeti Fejlesztési Terv), ugyanakkor vannak problémák is. 1 000-nél több intézet van, amit szinte képtelenség finanszírozni, ezért régi integrált szakképzési programokat kell kialakítani. 1 000 helyett kb. 50 intézmény elegendő lenne, de azoknak a technikai fejlesztésben is a csúcson kell lenni. A rendszer rá fog dolgozni a felnőttképzésre is. Véleménye szerint a fejlesztési források bent vannak a magyar szakképzésben, csak ésszerűen kell őket felhasználni. Pl. a normatív támogatásoknál a nagy rendszeren hatékonyabban lehet a pénzt fölhasználni. A Nemzeti Fejlesztési Terv 2006-ig 17,6 milliárd forintot szán a térségi integrált rendszerek kialakítására, és a 2007-től kezdődő NFT újabb pénzeket garantál. A finanszírozás része a szakképzési hozzájárulás, és a vállalkozói valamint egyéni támogatások is. Befejezésként elmondta, hogy az előterjesztést a szakképzési bizottság megvitatta, s ha ma egyetértünk, a javaslat hamarosan a kormány elé kerül.

Oldalunk szóvivője³ kifejtette, hogy a szakképzés egy rendszer, az oktatási rendszer része, tehát igazán akkor lesz eredményes a koncepció, ha a rendszer egészét átgondoljuk, és a jövő prognosztizálható követelményeinek megfelelően átalakítjuk. Elérkezett az a pillanat, mikor kimondhatjuk, hogy az alapképzés 12 évig tart. Azaz a hattól tizennyolc éves korig kötelező és ingyenes az egymásra épülő (a korosztályi és készségi sajátosságokat figyelembe vevő) 12 osztályos alapképzés (ha úgy tetszik általános iskola), amelyet követően lehet belépni a szakképzésbe vagy a felsőoktatásba. A jövő a szakmunkásoktól is magasabb alapképzést követel, s rendszer emeli a szakképzés rangját is. E megfelelő alapképzés után a szakiskolákban a szakmát lehet magas színvonalon elsajátítani, és nem kell az alapképzéssel foglalkozni. Aki többet tud, azaz magasabb szintű alapképzésben vesz részt, az könnyebben sajátít el új ismereteket. Alapvetően fontos a rendszer finanszírozása. Nekünk, az OÉT oldalain ülőknek felelőségünk a munkaerőpiac igényeinek követése, és az oktatás irányaink aszerinti kijelölése, mindig figyelemmel, hogy a képzés nemcsak a mának, hanem a jövőnek is szól. A regionális szakképzési központok kialakítása jó gondolat, mert a munkaerőpiaci igényeket regionális szinten lehet a legjobban követni és kielégíteni. Ezzel szolgáljuk a legjobban a helybenmaradás igényét is. Alapvetően fontos a vállalatok bekapcsolódása a szakképzésbe úgy, hogy az elméleti ismereteket az iskolában, a gyakorlatit a vállalati gyakorlatban szerezzék meg a

---

³ Ez én voltam.

tanulók. Ezért meg kell oldani az érdekeltségüket a részvételben, például adópolitikai eszközökkel. Gond az is, hogy túl sok gazdája van jelenleg a szakképzésnek, 13 minisztérium, holott a kettő (OM és FMM) is sok. Javasoljuk a NAT (Nemzeti Alaptanterv) mintára egy Szakképzési Alaptanterv (SZAT) kidolgozását, valamint egy központi adatbázis kialakítását.

Nemcsak a hazai gazdaság versenyképessége, hanem az EU is megköveteli a változást, kezdte a munkáltatók szövetségének elnöke. Egyre több feladatot kell megoldani. Strukturális megoldás kell, és nem területi elven való fejlesztés. A szakképzés egyre inkább uniós ügy lesz. Az előterjesztés nagyon alapos előkészítési folyamaton ment keresztül, de nem került be minden véleményünk a szövegbe. Fontos az összhang megteremtése. Az előkészítés során a közoktatásról is egyeztetünk, ez fontos, mert mi a szakképzést a közoktatás részének tekintjük. A fejlesztés céljával egyetértünk. Az OKJ korszerűsítése indokolt, a napi élethez kell igazítani. Az ágazatoknak meg kell fogalmazni az igényüket. Bizonyos finanszírozási eljárások fűződnek ahhoz, hogy egy képzés benne van az OKJ-ben, vagy sem. Kérdés, hogy mi lesz a kikerülő szakmákkal? A jóváhagyási folyamatot gyorsítani kell, és központi vizsgáztató helyre van szükség. Az intézményfejlesztést regionálisan kell megoldani.

A munkáltatók elnöke még hozzátette, hogy nagy szükség volna a technikusokra, és a technikusképzésre.

Csak a szakmai kérdésekre reagálok, mondta a kormányoldal szóvivője feladatát ellátó helyettes államtitkár, és megköszönte, hogy pozitívan álltunk hozzá a stratégiához. Az OKJ nagyon jelentősen meg fog változni, mondta, de soha nem lesz készen. A gazdaságnak kell megmondania, hogy mit akar, de részt is kell vennie a képzésben. A rendszert a képző intézmény, gazdaság és szülő, tanuló hármának kell működtetnie. Az fontos, hogy az OKJ bizottságokban részt vegyenek a gazdaság képviselői, és vegyenek részt a térségi integrált szakképző központok irányító testületeiben is. A hagyományos szakképzésben tanulók száma 19 %-ra csökkent. A teoretikus képzés helyett kompetencia képzés kell.

Az elhangzottak után a levezető elnök mindenki egyetértésével lezárta a vitát, és áttértünk a következő napirendi pont megtárgyalására.

Az előterjesztő kormányoldal képviselőjében az FMM politikai államtitkára áttekintette a helyzetet, miszerint a témát a Munkajogi Bizottság több fordulóban tárgyalta. Megjegyezte, hogy az előkészítés

során más országok szakértőivel is tárgyaltak, valamint a hazai miniszteriumok vezetőivel is. Véleményük szerint a munkavállalók tájékoztatását erősíti e szabályzat.

A globalizációs folyamat egyik állomásáról van szó, kezdte a hozzászólását a szóvivőnk, majd bejelentette, hogy a bizottságban a felvetett javaslatokat elfogadták, így az előterjesztést most is el tudjuk fogadni. De azért néhány észrevételt itt is elmondott. Eszerint a munkavállalók képviselője kategória más országokban tiszta, nálunk nem. Mi a szakszervezetek elsődlegességét tartjuk fontosnak, mert a szakszervezetek tudják teljes körűen képviselni a munkavállalókat. A jog megsértése esetén nem látjuk a szankciók lehetőségét.

Most jó alkalom lenne, hogy a szakszervezeti tisztségviselők védelmével foglalkozunk, vetette közbe az MSZOSZ elnöke.

Alaposan áttárgyaltuk a javaslatot mondta a munkáltatók szóvivője is. Ezért csak néhány finomító javaslatot említett, valamint ismertette az a három pontot, amiben oldaluk nem értett egyet. Elmondta azt is, hogy a munkáltatók másképp definiálják az üzemi tanácsok és a szakszervezetek szerepét, és nem értenek egyet az összevonással. Szerintük, ahol két szakszervezet van, ott van ÜT.

Az FMM helyettes államtitkára, a kormányoldal szóvivője örömét fejezte ki, hogy a lényeggel minden oldal egyetért. Szerinte a szakszervezeteket és az ÜT-eket nem kell versenyző intézményeknek tekinteni. Majd hosszasan magyarázta az ÜT-k fontosságát.

Az ÜT a magyar munkavállalókra kényszerített intézmény, kezdte viszontválaszát a szóvivőnk, az Autonómok elnöke. Majd elmondta: még nem látott olyan esetet, hogy valamely ÜT tagot üldöznék a munkáltató. Ha nincs ÜT akkor a szakszervezet lép a helyébe. A munkáltatók álláspontja régi, de mi nem támogatjuk, tette hozzá.

Ezek után az MSZOSZ elnöke mondott egy érdekes példát: előfordult, hogy egy 1 100 főt foglalkoztató cégnél 1 000 főt kölcsönöztek. Ezért kezdeményezni fogja, hogy a munkaerő kölcsönzéssel is foglalkozunk.

Azt a választ kaptam, amit vártam mondta a kormányoldal szóvivője, majd megpróbált válaszolni a munkáltatóknak, végül elutasította a fölvetésüket.

Kormányoldalról még elhangzott egy, az ÜT fontosságát kiemelő hozzászólás, melynek legdöntőbb érve az volt, hogy ÜT-eket kötelező választani. A kormányoldal jogi szakértője pedig megemlítette: hozzá kell szoknunk, hogy nem kapunk korlátlan szabadságot. Két kérdésben van plusz 7 napos szabály tette még hozzá.

Nem változott a véleményünk, jelentette ki oldalszóvivőnk. Az IM álláspontja sem megfellebbezhetetlen tette még hozzá.

Lezárható a vita, mondta a munkáltatók szóvivője, de a vitás kérdésekben nincs egyetértés. Mi fenntartjuk a különvéleményünket.

Adatvédelmi szempontból rendben van a törvény, de megértjük a munkáltatók álláspontját, zárta le a vitát a kormányoldal szóvivője.

A lezárás azonban még nem sikerült, ugyanis oldalunk szóvivője hozzászólt egy másik irányelvvel kapcsolatban. A munkaidő-szervezés fontosságáról beszélt, elmondva az irányelvvel kapcsolatos ellenérveit.

Az ETUC (Európai Szakszervezeti Szövetség) VB ülésén a szóvivőnk által elmondottaknak megfelelő tételket fogadtak el erősített rá az MSZOSZ elnöke.

Fontos témáról van szó értett egyet a munkáltatók szóvivője is, bár véleményünk eltér a munkavállalókéétól.

A kormányoldal elnöke megköszönte a felvetést, és bejelentette, hogy plenáris ülés napirendjére kívánják tűzni.

Uniós tagállamként ez volt az első eset, hogy egy harmonizációt készítettünk elő, illetve hogy egy jogszabály kidolgozásában vettünk részt, rögzítette a történelmi tényt a kormányoldal szóvivője. Számolnunk kell azzal is, hogy Brüsszelben nem tudjuk az álláspontunkat érvényesíteni.

Most már áttérhettünk a harmadik napirendi pont megtárgyalására, amelyet a MAT titkárság képviselője vezetett elő. Nem kívánok szóbeli hozzászólást tenni, mondta.

Elfogadjuk az előterjesztést jelentette ki az oldalunk elnöke.

Mi is elfogadjuk, szólt a munkáltatók elnöke.

Ezzel az elnök le is zárhatta e napirendi pont tárgyalását.

Az ülés lezárás előtt a kormányoldal elnöke még javaslatot tett a következő ülés időpontjára és helyszínére: 29-e, hétfő 10 óra, Pénzügyminisztérium, valamint a napirendre, amit a másik két oldal elfogadott.

2004. november 29., hétfő 10 óra

Amint megállapodtunk, 29-én hétfőn össze is jöttünk, hogy a következő napirendi pontok megtárgyalására:

1. Előterjesztés Magyarország aktualizált konvergencia programjáról.
2. Előterjesztés a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88 (EK) számú irányelv módosításáról.

Napirend előtti téma most nem volt, így egyből belevághattunk az első napirendi pont tárgyalásába.

Az EU gyakorlatban évente kerül elő ilyen program, amit aktualizálnak, az aktuális makrogazdasági fejlemények szerint, vezette föl a témát a kormány szóvivője. Általában a költségvetés elkészítésekor mutatják be. A mai tárgyalás megelőzi a kormányzati tárgyalást tette hozzá. Az euró bevezetését célozzuk vele ezért is kötelező.

Csak néhány tételre hívjuk fel a figyelmet, kezdte hozzászólását oldalunk szóvivője, az MSZOSZ elnöke. Ha a december 5-i népszavazás eredménye minkét kérdésben igen lesz, akkor az befolyásolhatja a konvergencia programot, s azt módosítani kell. Ha ez szükséges, akkor itt tárgyaljuk meg. Fontos, hogy a foglalkoztatás a központban van, de garanciák is kellenek. Látjuk a költségvetési változtatási mértékeke, de a közsférában megint a pénzügyi szemlélet az uralkodó. Az egészségügy kérdése általános, a magánnyugdij pénztákról viszont szeretnénk valamit hallani. Az általános észrevételeink már korábban elhangzottak.

Ezek után az oldalunkról a SZEF elnöke vette át a szót. Ő is megerősítette, hogy december 5-e, különösen, ha bármely kérdésben az igen győz megváltoztatja az eddigi elgondolásokat. Az előző variáció erőteljesen foglalkozott a közsférával, mondta. Az olcsóbb és hatékonyabb állam nehezen lesz megvalósítható. Nem lehet csak pénzügyi kényszerek alapján végrehajtani a közsféra modernizációját. Valódi modernizációs program kellene. Példának az egészségügyet hozta föl. Az elmondottak a regionalizációra is igazak, politikailag nem fog átmenni. A szándék helyes, de az eddigi eszközrendszer nem vezet sehova. Irreális, hogy a közsféra béreit a működés terhére kelljen kigazdálkodni. Az előterjesztést tudomásul vesszük, de a SZEF és az ÉSZT a közsférára vonatkozó részt ebben a formában nem fogadja el.

A Munkástanácsok képviselője azt javasolja, hogy a rászorultság elvére való hivatkozás kerüljön ki.

Nem kell részletes tárgyalás, kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Majd megjegyezte: hiba, hogy a prioritások közt nem szerepelnek a kis- és középvállalkozások. A megvalósítás új módokat kell, hogy képezzen, fejezte be a mondandóját.

Több és nagyobb forrás kell a kis- és középvállalkozásoknak, jött az erősítés az oldalról. Bátortalan a kormány reformok ügyében. A népszavazás után konzultációt kell folytatnunk, akármi lesz az eredmény.

A népszavazás eredményének esetleges hatása a feltételek megváltozását jelenti, ismerte el a kormány szóvivője, de az a következő

módosításnál vehető figyelembe. Ebben az előterjesztésben csak jelzés van a bővülő foglalkoztatásra, amiről más anyagok rendelkeznek. Az EU-ban óvatosabba kell kezelni a rászorultság érvényesítését. A közszféra foglalkoztatotti létszámát a feladatszűkítésen, és nem a feladat meghatározáson (?) keresztül lehet csökkenteni, mondta, és még hosszasan válaszolt az elhangzott kérdésekre. Azokra is amelyeket nehezen, vagy nem lehetett megérteni.

Zárjuk le a vitát javasolta az oldalszóvivőnk. Ezzel a munkáltatók szóvivője is egyetértett, de kijelentette, hogy fenntartják észrevételeiket.

A javaslat még akkor készült, amikor úgy tűnt, hogy a holland elnökség politikai megállapodásra törekszik, kezdett hozzá a második napirendi pont tárgyalásához a kormányoldal szóvivője. Erről azonban már lemondtak. Ezért most általános orientációs vitát javaslunk. Csak az kerül előterjesztésre, ami úgy tűnik, hogy elfogadható: ügyeleti idő, kompenzációs pihenőidő. Aktív inaktív rész elválasztása, kollektív szerződéses megállapodások. Elmondta azt is, hogy a magyar álláspont mindig a munkavállalók biztonságának megőrzésére irányult.

Most a legfrissebb információkat kaptuk meg, kezdte a hozzászólását szóvivőnk, az Autonómok elnöke. Feltételezzük, hogy a kormány álláspontja is változni fog. Nem kellene sokféle kompromisszumra késznek lenni, s nem is támogatjuk a kormány ezirányú törekvéseit, mert az ügy súlyát jelzi, hogy az Unió is változtatott az álláspontján. Továbbá, mert a nemzeti jogrendnek bármilyen uniós irányelvhez való közelítése nem kötelező érvényű, csak ajánlás. Nem támogatjuk e tárgyalások tartalmát, és nem értünk egyet a kormányzati magatartással. Ha az előterjesztés megvalósul előzetes hatásvizsgálatok nélkül fog működni. A munkavállalók védelmének érdekében nehéz elképzelni, hogy a munkaidő hosszának növelése esetén a munkavállalók érdekei érvényesülnek. Az önkéntesség csak látszólagos. Ezek az intézkedések a jelenleg is hosszú munkaidő növelését segítik. A hosszú idő következménye az alacsony termelési szint. Nálunk is fölmerül a rugalmasság igénye, de erről az irányelvek nem szólnak. A munkavállaló szabad választása relativizálódott. A rugalmasságot nemcsak hosszabb munkaidővel lehet megoldani. A túlóráztatás helyett munkahelyeket kell teremteni.

Mi sokmindent nem értünk, mondta a munkáltatók szóvivője. Nem értjük, hogy mi lesz ebből. Valami séma kellene, hogy hogyan tárgyaljuk az EU-s anyagokat. Úgy látszik időnk még van. Akceptáljuk a munkavállalói oldal azon véleményét, hogy később tárgyaljunk. Ha hatály-

ba kerül nem biztos, hogy a munka védelme mellett a munkahelyek védelme is teljesülhet. Javasoljuk, hogy a tárgyalások folytatására a kormány dolgozzon ki a szociális partnerekkel egyeztetett menetrendet.

Ebben is maradtunk, és lezártuk az ülést.

2004. december 17., péntek, 10 óra

Három hét elteltével jöttünk össze egy pénteki napon a Képviselők irodaházában a következő napirendi pontok megtárgyalására:

1. Előterjesztés a 2013-ig terjedő időszak iparpolitikájáról
2. Előterjesztés a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat (MKDSZ) pályázati felhívásáról

Ezek közül az elsőnek a kormányzati oldal, a másodiknak a Pályázató Bizottság volt az előterjesztője.

Napirend előtti bejelentése a kormányzati oldalnak és nekünk is volt. Először a kormányzati oldal kérte tőlünk, hogy az ágazati párbeszéd bizottságok Részvételt Megállapító Bizottságába mielőbb nevezük meg a delegáltjainkat.

Megígértük.

Ezt követően mi jöttünk. A téma hagyományos előterjesztője, az Autonómok elnöke az oldal nevében sürgette az OÉT 2004. június 25-i megállapodása alapján a kordedvezményes nyugdíjszabályok kidolgozására elfogadott közös ütemterv szerinti bizottsági munka beindítását, és a javaslatok kidolgozását 2005. év elejére. Kifogásolta, hogy a típusfüggőség ügyében a kormány – a megállapodás ellenére – nem tette meg a szükséges intézkedéseket és ezért igényelte a felelősség megállapítását.

A kormányoldal válasza után a szóvivőnk kijelentette, hogy a bizottsági munka beindítása ügyében adott tájékoztatást elfogadjuk, a típusfüggőséggel kapcsolatos választ viszont elutasítjuk.

Az első napirendi pont felvezetőjében a Gazdasági Minisztérium államtitkára beszélt a 2013-ig terjedő időszak iparpolitikai feladatairól.

Szóvivőnk a fejlesztési irányok meghatározásánál hangsúlyozta, hogy kiemelt szempontként javasoljuk kezelni a foglalkoztatást bővítő eszközöket és javaslatokat, amelyeket összhangba kell hozni a közelmúltban elfogadott nemzeti foglalkoztatási akciótervben megjelölt célokkal, valamint az oktatáspolitikai célokkal. Elutasította viszont azt a szemléletet, amely a versenyképesség javítását az alacsony bérekben, valamint a munkavállalók kiszolgáltatottságát növelő rugalmasságban látja. Végül azt javasolta, hogy az iparpolitikai koncepció részletesebben

foglalkozzon az ipari beszállítói háttér, az innováció, a regionális különbségek csökkentése, valamint a humánerőforrás fejlesztés elősegítésének kérdéseivel.

A munkáltatói oldal szóvivője elmondta, hogy a magyar ipar helyzetének értékelésénél elemezni kell a 2002–2004 közötti időszak adatait is. Véleményük szerint a fejlesztési stratégiának kevesebb prioritást kellene kijelölnie. Az előterjesztés alapvető hiányosságának tartják, hogy nélküli az ágazati szemléletet.

Az elhangzott véleményeket összegezve a kormányoldal szóvivője egyetértett a felvetett véleményekkel. Ő is kiemelten fontosnak tartotta a foglalkoztatáspolitikai célokat, a regionális különbségek csökkentését, az egyes ágazati elemzések és jövőképek elkészítését. Az ágazati politikák fejlesztési koncepcióinak egyeztetésénél fontosnak tartotta az érintett ágazati párbeszéd bizottságokkal történő további konzultációk folytatását.

A második napirendi pontban meghallgattuk a Pályázató bizottság vezetőjének előterjesztését a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat tagjainak megújítására kiírandó pályázati felhívásról. Rövid vita után elfogadtuk a javaslatot, és a vita eredményeként megállapodtunk abban is, hogy az MKDSZ jövőbeni szerepéről, feladatairól további konzultációt fogunk folytatni.

2005. március 4., péntek, 10 óra

Bő két hónap telt el az előző találkozásunk óta amíg ismételen összejött annyi és olyan téma, ami miatt OÉT plenáris ülést kellett tartanunk. Az ilyen kihagyásokat titokban senki sem bánja, mert van idő egy kissé összeszedni magunkat, de számolni kell a lehetséges következménnyel, hogy a későbbiekben összesűrűsödnek a dolgok és több súlyos témát kell egy-egy ülés keretében tárgyalnunk. Nem is a tárgyalás, hanem a fölkészülés szokta az igazi gondot okozni. 2005-ben március 4-én pénteken jöttünk össze először hogy a kormány előterjesztésében megtárgyaljuk az „Előterjesztés a felsőoktatásról szóló törvényről” napirendi pontot, és az OÉT Titkárság előterjesztésében a „Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2005. I. félévi programjáról” napirendi pontot.

Az év új, de a megszokások nem. Most is napirend előtti kérdéssel kezdtünk.

Először oldalunk sürgette a korkedvezmény új szabályainak kidolgozásáról szóló ütemterv alapján létrehozott szakmai munkacsoport-

ok munkájának felgyorsítását, és az un. típusfüggő ügyekről a közép-szintű tárgyalások megkezdését. Felhívta a figyelmet arra, hogy a kérdés megoldatlansága konfliktusok forrásává válhat.

A következő témaként a munkáltatói oldal soros elnöke hívta fel a figyelmet – a szakszervezetek tapasztalatai alapján – a munkavállalói jogok sorozatos megsértésére, a munkaügyi ellenőrzés tapasztalt hiányosságaira, és sürgette a kormányzat hatékonyabb fellépését.

Az első napirendi pont bevezetőjeként a kormányzati oldal szóvivője elmondta, hogy a törvényjavaslat kidolgozását közel két éves szakértői munka és egyeztetési folyamat előzte meg valamennyi érintett szakmai és érdekképviselői grémiummal⁴. A törvényjavaslat az európai gyakorlathoz és a hazai gazdasági, társadalmi követelményekhez igazodóan komplex átalakítást céloz meg, amelynek legfőbb törekvése az együttműködés javítása a piacgazdasággal, valamint a munkaerőpiaci elvárásoknak való rugalmasabb megfelelés.

Oldalunk szóvivője az oldal nevében támogatta az egységes európai felsőoktatási térséghez való csatlakozást, a fokozottabb szerepvállalás követelményét felnőttképzésben, a minőségi képzést, valamint a versenyképesség biztosítását célzó intézkedéseket. Ugyanakkor felhívta a figyelmet a felsőoktatás egy nagyon komoly problémájára, ugyanis a felsőoktatási intézmények jelentős, milliárdos belső adósságot görgetnek maguk előtt, és nem garantált részükre az idejű béremeléshez szükséges fedezet. Hozzászólásában arról is beszélt, hogy több döntési pozíció kerül az intézményekhez, ezért szükség van az intézményekben a munkavállalói jogok biztosítására, a szakszervezeti jogosítványok erősítésére. Így az intézményi szintű Érdekegyeztető Tanács működésére, a minőségi bérezés elveinek és a foglalkoztatási követelményrendszernek intézményi kollektív szerződésben történő megfogalmazására, ágazati kollektív szerződés megkötésének lehetőségére. Amennyiben a fenti követelmények nem teljesülnek, az oldal elutasítja az előterjesztést – fejezte be hozzászólását.

A munkáltatói oldal szóvivője elmondta, hogy támogatják a törvényjavaslat azon törekvését, hogy jobb összhangot teremtsen az európai és a hazai követelményekkel. Véleményük szerint a tervezet intézkedései megfelelő keretet biztosítanak ahhoz, hogy az intézmények hatékonysága, gazdálkodása javulhasson. Ugyanakkor hiányolják a szükséges intézkedéseket a munkaerőpiaccal való jelenleginél nagyobb

---

⁴ A Felsőoktatási Érdekegyeztető Tanács keretében (FÉT) tíznél több változatban tekintettük át és véleményeztük folyamatosan az elképzeléseket.

összhang megteremtésére. Ezért nem értenek egyet a törvényjavaslat ezzel éppen ellentétes törekvéseivel, amelyek szerint mind a felsőoktatás (MAB, FTT), mind a kapcsolatosan megjelenő szakképzési törvény-módosítási javaslatban is, a felsőfokú szakképzésnél a munkaerőpiaci szereplőket, a munkaadók és munkavállalók képviselőit nem kívánják bevonni az országos, döntés előkészítő, új szakmák felvételét, tartalmának jóváhagyását javasló, illetve a minőséget ellenőrző testületekbe. A kamarák és szakmai szervezetek delegáltjait nem tartják erre a feladatra elegendőnek. Végül elmondta, hogy az oldálnak komoly fenntartásai vannak a törvénytervezet részeként megjelenő szakképzést érintő törvénymódosítás további intézkedéseivel kapcsolatban is. A szakképzésre vonatkozó szabályozásnak, az új szakképesítések elismerésének, a minőségbiztosításnak, az akkreditáció folyamatának a szakképzés minden szintjén, különösen az Országos Képzési Jegyzékbe tartozó szakképesítésekénél, így a felsőfokú szakképzésnél is, azonos elvek mentén kell történni, függetlenül attól, hogy milyen intézményben folyik a képzés.

A vita végeredményeként, mivel a munkáltatói és a munkavállalói oldálnak is komoly kifogásai, fenntartásai voltak az előterjesztéssel kapcsolatban egybehangzóan nem támogattuk jelenlegi formájában az előterjesztést. Kértük a kormányoldalt, hogy a vitatott kérdésekről folytassunk további egyeztetést, majd az így módosított tervezet kerüljön vissza az OÉT plenáris ülésére.

A kormány képviselője tudomásul vette véleményünket, valamint a további egyeztetésre és tárgyalásra vonatkozó javaslatunkat. Ugyanakkor vitatta oldalunk szakszervezeti jogosítványokkal kapcsolatos kifogásait, mert szerinte ezek alapvetően rendezettek és megfelelnek az európai gyakorlatnak⁵. A szakképzés nyitott kérdéseiről a további egyeztetéseket lehetségesnek tartotta.

Ezt követően áttekintettük a 2005. év első félévének a titkárság által összeállított munkaprogramját, és különösebb vita nélkül egybehangzóan elfogadtuk.

2005. március 25., péntek, 10 óra

Március végére már beindult az élet, és a következő négy fontos téma megtárgyalását tűztük a 25-i plenáris ülés napirendjére:

---

⁵ Lehet, hogy a minisztériumból úgy látszik, de az intézményekből szemlélve ez nem egyértelmű.

1. Előterjesztés az adókról, járulékokról szóló törvények módosításáról szóló törvényjavaslatról. Javaslat a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról
2. Előterjesztés a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény, valamint a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról
3. Előterjesztés a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvénynek a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénnyel összefüggő módosításáról
4. Előterjesztés a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat listáján szereplő közvetítők/döntőbírák mandátumának meghosszabbításáról.

Akármilyen fontosak voltak is az előterjesztett témák most is volt több napirend előtti bejelentés.

Elsőként a kormányoldal hívta fel a figyelmet a Versenyképességi Tanácsban jelenleg is tartó, közel egy éves egyeztetésekre, amelynek keretében a magyar gazdaság képviselői az irányelv tervezetét sokoldalúan véleményezik, mindenekelőtt a gazdasági szolgáltatást nyújtó vállalkozások létrehozására, a szolgáltatások szabad áramlására és a tagállamok közötti bizalom erősítésére kapcsolatos szabályozásokat. A nemzeti álláspont kidolgozását segítő a kormányoldal – a munkavállalói és a munkáltatói oldal egyetértése esetén – támogatja az irányelv tervezetének OÉT keretein belüli megvitatását.

Ezt követően oldalunk adott tájékoztatást arról, hogy az Európai Szakszervezeti Szövetség felhívására a magyar konföderációk képviselői részt vettek 2005. március 19-én Brüsszelben azon a 75 000 fős tüntetésen, ahol az Európai Bizottság Bolkenstein direktívájának tervezete ellen tiltakoztak. A magyar szakszervezetek a tervezet jelen formáját kifejezetten munkaerőpiacot romboló és a közszolgáltatásokat veszélyeztető hatásúnak tartják, és ezért kezdeményezik, hogy e témában az egységes nemzeti álláspont kialakítása érdekében kerüljön sor nyilvános vitára.

A bejelentések után rátértünk az első napirendi pont tárgyalására. Az előterjesztő kormányoldal szóvivője kiemelte, hogy a jelen törvényjavaslat az első eleme a tervezett adórendszer-módosításnak, amelynek alapvető célja, a konvergencia programmal összefüggésben a versenyképesség erősítése, a foglalkoztatás bővítése és az igazságosabb közteherviselés kialakítása. Tájékoztatást adott az ezzel foglalkozó szakmai bizottságok főbb törekvéseiről: az élőmunka terhek csökken-

tése, a progresszivitás mérséklése, a munkavállalói és munkáltatói terhek arányosabb viselése, a családi adókedvezmények, az áfa kulcs egyszerűsítése, az iparűzési adó átalakítása, valamint az adórendszer egyszerűsítése kérdéseiről. Hangsúlyozta, hogy a kormányoldal szándéka, hogy az adóreform koncepciót – megfelelő időben – az OÉT keretein belül a szociális partnerekkel érdemben megvitassa.

Ezt követően oldalunk szóvivője fejtette ki, hogy tudomásul vesszük az előterjesztésbe foglalt javaslatokat, de a bányászok természetbeni juttatásának szabályozása ügyében pontosításokat igényelünk. Ezzel kapcsolatban ismertettünk, és átadtunk egy szövegjavaslatot. Elmondta azt is, hogy az utazási költségtérítés témakörében az oldal a korábbi szabályozás visszaállítását tartja a probléma elfogadható megoldásának.

A munkáltatói oldal szóvivője hozzászólásában kiemelte, hogy koncepcionálisan kíván részt venni az adóreform folyamatában. Álláspontjuk szerint a részletkérdések összhatásukban nem hozzák a várt jelentős változásokat. El kell dönten, hogy az államnak és az önkormányzatoknak az adózás területén milyen feladatai vannak, milyen legyen a központi és a helyi adók aránya, a személyi vagy a közvetett jellegű adók legyenek-e túlsúlyban. Elmondta azt is, hogy általában nem értenek egyet azzal a jogalkotási gyakorlattal, mely szerint jelentős jogszabályok úgynevezett „salátatörvény”-ben kerülnek módosításra.

Az oldalunk szóvivője által átadott konkrét szövegjavaslatot a kormányzati oldal szóvivőjének bejelentése szerint a kormányzat mérlegelni fogja. Nem támogatta viszont az utazási költségtérítéssel kapcsolatos javaslatunkat.

A második napirendi pont bevezetésekor a kormányzati oldal szóvivője hangsúlyozta, hogy a javasolt törvénymódosítások jogszerű lehetőséget kívánnak biztosítani a szomszédos államokban élő magyarok felnőttképzési tevékenységéhez és a képző intézményeik támogatásához. A tervezett szabályozás szerint az éves felnőttképzési keret legfeljebb 5 százaléka használható fel a szomszédos országokban élő magyarok képzési támogatására.

Oldalunk véleménye szerint a tervezetben foglaltak megvalósítása tovább növeli a feszültséget az egyébként is sok problémával küzdő munkaerőpiacon. Elleneztek, hogy a Munkaerőpiaci Alap forrásait e célra fordítsák, ezért az előterjesztést elutasítottuk.

A munkáltatói oldal egyetértett a céllal, a tervezett 5%-os keretet azonban nem látja elegendőnek a kitűzött annak eléréséhez. Azt is

szükségesnek tartotta, hogy a felhasználást évenként ellenőrizzék. A fenntartásaik ellenére ők támogatták az előterjesztést.

A harmadik napirendi pontban a kormányoldal szóvivője tájékoztatást adott arról, hogy a Munkajogi Bizottság szakmai konzultációja és az államigazgatási egyeztetések eredményeként változtattak a szövegjavaslaton. Eszerint nem változik a bírságbevételek felhasználási szabályozása, illetve marad a 30 napos ügyintézési határidő, továbbá a Kormány visszavonta a munkaügyi felügyelő határozata azonnali végrehajtási jogának eltörlésére vonatkozó javaslatát.

Szóvivőnk elmondta, hogy szerintünk a munkaügyi ellenőrzés jelenlegi rendszere nem működik hatékonyan. Szaporodnak a jogsértések, nő a munkavállalók kiszolgáltatottsága, ebből következően alapvető változtatásokra van szükség. Ezért csak abban az esetben tudjuk elfogadni az előterjesztést, ha mielőbb megkezdődnek és záros határidőn belül befejeződnek az érdemi továbblépést eredményező tárgyalások.

A munkáltatói oldal az előterjesztést – néhány pontját vitatva – tudomásul vette. Elfogadta azt a javaslatot, hogy a törvény módosításáról további tárgyalásokra kerüljön sor. Javasolták, hogy a munkaügyi bírságot kiszabó szerv a hozzá befolyt bírság összegét utalja át a Munkaerőpiaci Alap számlájára. Álláspontjuk szerint a munkaügyi ellenőrzés állami feladat, ebből eredően a hatóság tevékenységének finanszírozását teljes egészében a Magyar Köztársaság költségvetéséből kell megoldani.

A vita eredményeként tudomásul vettük a törvényjavaslat parlamenti benyújtását. Ugyanakkor megállapodtunk abban, hogy a Kethez nem kapcsolódó, a munkaügyi ellenőrzésről szóló önálló törvény módosításáról a tárgyalásokat tovább folytatjuk. Ezt segítő az oldalak a továbbfejlesztésre vonatkozó javaslataikat 2005. április 25-ig a Munkajogi Bizottság elé terjesztjük. Majd a bizottsági szintű tárgyalás után 2005. május 31-ig plenáris ülésen tárgyaljuk meg a munkaügyi ellenőrzésről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslatokat.

A negyedik napirendi pontban meghosszabbítottuk a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat listáján szereplő közvetítők/döntőbírák mandátumát az új pályázat eredményes befejezéséig.

2005. május 13., péntek, 10 óra

Jó másfél hónap elteltével ültünk össze megint, hogy a kormány előterjesztésében megtárgyaljuk a „Konzultáció a kormány 100 lépés programjáról, különös tekintettel a munka világát érintő kérdésekre” napirendi pontot. A téma súlyát az fejezte ki a legjobban, hogy a kormányoldalon a miniszterelnök személyesen vet részt a konzultációban. Gyakorlatilag ő volt a kormányoldal szóvivője.

Mielőtt azonban rátértünk volna a téma tárgyalására tisztelettel megemlékeztünk a nem rég elhunyt Főcze Lajosról, az érdekegyeztetés meghatározó személyiségéről, az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége alapító elnökéről, barátomról, akitől annak idején nagyon sokat tanultam mikor első tétova lépéseimet tettem az országos és nemzetközi szintű szakszervezeti úton.

A napirend keretében a miniszterelnök ismertette a 100 lépés politikájának főbb törekvéseit az ország előtt álló legfontosabb feladatokkal összefüggésben. Kiemelte: a kormány szándéka, hogy az összefüggő lépések sorozata javítsa az állampolgárok élet-, és munkakörülményeit, valamint érzékelhető elmozdulást idézzen elő az igazságosabb, a demokratikus Magyarország irányába. Annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a 100 lépés intézkedései együttesen reformértékűek lesznek és elősegítik a gazdasági, társadalmi kultúraváltást. Ezt követően részletes tájékoztatást adott a munka világát közvetlenül érintő kormányzati elgondolásokról, kiemelve, hogy munkaerőpiaci javaslatok után még ebben az évben kidolgozzák és az Országgyűlés elé terjesztik az egészségügy támogatására, a szociális ellátás rendszerére, az oktatásra és a szakképzésre, a nyugdíjrendszerre, az önkormányzatok finanszírozására, valamint az adó- és járulékrendszerre vonatkozó törvényjavaslatokat. Végül a partnerség politikája jegyében igényelte a szociális partnerek javaslatait és véleményét a továbblépés feladataival, a kormány 100 lépés programjával kapcsolatban.

Oldalunk szóvivője alapvetően támogatta a kormány 100 lépés programját. A munka világát érintő tervezett intézkedésekről azt mondta, hogy azok jelentős része korábban megfogalmazott szakszervezeti igényeket elégítenek ki, irányultságát illetően munkavállaló-barátok. Hangsúlyozta, hogy a társadalmi elfogadottság érdekében szükségesnek tartjuk a szociális párbeszédet. Felhívta a figyelmet arra, hogy végrehajtás során következetességre van szükség annak érdekében, hogy a társadalom is érzékelje a pozitív változásokat.

A szövivőt követően megszólaltak az egyes konföderációk vezetői is. Hozzászólásukban megerősítették a szövivő által elmondottakat, rámutattak az ifjúsági munkanélküliség, valamint az elöregedő társadalom⁶ miatti nyugdíjrendszer problémái kezelésének szükségességére. Nélkülözhetetlennek találták a munka világa törvényeinek betartását, a munkavállalók kiszolgáltatottságának megszüntetését, a rendezett munkaügyi kapcsolatokat és a kollektív szerződések minél szélesebb körű elterjesztését. Változatlanul igényelték december 24-e munkaszüneti nappá nyilvánítását, valamint azt, hogy a munkaközi szünet a munkaidő része legyen. Sürgették az egyes intézkedésekkel kapcsolatos hatásvizsgálatokat, valamint azt, hogy készüljön ütemterv az elkövetkező időszak tennivalóira. Egyetértettek az adó- és járulékterhek csökkentésével a versenyképesség javítása érdekében, és felhívták a figyelmet az oktatás és a folyamatos képzés fontosságára.

A munkáltatói oldal szövivője és hozzászólói – tőlük is mindenki megszólalt – kifejtették, hogy a célokat alapvetően támogathatónak tartják, de érdemi álláspontot csak a tervezett változtatások egészének ismeretében tudnak kialakítani. Hangsúlyozták, az oldal nem érdekelt a fekete gazdaság fennmaradásában, ugyanakkor szükségesnek tartják, hogy a magyar gazdaság jövedelemtermelésének fokozására, a foglalkoztatásra vonatkozóan a legális szektorban is pozitív döntések születessenek. Nem támogatják új szervezetek létrehozását, a bürokrácia növelésének következményeként az állami kiadások növelését. Változatlanul igényelték az OÉT korábbi döntéseinek megfelelően az egészségügyi hozzájárulás megszüntetését és a rehabilitációs hozzájárulás rendszerének a felülvizsgálatát. Felvetették, hogy a korrupció kérdése is szorosan kapcsolódik a csomaghoz, ezért javasolják felvételét a 100 lépés programjába. Megkérdezték: miért állt le az önfoglalkoztatókra vonatkozóan 2004-ben elindult koncepció előkészítése, és miért maradt el az elavult egyéni vállalkozói törvény többszöri kezdeményezésükre történő módosítása? Javasolták, hogy a legkisebb jövedelemmel rendelkezőknek legyen lehetősége egy általános típusú elszámolásra.

Az konzultáció eredményeként állást foglaltunk arról, hogy a kormány 100 lépés programjáról folyamatos konzultációt folytatunk a

---

⁶ Ez egyébként egy rossz megfogalmazás. Nem öregszik a társadalom, hanem nő az aktív életkor. Hosszabb időt töltünk tanulással, ezzel eltolódik az aktív munkával töltött idő, és a harmadik életszakasz, a nyugdíjasként töltött idő is kitolódik, hosszabb lesz. A középkorban egy 40-50 éves ember öregnek számított. Ma ez a határ 80 év körül van.

bizottságokban és a plenáris üléseken egyaránt. Úgy ütemezzük az OÉT munkáját, hogy a parlament tavaszi ülészakára bekerülő törvénytervezetekről június végéig hetente egyeztetünk. A május 27-i plenáris ülésen részletes vitát folytatunk a már átadott, a munka világot közvetlenül érintő kormányzati előterjesztésekről.

2005. május 27., péntek, 9 óra

Két hét múlva került sor a következő ülésre a „fehér ház” I/3-as tárgyalójában, ahol mindjárt öt téma szerepelt a napirenden. Ezek közül az első négy a kormány előterjesztésében, míg az ötödik előterjesztője pályázati Bíráló Bizottság elnöke és az MKDSZ elnöke volt:

1. Előterjesztés a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról.
2. Előterjesztés az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. Törvény módosításáról.
3. Előterjesztés a prémiumévek program kiterjesztéséről és a munka világában történő fokozatos kivonulás támogatásáról.
4. Előterjesztés a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. Törvény módosításáról.
5.
  - a) jelentés a pályázati Bíráló Bizottság munkájáról
  - b) Javaslat az MKDSZ Alapszabályának a módosítására.

A munkáltatói oldal napirend előtti kérdésként a parlament elé került lobbytörvényhez szólt hozzá. Véleményük szerint az OÉT és a szociális párbeszéd törvényi szabályozását is meg kellene oldani, mert aki privát lobbyzik olyan jogokat kap, ami nekünk nincs.

Válaszként a kormányoldal elnöke a Munkaügyi Minisztérium politikai államtitkára azt mondta, hogy tisztázni kell a különböző formák egymáshoz való viszonyát, és e kérdést meg kell oldani. Folynak az előzetes egyeztetések. Amint kész lesz tárgyalni kezdik bizottságban és plenáris ülésen is.

Támogatjuk, hogy készüljön el a tervezet – mondta az oldalelnökünk.

Van-e lehetőség, hogy e két jogszabályt együtt tárgyaljuk, – kérdezte a munkáltatók szóvivője.

Nincs hangzott a politikai államtitkár válasza, amit részéről hosszas mellébeszélés követett.

A jogi bizottság megkapta és bevárja, hangzott el az oldalunkról.

Részben a száz lépés⁷, részben a mi tizenhét lépésünk része – kezdte az első napirendi pont kiegészítő hozzászólását a Munkaügyi Minisztérium helyettes államtitkára. Célja az egyén aktivitásának az erősítése, és segítségnyújtás az álláskereséshez. A rendszert ehhez a célhoz kívánják alakítani – tudtuk meg. Az előterjesztés három fő eleme: az ellátási rendszer átalakítása, a járadékos szakasz és a segélyezési szakasz. Az álláskeresési megállapodás azokat a kérdéseket rögzíti, amelyeket az álláskereső maga vállal, illetve azokat, amit a szolgálat támogat. A módosítás költségvetési hatása 4 milliárd forint lenne, és november 1-én lépne hatályba.

Sok munka fordítódott a törvény előkészítésre, majd ez a munka hamvába holt, kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Azt a fonalat kellene felvenni, amelyet koncepcionálisan, rendszerszerűen közelítettünk meg. Most nem látjuk a rendszert. Ezt követően rendkívül alaposan és hosszadalmasan szedte szét az előterjesztést, rámutatva hibáira, és javaslatokat felvetve, hogy miként lehetne javítani. Gond – mondta többek közt, hogy a biztosítási jelleg nem erősödik, és elfogadhatatlan az ellátás alsó szintjének csökkentése. Szerintünk a módosításoknak 2006. január elsején kell hatályba lépniük, hogy elegendő idő legyen a költségvetési források biztosítására. Javasoljuk, hogy a helyettesítési ráta az átlagkeresetnek feleljen meg.

A munkáltatók azzal egyetértenek, hogy az álláskeresés legyen támogatva – kezdte a szóvivőjük, majd ő is hosszasan, de a mi szóvivőnknel rövidebben ismertette az oldal véleményét. Lényegében egy szakasz kivételével támogatták a módosítást. Ugyanakkor elmondták, hogy a Munkaerő-piaci Alap felnőttképzési keretének a regionális képzési központok közvetlen támogatására történő felhasználása sérti a képzési piacon a versenyszabályokat, ezért kifejezetten tiltakozik a piac működésébe vonatkozó állami beavatkozás ellen, és nem támogatják a regionális képzési központok javára történő elkülönített támogatási keret megállapítását.

Mindkét hozzászólásnak fontos eleme volt, hogy nem tarják jó ötletnek azt, hogy a kormány a MAT pénzekre kacsingat, mikor a rendszer finanszírozásán ötletel.

A módosítás a tavalyi szellemében történt – magyarázkodott a kormányoldal szóvivője, majd elmagyarázta: az előterjesztett módosítási

---

⁷ Az első Gyurcsány kormány száz lépés programja.

javaslat a foglalkoztatási törvény átfogó reform elgondolásainak a része, és összhangban van a szociális ellátó rendszer tervezett átalakításával.

A szociális párbeszéd finanszírozásáról még nem egyeztettünk, majd a költségvetésnél fogunk – szólt közbe a kormányoldal egy másik képviselője.

A filozófia kivételével mindenben egyetértünk, mondta a szóvivőnk, de az államtitkár asszony szinte minden javaslatunkat elutasította. Tudomásul vesszük, hogy nincs több pénz, de nem értünk vele egyet. Jó lenne, ha a jelenlegi munkahelyek megjelenének a munkaügyi központokban. A monitorozással egyetértünk, de föl kell építeni az ellenőrzési rendszert. Legalább véleményezési jogkörünk legyen, akkor, amikor be kell avatkozni.

Ha a munkaügyi ellenőrzés állami kötelezettség, akkor a költségvetésből kell finanszírozni, nem a MAT-ból – vette közbe az autonómok elnöke.

A MAT nem oszthatja a többi pénz sorsát – vezette elő újabb, három pontban összefoglalt kifogásait a munkáltatók szóvivője.

A kormányoldal szóvivője még válaszolt az elhangzottakra, megjegyezve, hogy a monitorozásra javaslatot készítenek, majd egyetértünk abban: az álláskereső támogatások összegéről a kiegészítő háttérszámítások alapján szakértői egyeztetéseken folytatjuk a munkát.

Két célja van az előterjesztésnek, kezdet hozzá második napirendi pont előterjesztéséhez a kormányoldal szóvivője. Az egyik, hogy akik ilyen módon dolgoznak megkapják a szociális védelem lehetőségét, a másik pedig, hogy az így végzett munkát láthatóvá lehessen tenni. Ezután még ismertette a részleteket, majd átadta a szót.

Örülünk az előterjesztésnek, de vannak fenntartásaink – mondta a szóvivőnk. Pl. hogyan történik a nyugdíjszerzési idő beszámítása. Nem látjuk a munkaügyi központok feladatát a reklámozásban.

Ez az előterjesztés segíti a legális foglalkoztatást – állapította meg a munkáltatók szóvivője. Kérdés, hogy ellenőrizhető-e? Próbáljuk élet-szerűbbé tenni, hogy minél többen kényszerüljenek bele. Ezt követően felsorolva oldaluk fenntartásait felhívta a figyelmet a munkavédelmi szempontok érvényesítésének szükségességére, a várható idegenrendészeti problémákra, valamint a nyugdíjszerző idő beszámításának megoldatlanságára. Javasolta, hogy a bevezetés után a tapasztalatokat az OÉT elemezze.

A kormányoldal szóvivője reagálva a felvetett problémákra elmondta, hogy készültek számítások. A rendszer működése nem hoz nagy

bevételt. Elmondta, hogy a kirendeltségeken illetve a jegyzőknél lehet kiváltani a „könyvet”. és egyetértett a reklám szükségességével.

Ezt követően még futottunk egy kört az első egyeztetés időpontjáról, majd lezártuk e témát is.

10 perc szünet után új szóvivőkkel fogtunk hozzá a harmadik napi-rendi pont tárgyalásához.

A közszféra példája alapján a versenyszférába is be szeretnék vezetni a prémium évek programot – jelentette ki a kormányoldal elnöke, ugyanazon érvek alapján.

Az ötlet nem aratott egyértelmű sikert, különösen a mi oldalunkon nem. A szándék nemes, de az analógia nem működik – jelentette ki a szóvivőnk. Azon a téves feltételezésen alapul, hogy a munkáltatók ebben partnerek lennének. Amilyen érdekeltséget látunk, az a munkavállaló részére negatív – folytatta, majd hosszasan felsorolta az el-
lenvetéseinket, problémáinkat, kifogásainkat.

A munkáltatók szóvivője sem volt túl feldobott. Ez egy lehetőség mondta, amelyről úgy tudja, hogy a közszférában sem aratott átütő sikert, de próbáljuk meg.

Még futottunk két kört, majd egyetértettünk abban, hogy bizottsági szinten tárgyaljuk tovább a részleteket.

Azért karunk módosítani, hogy legyen módunk a normatív támogatási rendszert lényegesen átalakítani – vezette be a következő napi-rendi pontot a kormányoldal elnöke. Fontos, hogy a szakképzés alkalmazkodjon a piac követelményeihez, ez ma nem működik. Túl puha a pénz, nincs vele szembe szoros követelmény. Nincs vizsgakövetelmény, nincs igényfelmérés. Pedig ezek kellene. A pénznek ugyanis konkrét munkaerőpiaci célokat kell szolgálni

Oldalunk szóvivője (én voltam) lényegében egyetértett az előterjesztéssel. Fontosnak és szükségesnek tartotta az Országos Képzési Jegyzék karbantartását. Véleménye szerint a munkaerőpiaci igények felmérését a leghatékonyabban regionális szinten lehet fölmérni, és ott is kell tenni. Fontosnak tartotta a legalább középtávú prognózisok készítését regionális szinten. Támogatta a független vizsgabizottságok létrehozását.

A munkáltatók képviselője szerint is hozzá kell nyúlni a témához. Ők is egyetértettek a regionális kezeléssel, s fontosnak tartották a munkaerőpiaci igények felmérését. Kiemelték az ellenőrzés szigorításának a szükségességét, és a hatékonyságot.

Ezt követően még futottunk két hosszú kört, pedig csak a szóvivők szóltak, de fontosnak tartották elmondani elméleti és gyakorlati ész-

revételeiket a témával kapcsolatban, majd nagy egyetértéssel lezártuk a témát.

A következő napirendi pont a) részében, miután a Bíráló Bizottság elnöke előterjesztette a bizottság munkájának az eredményét tartalmazó jelentést néhány kérdés után jóváhagytuk a beterjesztett közvetítők listáját.

E pont b) feladatrészét a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat (MKDSZ) igazgatója terjesztette elő. A módosítással kapcsolatban a szociális partnereknek voltak kifogásai és javaslatai, végül e módosításokkal elfogadtuk az előterjesztést.

Még megbeszéltük a következő egyeztetések várható rendjét, majd berekesztettük az ülést.

2005. június 14., kedd, 9 óra

Valamivel több, mint két hét múlva ültünk össze ismét plenáris ülésre az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium II. emeleti klubtermében a következő napirendi pontok megtárgyalására a kormányoldal előterjesztésében:

1. Nemzeti jelentés az Európai Szociális Karta végrehajtásáról.
2. Előterjesztés a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek felügyeletéről szóló 1998. évi XXXIX. törvény módosításáról.
3. Előterjesztés a rendezett munkaügyi kapcsolatok kritériumainak az állami támogatások odaítélése és közbeszerzések elbírálása során történő figyelembevételéről szóló koncepcióról.
4. Előterjesztés a pályakezdő fiatalok elhelyezkedési esélyeinek fokozottabb elősegítését szolgáló javaslatról.

Bevezetésként a munkáltatók kérték, hogy a harmadik napirendi pont tárgyalását vegyük előre. Ezzel egyetértettünk, s mivel napirend előtti hozzászólás nem volt, hozzá is kezdhettünk az elsővé előlépett harmadik napirendi pont tárgyalásához.

Régóta napirenden lévő téma, és a ma is létező munkaügyi rendeletekben a pályázatok odaítélésénél e kritérium szerepel – kezdte a kormányoldal szóvivője. Ezt akarják kiterjeszteni, de nem akarnak abszolút egységes rendszert létrehozni. Vannak olyan helyek, ahol nem lehet szakszervezet, de ahol van ott is figyelembe kell venni az ÜT-t és a KSZ-t.

Áttekintettük a koncepciót, és amikor elkészül a tételes szabályzat igényeljük annak a megtárgyalását is – mondta a szóvivőnk. A rende-

zett munkaügyi kapcsolatok fogalmát és tartalmát tisztázni kell. Mi a fő hangsúlyt az előnybe részesítésre tennénk, de semmiféle puhítást nem tudunk elfogadni. A fekete foglalkoztatás kizárásával egyetértünk. Az előnybe részesítésnél súlyozni kell, és a legnagyobb súly a létező szakszervezet és a működő KSZ. „A sztrájk esetén indított munkaügyi perek léte” részt viszont törölni kell. A koncepció helyes, elvei elfogadhatóak, várjuk a konkrét előterjesztést.

A munkáltatói oldal is egyetért a koncepcióval, hogy a rendezett munkaügyi kapcsolatok fontosak – mondta a szóvivőjük. Ugyanakkor ez egy rendkívül összetett és nagyon nehezen mérhető terület. Ezért a most kidolgozott koncepciót az oldal nem tudja elfogadni. Ellenérveiket ezután részletesen is ismertette.

Minden szabálytalanságot egyformán kell kezelnünk vagy sem? – tette föl a kérdést a kormányoldal szóvivője. Nem célszerű egyformán kezelni a szándékos és a véletlen jogsértést, válaszolta is meg. Ha egy magyar vállalkozás külföldön indul be kell tartania az ottani szabályokat, ugyanígy egy külföldinek is be kell tartani az ittenieket.

Ezt követően még két kört futottunk, amely során mi támogattuk a javaslatot, a munkáltatók pedig tovább érveltek ellene. A vitába bekapcsolódott a kormányzati oldal elnöki tisztét betöltő munkaügyi miniszter is, s a vita során megtörtént a csoda: az autonómok elnöke valamiben egyetértett a miniszterrel.

Végül is abba maradtunk, hogy bizottsági szinten tárgyaljuk tovább az előterjesztést, s a kialakult új szöveget ismét OÉT plenáris ülésre hozzuk.

Ez már a harmadik nemzeti jelentés (2002 és 2004 után), kezdte a következő napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivője. Most csak az utolsó jelentés óta bekövetkezett változásokról kell beszámolnunk. Ez reakció az Európa Tanács kritikájára. Az ET eddig nem alkalmazott szankciót.

A tárcaközi bizottságban eddig folyamatosan együttműködtünk – mondta a szóvivőnk. A Nemzeti jelentés korrekt. Összességében támogatjuk, de egy kérdés vitát váltott ki. A kollektív alkuhoz való jogról szóló cikk a Munkástanácsok részéről nem elfogadható, mert szerintük sérti az önkéntesség elvét. Ez nem oldalálláspont, de fontos jelzés. Végül még megjegyezte: sürgetjük a további cikkelyek ratifikálását.

Láttuk, hogy volt előzménye – szólott hozzá a munkáltatók szóvivője. Példaértékű volt az együttműködés az előkészítésben. A feltett kérdések konkrét jogszabályokra utalnak és korrektek. Mi a magyar való-

ság? Ezzel nagyon óvatosan kell bánni. Megjegyezte még, hogy ők sem zárkoznak el további cikkelyek ratifikálásától, majd kijelentette: a jelentés valóban jelentés ezért elfogadjuk.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az együttműködést, és bejelentette, hogy folytatják a ratifikációs munkát.

A Munkügyi Minisztérium államtitkára még reagált a Munkástanácsok kifogására, ami élénk vitát váltott ki az oldalak egyes tagjai között. A Munkástanácsok csak azt kérték, hogy különvéleményüket csatolják a jelentéshez. Ez végül nem történt meg, de a kormányoldal szóvivője jótékonyan megjegyezte: a kifogást önállóan el lehet küldeni az Európa Tanácshoz.

Körülbelül harmincszor szerepelt a napirenden ez a javaslat, kezdte a miniszter a következő napirendi pont tárgyalását. Legutóbb decemberben voltunk közel a megállapodáshoz. Azóta több konzultáció zajlott le. Ellenőrző testületekről van szó. Az összeférhetetlenségi rész nem diszkriminatív a tisztségviselőkkel szemben. Sok elhangzott javaslat bekerült az előterjesztésbe.

Oldalunk szóvivője előbb igazolta a miniszter állítását, majd megjegyezte, hogy van szövegszerű javaslatunk. Ezeket ismertette is, meglehetősen hosszan, mert sok volt.

A munkáltatók szóvivője üdvözölte, hogy ide került a javaslat, pedig ő már lélekben lemondott róla. Ezt követően elmondja oldaluk korábbi véleményét, és a támogató észrevételeit.

Van, amit elfogadunk, van, amit nem – reagált a kormányoldal szóvivője, a miniszter. Majd ismerteti is ezeket. Ezzel természetesen beindította a vitát, ami még két körön keresztül zajlott, s ahol mindenki ragaszkodott korábbi álláspontjához. Végül is az módosításokkal elfogadtuk az előterjesztést, és egyetértettünk abban is, hogy a testületek tevékenységét, illetve a jogszabály érvényesülését egy év múlva OÉT plenáris ülés keretében áttekintjük.

A következő napirendi pont bevezetéseként a kormányoldal szóvivője röviden ismertette a bizottságban elhangzottakat.

Még a legjobb foglalkoztatási rendszer sem teremt önmaga munkahelyet, de támogatunk minden jó megoldást – kezdte a szóvivőnk. Egyetértünk azzal, hogy a program költségeit a jövő évtől a költségvetés fedezze – folytatta. Az is szükséges, hogy a munkáltatók továbbfoglalkoztatási kötelezettségét a rendszer biztosítsa. Végül azt javasolja, hogy a kollektív szerződés bizonyos pontjainak hatálya a programban résztvevőkre is terjedjen ki.

A munkáltatók szóvivője inkább nekünk válaszolt, mint a kormány-

oldalnak. Ez a jogszabály nem a munkaáltatók érdekében született, jelentette ki. Ezek után elmondta észrevételeit, s javaslatait, majd kijelentette: egyetértünk az előterjesztéssel.

Utójátékként még mindhárom szóvivő mondott néhány mondatot, majd lezártuk az ülést, s mint kiderült a szezont is, mert meglehetősen hosszú szünet után augusztusban jöttünk össze ismét.

2005. augusztus 25., csütörtök

A hosszú szünetnek megvolt a böjtje, mert mindjárt hat napirendi pont tárgyalásával kezdhettük a második félévi plenáris ülés sorozatot. A napirendi pontok, melyek mindegyikének előterjesztője a kormányoldal a következők voltak:

1. Előterjesztés az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptióról
2. Előterjesztés az egész életen át tartó tanulás stratégiájáról
3. Előterjesztés a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint egyéb munkaügyi tárgyú törvények módosításáról
4. Előterjesztés a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról
5. Előterjesztés a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény jogharmonizációs célú módosításáról
6. Javaslat az OÉT 2005. második félévi munkaprogramjára

Bevezetésként a kormányoldal elnöke javasolta, hogy az első és második napirendi pont tárgyalását cseréljük föl. Oldalelnökünk erre tett egy másik cserejavaslatot: kerüljön az első az ötödik és a hatodik közé. Azért javasoltuk a változtatást, hogy a napirendi pont tárgyalásánál az illetékesek itt tudjanak lenni, ennek pedig az első és második pont cseréje felel meg – mondta a kormányoldal elnöke, a munkaügyi miniszter.

Megértjük a kormányzati elfoglaltságot, jelentette ki a munkáltatók elnöke. Őt követően a mi oldalelnökünk is elfogadta a kormányzati javaslatot. Most már hozzá is kezdhettünk volna, de előbb napirend előtti pontok következtek.

A munkáltatók kezdték. Oldalelnökük a természetbeni juttatások évközi adóemelése ügyében szól. Az adóemelés ténye, tartalma, módja, számukra elfogadhatatlan, mert veszélyezteteti a vállalkozásokat. Az utóbbi évtizedben nem volt arra példa, hogy egy adónemet évközben emeljenek meg. A tartalmával kapcsolatban elmondta, hogy a rendszer nagyon heterogén. Ők már régen követelik a fogalom kitisztítá-

sát. A rendszer juttatáskén kezel olyan elemeket, amelyek költségek. Pl. egy kiküldetéshez kapcsolódó étkezési számla. Még több példát is felsorolt, s végül megjegyezte: ha egy rendes munkahelyen megpróbálnak emberi környezetet teremteni, az nem természetbeni juttatás, amit adózni kell.

Egyetértünk jelentette ki oldalszóvivőnk. A döntés az OÉT mechanizmusának a megkerülése, s ez nem tartható. Dolgozzunk ki egy technikát arra – javasolta, hogy a nem kormányzati országgyűlési javaslatok hogyan kerüljenek OÉT elé. A KSZ-ek jelentős része terjed ki kafeateria rendszerre, itt az évközi gondot okoz. Egyetértünk azzal is, hogy a természetbeni juttatásokat tekintsük át. Nem vagyunk abban érdekeltek, hogy eltűnjenek juttatások, kerüljön felfüggesztésre a rendszer.

A nyári időszak megnehezíti a tájékozódást. Szó sincs arról, amit a munkáltatók feltételeznek – szolt a kormányoldal szóvivője, a pénzügyminisztérium államtitkára. Az eljárásjogi részen el lehet gondolkozni, de a parlament előnybe van. Az OÉT-et akkor kell összehívni, ha érdemben lehet beavatkozni. Ez nem egy évközi adóemelés, hanem egy kiskapu bezárása. A természetbeni juttatások egy szűk köréről van szó, amely tipikusan a menedzsmentet érinti, pl. magáncélú külföldi út, festmények, bútorok, stb. Még hosszasan magyarázott, majd megerősítette: nem szándékoznak visszavonni.

Ezek után mi következünk. A jogalkotásról szóló törvény biztosítja a munkáltatók és munkavállalók véleményalkotási jogát – kezdte a szóvivőnk. Majd folytatta: megütközéssel fogadtuk, hogy az MKDSZ és az ÁPV Rt. olyan együttműködési megállapodást kötött, amely sérti a közvetítés alapeszméjét. Ezzel kapcsolatban több példát is felsorolt, majd követelte a szerződés azonnali felmondását.

Ezt követően, ha már nála volt a szó elmondta a másik napirend előtti a karkedvezményes nyugdíjszabályok átfogó felülvizsgálatával kapcsolatos hozzászólásunkat is, amelyet nyugodtan slágertémának nevezhetnénk, mert évek óta előkerül, állandóan beszélünk róla, de a megoldásnak a szándéka sem látszik a kormányzati berkekben. 1997 óta érdemi tárgyalás helyett csak az elhatározás fogalmazódik meg – mondta. Egy évvel ezelőtt, 2004-ben az OÉT-en elfogadtuk a lépéseket, amelyek szerint 2005. február 8-ig kellett volna a témát megtárgyalni, de nem történt semmi.

Kihasnálva a lehetőséget az MSZOSZ képviselője – hangsúlyozva, hogy nem oldalvéleményt mond – elővezette a harmadik napirend előttinket is, melyben a közművelődési intézmények támogatási, fi-

nanszírozási problémáira hívta fel a figyelmet, és kérte a kormány oldal mielőbbi intézkedését

A korkedvezménnyel kapcsolatban egyetértünk a munkavállalói oldallal – hangzott el a munkáltatói oldalról. Bizottságban már tárgyaltunk egy anyagot, amely alkalmatlan volt arra, hogy ide kerüljön. Ott tartunk a korkedvezmény ügyében, ahol három évvel ezelőtt tartottunk.

A szerződéses fegyelem, a megállapodás betartása alapvető követelmény – hangzott még el a munkáltatói oldalról.

Az MKDSZ ügyében a kormány nem illetékes – mondta a kormányoldal elnöke, a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium ifjú politikai államtitkára. Itt van az MKDSZ elnöke, ha gond van lehet vele egyeztetni. A korkedvezmény 10 éve megoldatlan probléma – állapította meg. Próbálkozunk, a munka halad, de csak lassan, a munkálatok eddigi tapasztalata szerint a felülvizsgálat időszükséglete nagyobb a vártnál.

A harmadik felvetésünkre a Pénzügyminisztérium államtitkára válaszolt: a konkrét finanszírozás a költségvetésben szerepel. A szerződéses viszonyban nincs módosítás. Ennek ellenére megígérte, hogy utánanéző a dolognak. Ezt megkönnyítendő a téma felvetője átadta neki azokat ügyvel kapcsolatos leveleket, amelyeket kapott, hogy felvesse a témát.

Amit az MKDSZ-el kapcsolatban az államtitkár úr elmondott tévedés – vette vissza a szót a szóvivőnk, mi nem a kormánynak mondtuk. Itt döntöttünk az MKDSZ dolgáról, akkor ide tartozik. Azt igényeljük, hogy azonnal bontsák fel a szerződést. Nincs mit egyeztetni a dologról.

A gond az, hogy érdembe semmi nem történt több mint egy éve – jegyezte meg a korkedvezményes nyugdíjjal kapcsolatban, a kormány megszegte a megállapodást.

Nem szegtük meg – jelentette ki a munkaügyi államtitkár, a munka folyik. Nagyobb a feladat, mint aminek látszott. Ezt követően az MKDSZ-el kapcsolatban megjegyezte: hallgattasson meg a másik fél is.

Nem adhat segítséget az MKDSZ a munkáltatóknak, ezért kell a szerződést felbontani – reprimázt a szóvivőnk.

És itt, 11.22-kor véget ért a napirend előtti hozzászólások sora. Elkezdhattuk a napirend tárgyalását a meghívó szerinti 2. ponttal.

Magyarország számára ez egy kötelezettség és egy lehetőség, melyet Uniós programok, a Lisszaboni stratégia és a Nemzeti fejlesztési terv

követelnek meg – kezdte a téma előterjesztői kiegészítését a kormányoldal szóvivője. Lehetőség, hogy más, hasonló jellegű stratégiákhoz kapcsolódóan egy humánerőforrás fejlesztés céljait szolgáló metakeretet fogadjon el a kormány. Ezt követően elmondta, meglehetősen hosszán a kialakulás történetét.

Kiemelten fontos a társadalmi és regionális esélyegyenlőség támogatása, a társadalmi kohézió erősítése, és a foglalkoztatás feltételeinek további bővítése – mondta a szóvivőnk (én voltam megint). A ma embere arra kényszerül, hogy folyamatosan képezze magát. Az egész életen át tartó tanulás nem azt jelenti, hogy folyamatosan, vagy rendszeresen ismétlődően az iskolapadba kell ülni, hanem azt, hogy a munkavállalóknak folyamatosan képezniük kell magukat a szakmájukban. Folyamatosan alkalmazkodniuk kell a változó igényekhez, és a növekvő ismeretanyaghoz. Mindehhez alapvetően fontosak az alapok, az, hogy az alapképzésben, az óvodától az egyetemig mit tanulnak meg. Csak az tudja folyamatosan képezni magát, csak az tud új dolgokat tanulni, aki már megtanult valamit. Csak annak nem okoz gondot az újabb ismeretek elsajátítása, aki megtanult tanulni. Az egész életen tartó tanulásban fokozatosan növekvő szerepe van a munkahelyeknek, hiszen érdekük, hogy megfelelően képzett, a legújabb ismeretekkel rendelkező munkavállalóik legyenek. A munkahelyi képzéseket, a humánerőforrás fejlesztés feladatait kollektív szerződésben kell rögzíteni a munkahelyeken. A dolog csak úgy működik, ha a munkavállalók érdekelté vannak téve, ezért szükségesek a megfelelő jövedelmek, hogy lássák az újabb tudás megszerzésének ilyen értelmét is. És végül az egyénnek is ki kell venni belőle a megfelelő részét, áldozni kell képességei, tudása fejlesztésére.

A munkáltatók szóvivője is hosszán szól hozzá a témához. Már harmadszor tárgyaljuk, és a prioritásokkal egyetértünk – jegyezte meg, majd elmondta a stratégiával kapcsolatos aggályait. Ezek szerint a stratégia nem fejezi ki megfelelően a gazdálkodó szervezetek, munkaadói és szakmai érdekképviseltek szerepét a változó munkaerőpiaci-gazdasági igények előrejelzésében, valamint az ennek megfelelő kínálat elősegítésében. Úgy látják, hogy a stratégia még nem eléggé tükrözi a jellemző paradigmaváltást, ami az egész életen át tartó tanulás átfogó céljaihoz kapcsolódik, és nem tér ki a kompetencia folyamatos fejlesztését szolgáló rendszer kiépítésére, a kompetenciák társadalmi elismerésére, a minőség javulásához vezető vizsgálati rendszer kialakítására

Szemléletében továbbra is az állami intézményrendszerre épít – egészítette ki a munkáltatói oldal elnöke. A munkaadói szervezetek sze-

repének sokkal hangsúlyozottabbaknak kell lenni, szakmailag és pénzügyileg is. Alapvetően fontos a gyakorlati képzés, amely mostanában egyre inkább háttérbe szorul és egyre magasabb korra tevődik.

Voltak általános és konkrét észrevételek – konstatálta a kormányoldal szóvivője. A munkavállalói oldal szerint három nagy csoport van, amit ki kell emelni:

- Képessé tegyük az egyént a tanulásra.
- Az idő. Mi az elsődleges megtérülés, profitál a képzésből. A munkaidő vagy a szabadidő terhére menjen a képzés?
- A jövedelem, a pénz. Ki fizet a képzésért?

A munkáltatói oldal előterjesztett olyan konkrét javaslatokat is, melyek nem ennek a stratégiának a tárgykörébe tartoznak. A stratégiai keret nem írhatja felül a hatályos törvényeket. A második számú prioritás nem egyértelműen kínálat, a kereslet is megjelenik benne.

Hangsúlyosabbá kell tenni a munkahelyek szerepét a szakemberképzésben – tette hozzá a munkáltatók elnöke. Ki kell emelni a munkáltatói és szakmai érdekképviseletek feladatait a társadalmi és a szakmai együttműködésben. Korszerűsíteni kell a gyakorlati képzés rendszerét, és ki kell dolgozni a szakképzés fejlesztésének közép- és hosszú távú feladatait.

Nem fogadjuk el az előterjesztést – hangzott el egyértelműen az oldalról.

Erre a kormányoldal szóvivője nem tudott reagálni, az oldalelnök pedig megjegyezte: a téma nincs lezárva.

De ezen az ülésen lezártuk és áttértünk a következőre, mely eredetileg az egyes sorszámot viselte.

A kormányoldal szóvivője az EU ügyekért felelős tárca nélküli miniszter volt, aki nagy hozzáértéssel próbálta eladni nekünk a koncepciót. Kiegészítésében ismertette a koncepció fő céljait, és a 2007-2013 közötti időszak fejlesztési programjaival kapcsolatos munka menetrendjét. Elmondta, hogy ez az első fázis, majd erre alapozva készül a stratégiai, amelyik novemberben kerül OÉT elé. A stratégia hét évre szól, az arra épülő operatív programok rövidebbek.

A koncepciót nagyon sok példányban megkaptuk – mondta az oldalelnökünk, s ez némi zavart is okozott. Több bizottságnak is foglalkozni kell vele, de az OÉT-nek igazából a stratégia kialakításában, a megvalósítás folyamatában kell részt venni, konkrétan és a plenáris ülésen is. Ezzel gyakorlatilag kifejezte, hogy nem kívánunk bővebben tárgyalni az előterjesztésről, ami szerintem egy rossz döntés volt, mert a koncepción alapul a stratégia, s más most lett volna lehetőségünk

megalapozni részvételünket a későbbi folyamatban. Amiben itt egyetértést érünk el figyelembe kell venni később, illetve állandóan hivatkozhatunk rá a későbbi viták során.

Ez egy konzultációsorozat első része – jelentette ki a munkáltatók oldalelnöke. Nagyon professzionális az előterjesztés, tartalmilag és kivitelezésében egyaránt, ráadásul még érthető is. Nehéz fogást találni rajta.

Nem kívánok mélységébe belemenni a témának – jelentette ki ezek után a miniszter, majd hozzátette: örömmel jövünk vissza a stratégiával.

Rövid, negyven perces ebédszünetet tartottunk, majd belevágtunk a harmadik napirendi pont tárgyalásába.

Bevezetesként a kormányoldal szóvivője emlékeztetett minket az előzményekre, s megjegyezte: az idő csak kisebb terjedelmű módosítást enged. Megjegyezte azt is, hogy a Munkajogi bizottság az előkészítés során több alkalommal tárgyalta az előterjesztést. Ezt követően röviden ismertette a kialakult elképzeléseket.

A jelenlegi módosítás csak töredékébe tartalmazza a javaslatainkat – kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Az előterjesztett 21 db javaslatunknak csak néhány pontja lett beépítve. Az időigényességgel továbbra is gondok vannak, de szükségét látjuk bizottsági szinten az MT módosításával kapcsolatos munka folytatásának.

Valóban komoly munka folyt – ismerte el a munkáltatók szóvivője. Majd megjegyezte: amit el tudunk fogadni menjen át. Kicsit csalódotnak vagyunk a bizottsági munkában, mondta. A jelenlegi változatot munkavállalói, szakszervezeti témák uralják ezért nem is tudnak mindent elfogadni belőle, de nyitottak egy szélesebb körű munkára.

Elkötelezettek vagyunk az MT átfogó reformja ügyében, nem szeretnénk lassítani – jelentette ki a munkaügyi miniszter. Az viszont természetes, hogy az eredeti javaslatokból (kb. 120 volt) több kiesett.

Csak a vitatott pontokon menjünk végig, javasolta a kormányoldal szóvivője. Ezt is tettük, bár előtte elhangzott, hogy most nem bizottsági ülésen vagyunk. A vitába mindhárom oldalról többen bekapcsolódtak, de egyetértés a három oldal között nem igazán alakult ki. Végül is abban maradtunk, hogy a vitás kérdésekről a Munkajogi bizottságban folytatjuk a szakmai vitát, a közalkalmazottak jogállásával kapcsolatos kérdésekben pedig az illetékes érdekegyeztető fórumon, a KOMT-ban.

Ezt a kérdést is alaposan megvitattuk a bizottságban – kezdte a negyedik napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivője, megje-

gyezve még azt is, hogy az előterjesztéssel a munkáltatók több ponton nem értenek egyet. A módosítás célja a fekete foglalkoztatás mérséklése. Feladat a szervezet átszervezése, a felügyelők létszámának a növelése. az viszont nem cél, hogy a hatóság büntessen. Feladat még a munkaügyi ellenőrzést támogató testület fölállítás is.

Ez a módosítás jobban áll, mint az MT-é – jegyezte meg a szóvivőnk. Változott a helyzet a felügyeletnél, é ezen a törvényjavaslat még tud segíteni. Majd ismertette mivel nem értünk egyet, s mit javasunk. Nem értünk egyet a finanszírozási elképzeléssel, mert szerintünk állami feladatot a költségvetésből kell finanszírozni. Nem értünk egyet azzal, hogy a 30 napos határidőtől el lehessen térni. Mi ragaszkodunk a 30 naphoz. A tanúvédelemmel kapcsolatban van egy szövegszerű javaslatunk kéjük megfontolni. Társadalmi kontroll kell, ezért létre kell hozni a tanácsot, melybe 3-3 főt adjon a három oldal, s melyet a hivatal elnöke vezessen. A tripartit rendszeren kívülről nem kell bővíteni a tanácsot, de az adott tárgyban lehetnek eseti meghívottak.

Oldalunknak sok javaslata volt, de egyet sem vettek figyelembe – jegyezte meg a munkáltatók szóvivője. A munkáltatói oldal ennek a törvénynek szinte egyetlen betűjével sem ért egyet. ezt követően ismertette elutasított javaslataikat, majd megjegyezte: ez a törvény csak ellenkezést fog kiváltani. Ez nem a fekete munka elleni föllépés irányába megy, hamarosan ütközni fog a rendezett munkaügyi kapcsolatok jogszabállyal. Nem javítja a versenyképességet.

Az adó- és járulékcsökkentések módja, ha a feketegazdaságot összehúzzuk – jegyezte meg a munkaügyi miniszter. Ez kormányzati szándék. Biztosítjuk a legális munkavállalási lehetőségeket. Ezt követően tételesen és hosszasan sorolta mit miért tettek be a jogszabályba, és mit miért fogadnak illetve nem fogadnak el.

A választ oldalunk elfogadta, a munkáltatóknak azonban még volt ellenvetésük, mert a célokkal természetesen egyetértettek, de a konkrét szövegből azt nem látták visszajönni.

A felvetéseke a miniszter újból hosszasan válaszolt. Válaszában kitért arra, hogy az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség szervezetének finanszírozási rendszerét az OÉT közösen tekintsék át és 2006. augusztus 31-ig tegyen javaslatot a finanszírozás új rendjére.

Ezzel lezártuk ezt a pontot is és elővettük az ötödiket.

Ez egy harmonizációs szabályozás – kezdte a kormányoldal szóvivője. A munkavállalói oldal egy szélesebb értelmezést javasolt, amellyel a másik két oldal is egyetértett, és készen állnak egy munkacsoport

létrehozására. Október 8-ig a parlamentnek el kell fogadnia a tervezett módosításokat.

A végleges változatot megfelelőnek tartjuk – kezdte hozzászólását szóvivőnk. Részünkről mehet az előterjesztés, a bizottsági munkára készen állunk.

Elfogadjuk – jelentette ki a munkáltatók szóvivője, és mi is készen állunk a bizottsági munkára.

Egyetértés van – konstataálta a tényt a kormányoldal szóvivője, s már le is zártuk e pont tárgyalását.

A hatodik napirendi pont tárgyalásakor az előerjesztett munkatervet mindhárom oldal elfogadta, így egy rövid körrel annak a tárgyalása is véget ért.

Ezzel 17 óra 50-kor már le is zártuk az utóbbi időben már meglehetősen hosszúra sikeredett plenáris ülést.

2005. szeptember 27., kedd, 10 óra

Több mint egy hónap múlva, szeptember 27-én, a változatosság kedvéért egy keddi napon került sor az OÉT következő plenáris ülésére, melyet most a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium Honvéd utcai épületének földszinti tárgyalótermében tartottunk a következő öt napirendi ponttal:

1. Előterjesztés a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint egyéb munkaügyi tárgyú törvények módosításáról.
2. Előterjesztés a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról.
3. Előterjesztés a rendezett munkaügyi kapcsolatok feltételeinek meghatározásáról.
4. Előterjesztés a megbízás alapján folytatott érdekérvényesítésről szóló törvényjavaslatról.
5. Előterjesztés a szociális párbeszédéről szóló törvényjavaslat koncepciójáról.

Mind az öt napirendi pontnak a kormányoldal volt az előterjesztője. Bevezetéként a kormányoldal kiegészítő javaslatot tett a MT-hez. A minimálberről szóló szabályozással egészülne ki. Javasolják, hogy a napirend tárgyalásánál erre is térjünk ki. Javasolták továbbá az 1-ső és 2-dik pont fölcserélését.

A napirend csere elfogadva – jelenttet be az oldalelnökünk. A minimálbér ügyét bizottság tárgyalja, és még további tárgyalások is folynak a héten.

A munkáltatók oldalelnöke is bejelentette a csere elfogadását. A minimálbérrel kapcsolatban pedig azt mondta: most nincsenek abban a helyzetben, hogy tárgyalják. A 4. és 5. pontnál előbb a szociális párbeszédéről beszéljünk és a két pontot tárgyaljuk egyben. Elfogadható – jelentette ki a kormányoldal elnöke, majd javasolta: a minimálbér szabályozás a költségvetési törvénnyel együtt kerüljön szabályozásra.

Egyetértünk a felvetéssel – jelentette be a mi oldalelnökünk is.

Így a kezdeti problémák elfogytával és megoldásával azonnal hozzákezdhattünk a napirend előtti pontok bejelentéséhez és megvitatásához.

Először a munkáltatói oldal nehezményezte, hogy előttünk álló fontos dolgokról olyan sajtónyilatkozatok hangzanak el a kormány részéről, mintha már ítélt dolgok lennének. Ez pedig gondot jelez az érdekegyeztetésben. Az ÁFA törvényt a parlament már el is fogadta, pedig arról rendkívüli OÉT ülést kellett volna összehívni.

A kormány bejelentései szándékokról szólnak – válaszolt a kormányoldal elnöke, nincs kisajátítási szándékunk. Az oldalak viszont kezdeményezhetik a rendkívüli ülés összehívását.

Jogosnak tartjuk a munkáltatói oldal felvetését jelentette ki oldalelnökünk is, de nem ártana, ha a szándékokat előre ismerjük.

Ezek után mi jöttünk. Felháborító az az információ, miszerint több tíz milliós végkielégítéseket szándékoznak kifizetni a MÁV-nál – jelentette be oldalunk e kérdéssel megbízott szóvivője. 2002. július 2-án már fölléptünk ez ellen. A munkáltatói oldal is egyetértett velünk. A kormány a szükséges intézkedések megtételét ígérte. Mit tett a tárca és a kormány ez ellen?

A munkáltatói oldal elnöke megerősítette a szolidaritásukat ez ügyben.

A végkielégítéseket a Munka törvénykönyve szabályozza – mondta a kormányoldal képviselője. Az a munkavállalók tömegét érinti. Igazából a munkaszerződésre kellene koncentrálni, de ezt ők nem ismerik.

Nem kaptunk választ a kérdésre mondta a szóvivőnk, majd néhány konkrét számot említett, melyeket az újságokban olvashattunk. Aránytalanok az összegek és irritálják a munkavállalókat – szögezte le, s ezzel le is zárult a napirend előtti kör.

A múltkori OÉT folytatása – kezdte az elsővé előlépett második napirendi pont bemutatását a kormányoldal szóvivője. Ma a bírságok mértékét tekintjük át azért, hogy a differenciált rendszert alakíthassuk ki (pl. egy vagy több munkavállaló, egy vagy több hiba). A bünte-

tési tételek alsó határa azonos, a felső differenciált. E bevezetés után elmondta még a bizottságban elfogadott változtatásokat, majd átadta nekünk a szót.

Hosszú munka utolsó fázisában vagyunk – kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Számunkra fontos az átalakítás és a munka hatékonyabbá tétele. Van közös pont a munkáltatókkal, ez a finanszírozás kérdése. Másként kell büntetni azt, aki a tömegekkel él vissza és másképpen az egy munkavállalóval szembeni jogsértés – mondta a munkáltatók szóvivője. Nyúljunk hozzá az értékhatárokhöz tette még hozzá, és ezt példákkal is alátámasztotta.

Hosszútávú kötelezettségvállalás most nem aktuális, ezért a finanszírozás szabályozásával kapcsolatban nem tudnak válaszolni – mondta a kormány szóvivője. A tanácsadó testületről a bizottságban megállapodta. Az egész javaslat a mérsékeltebb bírságokról szól – tette még hozzá.

A munkáltatók ekkor három perc szünetet kértek, majd visszautasítják a kormány előterjesztését. Úgy élik meg, mint egy ultimátumot, és sérti az érdeküket.

Megértjük a munkáltatói oldal álláspontját – mondta kormányoldal szóvivője. Tudomásul vesszük, de meg kell jegyezni, hogy a differenciált rendszert a munkáltatók javasolták.

Nem kívánjuk kommentálni – jelentette ki a mi szóvivőnk.

Csak az elmúlt ülés óta bekövetkezett változásokról szólok – vezette be a másodikká visszalépet első napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivője. A munkaerő kölcsönzésnél anomáliák vannak, ezért változtatni kell a jogszabályon. Nem akarják ellehetetleníteni.

Az átnyújtott 22 pontos javaslat kevésbé teljesült – szól hozzá a szóvivőnk. Részben időhiány miatt, részben pedig azért, mert nem tudtunk megállapodni. Most a munkaerő kölcsönzés a legfontosabb. De a biztonság kedvéért megemlíti néhány ponton, ahol nekünk válaszolni kell.

Több dologgal sem értünk egyet, mondta a munkáltatók szóvivője, majd hosszan és konkrétan fel is sorolta azokat. Végül azt javasolta: a törvénytervezet szűköljön le azokra a kérdésekre, amelyekben három oldalú egyetértés van.

A kormányoldal szakértője mindezekre hossza szakmai választ adott, s ezzel el is indított egy szakmai kört, amely természetesen végigment a három oldalon. A kör zártával a kormányoldal elnöke még győzködte a szociális partnereket, hogy a megállapodás reményében tárgyaljunk tovább. Utána a szakértő még újabb szakmai kérdéseket feszegetett.

December 24-e csak az OÉT egyetértésével lehet nemzeti ünnep, vetette közbe a kormányoldal szóvivője.

Iszonyú dolgokat követnek el a munkaerő kölcsönzők – jegyezte meg szóvivőnk, éppen ideje korrigálni a szabályt. Bizonyos kérdésekben nincs vita. A kormánynak mérlegelni kell, – és a javaslat legalább kétoldalú lesz, mert mi egyetértünk, de a kétoldalú tárgyalásnak nincs értelme, ezért itt fejezzük be.

A munkának hangsúlyosan konszenzuskereséssel vágtunk neki – mondta a munkáltatók szóvivője, miután röviden áttekintette a helyzetet. Ha ennyire aggályos a munkaerő kölcsönzés mechanizmusa, miért nem ellenőrzik a kölcsönző cégeket.

A kormányoldal szakértője még egy kicsit jogfilozofált, majd oldalelnökük megköszönte a közreműködést, és lezártuk a napirendet.

Ebédszünet következett, majd a harmadik témával folytattuk.

Nincs előttünk az államháztartásról szóló törvény módosítása, pedig ezekből derülnek ki a pályázatokkal kapcsolatos dolgok – mondta a kormányoldal szóvivője, majd tételesen felmondta azt, amiben a bizottságban megállapodtak.

Előterjesztését a mi szóvivőnk hangsúlyozta, majd a munkáltatókhoz került a szó. Szóvivőjük elmondta, hogy a részletekben nagyobb összhangot tapasztaltak, de az egészszel nem igazán tudnak azonosulni. Hova tűntek a közbeszerzések? – kérdezte.

Tisztázni kell, hogy mire vonatkozik. Ha a létszámkorlát eltűnik gond van. A 15 fős létszámkorlát. Hangzott még el munkáltatói oldalról.

A közbeszerzési törvény módosítása megtörtént – jelentette ki a kormányoldal szóvivője.

Mélységesen elkeserít minket a válasz – jelentette ki a munkáltatók szóvivője. Elindul az egyeztetés, az egyik fele kikerül, majd törvény lesz belőle. Ez az érdekegyeztetés arculcsapása. A folyamat jelenlegi formájában kiszámíthatatlan. Minden csip-csup ügy be van ide sorolva, aminek semmi köze a rendezett munkaügyi kapcsolatokhoz. Hol van a határ a munkaviszonyban foglalkoztatottak és a nem munkaviszonyba foglalkoztatottak között. Ha nem tudnak betenni különbségeket gond van.

A közbeszerzési törvény csak azt mondja ki, hogy figyelembe kell venni a rendezett munkaügyi kapcsolatokat – mondta a kormányoldal szóvivője. Nem zárkozunk el semmilyen értelmes módosítástól, így az alsó korláttól sem.

A Magyarországon foglalkoztatottak több mint kétharmada a 15 főt foglalkoztató munkahelyeken van – szolt közbe a szóvivőnk. Nem a

kisvállalkozások ellen vagyunk. Ez egy eszköz, hogy hogyan alkalmazzuk e kérdést. Az alkalmazás legyen egy ösztönző rendszer. A súlyos ügyek viszont legyenek kizáró feltételek.

A munkavállalói oldal szerint ne legyen létszámkorlát? – hangzott el e kérdés a kormányoldalról.

Igen – mondta a szóvivőnk.

15 fő – mondta a munkáltatók szóvivője.

Rövid szünet következett, majd ismét nálunk volt a szó.

Mi maradunk a nullánál – mondta a szóvivőnk.

Mi maradunk a 15-nél, mondta a munkáltatóké. Emellett aztán többen érveltek az oldalról.

A közbeszerzési törvény túlságosan elszaladt – vetette közbe a munkaügyi miniszter. Vissza fogunk térni rá.

A bizottság tárgyalja újra az előterjesztést, lehetőleg az államháztartási törvénnyel együtt – javasolta a kormányoldal szóvivője, majd azt kérte a szociális partnerektől, hogy javaslataikat írásban juttassák el hozzá.

Ebben maradtunk, majd rátértünk a negyedik (4. és 5. együtt) napi-rendi pont tárgyalására.

Június 22-én adtuk át az előterjesztést, mely az OÉT-re és az ÁPV-re vonatkozik – jelentette ki a kormányoldal szóvivője a szociális párbeszédéről szóló törvényjavaslat koncepciójáról.

Javaslom, hogy fejezzük be a koncepciót, és konkrétabban tárgyaljunk – mondta az oldalunk szóvivője (már megint én voltam).

Zárjuk le a koncepciót – értett egyet a munkáltatók szóvivője is. Ezt követően öt pontba szedve adta elő oldaluk javaslatát, melyet előzetesen írásban is eljutattak az oldalakhoz.

A kormányoldal tudomásul vette a koncepcionális szakasz lezárását, és kijelentette, hogy készítik a törvénytervezetet.

A lobbizással kapcsolatos törvényjavaslatot már tárgyalta a bizottság – mondta a kormányoldal szóvivője.

A fogalmi tisztázás megtörtént – jelentette ki a szóvivőnk, majd megállapította: semmilyen érdekképviseleti szervezetnek nincs olyan erős lehetősége, mint a lobbistáknak. Erősebb jogosítványt kapnak. Jól van ez így? – tette föl a kérdést.

(Közben az oldalelnökök elmentek a kancellária miniszterhez, mi pedig nélkülük folytattuk a tárgyalást. Sikerrel.)

Talán ennél a napirendnél sikerélményünk van – jelentette ki a munkáltatók szóvivője. Elfogadták a javaslatainkat. Ez Európában bevett gyakorlat, s oldaluk ezért ragaszkodott hozzá, hogy az érdekegyeztetéssel együtt tárgyaljunk.

A jogszabály valóban lehetőséget biztosít bizottság (parlament) előtti megjelenésre – mondta a kormányoldal szóvivője. Ezzel a szociális partnerek is élhetnek, ha megbíznak egy lobbi szervezetet.

Ezzel a legnagyobb egyetértésben (legalább is e pontnál) véget ért az ülés. Még megbeszéltük, hogy legközelebb október 7-én találkozunk az adó, bér és költségvetési kérdések megtárgyalására, 11-én meg egy újabb plenáris ülést tartunk a Lisszaboni folyamatokról és elmentünk haza.

2005. november-december

2005. október 7., péntek, 10 óra

Sokat hezitáltam, hogy mit tegyek Kedves Olvasóim, folytassam ott, ahol abba hagytam a korábban megjelent tudósítást, vagy inkább a legújabb eseményekről, az idejű bértárgyalásokról tájékoztassam Önöket. Végül úgy döntöttem, hogy ugrom egy évet és a mában folytatom. A közelmúlt eseményeiről lesz még bőven lehetőségem írni, hiszen 2006 választási év, és a korábbi évek tapasztalat szerint ilyenkor lelassul az érdekegyeztetés munkája az új kormány hivatalba lépéséig.

Szokatlanul későn, október 7-én kezdődtek a tárgyalások az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (OÉT) a 2006. évi költségvetéséről, az adókról és járulékokról, a 2006. évi minimálbérrel és a versenyszféra bérajánlásáról. Korábban ugyanis már augusztus végén foglalkoztunk e témákkal. Ez a késedelem magában hordozta annak a lehetőségét, hogy kifutunk az időből, de veszélyeztette a közszféra bértárgyalásait is. Ugyanis a kormány bejelentette, hogy csak akkor hajlandó érdembe tárgyalni, ha elfogadtuk a minimálbért. Ez magyarázható azzal, hogy a bértábla legkisebb értéke (A1) azonos a minimálbérrel, de elfogadhatatlan, azért mert nem törvényszerű a kettőt így összekötni. Korábban is elég gyakori volt, hogy párhuzamosan folytak a tárgyalások, sőt az is előfordult, hogy előbb állapodtunk meg a közszféra béreiről, mint a minimálbérrel és a bérajánlásról. Az sem előírás, hogy az A1-nek azonosnak kell lenni a minimálbérrel, véleményem szerint jóval nagyobbak kell lennie.

Október 7-én pénteken a megszokott időben, 10 órakor és a megszokott helyen, a fehér házban kezdődtek a tárgyalások négy napirendi ponttal, és kb. ötven perces késéssel. Ugyanis a kormányoldaltól többben, a munkaügyi miniszter és a pénzügyminiszter egy ugyanerre az időre szervezett konferencia előadói voltak, s saját előadásán mégiscsak illik ott lenni az embernek.

A napirendi pontok:

1. Előterjesztés az adókról, járulékokról és egyéb törvények módosításáról.
2. Előterjesztés a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről.
3. A 2006. évi bértárgyalások megkezdése.
  - a) A 2005. évi keresetnövekedési ajánlás várható teljesülése
  - b) Javaslatok a 2006. évi OÉT bérmegállapodás tartalmára
  - c) Javaslat a legkisebb munkabér 2006. évre érvényes emelésére
4. Előterjesztés a foglalkoztatási helyzetről, az előlépést szolgáló gazdaság- és társadalompolitikai intézkedésekről és a továbbképzés irányairól.

...és akkor elkezdődött

Természetesen mielőtt hozzáfogtunk volna e kérdések tárgyalásához, először meghallgattuk a kormány napirend előtti előterjesztését, sőt reagáltunk is rá.

A kormányoldal elnöke (az FMM politikai államtitkára) bejelentette, hogy megtették mindent annak érdekében, hogy időkorlátozás nélkül létre jöhessen a megállapodás. Fontos, hogy a tárgyalásokat időben le lehessen zárni, de az is fontos, hogy elinduljon az ágazati érdekegyeztetés. Kijelentette, hogy céljuk a megállapodás. Időben vagyunk, de készülünk az ágazatokra is, fejezte be.

Nem az ÁPB-k (Ágazati Párbeszéd Bizottságok) státuszáról, hanem a 2006. évi minimálberről, a bérajánlásokról tárgyalunk reagált oldalelnökünk. Korábban is kezdhettünk volna tette még hozzád, majd kijelentette, hogy egyetértünk a megállapodások fontosságában. Ha itt elhúzódnak a tárgyalások, az a munkahelyeken gondot okoz, mert későn állapodnak meg hallatszott el még az oldalunkról.

A kormánynak nincsen közvetlen beavatkozási jogköre, mi viszont meg akarunk állapodni, mondta a munkáltatók képviselője.

A kormányoldal szóvivői tisztét ellátó pénzügyminiszter először is elnézésünket kérte a várakoztatásunkért, majd ismertette a már benyújtott adótörvény módosítás három fő vetületét.

Elmondta, amit már tudtunk, hogy az ÁFA csökkentés, amely már kivételesen átment a parlamenten, kétütemű. Az idén az üzemanyag ÁFÁ-ja csökken (ezt észre is vettük, mert eltűntek a benzinkutaknál az árak a „totemoszlopokról”), a többié pedig jövőre változik.

Több olyan változtatás is lesz, amely részben 2006-ban, részben később kerül bevezetésre. Pl. az SZJA sávhatára most 1 500 000 Ft-ról

1 850 000-re emelkedik, de öt év múlva már 3 000 000 Ft lesz. A különböző negatív tapasztalatok alapján viszont korlátozni kívánják a különböző kedvezmények érvényesítését, kivéve egy-két elemet, mint például az étkezés. A társasági adó 5 millió forintig a korábbi 16 %-al szemben 10 % lesz.

Mi azzal a szemmel nézzük a javaslatot, hogy a vállalkozások mennyivel segítik a foglalkoztatás helyzetet, a bértárgyalásokat és a kiszámíthatóságot, szolt hozzá a szóvivőnk a témához. Fontosabb, hogy igazságos teherviselés legyen, mint az egyszerűség, folytatta, és hozzátette, hogy ilyen javaslatunk lesz:

1. Nagyon rossz visszhangot váltott ki az adómentes juttatások kettős korlátozása. Ezért a jövedelemfüggő határt (15 %), mint elvet sem tudjuk elfogadni, mert a kis keresetűeknek hátrányt jelent. Az az igazság, hogy a felső határt sem szeretjük, tette még hozzá.
2. Az önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosításnál nem fogadjuk el azt a változatot, amelyik döntést kiveszi a tagok kezéből.
3. Javaslatot tettünk több természetben juttatás adómentes határának az emelésére. Például az étkezési hozzájárulás (elsősorban a meleg étkeztetés), illetve az iskolakezdési támogatás növelésére.
4. A kétkulcsos adótáblával szemben a többkulcsos jobb, ezért mi egy négykulcsost javaslunk.

Tudunk-e ez utóbbiról érdemi tárgyalást folytatni, vagy a koalíciós megállapodás megköti a kormány kezét. Az ÁFA csökkentése elfogadható. Mi a munkabérekhez kapcsolódó adók (SZJA és járulékok) csökkentését tartjuk fontosnak, mondta, majd megkérdezte a minisztert: hogy látja az adórendszer foglalkoztatást biztosító hatásának a segítségét.

Mi aszerint nézzük a módosítási javaslatokat, hogy segítik-e a növekedést és a versenyképességet vagy sem, mondta a munkáltatók szóvivője. Az iparüzési adó és az élő munka költségeinek csökkentése jobban segíti a céljainkat, mint az ÁFA csökkentés, folytatta. Az előrejelzések, a hosszútávú prognózisok jók.

Eddig hiányoltuk a számszerű hatásvizsgálatot, most megkaptuk, de nem tetszik. Az élőmunka költségeinek csökkentése területén nincs előrelépés, sőt növekednek a terheink. Jelentős csökkenésre csak 2007-től számíthatunk, mivel az EHO csak 2006 novemberében szűnik meg. A természetbeni juttatások csökkentése elfogadhatatlan, ezek egy része a vállalatok működési költsége. Végül megjegyezte: nemcsak a vállalkozások terhei fognak nőni, hanem az államapparátusé is.

A pénzügyminiszter válaszában megjegyezte: lehetséges, hogy a legkisebb bruttó bérben csináljuk meg a legnagyobb nettót. Az önkéntes pénztárakkal kapcsolatban már korábban megfogalmazódott a javaslat. Helyes, ha a megtakarításokat növeli az adókedvezmény. Nem a kedvezményeket, hanem a visszaéléseket akarják korlátozni, ezért a mikéntben van tárgyalási lehetőség. Az étkezési hozzájárulás és az iskolakezdési támogatás növelésekor 2 százalékos inflációt vettek figyelembe. Az viszont csalódást okozott, hogy eddig milyen kevesen vették igénybe a foglalkoztatás növelésénél az eddigi lehetőségeket. Az iparüzési adóval kapcsolatban most csak ennyi a kormány lehetősége, de 2007-től megszűnik (természetesen ez az adónem).

Több kérdésben tárgyalásos helyzet van, állapította meg szóvivőnk. Ezért most az elvi kérdéseket tisztázzuk, és a gyakorlati megoldásokra a bizottságokban keressük a választ. Ezért a részletes vitát ne most folytassuk le, hanem a bizottságokban.

Támogattuk a közigazgatási reformot, vette át a szót a munkáltatók szóvivője, amely kialakítaná a régiókat, és meghatározná az önkormányzatokat. Az EHO-nál nagyon jó a csökkenés, ugyanakkor túl sok adminisztrációt jelent a vállalatoknak az adómentes juttatások lebonyolítása. Ezek után javasolta a magán gépkocsi használat kilométerenkénti 3 Ft-s normájának, a 110 Ft-os adómentes napidíjnak, a külföldi napidíjak 10 \$-os határának, a lakáscélú támogatások adómentes határának felemelését. Egyetértenek, hogy a részletekről a bizottságokban tárgyaljunk, és javasolják, hogy minél hamarabb kezdődjenek meg a tárgyalások.

A bizottsági tárgyalások ötletével a pénzügyminiszter is egyetértett, és fogadókészségét jelezte több javaslattal kapcsolatban is. Ugyanakkor megjegyezte, hogy az ÁFÁ-nál nem tud elmozdulni a kormány az eredeti javaslatától. Nézzük meg a szakszervezet javaslatát az adótáblával kapcsolatban, ha ez hozza a kormány céljait, akkor foglalkozhatunk vele folytatva. Az adómentes juttatásokban van tárgyalási lehetőség. A napidíj és hasonlóknak növeléséről tárgyalhatunk, de az EHO megszüntetésének előrehozása lehetetlen fejezte be a hozzászólását, majd még hozzátette: jó lenne a jövő pénteken megállapodni. Ezzel mindenki egyetértett.

Nebéz kérdés a költségvetés

A második napirend megtárgyalását ugyanazokkal a szóvivőkkel kezdtük meg. A költségvetési javaslatot szeptember 30-án benyújtotta a kor-

mány a parlamentnek, kezdte hozzászólását a kormányoldal szóvivője (ezt már tudtuk, mert az Országgyűlés honlapjáról is letölthető volt, s azt is tudtuk, hogy már csak közvetve tudjuk befolyásolni), majd ismertette a főbb számokat, amivel számolt kormány. Például a GDP növekedés 4, az infláció 2, a munkatermelékenység növekedése 3-4, a beruházások növekedése 2-4, a háztartások fogyasztásának növekedése 3-3,5, az állóeszköz növekedés 6-8, az export-import növekedés 10-12 (az előbbi a nagyobb), az eredmény-szemplétű hiány 4,7 százalék (az autópálya struktúra befolyásolhatja). Elmondta azt is, hogy 3-4%-os bérnövekedéssel számolnak. Kiemelte azt is, hogy az ágazatok közül a felsőoktatás kap sok pluszt (igaz ez onnan nézve nem látszott).

Mi is első körnek fogjuk föl a mai tárgyalást, kezdte szóvivőnk a hozzászólását. Kérdés, hogy a költségvetés mennyiben segíti az elvárásainkat, melyeknek végeredménye a munkavállalók körülményeinek javítása. Két prioritásunk, hogy segítsen egy dinamikus növekedést, és minden eszközzel járuljon hozzá a foglalkoztatás bővítéséhez.

Másik szóvivőnk – mert, mint tudják e témánál mindig kettő van, az egyik a versenyszféra a másik pedig a közszféra részéről – megjegyezte, hogy a közszférát érintő kérdésekről majd az OKÉT-ben tárgyaljunk. Fontos, hogy a költségvetési bevételek ne csökkenjenek, folytatta, ezért mi nem voltunk lelkes képviselői az adócsökkentésnek. Ami egyébként egy fontos cél, de nem mindegy, hogy mikor alkalmazzuk. A nagyobb adócsökkentés még nincs bent ma a társadalomban. Az életminőség alakulásának a közszolgáltatás fontos eleme, s nem látjuk biztosítottnak ennek szinten tartását. Szükség van az önkormányzati reformra, tette hozzá, de szükség van államreformra is, amelyben megfogalmazzuk az állam szerepét. Kérdés az is, hogy meddig finanszírozhatók a veszteséges állami vállalatok.

Úgy tűnik, hogy gond van a maastrichti kritériumok teljesítésével, kezdte a munkáltatók szóvivője, és emiatt csúszhat az euró bevezetése. Oldalunk minden olyan lépésben támogatja a kormányt, ami a növekedést és a versenyképességet szolgálja, és a kritériumok teljesítését segíti, folytatta. Szerintük a reálkeresetek nem nőhetnek a GDP-vel azonos ütembe. Egyetértenek azzal, hogy elsőbbséget élvez az EU támogatások hazai biztosítása, viszont nem jó, hogy az elkülönített alapoknál újabb alap jelenik meg.

Van időnk, reagált a pénzügyminiszter, majd bizodalját fejezte ki, hogy a szakértők meg találják a szükséges többleteket. Ezek után megköszönte az oldalak támogatását, és már véget is ért e napirendi pont tárgyalása.

A jövő évi minimálbérrel

A harmadik napirendi pont tárgyalásához úgy fogtunk hozzá, hogy a munkáltatói és kormányoldalon változtak a szövívők, és a munkáltatóké mindjárt azt javasolta, hogy a három alpontot egybe tárgyaljuk. Mi viszont ragaszkodtunk ahhoz, hogy a 2005. évi beszámoló külön hangozzon el. Ez is lett.

A 2005. évi eddigi bérfolyamatok megfelelnek a megállapodásnak, mondta a kormányoldal új szövívője a munkaügyi miniszter. A tények tükrözik a számokat, jegyezte még meg.

Elfogadjuk a tájékoztatót, nincs szükség korrekcióra közölte oldalunk véleményét a szövívőnk, de az átlag mögött jelentős szórás van. Az alacsony jövedelmű ágazatokban, egyes fizikai szakmákban nagy az elmaradás.

Elfogadható, hogy ne bonyolódjunk részletes vitába, jelentette ki a munkáltatók szövívője, bár nem boldogok, hogy a reálkeresetek növekedésének az üteme láthatóan meghaladja a GDP növekedés ütemét. Oldaluk hosszú távon ezt nem támogatja.

Írásban tettünk javaslatot a bérmegállapodás tartalmára illetve a minimális bérré tért át az b) és c) alpont tárgyalására a kormányoldal szövívője. A megállapodás szándékával ültünk az asztalhoz folytatta, bár azt tudjuk, hogy itt nem a kormányé a főszerep, de véleményünk és javaslatunk is van. Bejelentette, hogy a korábbi szakszervezeti javaslatok figyelembe vételével, javaslatot tettek a szabályozás módosítására. Eszerint:

1. A minimálbér szabályozását kössük a létminimumhoz.
2. Az OÉT hatásköre maradjon érintetlen.
3. A minimálbérhez kapcsolódjon két bérminimum. E szerint, ha a minimálbér 1,0, akkor a középfokú végzettséggel rendelkezők minimálbére (szakmunkás is) annak 1,1-szerese, a felsőfokú végzettséggel (egyetem, főiskola) rendelkezők minimálbére a minimálbér 1,2-szerese legyen. Természetesen az OÉT ettől felfelé eltérhet. Ez biztonságot előrehaladást tesz lehetővé.

Hozzátette azt is, hogy 2006-ban a törvényben rögzítettekhez képest nagyobb értékekben kívánnak megállapodni. A minimálbérben 63 000 Ft környékén szeretnének megállapodni, de a kormány csak javaslatot tesz. Céljuk viszont, hogy a minimálbér nagyobb dinamizmussal növekedjen (ez is régi szakszervezeti javaslat).

A bérnövekedés mértéke szerintük 3% legyen. Azt viszont szeretnék, ha Magyarországon a béreket a munkáltatók legálisan fizetnék

ki, és a munkavállalók legálisan kapnák meg. Az az igazság, hogy ez a munkavállalók és a munkáltatók érdeke is. Csak egyszer már a magyar munkavállalóknak meg kellene érteni, hogy nem akkor járnak jól, ha minimálbéren vannak bejelentve, vagy sehogyan, és zsebbe kapnak valamit, hanem akkor, ha legálisan kapják meg a tisztas bérüket (lelkileg akármilyen fájdalmas, hogy adózni kell utána). Sokan azt hiszik, hogy jól átverik az államot, mert nem fizetnek adót, és ez Magyarországon nagyszerű tett (sajnos), de csak magukat verik át. Az illegális pénzek nem számítanak be a nyugdíjalapba, és ha az illető munkavállaló megbetegszik, vagy megsérül ott áll támogatás és jövedelem nélkül. Nemcsak pénzéről mondott le, hanem azokról a jogairól is, amelyek az érdekeit védhetnék.

A miniszter hozzátette, hogy ajánlásuknak van két hagyományos eleme:

1. A bérajánlás tartalmazza, hogy a fizikai munkások bére legyen erősebb dinamikájú.
2. Az Ágazati Párbeszéd Bizottságokban (ÁPB) szülessenek javaslatok.

Elmondta azt is, hogy a közszférában a versenyszférával megegyező, annál nem kevesebb béremelésre gondolnak (megjegyzem a közszférára később megkezdődött bértárgyalásain ezt nem igazán vettük észre). Igyekezzünk megállapodni, hogy 2006 kiszámítható legyen, fejezte be hozzászólását.

Oldalunk szóvivője nem kertelt, hanem mindjárt indulásként bejelentette a minimálbér javaslatunkat. Eszerint a minimálbér 65 000 Ft, a középfokú legkisebb bér 81 250 és a felsőfokú legkisebb bér 97 500 Ft lenne. Kezdeményezzük az Európai Szociális Karta 4-es cikkelyének az aláírását, és a minimálbér emelésénél egy több éves program kialakítására törekszünk, folytatta. Több mint 10 éve mondjuk, hogy a minimálbér legalább érje el a létminimumot. Az Európai Szociális Karta az átlagkeresetek 60 %-ban ajánlja a minimálbért. A három elem szakszervezeti javaslat, és mi akarjuk a szakmai bérminimumok, bértáblák, bértarifák megvalósítását, tette még hozzá.

Javaslatként kezeljük a kormány ajánlatát, de teljesen logikus, hogy ma nem lesz megállapodás, mondta a munkáltatók szóvivője. Rögzítjük azt, hogy a reálkeresetek üteme ne haladja meg a GDP növekedésének ütemét. Szerinte hosszútávú megállapodásra csak a 2006. évi megállapodás után kerülhet sor. Abba most ne menjünk bele, hogy nincsenek ágazati megállapodások, reagált a mi javaslatunkra. A konst-

rukcióhoz további adatokat kérnek, pl. azt, hogy a kormánynak mekkora bevétele lesz az új fokozatokból. A három elem valóban régi szak-szervezetei követelés, de nekik több problémájuk is van vele. Pl. az, hogy nagymértékben beavatkozik a vállalkozási autonómiába (a bér-szabályozásra emlékeztet). A minimálbér ajánlat pedig nagy terhet jelent a vállalatoknak, ezért ők 61 000 Ft-ot javasolnak. A három lépcső jó ott, ahol rendezett munkaügyi kapcsolatok vannak. Ez bizonyos üzemméret fölött természetes, de a kisvállalkozásoknál gondot okoz, ezért ők nem fogják támogatni. Félő, hogy bizonyos munkáltatók lejjebb fogják sorolni a munkavállalókat. Ezért a három elemet nem támogatják. A minimálbért teljes mértékben nem lehet elszakítani a létminimumtól, de 100 százalékban nem is felelhet meg neki. Ezért ezt sem támogatják. Nem értenek egyet azzal sem, hogy a szabályokat a Munka Törvénykönyvébe rögzítsék (ezzel egyébként a mi oldalunk többsége sem értett egyet), mert ez jogosítványszűkítést jelent.

A részletes vitában aztán sokan hozzászóltak mindhárom oldalról pro és kontra a javaslatokhoz a végső egyetértés legkisebb jele nélkül. Még az oldalakon belül is elhangzottak ellentmondó vélemények, de ez ilyenkor még abszolút normális. A vita közben természetesen többször elhangzott, hogy „majd a bizottság folytassa a részletekről”, „zárjuk le”, „úgy látszik fáradunk”, stb. Végül abba maradtunk, hogy tisztázzuk az induló pozíciókat, oldalunk ennek megfelelően tesz egy javaslatot a minimális bérre, és a kormány küld egy menetrendet. A miniszter még hozzátette, hogy 14-ig kéri a javaslatokat, vagy a nyilatkozatokat.

A negyedik napirendi pontban egy már többször tárgyalt javaslatot tekintettünk át, amelyet már az előző hónap végéig be is kellett nyújtani, de még lehetett változtatni rajta, mondta a kormányoldalról a munkaügyi miniszter. Azt még hozzátette, hogy ezen az előterjesztésen nyugodhat egy három éves előre mutató program.

Az oldal szóvivői tisztét ellátó helyettes államtitkár még hozzátette: a helyzet nem túl jó. Mit lehet tenni? Elég rugalmas-e a munkaerőpiac.

Oldalunk nem állított e témához külön szóvivőt, ezért többen is hozzászólhattunk volna, de csak ketten tettük. Több tárcát is érint az anyag, ki kell találni, hogy hogyan lehet előrelépni, az előterjesztés egy jó diagnózis, amire alapozni lehet a jövőt, de még dolgozni kell rajta volt a hozzászólásunk lényege.

Reális helyzetelemzés, mondta a munkáltatók szóvivője is (nekik

volt), ezért észrevételeket csak a programhoz tettek. A prognózis túl optimista, mondta és példákkal is alátámasztotta a mondandóját.

A kormányoldal szóvivője még tudomásunkra hozta, hogy az előterjesztés készítésébe több tárca is be lett vonva, majd az elnök lezárta az ülést.

Ezt követően a munkaügyi miniszter kérésére még napirend után beszélgettünk a személyek szabad mozgásáról, melyről az EU-s tagországok szakminiszterei fognak a közeljövőben egyeztetni, és kíváncsi a szociális partnerek véleményére, illetve a segítségünket kéri. Megadtuk. Szinte mindenki hozzászólt a két oldal részéről, s hogy ez mekkora segítséget jelentett ... ?

2005. október 14., péntek, 10 óra

Egy hét múlva ott folytattuk, ahol abba hagytuk, de még új téma is került az OÉT plenáris ülésének napirendjére:

1. Az Országos Érdekegyeztető Tanács 2005. október 7-i napirendjének folytatása
  - a) az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvényjavaslat
  - b) a 2006. évi központi költségvetési javaslat
  - c) a 2006. évi bérjavaslatok
2. Nemzeti akcióprogram a növekedésért és a foglalkoztatásért (2005-2008)

A foglalkoztatásról

Erről a plenáris ülésről Kedves Olvasóm nem tudok teljes részletességgel beszámolni, mert már egy jóval korábban lekötött program miatt nem tudtam a teljes ülésen részt venni, de mint meglátják, a kép így is majdnem teljes lesz. Egy ÉSZT program keretében e napon Miskolcon kellett előadást tartanom az érdekegyeztetésről, a szakszervezetek ebbéli szerepéről és a bértárgyalások állásáról. A program hónapokkal előbb meg lett hirdetve, ekkor OÉT-nek még híre-hamva sem volt, s az események is úgy alakultak, hogy ez a hét tárgyalásmentes lesz. Sajnos tévedtünk. Így nem lehetett mi tenni részt kellett vennem mindkét eseményen. Így is történt. A miskolci programon változtattunk. Az én előadásom lett az első, korán kezdtünk. Leszágultam az autópályán Miskolcra megtartottam az előadásomat. Választam kérdésekre, elbeszélgettem a jelen lévőkkel, majd elköszön-

tem, kocsiba vágtam magam és visszahajtottam Pestre, szerencsésen megúszva egy közfényképezést. 12.45-re érkeztem meg (a városhatártól egy kicsit lassan haladtam előre a fehér házig). Éppen szünet volt, amikor megérkeztem, s a tárgyalópartnerek a déli szendvicsekkel küzdöttek. Beálltam közéjük, megragadtam egy szalámis szendvicset és megkérdeztem: hol tartunk? Sehol volt a válasz, most a szóvivők visszavonultak egyeztetni, s a megállapodást megfogalmazni, mi pedig a szünet után a második napirenddel folytatjuk.

A Liszaboni-program a Nemzeti Fejlesztési Terv szerves része kell, hogy legyen, de annál szűkebb területre vonatkozik – kezdte a második napirendi pont felvezetését a kormányoldal szóvivője, a fejlesztési miniszter. November végéig van még lehetőség kiegészíteni, majd hosszasan beszélt arról, ami le van írva, s így elolvashattuk, többek között az oktatás, az egészségügy átalakításáról.

A hat konföderáció úgy ítéli meg, hogy későn kaptuk meg az előterjesztést, és nem támogatjuk, különösen a harmadik fejezet miatt, adta meg az alaphangot az oldalunk soros elnöke. Volt egy 2003-as akcióterv jelentős megállapításokkal, ennek a folytatása nem látszik. Ezek után idézet az előző anyagból. Az egésznek a szépséghibája csak az volt, hogy nem azt mondta el, amit az előző napi oldalegyeztetésen megbeszéltünk.

Ezek után akár be is fejezhetnénk, vette át a szót az oldalunk szóvivője, de előtte még elmondta a szakszervezeti észrevételeket. Szeretnénk a vitát folytatni, mondta, de méltatlan, hogy úgy vitatkozunk, hogy nincs előkészítve. Ez a 2004-es terv utóda. Kíváncsiak lennénk az újabb kutatások eredményeire. Ha legközelebb tárgyaljuk a témát, tényeket akarunk látni, és helyzetértékelést. Azt hittük, hogy ez az előterjesztés egy középtávú terv, de nem látszik rajta. Mi nem így képzeljük el. Meg kellett volna jeleníteni benne, hogy Magyarország számára mit gondol az előterjesztő. Mi lesz a foglalkoztatással. Számunkra ez a legfontosabb. Legfőbb célunk a munkavállalók jobblétének a növelése. Arra a problémára, hogy Magyarországon alacsony a foglalkoztatás szintje, és nem túl magas a munkanélküliség nincs megoldás. Valamilyen módon állást kell foglalni a fő fejlesztési irányról. Vanak részletproblémák is, így bizonytalanok vagyunk a leírtakkal kapcsolatban. A foglalkoztatási fejezet 90 százalékban a 100 lépés pontjait jelenítik meg. Ugyanakkor nem világos a kapcsolódás és a cél. Nem tudott túllépni a meglévő intézkedéseken. Nincs víziója. Konceptcionálisan felül kell vizsgálni a foglalkoztatási törvényt. Külön kell foglalkozni az inaktívok foglalkoztatásával, mert jelentős részük a normál

módon nem vonható be a foglalkoztatásba. Erre megoldást kell találni. A közfoglalkoztatást nem átmeneti időre kell megvalósítani. Ide tartozik a kötelező állami szolgáltatások kielégítése, ami helyben végezhető. Maga az előterjesztés egyenetlenül sikeredett. Vannak részletesen kidolgozott részei, s vannak olyanok, ahol csak a probléma van megállapítva. Például megállapítja, hogy a belső térbeli mobilitás alacsony, leírja ennek az okát is, de itt megáll. Pedig valamit mondani kell, hogy mit akarunk tenni. Reméljük a tervezés még erre is ki fog térni. Ha új konvergencia program készül, akkor az első fejezet átalakul, és azt követi a többi.

Őket követően mindnyájan hozzászóltunk az oldalról problémákat vetve föl az előterjesztéssel kapcsolatban.

Valószínűleg e mű kötöttebb pályás, mint lehetne, kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Véleményalkotásra két alkalommal volt mód. Volt egy bizottsági ülés (ezen mi más programok miatt nem tudtunk részt venni), és írásbeli észrevételeket is lehetett tenni (mi ezt sem tettünk, valószínűleg abban a hiszemben voltunk, ha valamivel nem foglalkozunk nem létezik). Nincs olyan anyag, amin javítani nem lehet, folytatta, és ez elől nem zárkozunk el. Néhány kritikai észrevételt már a munkavállalói oldal is tett, de még mi is mondunk. Például a beruházásösztönző rész szerényebb lehetne, de reális céllal. Végül azt javasolta, hogy kb. két hét múlva térjünk vissza az előterjesztésre.

Az észrevételeket meg kell vitatni, vette vissza a szót a kormányoldal szóvivője, és erre mi nyitottak vagyunk. November közepéig van lehetőség átdolgozni. Ugyanakkor az EU célkitűzései még nincsenek meg, amivel összhangba kellene elkészíteni a magyar javaslatot. Tehát dolgozunk tovább. Megemlítette, hogy a tervezetet már szeptemberben kiküldték, de csak a munkáltatói oldalról kaptak írásos észrevételeket. Kéri, hogy a javaslatok összegzését küldjük el írásban. Elfogadta azt a javaslatot, ahol nincs OÉT egyetértés az jelenjen meg lábjegyzetben. November vége felé nézzük át ismét zárta le a témát.

Az előterjesztést nem fogadjuk el, de a további tárgyalásokat igen tette hozzá oldalelnökünk.

Mi eddig is foglalkoztunk vele, a jövőben is fogunk, és elfogadjuk szólt a végén a munkáltatók oldalelnöke.

Ezek után ismét szünetet tartottunk, amiben hosszasan egyeztetünk, majd 15.10-kor folytattuk az első napirendi pont tárgyalását.

Adómentes juttatások, adókulcsok

Hibázott a kormány kezdte hozzászólását a kormányoldal szóvivője, a pénzügyminisztérium államtitkára ugyanis pénzügyi szakembert nevezett ki tárgyalónak és nem nyelvészt, Akkor sokkal előbb végeztünk volna. Ezek után ismertette a megállapodás szövegét, és megjegyezte, hogy a részletkérdésekben is egyetérttünk.

A tárgyalások eredményeként megállapodtunk, hogy az adómentesen adható béren kívüli juttatás értékhatára 2006-ban a bértől függetlenül évi 400 ezer forint lesz. De nem tartozik az adómentesen adható béren kívüli juttatások korlátos körébe az önkéntes nyugdíjpénztári munkáltatói hozzájárulás, a szakképesítést nyújtó képzés, az idegen nyelvi képzés, továbbá a csekély értékű ajándék értéke. A helyi utazási bérletjuttatás teljes értéke adómentes, azzal, hogy az beletartozik az adómentesen adható béren kívüli juttatások korlátos körébe. Megállapodtunk abban is, hogy az adómentesen adható béren kívüli juttatásokra vonatkozó szabályozás bevezetéséhez átmeneti rendelkezés kapcsolódik. A megállapodás része, hogy a társasági adóalanyok és az egyéni vállalkozók esetében a 10 százalékos adómértékhez rendelt nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékfizetési feltétel az éves minimálbér másfélszerese. A munkáltató által lakáscélra 5 évenként adható adómentes támogatás összege 1 millió forint. Az átalányadózásra vonatkozó adótábla az összevont adózás alá tartozó adótábla változásának megfelelően módosul. Abban is egyetérttünk, hogy a jövőben az APEH havonta teszi közzé az üzemanyagárát.

A tenyészállatok bekerülési értékének elszámolása eltérhet a számviteli törvény szerinti elszámolástól. A szövetségek által a szövetkezeti fel nem osztott vagyonból szövetkezetnek adott támogatás a vagyont kapó szövetkezetnél csökkenti a társasági adó alapját.

Az étkezési juttatások adómentes értékhatára a hideg utalványnál havi 4 500 forint, a meleg étkeztetésnél havi 9 000 forint. Az évenként adómentesen adható iskolakezdési támogatás összege gyermekenként 19 000 forint.

Megállapodtunk abban, hogy az általános személygépkocsi-normaköltsége kilométerenként 9 Ft. A belföldi kiküldetés napidíja pedig elmozdul a szinte már értékmérőnek számító 110 Ft-ról, és a jövőben 500 forint lesz. A külföldi kiküldetés igazolás nélkül elismert költsége 15 euró. És végül abban is egyetértés volt az oldalak között, hogy a kormány megvizsgálja az új bevallási rend egyszerűsítésének lehetőségét, különösen a kisvállalkozások területén.

Mi fenntartottuk a többsávos adókulcs bevezetésére vonatkozó javaslatunkat, és hangsúlyoztuk, hogy a 38 %-os adókulcs 36 %-ra történő tervezett csökkentése tovább erősíti az adórendszer fennálló igazságtalanságait. Oldalunk továbbra is igényelte, hogy ne módosuljanak az önkéntes kiegészítő nyugdíjpénztári befizetések adózási feltételei.

Lezárva a költségvetéssel kapcsolatos napirendet hozzákezdünk a 2006. évi bértárgyalások folytatásához, ami nem tartott sokáig, mert a három oldal megismerve egymás álláspontját úgy döntött, hogy további egyeztetések szükségesek, s a tárgyalás következő szakasza az október 24-ével kezdődő héten a Bér- és Kollektív Megállapodások Bizottságában történjenek meg. A munkáltatói oldal azt kérte, hogy ehhez kapják meg a kormányoldaltól azokat az adatokat, amelyek a számított minimálbér és bérminimumok költségvetési hatásait mutatja be.

2005. október 21., péntek, 10 óra

Miután az előző ülésen az adó, járulékok és egyéb költségvetési befizetések, valamint a költségvetés vitáját egy megállapodással lezártuk, a bérkérdésekben pedig olyan messze voltak az oldalak álláspontjai egymástól, mint Makó Jeruzsálemtől úgy döntöttünk, hogy a felgyülemlett egyéb előterjesztések megtárgyalására szentelünk egy plenáris ülést, s azt követően csak a bérekről tárgyalunk a megállapodásig. Ennek a szellemében áldoztuk be az október 21-ét, amikor is a következő napirendi pontokat tárgyaltuk meg:

1. Előterjesztés a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény módosításáról.
2. Előterjesztés a gazdasági társaságokról szóló törvény és a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény tervezetéről.
3. Előterjesztés a közbeszerzésről szóló 2003. CXXIX. törvény módosításáról.
4. Előterjesztés az oktatást érintő egyes törvények módosításáról.
5. Módszertani ajánlás a munkahelyi képzésekre szóló megállapodásokra.

Amikor a levezető elnök a szokásoknak megfelelően ismertette a napirendet, és megkérdezte az oldalakat egyetértenek-e vele, a munkáltatók soros elnöke azt javasolta, hogy az 5. pontot vegyük ki a tárgyalandók közül, mert e témáról valójában az ÁPB-kben lenne érdemes tárgyalni. El tudjuk fogadni a munkáltatók javaslatát, mondta a

kormányoldal elnöke, de azt javasoljuk, hogy a munkatervből ne kerüljön ki. Egyeztetünk a munkáltatókkal, jelentette be a mi soros elnökünk.

Ezek után a soros elnökünk jelezte, hogy két ügyben is van napirend előtti hozzászólásunk. Amint megkapta a szót hozzá is kezdett, Ma nem tárgyalunk a minimálbérről és a bérajánlásról, de lehet, hogy kétoldalúan egyeztetünk a munkáltatókkal. Az ehhez kapcsolatos kormány álláspont nem felel meg mindenkinek, és arról tárgyalunk. Kifogásolta, hogy a kormány a parlament elé terjesztette az MT módosítását, s ehhez hozzácsatolta a minimálbérrel kapcsolatos kiegészítő javaslatát. Ez viszont zavart okoz, mert erről még nem állapodtunk meg. Ezért tiltakozunk.

Ezek a félreértések is indokoltá teszik, hogy szünetet kérjünk, amelyben a szociális partnerek visszavonulnak egyeztetni, jelentette a munkáltatók szóvivője.

A kormányoldal elnöke kissé érthetetlenül állt a felvetés előtt, mert – mint azt hosszan magyarázta – korábban felhívták e témára a figyelmet, és három alkalommal tárgyalunk is róla.

Az MT módosításnak van egy jelentős része, amely bírja a szakszervezetek támogatását, mondta az oldalunk soros elnöke, de a minimálbérrre vonatkozó rész nem.

Nem az a baj, hogy a kormány betervezte egy törvénytervezetet folytatta a munkáltatók soros elnöke. A baj az, hogy az nem bírja az OÉT támogatását, mert ők elutasítanak mindent.

E problémáról majd akkor tárgyaljunk, ha az oldalak hajlandók lesznek napirendre tűzni, jelentette ki a kormányoldal elnöke. A javaslat szeptember 27-én már itt volt. A parlamentben egyébként még nem hangzott el az erről szóló miniszteri exposé, csak a jövő héten fog, és abban a tényleges helyzetet mondják el.

Szerintünk nem arra kapott a kormány felhatalmazást, amit benyújtott hangzott el a mi soros elnökunktől.

A parlament elkezdte a kereskedelmi törvényt is tárgyalni, de a konföderációnk azt kéri, hogy a kormány ne támogassa az előterjesztést, fűződött hozzá a tárgyaláshoz oldalunk részéről egy nem egyeztetett egyéni hozzászólás.

A munkáltatók soros elnöke szerint ők annak örülnének, ha az MT. módosítást levennék az országgyűlés napirendjéről.

A kereskedelmi törvény nem írja felül az MT-t, jegyezte meg a kormányoldal elnöke, egyébként kereskedelmi ÁPB előtt volt (az az igazság, hogy az ágazati ügyek odavalók, nem az OÉT-re).

Összhangban?

Ezek után már hozzá is kezdhettünk az első napirendi pont tárgyalásának. A témát a kormányoldal, mint előterjesztő részéről az Igazságügy Minisztérium helyettes államtitkára vezette föl. Kisterjedelmű, de jelentős módosítás ott módosít, ahol kialakítható konszenzus mondta. A szakbizottságban három fölvetés hangzott el melyek az eljárás költségeivel, az időtartammal, és azzal foglalkoztak, hogy a szakszervezeti tagdíj egyértelműen ne képezze részét az adós csőd-vagyonának.

Világosabb helyzetet kell teremteni a jelenleginél, és a szóvivőnk szerint a módosítás ezt teszi. Az egyéves visszamenőlegességet általánosan szeretnénk, és köszönjük, hogy a szakszervezeti tagdíj beke-reült.

Másfél órás beszédre készültünk, vette át a szót a munkáltatók szó-vivője, mert ennyi kellene azoknak a javaslatoknak az ismertetéséhez, amelyeket befogadott a kormányzat. Köszönjük. A módosítás alapve-tően megfelel a gazdasági szféra igényeinek.

A kormányoldal szóvivője megköszönte a támogatást, s már át is tér-tünk a következő napirendi pont tárgyalására változatlan szóvivőkkel.

Remélni lehet, hogy a parlament (kivételesen) egy olyan törvényt fogad el, amely a társaságok életét javítja. A cél az, hogy a törvény bővítsé a tulajdonosok szabadságát, mozgásterét.

Oldalunk szóvivője két kitüntetett részt emelt ki:

- a) a participációs jog (a munkavállalók részvételi jogosítványa),
- b) a dolgozók tulajdonossá válásának speciális szabályai.

Az előbbivel kapcsolatban megjegyezte, hogy nem támogatjuk az eddigi szabályoktól való eltérés lehetővé tételét. Az ÜT-vel ne lehese-n külön megállapodást kötni.

Többféle munkavállalói részvétel létezik, mondta a második ponttal kapcsolatban, de ez nem váltja ki a társaság ellenőrzésében való rész-vételt. Ne csak az ÜT képviselje itt a munkavállalókat.

Hozzászólására az oldalról még többen ráerősítettek.

A munkáltatók szóvivője megköszönte, hogy a javaslataik nagy része beépült. Csak a főtevékenység jelenjen meg a társaság alapító okiratá-ban. Véleményük szerint a nonprofitok szabályozása ne kerüljön bele. Elmondta még, hogy nem értenek egyet a bírság ötszörösére emelé-sével. A munkavállalói oldal által felvetett kérdések egy része jogos, de ne itt foglalkozzunk vele.

A munkáltatók képviselője lényegében elmondta azt, amit én is el

szerettem volna mondani, szólt a kormányoldal szóvivője. Az ÜT-k és a szakszervezetek viszonya sokkal bonyolultabb, minthogy e törvény szabályozza. Az elfogadható, hogy ne a jogokról, hanem a jogok gyakorlásának módjáról állapodjunk meg.

Szóvivőnk megköszönte a választ.

Maradtak azért némi aggályok, mondta a munkáltatói oldal elnöke, mert nem teljesen az életnek és a gyakorlatnak megfelelően történt két esetben a szabályozás. A Kht legyen kivételes lehetőség tette még hozzá.

Több dologgal is egyetértünk, jelentette ki a kormányoldal szóvivője. Pl. abban, hogy a felügyelő bizottságok munkavállaló tagját védelem illeti meg, csak a főtevékenység kerüljön föltüntetésre, stb.

A harmadik napirendi pont tárgyalásakor a munkáltatók váltottak, és új szóvivőt jelöltek ki, a kormányoldal és mi maradtunk a megszokottnál.

A kormányoldal szóvivőjének kiegészítője szerint szoros a menetrend. Fontos, hogy garanciális szabályok legyenek a közpénzek elköltségére.

A bizottsági tárgyalások során is csak egy felvetésünk volt, válaszolt az oldalunk szóvivője, hogy a rendezett munkaügyi kapcsolatokról az előnybe részesítés jelenjen meg, de az erre kapott elutasító választ elfogadtuk.

Szakmailag igényes előterjesztés, majdnem példaszerű, több változást örömmel vettünk, mondta a munkáltatói oldal szóvivője.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az észrevételeket, majd hozzátette, hogy az értékhatárok növelésére nem tesznek javaslatot, de a kormánynak vissza kell térni rá.

Ezután ebédszünet következett, amikor a szendvicsek mellett kétoldalú tárgyalásokat folytattunk, egy különszobában a munkáltatókkal a bérekről.

„Jó szóval oktasd”

A szünet után újabb szóvivőkkel fogtunk hozzá a negyedik napirendi pont tárgyalásához, melyet a kormányoldal részéről az Oktatási Minisztérium szakképzésért felelős helyettes államtitkára vezetett föl, mint szóvivő. Elmondta, hogy a törvénymódosítást már a szakképzési bizottságban megtárgyalták, és a végeredmény pozitív volt. A törvénymódosítások újabb lépéseket jelentenek a szakképzés jellegében. Megpróbálják a szakképzést a gazdaság jellegének megfelelően átalakítani, s ennek megfelelően a szakképzés modulá-

ris szerkezetű lesz. Az elmúlt tizenöt évben nem volt megfelelő kapcsolat a szakképzés és a gazdaság között, ezen most próbálnak segíteni úgy, hogy térségi integrált szakképzési központokat hoznak létre. Végül bevezetik a tanuló előszerződés intézményét.

A mi szóvivőnk megerősítette, hogy a bizottságban pozitívan fogadták a jogszabály-módosításokat, és azt is elmondta, hogy javaslataink bekerültek a végső változatba. Elmondta, hogy a moduláris szakképzés háttértámogatása jó, de föl kell készülni rá, és ehhez költségvetési fedezet kell. Támogatjuk a fogyatékkal élők sajátos szakképzését. Elfogadjuk a Tanácsadó Testület létrehozásának gondolatát, de fontosnak tartjuk, hogy ebbe ne személyes kapcsolatok alapján, hanem rendszerszerűen kerüljenek be a munkáltatók és munkavállalók szakértői.

A munkáltatók szóvivője szerint ez már a második módosítás ez évben, pedig nem részletszabályokra lenne szükség, hanem koncepcionális javaslatra (Ez a kitétel csak azért volt érdekes, mert tavaly mikor ugyancsak OÉT keretében a szakképzés jövőjéről tárgyaltunk s én, mint az oldal szóvivője egy koncepcionális javaslatot vetettem föl, elnyerve a kormányoldali szakértők elismerését is, ő elvesztett a részletekbe, és gyakorlatilag elutasította a mi javaslatunkat). Ugyanakkor abban teljesen egyet lehetett érteni vele, hogy a szakképzéshez több pénz kell.

A kormányoldal szóvivője pozitívan reagált a felvetettekre, s ezzel nemcsak a napirend ért végett, hanem az aznapi ülés is. Majdnem. Az elnök ugyanis jóérzéssel lezárta a napirend tárgyalását, és a napot is le szerette volna zárni, de a munkáltatók ezt nem hagyták. Volt napirend utáni fölvetésük. Oldalelnöküknek a Bérbizottság működésével kapcsolatban volt egy javaslatuk, amit elfogadtunk.

2005. október 28., péntek, 10 óra

Egy hét múlva már csak egy napirendi pont szerepelt a plenáris ülés meghívóján: A 2006. évi bértárgyalások folytatása.

Kezdjünk, de mivel?

A tárgyalások megkezdésekor kormány javasolt egy kiegészítő napirendet a szervezett munkaügyi kapcsolatuk ügyéről. E témáról már korábban is tárgyaltunk. A kormányoldal szóvivője elmondta, hogy a parlament már tárgyalja az ÁHT-t, ezért a jövő héten be kell terjesztenünk a véleményünket.

Mi elfogadtuk, de a munkáltatóknak voltak kérdéseik, észrevételeik. Hányadik napirendi pont lesz? A törvény már itt van, de a végrehajtási rendelet nincs, pedig a kettőről volt szó.

Mindkettőről készek vagyunk tárgyalni, mondta a kormányoldalt képviselő helyettes államtitkár. A Törvényt le kell zárunk, a végrehajtási rendeletnél viszont nagyobb a szabadságunk. A sorrend kérdésében viszont nyitottak vagyunk.

Legyen az első napirendi pont, vetette közbe oldalelnökünk, mert a fő téma elhúzódhat.

Mi fontosabbnak tartjuk a bért reagált a munkáltatók elnöke.

Mi bármelyik megoldást tudomásul vesszük, így a kormányoldal, de szívesebben tárgyalnánk előbb a kiegészítő napirendről.

A munkáltatókon múlik, szólt az oldalelnökünk.

Vegyük előre, jött a válasz.

De előbb a napirend előtti témák jöttek. Most a kormányoldalnak volt ilyen.

Az OÉT szempontjából egy jelentős dokumentum került nyilvánosságra, mondta a kormányoldal elnöke. A szociális párbeszédéről készült törvény javasolt tervezetét a napokban adták át. Megalkotására azért volt szükség, mert Alkotmánybírósági Határozat foglalkozik az érdekegyeztetéssel, és ez a határozat megjelent. Eszerint az OÉT közhatalmi jogosítványa (???) miatt törvénybe kell rendelkezni az érdekegyeztetésről jövő év március 31-éig.

Meghallgatva a felvetést mindhárom oldal egyetértet abban, hogy a napirendek lezárása után tekintsük át a kérdést és állapotjunk meg a tárgyalás menetrendjéről. Így minden akadály elhárult a napirendi pontok elől. A kiegészítő ponttal kezdtük.

Másodszor tárgyalunk e témáról, kezdte a kormányoldal szóvivője ezért hosszas bevezetőre nincs szükség. A kormánynak az a szándéka, hogy állami támogatáshoz csak olyan cégek, intézmények jussanak, ahol rendezettek a munkaügyi kapcsolatok.

A mi szóvivőnk szerint az a fő célja egy ilyen szabályzatnak, hogy a munkahelyeken rendezettek legyenek a viszonyok. Mi nem a büntetésben vagyunk érdekeltek, és nyitottak vagyunk a véletlenül vétők kíméletes kezelésére, mondta, majd néhány részletről is beszélt: Mire terjed ki a szabályzat?

A kiegészítő szöveg elfogadható.

A vastagon szedett rész, hogy lehessen korrigálni elfogadható, mert az eredmény világos.

A 15 fő jóformán semmit sem jelent.

Kicsit igazságtalan a tervezet kezdte a munkáltatók szövívője, mert nem vonatkozik olyanokra, akik ezen időben nem estek ellenőrzés alá. Ezért valami fokozatosságot kell beépíteni. Egyébként is túl későn kapták meg a szöveget mondta, majd hosszan sorolta az érveket, hogy miért nem jó a tervezet.

Optimista vagyok a befejezést illetően, jegyezte meg a kormányoldal szövívője egyben elnöke, mikor megismerte az oldalak véleményét. Egyetértett az oldalunk által megfogalmazott céllal, és azzal, hogy kellene méltányossági elemek. Tekintettel arra, hogy ez egy jogelözmény nélküli szabályozás, most a méltányosságot jobban figyelembe lehet venni. Később majd lehet korrigálni. A kivételek most kezelhetők. A 15 főt rendelet tartalmazza. Azt viszont elfogadta, hogy a szakszervezeti jogokat nem lehet létszámtól függővé tenni. A munkaszerződést meg kell kötni, ebben nem lehet eltérni, de másutt értelmezhető a méltányosság.

Oldalunk ekkor azt javasolta, hogy a részletekről a megfelelő bizottság tárgyaljon tovább, ezt a munkáltatók is elfogadták, bár voltak apróbb kikötéseik, és a kormányoldal is egyetértett a javaslattal.

Egyetértés a megegyezési szándékban

Áttérve a fő napirendi pontra a kormányoldal elnöke azt javasolta, hogy első körben a tárgyalási sorrendről állapotjunk meg.

A mértékvitával kell kezdeni a minimálbérrel kapcsolatos tárgyalást, vágta ki azonnal oldalelnökünk.

Kezdjük el, helyeselt a munkáltatóké.

A munkáltatók szövívője ekkor egy reggel kapott táblázattal kapcsolatban tett fel egy kérdést a kormányoldalnak. A táblázatot készítő szakértő azonnal válaszolt, mire hossza párbeszéd alakult ki kettejük között. Amikor véget ért a mi szövívőnk vette át a szót. Mi továbbra is a bérekről szeretnénk tárgyalni.

Előbb a rendszerről, annak változásáról tárgyaljunk replikázott a munkáltatók elnöke. A rendszer nélkül nem lehet a mértéket megítélni.

Előbb a feltételek, utána a mérték mondta a kormányoldal elnöke.

Örülök, hogy a munkáltatói oldal kész a rendszerről tárgyalni, ütötte le a labdát azonnal a szövívőnk.

Ha bárki garanciát tud adni, hogy a hatályos MT-ről tárgyalunk már kezdődhet is a mértékvita, de az MT módosítás alatt áll szólt a munkáltatók szövívője.

Ezek után hosszas vita alakult ki oldalunk és a munkáltatók között melyben a kormány nem óhajtott részt venni.

Mi átadtuk a javaslatunkat⁸, várjuk rá a választ.

Nem támogatjuk az OÉT jogosítványainak korlátozását, azt hogy a minimálbért a parlament állapítsa meg, valamint a háromelemes minimálbér bevezetését mondta el egyszuszra a munkáltatók szóvivője⁹.

A kormányoldal elnöke szerint nincs az OÉT hatáskörét korlátozó javaslat. Nem létezik olyan javaslat, hogy a parlamentben tárgyalják a minimálbért.

Mi meg akarunk állapodni, a három elemben is! Mondta szóvivőnk, és készek vagyunk az érdemi vitára.

Meg akarunk állapodni, jelentette ki a munkáltatók szóvivője, majd megkérdezte tőlünk: oldalunk támogatja-e az MT. módosítását.

Rossz az irány, válaszolt a szóvivőnk, mi két héttel ezelőtt ismertettük az álláspontunkat. Ezzel egy hosszas vita kezdődött a két oldal között, melynek oldalelnökünk vetett véget azzal, hogy szünetet javasolt, amikor visszavonulunk a munkáltatókkal kétoldalú tárgyalásra. Ezt a másik két oldal elfogadta, s vissza is vonultunk egy kb. egy órás, ebéddel (szendvicsek) könnyített szünetre a munkáltatókkal egy külön terembe. A szünet után, mivel mi kértük oldalelnökünk kezdte a hozzászólást: úgy látjuk, hogy a minimálbér érdekében nélkülözhetetlen a két oldal további tárgyalása, ezért csak a november 11-ei következő ülésen tudjuk folytatni a vitát. De úgy látjuk, hogy van lehetőség a megegyezésre, tette még hozzá.

Korrekt volt a felvezetés mondta a munkáltatók elnöke. Mi érdekeltek vagyunk a tárgyalásos megoldásban.

Tudomásul vesszük, jelentette ki a kormányoldal elnöke, de az MT. a parlament előtt van.

A levezető elnök lezárta a vitát azzal, hogy egy hét múlva pénteken 10 órai kezdettel folytatjuk.

De mielőtt még hazamentünk volna, hozzáfogtunk a napirend utánira javasolt téma, a szociális párbeszédéről szóló törvény tárgyalási ütemének megbeszéléséhez. Itt a kormány a sürgető időre hivatkozott, mi és a munkáltatók viszont azt ismételtük, hogy idő kell a tárgyalásokhoz, amire természetesen törekszünk. Végül is megegyeztünk, és elmehettünk haza.

---

⁸ A minimálbér mértékére hagyományosan a munkavállalói oldal tesz javaslatot.

⁹ A parlament előtt volt egy, a kormány irányából induló MT módosítási javaslat a többelemes minimálbér bevezetéséről, arról, hogy a minimálbér ne legyen kisebb a létminimumnál, és arról, ha nem születik meghatározott ideig megállapodás az OÉT-ben a bérekről, akkor a parlament állapítja meg azokat.

2005. november 4., péntek, 10 óra
A bértárgyalások folytatása

Az előterjesztők, a kormányzati oldal és a mi oldalunk képviselői bejelentették, hogy a futó témákhoz nincs újabb kiegészítés, majd a munkáltatók elnöke ragadta magához a kezdeményezést. Még bizonyos kérdéseket nem látunk tisztán, mondta. Ezért szünetet kérünk, hogy a másik két oldallal egymás után kétoldalúan tárgyalhassunk.

Mind a kormányoldal, mind mi elfogadtuk a javaslatot.

A szünet kb. fél kettőig tartott. Ez idő alatt többször egyeztetünk a munkáltatókkal, illetve a két oldal külön-külön oldalegyeztetéseket is tartott, és közben meg is ebédeltünk (szendvics). A kormányoldal eközben türelmesen várt (természetesen ők is megebédeltek), illetve beszélgettek az éppen folyosón levőkkel.

A szünet végeztével a munkáltatók soros elnöke megköszönte a kormány türelmét, ami szerinte gyümölcsöző lesz. A szünetben kialakultak olyan megoldási lehetőségek, amelyek már közelebb visznek a megállapodáshoz. Mindkét fél leírja a fő javaslatait, ezekről csütörtökön még egyeztetünk, és a pénteki plenáris ülésen már megegyezésre is juthatunk. Örülnénk, ha a kormány is rugalmasságot mutatna. Különösen a bent (parlamentnél) lévő törvényjavaslattal kapcsolatban, ami nehezíti a tárgyalást.

Kíváncsiak leszünk a kormány reakciójára, mondta oldalelnökünk. A munkáltatók elnöke által elmondottak a lényegét tartalmazzák, a kormányzati magatartás ezen javíthat is, meg ronthat is.

Immár második alkalommal nem kapunk értékelhető valamit szólt a kormányoldal szóvivője. Azt kérik tőlünk, hogy legyünk rugalmasak, de szeretnénk tudni, hogy miben.

Most ne nyissunk vitát, válaszolt oldalelnökünk.

Önmagában az egy jó információ, hogy megegyezésre törekszünk, sőt folytatta a munkáltatók elnöke. A mai nap komoly eredményekkel járt.

Örülünk a komoly eredményeknek válaszott a kormányoldal szóvivője, még ha nem is ismerjük őket. Ha megismerjük, rugalmasabbak leszünk.

Ezek után megállapodtunk, hogy egy hét múlva, november 11-én folytatjuk, majd abban is, hogy a következő ülések napirendjét soros elnöki megbeszélésen egyeztetjük. Még megállapodtunk a soros elnöki időpontjában, meghallgattuk, hogy sürget az idő, majd elmentünk haza.

2005. november 11., péntek, 13 óra

Van remény

A szokásoktól eltérően ez az ülést 13 órára hirdették meg. Ez azzal a haszonnal járt, hogy délelőtt a munkáltatói és munkavállalói oldal egyeztetni tudott.

A 13 órai kezdésből természetesen 13.30 lett, mer előtte megettük az ebédre odakészített szendvicseket (aki nem eszik, ne is dolgozzék).

Az ülés megnyitása után oldalunk szóvivője ismertette álláspontunkat. Eddig a tárgyalások nem vezettek eredményre. Kétoldalú tárgyalásokat folytattunk eredmény nélkül, de most érdemes a helyzetet itt áttekinteni. A két oldal közeledett egymáshoz a következőkben:

1. Érdemes-e több éves (három év) megállapodást kötni.
2. Mit tudunk a minimálbérrel és a garantált bérekkel tenni (a gond a szakmunkások bérlépcsője).

Mi készek vagyunk kompromisszumra mind az induló minimálbérnél, mind a rendszer bevezetésénél, ha három éves megállapodás ad garanciákat arra, hogy a minimálbér tartalmazza a létminimumot, és a háromelemű minimálbér rendszer lépjen életbe. Van remény a megállapodásra, de még messze vagyunk tőle.

Köszönjük a kormányoldal megértését, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Háromoldalú megállapodásra törekszünk, hogy ne törvénybe legyen a dolog szabályozva. Ma is ezzel a szándékkal kezdtük a tárgyalást. Közeledést tapasztaltunk. Elmondta, hogy ők is három éves megállapodásban gondolkoznak. Jelentős mértékű minimálbérrre tettek ma javaslatot. De további minimálbér jellegű megállapításokat nem tudnak tenni. Viszont félnek a diktált minimálbértől. Nem záródtak le a tárgyalások, de még egy alkalmat kivéve nem sok esélyünk van a megállapodásra. Pedig háromoldalú megállapodás kell.

Természetesnek találjuk a szociális partnerek magatartását, hogy közvetlenül tárgyalnak egymással, és megállapodásra törekednek, mondta a kormányoldal szóvivője. A kormány a tartalmi részekre koncentrált, folytatta. A minimálbér érje el a létminimumot. A közép- és felsőfokon magasabb minimálbér legyen. Ez szerintük fontos munkaerőpiaci szempont. A forma számukra másodlagos. Törvénnyel és megállapodással is el tudják képzelni. Olyan javaslat viszont nincs, hogy a minimálbért törvényben hirdetnék ki. Hogyan tovább? kérdezte végül

Tartalmát tekintve a kormány elfogadta a szakszervezeti javaslatot, állapította meg a szóvivőnk, a munkáltatóknál azonban még eltérés van a többemelesnél. Ezek után hosszasan ismertette az előre írásban elkészített javaslatunkat, mely tartalmazta a három évet, a létminimumot, a több elemet és a számainkat.

Folytatni kell a megbeszélést, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Remény van a két, majd háromoldalú megállapodásra. Tehát a jövő héten meg kell állapodni. Ma sokáig jutottunk, koncentráljunk a megállapodásra.

Ezt megállapíthatjuk, de nem lettünk okosabbak így a kormány szóvivője. A megállapodás többéves is lehet, sőt. Csatlakoznak, ha megismerik a kétoldalú megállapodást. De csak akkor tudnak tárgyalni.

Ezek után még néhány körben örültünk egymás megállapodási szándékának, megpróbáltuk tisztázni, hogy ki mit ért tartalmi elemeken, majd egyetértettünk a folytatásban. A kormányoldalnak még volt egy gyenge kísérlete, hogy egy hét múlva a bértárgyalások mellé vegyünk napirendre a szociális párbeszédéről szóló törvény tervezetét is, de azt egyemberként visszautasítottuk. Addig ne tárgyaljunk másról, míg a bérben nem állapodunk meg, mondták a szociális partnerek képviselői.

2005. november 18., péntek, 10 óra
Közeledés?

Napirend előtti hozzászólás most nem volt.

A kört a munkáltatók kezdték. Szóvivőjük megköszönte a másik két oldal türelmét, majd ismertette az álláspontjukat, de azzal a feltétellel, hogy az MT. módosítást a kormány vonja vissza, és az OÉT kapja vissza a szerepét. Egyébként a megállapodás pártján vannak, és már ők is három évben gondolkodnak. Kötelező érvénnyel egy minimálbért javasolnak, ez 2006-ban 62 000 Ft lenne. Ugyanakkor partnerek egy három éves megállapodás formájában elérni egy kötelező három elemes minimálbért. De különbséget kívánnak tenni a gyakorlott és a kevésbé gyakorlott szakmunkás között. Így javaslatuk a következő: a 3 évnél kevesebb gyakorlattal rendelkező szakmunkás garantált bére 2006-ban a minimálbér 1,05-szöröse, 2007-ben 1,1-szerese és 2008-ban 1,15-szöröse lenne. A három évvel hosszabb gyakorlati idővel rendelkező szakmunkás garantált bére 2006-ban a minimálbér 1,1-szerese, 2007-ben 1,15-szöröse és 2008-ban 1,2-szerese lenne. A minimálbér 2006-tól kezdve épüljön a létminimumra. Ezzel kapcsolatban a javaslatuk, hogy a minimálbér 2006-ban egy fix szám, a következő két

évben pedig egy képzett szám lenne, amely két elemből, az egy főre jutó GDP növekedésből, és a létminimumból képződne 50-50 százalékos megoszlással. Az átlagkereset 2006. évi növekedésére a javaslatuk 3,5-4,5 százalék.

A kormányoldal képviselőjében a munkaügyi miniszter kijelentette, hogy amennyiben létrejön a megállapodás a kormány visszavonja az MT. módosítási javaslatát. Fontos a megállapodás, és egyedi, mert többéves megállapodás eddig még nem fordult elő. Ez kiszámítható pályát jelent, ami nagy érték. Ők a megállapodás szándékával ülnek itt, és jó lenne, ha a minimálbér 63 000 Ft környékén alakulna ki. Nincs kifogásuk az egy főre eső GDP növekedés rendszerbe emelése ellen. A munkáltatók javaslata közelebb van a kormányéhoz, de a szakmunkásoknál többet várnak. Az elhangzott számokat induló javaslatnak tekintik.

Egyetértek a munkáltatók szóvivőjével, hogy volt értelme az egy hetes szünetnek kezdte a hozzászólását a szóvivőnk, és egyetértek a miniszterrel is. Az MT. javaslatban vannak közös pontok, például a többéves megállapodás, vagy az, hogy legyen rendszere a megállapodásnak. Az általunk javasolt két feltétel közül egy megjelenik. A gazdasági teljesítményt itt is érdemes figyelembe venni. Itt volt az ideje a javaslatnak a 2006. évi bérajánlásra. Eltérések a számokban vannak, és abban, hogy honnan indulunk. Mi eredetileg 65 000 Ft-os minimálbérrre tettünk javaslatot, de ezt már leengedtük 63 000 Ft-ra. Innen már a 2008-ig tartó megállapodás elfogadható. Mi a szakmunkás, középfokú minimálbérnél vagyunk érdekeltek. Eredetileg 1,25-öt javasoltunk 2006-ra, és minimális igényünk, hogy 2006-tól 2008-ig éadjuk el az 1,25-öt. A sávós javaslatot megvizsgáljuk, és a munkáltatók egyéb anyagait nem fogadjuk el. 2006-ban készek vagyunk rugalmasságot tanúsítani, így azt is el tudjuk képzelni, hogy a bevezetés időpontja nem január 1. lehet. A létminimumról és a GDP-ről készítsünk gazdasági elemzést, vizsgáljuk meg, hogy mi mit jelent. Ha 2008-ig elérjük a tárgyévre számított létminimumot, az tárgyalási alap lehet. Ha megállapodunk három évben, a számokra akkor is rá kell időközönként tekintenünk. A bérajánlásnál a mi 2006-ra 4 százalék reálbér növekedést meghaladó emelést javaslunk, amihez a 3,5-4,5%-os béremelés kevés.

A munkáltatók szóvivője megköszönte a kormány hozzáállását a törvénytervezet visszavonásával kapcsolatban, majd megjegyezte, hogy a hároméves megállapodás néhány ezer forintnál biztos többet ér. Arra viszont nincs felhatalmazása, hogy a szakmunkás minimálbérnél eltérjen az oldala ajánlásától, és a kötelező jelleget kimondja. Fontos, hogy az átmenet legyen minél hosszabb. Az elhangzott 62 000 és

63 000 Ft már tartalmazza a megegyezést. A bérajánlásnál pedig lehet alkudni. Az évenkénti áttekintéssel egyetért, és azt javasolja, hogy a jövő héten szűkebb, majd tágabb körben tárgyaljunk.

Utána még ketten hozzászóltak az oldalukról, támogatva a javaslatukat.

A kormányoldal szóvivője először megköszönte a munkáltatói oldalon elhangzottakat, majd megegyezte, hogy akár ma is képesek lennénk megállapodni, csak két problémát kellene megoldanunk. Ez pedig a kötelező, vagy az ajánlás műprobléma. Ezért azt javasolja, hogy a megállapodás szerint kihirdetett kötelező bérminimumtól ágazati kollektív szerződésekben legyen lehetőség eltérni.

Még futottunk néhány kört majd egyetértettünk abban, hogy most csak eddig lehetett eljutni, s egy hét múlva folytatjuk. Abban is egyetértettünk, hogy a tárgyalást soros elnöki megbeszélésen készítsék elő, majd a következő heti megállapodás reményében lezártuk az ülést.

2005. november 25., péntek, 13 óra

„Arra vagyunk itélve, hogy megállapodásra törekedjünk”

A kora délutáni kezdésnek, amit én is szorgalmaztam most is meg volt a haszna, ugyanis részt tudtam venni egy olyan szakmai rendezvényen, amit nem szívesen hagytam volna ki.

A viszonylag pontos kezdés után kiderült, hogy sem napirend előtti téma, sem kiegészítő javaslat nem hangzott el, így rögtön belevághattunk a nehezébe.

Emlékeztetőül, kezdte az oldalelnökünk, a múltkor úgy álltunk fel, hogy mindenkiben kialakult a megállapodás szándéka.

Elvi egyetértés volt a kiszámíthatóságban, a több éves megállapodásban folytatta a szóvivőnk. A minimálbér számai is közel vannak egymáshoz. 62 000 illetve 63 000 Ft. Elvi egyetértés volt a háromelemes rendszerben is, a szakmunkás minimummal. Közeli álláspontok voltak a bérajánlás tekintetében. A rendelkezésünkre álló hetet kihasználtuk, és egyeztettünk. A mai napra egységes javaslattal készülünk a minimálbér tekintetében. További mértékvitákat nem fogunk kezdeni, mert a kétoldalú egyeztetések megállapodásra mutattak. Kész vagyunk három évre megállapodni. 2006-ra 62 500, 2007-re 65 500 és 2008-ra 69 000 Ft minimálbért javaslunk. Ez kompromisszumos javaslat a részünkről. Tekintettel arra, hogy a szakmunkás minimum néhol problémát jelenthet, elfogadjuk, hogy egy féléves haladék legyen a bevezetésben. Azaz 2006-ban csak július 1-től és alacsony szor-

zószámmal induljon. A gyakorlati időt is vegyük figyelembe. Két év alatt és fölött legyen különbség, de az ötven évesnél idősebbeknél ne. Tegyük lehetővé (ajánljuk) a középszintű megállapodásokat kötő feleknek 2006-ban, hogy a tárgyalás során legyen lehetőségük elmozdulni lefelé is, de 2008-ra a szakmunkás maximumot el kell érniük. A felsőfokú végzettségűeknél (egyetem, főiskola) sem tehetünk nagyobb engedményeket. Az induló javaslatunk itt 1,4; 1,5 és 1,6.

A Munkástanácsok küldötte még szót kért, és megpróbálta a javaslatba belepréselni, hogy a kormány végre aláírhatná a Szociális Charta 4-es cikkelyét.

Arra vagyunk ítélve, hogy megállapodásra törekedjünk, szólt a munkáltatók szóvivője, és remélem, hogy meg is tudunk állapodni. A kompromisszum felé mutat, hogy a 62 500 Ft-ot el tudják fogadni 2006-ra. A 2007-re, 2008-ra vonatkozó javaslat úgyszintén elfogadható. Csomagban akarnak megállapodni, az ajánlott berről is. Gesztus lenne a középszintű garantált bér a gyakorlati időnél. Kérik a megértésünket, hogy 2006-ban csak ajánlással tudják a középfokú végzettséget figyelembe venni. A felsőfokú végzettséget igénylő munkakörökben fölfelé el lehet térni. A Szociális Charta most csak nehezítené a helyzetünket.

A kormány meg akar állapodni, mondta szóvivőjük, a munkaügyi miniszter. Vevők a hároméves megállapodásra, az elhangzott javaslatuk számukra elfogadhatók. A szakmunkás számokkal egyetértenek, úgyszintén a folyamat rögzítésében is. Elfogadják a július 1-i bevezetést, és a konstrukciót is el tudják fogadni. Azt viszont nem tudják elfogadni, hogy a garantált bérekre ne legyen garancia. Garantált számokat akarunk. A 4-5 százalékos bruttó bér ajánlás részükről elfogadható. A Szociális Charta nincs napirenden.

Ezek után az oldalelnökök és a szóvivők kölcsönös öndicséretbe kezdtek, amelynek a végén oldalelnökünk kijelentette: Ma azért ülünk össze, hogy megállapodjunk. Közben kiderült, az is, hogy az OÉT-nek nincs alternatívája.

Még egyszer elhangzott a Szociális Charta aláírásának szükségessége, majd a munkáltatókhoz került a szó.

Az ÉT több mint 17 éves fennállása alatt először kötünk többéves megállapodást, bár többször is próbáltuk, mondta a munkáltatók szóvivője. Kellett hozzá másfél évtized.

Utána az oldalon ülők közül többen is hozzászóltak, majd megérkezett a miniszterelnök úr személyesen, és már szólt is hozzánk. Köszönet és gratuláció a kompromisszumkészségért kezdte a beszédét, majd a megállapodás lényegét méltatta, és közben kiemelt néhány dolgot.

A Szociális Charta bizottság háromoldalúan működik, jegyezte meg, és a kormány feltett szándéka a további működtetés. Beszéde után a miniszterelnök és a szociális partnerek soros elnökei aláírták a megállapodást.

Bérmegállapodás a közszférában

Az OÉT munkájának eredményes lezárása jótékony hatással volt a közszférára is, ahol a kormány már hetek óta jelelte a tárgyalásokat mondván, amíg nincsen megállapodás a minimálbérben, addig itt sem tudunk megállapodni. Ez persze így nem egészen igaz, mert az az igazság, hogy az A1 jóval nagyobb is lehetne a versenyszféra minimálbérénel, sőt ez lenne a normális. A megállapodás eredményeként december elsejére, majd ötödikére összehívták az OKÉT ülést, és két nap alatt sikerült egy viszonylag jó megállapodást kötni. Az OÉT hangulata itt is éreztette hatását, ugyanis az önkormányzatok a megelőző tárgyalásokon nem képviseltették magukat túl nagy erővel, a december elseji ülésen pedig meg sem jelentek. A záró tárgyaláson viszont ott voltak megfelelő szinten, és rövid vita után ők is elfogadták a kialakult megállapodást.

Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodása a minimálbér és a garantált bérminimumok 2006-2008. évi megállapításáról, a következő évek bérpolitikai törekvéseiről, valamint a 2006. évi keresetnövelési ajánlásról

Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) - eltérően a korábbi gyakorlattól - középtávú megállapodást köt a kötelező legkisebb munkabérről és a képzettségtől függő garantált bérminimumokról a 2006-2008. évekre. A több évre szóló egyezség garanciát jelent az érintett munkavállalók számára, a munkáltatók számára pedig tervezhetőbbé teszi az élőmunka költségeit.

1. A kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) a 2006-2008. évekre

Az OÉT - mérlegelve a létminimum szintjét és várható alakulását, valamint a gazdasági teljesítmények prognosztizált növekedését - megállapodott arról, hogy a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) hatályos összege

- a. 2006. január 1-jétől havi 62.500 Ft,
- b. 2007. január 1-jétől havi 65.500 Ft,
- c. 2008. január 1-jétől havi 69.000 Ft legyen.

2. A képzettségtől függő ajánlott, illetve garantált bérminimumok a 2006-2008. évekre

2.1 Az OÉT megállapodott abban, hogy 2006. január 1-jétől a legalább középfokú iskolai végzettséget és/vagy szakképzettséget igénylő munkakört ellátók számára garantált bérminimumok kerülnek bevezetésére a következők szerint:

a. 2006. január 1-jétől 2006. június 30-ig 0-2 éves, a munkavállaló által betöltött munkakörhöz szükséges szakképzettséget, képe­­sítést igénylő szakmában szerzett gyakorlati idő (a továbbiakban: gyakorlati idő) esetén az ajánlott bérminimum a minimálbér 105%-a, legalább két év gyakorlati idő esetén 110%-a.

b. 2006. július 1-jétől 2006. december 31-ig 0-2 éves gyakorlati idő esetén a garantált bérminimum a minimálbér 105%-a, legalább két év gyakorlati idő esetén 110%-a.

c. 2007. január 1-jétől 2007. december 31-ig 0-2 éves gyakorlati idő esetén a garantált bérminimum a minimálbér 110%-a, legalább két év gyakorlati idő esetén 115%-a.

d. 2008. január 1-jétől 2008. december 31-ig 0-2 éves gyakorlati idő esetén a garantált bérminimum a minimálbér 120%-a, legalább két év gyakorlati idő esetén 125%-a.

A gyakorlati idő feltételét az 50 év feletti munkavállalók bérmini­­mumra való jogosultságánál figyelmen kívül kell hagyni.

2.2 Az Országos Érdekegyeztető Tanács egyetért azzal, hogy a 2.1 pont szerinti garantált bérminimumoktól középszintű megállapo­­dásokban a mindenkori érvényes minimálbér mértékéig el lehet térni.

Természetesen a Munka Törvénykönyve alapján a 2.1 pont szerin­­ti garantált bérminimumoknál magasabb mértékekről is meg lehet állapodni.

2.3 Az OÉT ajánlja, hogy a felsőfokú iskolai végzettséget és/vagy akkreditált felsőfokú szakképzettséget igénylő munkakört ellátók bér­­minimuma érje el

- a. 2006-ban a minimálbér 140%-át,
- b. 2007-ben a minimálbér 150%-át,
- c. 2008-ban a minimálbér 160%-át.

3. A következő évekre vonatkozó bérpolitikai törekvések

Az OÉT megállapítja, hogy a hazai bérek fokozatos felzárkózása-

nak alapjait a gyors ütemű, tartós és kiegyensúlyozott gazdasági növekedés teremtheti meg. Az OÉT a bérek felzárkózásával egyenrangú törekvésnek tekinti a foglalkoztatás bővítését. Ezen alapelvekből kiindulva az OÉT oldalainak közös az érdekeltsége a bérek (keresetek) olyan növelésében, ami összhangot érvényesít a reálkereset-növekedés, a foglalkoztatás-bővülés, valamint a termelékenység alakulása között, és ezzel a bérfelzárkózás számára hosszabb távon is stabil, kiszámítható pályát batároz meg.

4. A 2006. évre szóló keresetnövelési ajánlás

4.1 Az OÉT a 2006. évi keresetnövelési ajánlás mértékének meghatározása során a következő feltételekből indult ki:

- a. A bruttó hazai termék (GDP) 4%-kal emelkedik.*
- b. A foglalkoztatás 0,5-1%-kal bővül.*
- c. A nemzetgazdasági szintű munkatermelékenység 3-3,5%-kal emelkedik.*
- d. A személyi jövedelemadó csökkentésének hatására az ajánlott bruttó keresetnövekedést átlagosan 1-1,5 százalékponttal meghaladó nettó keresetnövekedés valósul meg.*

e. A fogyasztói árszínvonal éves átlagban 2%-kal emelkedik.

4.2 A 4.1 pontban foglaltak figyelembevételével, a reálkeresetek 3,5 %-os növekedésének elérése érdekében az OÉT megállapodott arról, hogy 2006-ban a bruttó keresetek átlagosan 4-5 %-os növelését ajánlja a vállalalkozási szférának, a kollektív bértárgyalásokat folytató szociális partnereknek.

5. Záradék

5.1 Az OÉT javasolja a kollektív tárgyalások részvevőinek, hogy az e megállapodásban foglaltak figyelembevételével a 2006. évi bértárgyalásokat haladéktalanul kezdjék meg.

5.2 A kormányzati oldal vállalja, hogy az e megállapodás miatt szükségessé váló törvény- és rendelet-módosításokat kezdeményezi, illetve azok kiadásáról gondoskodik.

5.3 Az OÉT megállapodott arról, hogy a jelen megállapodást az éves bérájról szóló tárgyalások keretében évente értékeli.

Budapest, 2005. november 25.

*Károlyi Miklós
s.k.munkáltatói oldal*

*Dr. Borsik János
s.k.munkavállalói oldal*

*Csizmár Gábor
s.k.kormányzati oldal*

2006. március

2005. december 2., péntek, 10 óra

Ha valaki azt hiszi Kedves Olvasóim, hogy a 2006. évi bértárgyalásokat lezáró november 25-i OÉT plenáris ülés után kényelmesen hátradőlhattünk, mint aki jól végezte dolgát és pihenhetünk, az nagyot téved. A következő héten, december 2-án már folytattuk az érdekegyeztetést, s egymás után jöttek elő azok a kérdések, amelyeket addig félreraktunk, hogy ne terheljék a bértárgyalásokat. Sőt a kormány még egy meglehetősen kényes témát is ránk erőltetett, az érdekegyeztetésről szóló törvény tervezetét, melynek koncepciójával már nyáron és kora ősszel is foglalkoztunk.

December 2-án, pénteken a megszokott időben és helyen két napirendi pont tárgyalását kerítettük sorra. Ezek: 1. Előterjesztés a kis- és középvállalkozások fejlesztésének koncepciójáról (előterjesztő a kormányzati oldal); 2. Beszámoló a MAT 2004. évi munkájáról (előterjesztő a MAT Titkárság).

A konvergenciaprogram kiegészítése

Mielőtt azonban e két téma tárgyalásába kezdtünk volna a szinte elmaradhatatlan napirend előtti kérdéssel foglalkoztunk. Most a munkáltatók álltak elő vele. Oldalelnökünk elmondta, hogy teljesen váratlanul elkészült a konvergencia program kiegészítése, sőt a kormány a mai napon már be is nyújtja Brüsszelbe. Eddig ezeket a módosításokat is az OÉT elé terjesztették, ahol megtárgyaltuk őket. Oldaluknak az a gondja, hogy nem tudják, milyen kiegészítések születtek, s azokat mi indokolta.

Tavaly tárgyaltuk, válaszolt a kormányoldal elnöke, s a program annak megfelelően alakult. A mostani kiegészítés Uniós kötelezettség. A kormány szerdán tárgyalta, és a Pénzügyminisztérium honlapján megtalálható. Lényegében csak technikai kiegészítés, de ha igény van rá, lehet róla véleményt mondani. Majd soros elnökin egyeztetünk róla.

Oldalelnökünk csatlakozott a munkáltatókhoz. Mivel egy módosításról van szó, ha utólag is, de mondjunk véleményt róla.

A munkáltatók elnöke a válasz első felét elfogadta, de a kiegészítés technikai jellegében kételkedett. A hírek mértékadó változásra utaltak, jegyezte meg. Majd kérte: ha a jövőben kiegészítésre kerül sor még a benyújtás előtt tárgyaljuk meg az OÉT-en.

A kis- és középvállalkozások (KKV-k) szerepe meghatározó a magyar gazdaságban kezdete az első napirendi pont előterjesztését a kormányoldal szóvivője. A munkahelyteremtés szempontjából is fontosak, tette még hozzá. A fejlesztési koncepció azért készült, hogy a Nemzeti Fejlesztési terv következő szakaszában megfelelő súllyal szerepeljenek. A jelenleginél jelentősebb forrásigény bevitelére kerül majd sor, és ennek a hatékony elosztását kell megoldani. A koncepció egy kompromisszum eredménye.

Az előterjesztéssel kapcsolatban lenne néhány problémánk és észrevételünk, kezdte a hozzászólását az oldalelnökünk, aki e téma szóvivője is volt. Mi nagy jelentőséget tulajdonítunk a koncepciónak, amelynek két fontos hangsúlya van: a nemzeti jövedelem növelése, és a foglalkoztatottak számának növelése. Kérdés, hogy a KKV-kat milyen módon lehet segíteni, tudnak e munkahelyet növelni. Ugyanakkor van olyan megállapítása is az előterjesztésnek, amivel nem értünk egyet. Nem igaz az, hogy a hátrányos helyzetű kisebbség azonos a romákkal, jóval bővebb annál. Jobb lett volna, ha a Gazdasági Minisztérium (GKM) és a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium (FMM) közösen terjeszti be a koncepciót. Megjegyezte még, hogy a kormányzati lépések hozadéka kevésbé ismert, és nem nagyon látjuk a számszerű eredményeket. Erre még vissza kell térni. A foglalkoztatás bővítése olyan szintű változtatásokat indíthat be, amelyek nem biztos, hogy átfogó eredményt hoznak. Jó lenne, ha az FMM is jegyezné e koncepciót.

A munkáltatók szóvivője szerint az a gond, hogy sem a regionalitás, sem az ágazatiság (24 ágazat van) nem jelenik meg az előterjesztésben. De ugyanakkor oldaluk örül, hogy itt tárgyalhatjuk. Szerintük két erénye van a koncepciónak. Kikerült belőle a fejlődőképes és fejlődőképtelen vállalkozás definíciója, de szelleme benne van. Kb. 20-25 évnyi elmaradás van a magyar gazdaság teljesítményében. A jövő megítélése egy nem valós helyzetre alapuló stratégiát vázol fel. Felzárkóztatási programot kell megvalósítani, és nem lehet a kérdést általánosan kezelni. A stratégia időintervalluma nincs meghatározva. Végül megjegyezte, az EU minta azt jelenti, hogy ha a gazdaság fejlődik, akkor a vállalatok is fejlődnek. Cél a termelékenység és a foglalkoztatás növelése.

Ez egy koncepció, amiben még nincs minden részletesen kidolgozva, vette vissza a szót a kormányzati oldal szóvivője. Majd az NFT részeként dolgozzák ki részletesen, de ehhez előbb ismerni kell az Uniós költségvetést. Az ésszerű elbocsátásokat jelzés szintjén vették be.

Ha a munkáltatók nem akarnak új munkahelyeket létrehozni, az nem szolgálná a kívánatos célt.

A következő körben az oldalak részéről több, s időnként nagyon hosszú hozzászólás hangzott el, majd az előterjesztő összefoglalta az elhangzottakat, és áttértünk a második napirendi pont tárgyalására.

Az előterjesztő, a MAT képviselője bejelentette: nincs szóbeli kiegészítésük az írásban átadott beszámolóhoz.

Szép bevezető volt kezdte a munkáltatók elnöke a hozzászólását. A beszámolót tudomásul vesszük, mondta, de tesz néhány apró bejelentést.

Korrekt beszámoló, elfogadásra ajánljuk, jelentette ki a kormányoldal szóvivője, s a munkáltatói oldal fölvetését is el tudjuk fogadni. Tette még hozzá.

Mi is tudomásul vesszük a beszámolót, és csatlakozunk a munkáltatói oldal véleményéhez, mondta a mi szóvivőnk.

A munkáltatói oldal fölvetései nem a MAT titkárság tárgykörébe tartoznak, mondta az előterjesztő, de szerencsére a kormányoldal szóvivője válaszolt rájuk.

Ezzel 11.45-kor véget is ért a plenáris ülés.

2005. december 9., péntek, 10 óra

Meglehetősen szokatlan körülmények között került sor egy héttel később, december 9-én a következő OÉT plenáris ülésre Kedves Olvasóim a következő napirendi pontokkal:

1. Előterjesztés a kis- és középvállalkozások fejlesztésének koncepciójáról (előterjesztő a kormányzati oldal).
2. Beszámoló a MAT 2004. évi munkájáról (előterjesztő a MAT Titkárság).

Legyen ülés, vagy ne legyen?

E két napirend önmagában nem tartalmazott semmi rendkívülit, sőt, de az igen, hogy e napra volt meghirdetve a Liga rendkívüli kongresszusa, s ez nagy esemény volt a konföderáció életében. Ekkor jelentették be hivatalosan, hogy a fegyveresek, kik korábban sokáig önálló konföderációként akartak csatlakozni az oldalhoz, csak a kritériumoknak nem feleltek meg belépnek a Liga szakszervezetek kötelékébe (csatlakozhattak volna hozzánk is, de...). Ez mindenesetre kb. 30 000 fős növekedést jelentett a fogadónak, ami a mai világban je-

lentősnek mondható. Az oldalunkat alkotó konföderációk időben megkapták az értesítést és a meghívót a kongresszusra, s a Liga vezetői kérték is, hogy e napon ne legyen OÉT. Rajtuk kívül többen is ezt javasoltuk, illetve azt, hogyha már halaszthatatlan e két halasztható téma megtárgyalása, legalább kerüljük el a kongresszus nyilvános részét, és tartsuk délután a plenáris ülést, amire már máskor is volt példa. Oldalelnökünk azonban hajthatatlan volt. Minden pénteken OÉT és minden csütörtök délután oldalülés jelentette ki határozottan (érdekes néhány héttel később, mikor nem ő volt a soros elnök, már nem volt ilyen következetes). Mindenesetre többünknek döntenünk kellett, hogy hova megyünk. Döntöttünk, s a plenáris ülés rendszeres résztvevői közül öten találkoztunk a kongresszuson, az OÉT-en pedig az oldalunkon a soros elnök mellett a szakértők vettek részt (megjegyzendő, hogy a konföderációelnökök többsége ez időben Brüsszelben volt egy ETUC rendezvényen).

Természetesen ez az ülés is napirend előtti hozzászólással kezdődött. Először a soros elnökünk tiltakozott, hogy a kormány 100 lépés programja keretében az egészségügyet, szociális juttatásokat, TB-t érintő előterjesztések nem kerültek sem a Szociálpolitikai Bizottság, sem pedig az OÉT elé. A munkavállalók súlyos érdeksérelme következik be, ha szakmai egyeztetések nélkül nyúlnak bele a munka jogviszonyba mondta, ezért kérjük a kormánytól, hogy hívja össze a Szociális Bizottságot, és egyeztetés után terjessze az OÉT elé a módosító javaslatokat.

A munkáltatók támogatták e felvetést.

Egyetértett ezzel a kormányoldal elnöke is, de hozzátette: hatékonyabbnak tartaná, hogy a szaktárcához nyújtottuk volna be a tiltakozást.

Súlyos érdeksérelme érheti a munkavállalókat

A második napirend előtti hozzászólás is a miénk volt. Soros elnökünk tiltakozott az ellen, hogy, a karkedvezményes nyugdíj rendszer átalakításában továbbra sem történt konszenzusos megállapodás. Jó lenne, ha még a kormányzati ciklus lezárása előtt befejeződne a tárgyalások, mondta. Tiltakozunk tette hozzá, mert súlyos érdeksérelme érheti a munkavállalókat, ugyanis 2006. december 31-én lejár a jogszerző idő. A kormány nem tartotta be az OÉT-en történt megállapodást.

A munkáltatók e felvetést is támogatták.

A megállapodásnak három szereplője van, ezért nem fogadhatjuk el, hogy a halasztásért csak a kormány felelős mondta a kormányoldal elnöke. Nem támogatja a rendszer megszűnését, a szabályozás határidejének lejárta miatt nem szűnik meg a rendszer tette még hozzá.

Mind mi, mind a munkáltatók megerősítettük, hogy hajlandók vagyunk tárgyalni, s még hozzátettük, hogy az érintett munkavállalók nagyon várják, hogy mi lesz.

Az Egészségpénztárak Országos Szövetsége hozzánk fordult, hogy a kormányrendelet tervezet újabb szigorításokat takar hangzott el soros elnökünk előterjesztésében a harmadik napirend előtti hozzászólásunk. Kifogásoltuk, hogy bizonyos szolgáltatásokat csak akkor vehet igénybe a biztosított, ha az egyén számláján az összeg rendelkezésre áll. Javasoljuk, hogy a kormányrendelet tervezet szigorítását hagyják el, mondta nyomatékosan.

Olyan szakmai javaslat hangzott el, napirend előtti hozzászólásként, ami így (napirend előtt) nem alkalmas a megtárgyalására, mondta a kormányoldal elnöke, majd kérte a dokumentumot. Megismételte itt is, hogy hatékonyabb lett volna, ha e kérdéssel is a szaktárcát keressük föl. A tárca előterjesztése nem kormány-előterjesztés, tette még hozzá.

Ezek után, hogy minden akadály elhárult hozzákezdhattünk az első napirendi téma tárgyalásához, ahol a szóvivői posztot mindhárom oldalon az oldalelnökök látták el.

„Hiba nélküli gazdálkodás”

Az OÉT harmadik alkalommal foglalkozik a rendezett munkaügyi kapcsolatok szabályozásával, vezette föl a témát a kormányoldal elnöke. Egy új jogosítvány bevezetéséről van szó, folytatta, s kijelentette, hogy az előző előterjesztésekhez képest több módosítás van az anyagban. Lényegét érintve: általános és különös feltételek belekerültek a törvénybe. EU-s támogatásoknál lehet alkalmazni, de azok kikerültek e szabályozásból.

Új jogintézményként kerül be a munka világába, kezdte hozzászólását oldalelnökünk. Az intézmény hatályba lépése a legfontosabb. Ha szükséges, a törvényt menet közben is lehet változtatni, s ezt a tapasztalatok összesítése után az OÉT-en meg is tesszük. Az oldal támogatja a törvényi előterjesztést, mivel ez munkavállalói érdek.

Munkáltatók szóvivője megerősítette oldala korábbi állásfoglalását, amely szerint sem részben, sem egészében nem támogatják az előter-

jesztést. Ez a törvénytervezet a munkaadóktól „hiba nélküli gazdálkodást” feltételez.

A kormányoldal elnöke elvileg elfogadta, hogy nincs olyan jogszabály, amin ne lehetne javítani. Azonban ez egy új jogi intézmény. A munkaadók felvetéseire reagálva: a kormány elvárja, hogy rendezett munkaügyi kapcsolatok legyenek. Nem feltételezik, hogy hibák nélkül. A vizsgálatok bizonyítják, hogy az esetek 60 százalékánál bírságnak, 40 százalékánál nincs bírság. Az esetek felénél nem tapasztalnak szabálytalanságokat, nem az a cél, hogy ellehetetlenítsék a cégeket a pályázatoknál és közbeszerzéseknél. Nem jelenti, hogy minden hiba a támogatások megvonását jelenti. Új jogi intézménynél átmeneti szabályok előfordulhatnak, óvatosnak kell lenni, tolerálja a hibákat, ha kijavítja nem éri hátrány a munkaadókat. De a fekete foglalkoztatás nem bocsánatos bűn, jelentette ki, minthogy az sem, ha valaki nem fizeti a TB-t, SZJA-t.

Fontos munkavállalói érdek, hogy az MT-t, KSZ-t, a munkaviszonyhoz kötődő jogszabályokat betartsák, folytatta a szóvivőnk. Társadalmi érdek, hogy Magyarországon törvényes foglalkoztatás legyen. Ezért szorgalmaztuk a jogintézmény bevezetését. Kérjük a kormányt, hogy a törvény minél előbb lépjen hatályba.

Az oldalunk sem támogatja a szabálytalanságot, mondta a munkáltatók szóvivője, de a részleteket nem kívánja vitába vonni. Nem támogatjuk a törvényt, jelentette ki a végén.

A kormányoldal szóvivője kijelentette: célt támogatja, az eszközt elveti? A szabályozás átmeneti rendelete: a jogszabály bevezetésre kerül, onnan indul az óra. A rendezett munkaügyi kapcsolat nem anyagi kérdés.

A második napirendi pont tárgyalásánál a kormányzati illetve a munkáltatói oldalon változott a szóvivő személye, nálunk nem.

Kormányzati oldal képviselője a tárgyalás megkezdéséhez rövid szóbeli kiegészítést adott. A téma fontos. Az Európai uniós közösségi rendelet, öt évenként felül kell vizsgálni (megtalálható az FMM honlapján, www.fmm.gov.hu). Az előterjesztést széleskörű elemzés előzte meg tette hozzá, mert az Ágazati Párbeszéd Bizottságok (ÁPB-k) és az OÉT Szakképzési Bizottsága is tárgyalta. Ott kell foglalkozni a problémával, ahol felmerül tette hozzá. Javaslatot tett a szakképzési rendszer revíziójára is, mert a szabályokat egyszerűsíteni kell.

A munkavállalói oldal módszertani ajánlasként fogja fel az előterjesztést, mondta a soros elnökünk. Ismerjük a magyar munkaerőpiac helyzetét. A módszertani útmutató szerint kell szervezni a képzést.

Azt az elképzelést, hogy a munkahelyi képzést kell segíteni, támogatjuk.

A munkáltatói oldal szóvivője szerint a javaslat elindított egyközös gondolkodást. Fontos, hogy helyi és ágazati megállapodások szülessenek. A munkáltatók és a munkavállalók feladatait KSZ-ekben kell rögzíteni.

Az előterjesztésnek semmilyen kötelező eleme nincs, vette vissza a szót a kormányoldal elnöke. Ez csupán egy ajánlás, segédlet, ötleteket ad. Olyan eleme, amit számon lehetne kérni, nincs.

Még elhangzott egy-két javaslat a szociális partnerek részéről, amelyeket a kormányoldal tudomásul tudott venni, majd berekesztettük az ülést.

Ezzel az üléssel, gyakorlatilag le is zártuk a 2005. évi országos érdekegyeztetést. Legalább is a hivatalos összejöveteleket. Ugyanis egy hét múlva, december 16-án még összejöttünk egy nem hivatalos konzultációra az FMM tárgyalójában, amelynek témája az országos érdekegyeztetés és a szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslat volt. Ez az a téma, amelyet a kormányoldal erőteljesen szorgalmazott, s a munkáltatók sem zárkóztak el a tárgyalásoktól, mi viszont még tartottuk magunkat ahhoz, különösen a javaslat minősége miatt, hogy e kérdéstről ne tárgyaljunk. Főleg ne úgy, hogy gyorsan törvénytervezett, majd törvény legyen belőle. A megtartott konzultációnak ez is lett az eredménye, ugyanis megállapodtunk, hogy a törvényjavaslat kettéválk. Az Ágazati Párbeszédbizottságokról külön törvényjavaslat készül, amelyet még sürgősen megtárgyal az országgyűlés, az országos érdekegyeztetésről, pedig később tárgyalunk, egy alaposabban kidolgozott javaslat alapján. Ez a megállapodás tartotta is magát majdnem egy hónapig, amikor is újra előkerült a téma, hogy kitöltse a januárunkat is.

2006. május

Előző lapszámunkban a rovat keretein belül beszámoltunk a 2005. december hatodikán tartott nem hivatalos konzultációról, amelynek témája az országos érdekegyeztetés és a szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslat volt. Ennek folytatásaként januárban az OÉT már hivatalosan is foglakozott e témával.

2006. január 16. hétfő

Az új év első OÉT plenáris ülésére január 16-án, hétfőn meglehetősen késői, 18 órai kezdettel került sor. A napirenden a következő két téma szerepelt:

1. Tájékoztató az ágazati párbeszéd bizottságok 2005. évi működéséről.
2. Előterjesztés az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslatról.

Mindkét téma előterjesztője a kormányzati oldal volt.

Napirend előtti hozzászólás nem lévén azonnal hozzákezdünk az első napirendi ponthoz, amelynél sem a munkáltatói oldal, sem mi nem nevezünk meg külön szóvivőt.

Indulásként a kormányoldal szóvivője nagy lendülettel kezdte hozzászólását a második napirendi pontról. Mikor a levezető elnök figyelmeztette, hogy ezzel a hozzászólással még egy kicsit várnia kell, megköszönte és jelezte, hogy az elsőhöz nincs mondanivalója.

Hasonlóan tettünk mi is. Oldalelnökünk megköszönte az írásbeli tájékoztatót, és közölte, hogy nem kívánunk szólni.

Hasonló köszönet és hallgatás volt a munkáltatók hozzászólása is.

Ezzel le is zártuk e napirend meglehetősen időtakarékos tárgyalását, és áttértünk a második napirendi pontra. A kormányoldal szóvivője most már a megfelelő helyen, de csöppet sem csökkenő lendülettel vágott bele a témába. Elmondta, hogy a négy éves egyeztetés közben az ÁPB-k képviselői támogatták, hogy a törvényjavaslat a parlament elé kerüljön. Ezt követően elmondta, hogy a kormányzati egyeztetési folyamatban a közigazgatási államtitkári értekezletnek milyen módosító javaslatai voltak, s ismertette az ott kialakult eltéréseket a korábban megküldött szövegtől.

Áttekintettük a javaslatot, de nem tudtunk egységes álláspontot kialakítani, ezért azt javasoljuk, hogy a kormány ne terjessze a javaslatot a parlament elé, kezdte hozzászólását a soros elnökünk. Sokra értékeljük a befektetett munkát, folytatta, de jelenlegi szöveg olyan rövid időt adott, hogy nem lehetett érdemben végigtárgyalni. Tudomásunk szerint az ÁPB-k sem támogatják. Nincs elegendő idő a kiérlelésre.

A munkáltatói oldalnak van egységes álláspontja, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Korábbi javaslatainkat átvezették, de vannak újabbak is. Ezeket pontonként fel is sorolta.

A kormányoldal szóvivője közölte, hogy tudomásul veszik oldalunk álláspontját, és tájékoztatják a kormányt, de nagy segítséget jelentene, ha megismerhetnék a problémákat. Ezzel fel is húzta a zsilipet, mert azt követően, hogy válaszolt a munkáltatók hozzászólására is megindult a szóáradat. Oldalunkról a versenyszférát képviselő összes konföderáció hozzászólott (alapvetően őket érinti a törvény, a közszférában nem ágazati párbeszéd bizottságokra, hanem érdemi ágazati párbeszédre van szükség), és hosszasan ecsetelték, hogy miért nem támogatják, illetve most miért nem támogatják e törvénytervezetet. A szóáradat közben időnként megszólaltak a munkáltatói oldal képviselői is (többen), és a kormányoldalról is elhangzott egy-egy a problémát nem megoldó, de rendkívül hosszú hozzászólás. A sokadik kör után a levezető elnök megkísérelte összefoglalni az elhangzottakat, de nem sikerült neki. Oldalunk elutasította az összefoglalót, a munkáltatók pedig ismertették a kialakult álláspontjukat. Végül valahogy mégis lezáródott az ülés.

2006. január 27. péntek

Mint sejthető volt a dolog nem maradt annyiban, valakik ugyanis kisírták, hogy mégis csak vegyük elő és beszéljük meg az érdekegyeztetés néhány részletével (OÉT, ÁPB) foglalkozó törvényjavaslatokat. Sietni kellett, mert ez a parlament már csak néhány hétig ülésezet, és az egyértelmű volt, ha túl későn egyezünk meg, már nem tudja tárgyalni e törvényeket.

Az OÉT ülést hosszú és kemény oldalegyeztetések előzték meg. A tervezet, amelyet föltehetően egyes szakszervezeti vezetők kérésére terjesztett elő, és szorgalmazott rendkívül erőteljesen a kormány többek között azt tartalmazta, hogy kik lehetnek az OÉT tagjai (sütba dobva az oldalak önrendelkezési jogát), sőt arra is kitért, hogy az oldalon belül kinek mekkora szava lehet, azaz érdembe bele tud-e szól-

ni a döntésekbe vagy sem. A méz a madzagon, azon túl, hogy segített volna a kisebb konföderációkat kiszorítani az érdekegyeztetésből (azaz kormányzati segítséggel elérni azt, ami szakszervezeti eszközökkel nem megy) az volt, hogy beígérték: a szakszervezetek normatív támogatást kapnak a működésükre a költségvetésből. Ez egyébként egy abszolút normális dolog, és a világ fejlett országaiban is van rá példa. A baj csak az volt, hogy erre a tervezet semmilyen konkrét, kényszerítő kitételt nem tartalmazott.

Én e vita során abból indultam ki, hogy az OÉT-ben oldalak tárgyalnak egymással és nem egyénileg az egyes oldalt alkotó szervezetek, ezért az oldal reprezentativitását kell megállapítani (pl. reprezentatív az oldal akkor, ha tagjai összességében jelen vannak az ágazatok többségénél), s nem az egyes szervezetekét. Ezért nem helyes az oldalba kerülés kritériumait egy jogszabályba rögzíteni. Az az oldal belügye. Természetesen ekkor is meg kell állapítani, hogy milyen kritériumok alapján lehet bekerülni az oldal tagjai közé, de ezt az oldal saját maga tegye meg. A saját kritériumrendszeréről egyébként mindkét oldalnak célszerű tájékoztatnia a másik kettőt. Mások természetesen más képviseltek. Elfogadták, sőt gyaníthatóan volt aki kezdeményezte, hogy az oldalba kerülés kritériumairól törvény, azaz a parlament döntsön, kitéve szakszervezeteket a pártok, a képviselők érdekeinek, ötleteinek, döntésének. Szomorú.

Az utolsó oldalegyeztetésen hosszan, éjszakába nyúlóan tárgyaltunk, s végül megállapodtunk abban a kritériumrendszerbe, amelyik mind a hatunk számára elfogadható, és vállalható. Annak idején a ránk kényszerített 1993-as TB önkormányzati választásokra kialakítottunk egy kritériumrendszert, mely meghatározta, hogy a pályázók közül ki állítható listát a választásokon. Ezt tekintettük alapnak, s ez alapján az OÉT-be történő bekerülés kritériumairól a következő közös álláspont jött létre. Az országos érdekegyeztetésben részt vehet az a szakszervezeti szövetség, amelyet a bíróság bejegyzett, nyilvántartásba vett. Amely legalább 4 nemzetgazdasági ágban, és legalább 12 alágazatban tevékenykedő tagszervezettel rendelkezik, tagszervezetei legalább 8 megyében működő területi szervezettel rendelkeznek, és tagszervezeteinek együttesen legalább 150 munkáltatónál működő munkahelyi szervezetük van. Nem regisztráltatta magát ágazatként az ÁPB-k valamelyikében (nem fogadható el a kettős tagság), egyéni tagokkal (természetes személy) nem rendelkezik és tagja az Európai Szakszervezeti Szövetségnek.

Én fönntartottam az oldalreprezentációra vonatkozó álláspontun-

kat, de az előrelépés kedvéért, nem akadályoztam meg az egységes oldalálláspont kialakulását.

Az oldal közös véleményen volt arról, hogy a bekerülési kritériumoknak való megfelelést az Országos Választási Bizottság vizsgálja, első alkalommal 2007. december 31-ig, majd ezt követően négy évente. Egyetértés volt köztünk a jogszabály szövegének több kisebb-nagyobb módosításában is.

Az ÁPB-kre vonatkozó törvénytervezet vitájánál a SZEF képviselőjével együtt hagytuk a versenyszféra konföderációit kibontakozni, mert a mi területünket igazából nem érintette e jogszabály. Ezzel könnyítettük a munkát, de itt sem volt egyszerű a közös álláspont kialakítása. Végül ez is sikerült.

Ilyen előzmények után vágtunk neki a tárgyalásoknak január 27-én pénteken 16 órai kezdettel az OÉT plenáris ülésén.

A karkedvezményes nyugdíjról – sokadszor

A javasolt napirend: „Előterjesztés az Országos Érdekegyeztető Tanácsról szóló törvényjavaslatról”, és „Előterjesztés az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslatról” volt. Mindkettő a kormányoldal előterjesztésében.

Természetesen nem is lett volna igazi az egész, ha a napirendek tárgyalását néhány napirend előtti hozzászólás nem előzi meg. Most is, mint oly sokszor máskor mi gondoskodtunk erről.

Először az Autonómok elnöke vetette fel a már sokadszor ismételt, és még mindig megoldatlan problémát. Több esetben hívtuk fel a tavalyi júniusi megállapodásra a figyelmet a karkedvezményes nyugdíjjal kapcsolatban, mondta. A ciklus végéig valamilyen zárást el szoktunk végezni, de most csak a ciklus vége következik. 2006. december 31-vel lejár a jogszerző idő és utána gondok vannak. Ha megoldás nem is lesz legalább a határidőt hosszabbítsa meg a kormány, különben jelentős konfliktusok várhatók.

A munkáltatók támogatták a felvetést.

Valóban megállapodtunk egy ütemezésről válaszolt a kormányoldal elnöke, de a határidő 2006. szeptember 30., ami még mesze van. A tripartit bizottságok felálltak, hogy előkészítsék az érdemi tárgyalást. A felelősség így közös, egyébként ők készek lezárni a témát. Kérjük az oldalakat, hogy éljenek a lehetőséggel. Bízunk benne, hogy közösen megtaláljuk a megoldást.

A szándékot elismerjük, szólt a szóvivőnk, de nem látjuk a megoldást. Nincs javaslat. A bizottságok munkáját nem lehet nélkülözni, de nem nagyon dolgoznak. A típusfüggőséggel is kell valamit tenni.

Tájékoztatni fogom a minisztert válaszolt a kormányoldal elnöke.

A második napirend előtti témánkat az MSZOSZ képviselője vezette elő az önkéntes egészségpénztárakkal kapcsolatban. Kifogásolta az önkéntes egészségpénztárakról szóló kormányrendelet egyes tartalmi kérdéseit és hatálybalépésének idejét. Kérte a kormányt, hogy az elmúlt év végén született rendeletet gondolja át, mert túl rövid a határidő, s helyenként, például az üdülések finanszírozása tekintetében feleslegesen korlátoz, ami problémát fog okozni.

A munkáltatóknak nem volt észrevételük, a kormányoldal elnöke pedig kijelentette, hogy az illetékes bizottságokhoz lehet módosító javaslatokat benyújtani. Nyújtsuk be a Szociális Bizottsághoz, és ott tárgyaljuk meg biztatott.

Szervezkedés szabadon?

A harmadik témát oldalunk soros elnöke, a Liga elnöke hozta föl. Egy akut problémáról, a magyar munkavállalók szervezkedési szabadságáról és a szakszervezeti tisztségviselők védelmével kapcsolatos problémákról beszélt. Több példát hozott fel, hogy mikor és mely vállalatoknál (pl.: Rossmann Magyarország Kft, a Magyar Suzuki Személygépkocsi Gyártó és Értékesítő Rt., a Péti Nitrogénművek Rt., a Philips Rt.) történtek súlyos jogsértések. Véleménye szerint erről a problémáról itt kell tárgyalnunk, mert e cégek a munkáltatói oldalon ülő szervezetekhez tartoznak. Kéri a tárgyalópartnereket: saját eszközeikkel, hassanak oda, hogy e problémák csökkenjenek.

A munkáltatói oldal elnöke nagyrészt egyetértett a fölvezetéssel. Senkit sem lehet mentesíteni a jogszabály megsértése alól, de azért mert vannak ilyen konkrét esetek, ne vonjunk le belőle általánosságokat, kérte. A konkrét ügyeket konkrétan meg kell vizsgálni, akár úgy, hogy a két oldalon ülő két szervezet vezetője konzultáljon.

Nem gyakorlat, hogy konkrét ügyeket tárgyalunk az OÉT-en vette át a szót a munkaügyi miniszter. Magyarországon a szervezkedés szabadsága törvényekben biztosított, mondta. Ezért a kormány számára elfogadhatatlan, ha a törvényeket nem tartják be. A kormány folyamatosan öröködik, hogy az EU-s normákat mindenki tartsa be. Ha konkrét eset jut a tudomására azonnal utasítani fogja a munkaügyi ellenőrzést a ki-

vizsgálásra, és szükség esetén a szankcionálásra. Kéri mindhárom oldal együttműködését, hogy ilyen szituációk ne következhessek be.

Oldalelnökünk megköszönte a partnerek reakcióját. Nem állt szándékomban általánosítani, de a példa jelzi, hogy nem egyedi esetről van szó.

Ezzel el is elfogytak a napirend előtti témák, s hozzákezdhattünk az első kérdés, az országos érdekegyeztetésről szóló törvénytervezet megtárgyalásához.

Hosszan nem kell az OÉT-ről beszélni. A 18-dik évébe lépett, érettségi előtt áll. Vizsgáztassuk le. Mondta el bevezetőjét a kormányoldal szóvivője.

A korábbi tárgyalások során azt képviseltem, ha meg tudjuk oldani, közösen elfogadhatóan, a bejutás kritériumait, akkor tárgyalhatunk, mondta az oldalunk szóvivője.

Késésben vagyunk reagált a munkáltatók szóvivője. Ez az a téma, amit nálunk jobban senki sem ismer, érthetetlen, hogy miért nem tudtunk róla korábban megállapodni (szerintem: éppen ezért). Ha meg tudunk állapodni tárgyaljunk, de kérdés van e még esélye az elfogadásnak. Hogyan fordulhatott elő, hogy az ÁPB-kről szóló törvényjavaslaton kívül, amelyben egyetértettünk, a kormány az OÉT törvényről is tárgyalt. Ez szokatlan eljárás mód. Azt viszont reméltük, hogy a kérdéseinkre választ kapunk.

A jelenlegi érvényes szabályok szerint még három héten keresztül ülésezik a parlament, s a házszabálytól való eltéréssel még lehetséges e törvények elfogadtatása. A kormány egyébként nem tárgyalta, mert nem nyújtotta be őket, mondta a munkaügyi miniszter.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az írásos javaslatokat, s elmondta azért nem válaszoltak rá, mert itt a plenáris ülésen kívántak róluk egyeztetni.

Szópárbaj éjszakába nyúlóan

Lezárva az általános köröket hozzákezdttünk a tervezet részletes vitájához. Nem volt egyszerű, hiszen több helyen pontonként vettük át a javaslatot és a három oldal érdekei időnként erőteljesen szembe mentek egymással. De többszöri hosszabb-rövidebb szünettel végül is eljutottunk a végére. A legnagyobb gondot az a javaslatunk jelentette, hogy az oldalak reprezentativitását az Országos Választási Bizottság állapítsa meg. Ehhez ugyanis egy kétharmados törvényt kell módosítani, s ez nem mindig kecsegtet sikerrel, különösen így a vá-

lasztások közeledtével. De lassan az is egyértelművé vált, hogy a parlament csak felveszi e törvényeket a tárgyalandók listájára, érdembe már nem fog vele foglalkozni, a következőkben pedig meg van az esély az érdemi tárgyalásra. Komoly vita volt még az összeférhetetlenségről is. Mi azt javasoltuk, hogy egy szervezet vagy az OÉT-en, vagy az ÁPB-kben legyen jelen. Ez a szakszervezetek szerveződéséből (konföderációk, ágazati szakszervezetek) egyértelműen levezethető. A munkáltatóknak, akik kissé másként szerveződnek viszont ez a megoldás nem felelt meg. Hosszabb szünet, majd egy több mint egy órás vita után alakult ki elfogadható álláspont.

A második napirendi pont előterjesztését a kormányoldal részéről a munkaügyi miniszter vezette föl. Szinte a lelkünkhez beszélt. Elmondta, hogy hogyan jutottunk el idáig. Megjegyezte: akkor tudja a kormány elé vinni a javaslatot, ha a szociális partnerek és az ÁPB-k képviselői is elfogadják.

Ezt követően általános kör nélkül azonnal a részletes tárgyalásba fogtunk bele. Mi és a munkáltatók elmondtuk a részletes észrevételeinket, javaslatainkat, amelyek természetesen több ponton nem egyeztek. A kormányoldaltól a munkaügyi miniszter csak azt kérte: ott változtassunk az ÁPB-vel kialakított javaslaton, ahol mindhárman egyetértünk. A kormányoldal szóvivője ezt követően elmondta az ő részletes észrevételeiket is. Az elmondottakat részletesen passzíroztuk, majd szünetet tartottunk úgy 23.45-ig. Ekkor futottunk egy rövid kört, majd 23.55-től 00.05-ig újabb szünet következett. Elmondtuk az ott kialakultakat, majd 00.15-kor a munkáltatók elnöke arra kérte a kormányt: foglalja össze az elhangzottakat, majd nyilatkozzon, hogyan terjeszti be a javaslatot. Azt követően ők semmiben nem vesznek részt. Részükről vége.

0.20 kor a mi oldalunk is igent mondott (a Munkástanácsok bár különvéleményen voltak nem akadályozták meg a döntést).

A kormányoldal szóvivője még mondott néhány értelmező szót, majd lezártuk a vitát. A munkaügyi miniszter még megkérdezte: parlament elé terjesztheti e a javaslatot. A szociális partnerek részéről egyöntetű igen volt a válasz, de úgy, hogy a két törvény nem válhat el egymástól.

Miután a levezető elnök ezt a napirendet is lezárta a munkaügyi miniszter még elmondta, hogy az ülést megelőzően a visegrádi négyek munkaügyi minisztereivel tárgyalt a munkaerő szabad vándorlásáról. Befolyásolni kívánják a bizottság közleményét, és ismertette, hogy miben állapodtak meg.

0.44-kor már be is fejeztük az OÉT ülését.

E hosszú ülés többünkben nosztalgikus élményeket ébresztett föl. Valamikor a hőskorban voltak ilyen éjszakába nyúló ülések, igaz akkor reggel 9-kor kezdtük a tárgyalást. A nosztalgiához az is hozzájárult, hogy a szünetben virslit kaptunk, mint az első négy évben. Szerecsére nem akkorról maradt meg.

Lapon kívüli¹⁰

2006. március 22.

Szokatlan, hogy akkor hívják össze az OÉT plenáris ülését Kedves Olvasóm, amikor a pártpolitika nyakig benne van a választási kampányban, de most az is megtörtént. Március 22-én szerda délután 13 órakor jöttünk össze a Képviselők Irodaházában (fehér ház), hogy a következő öt napirendi pontot megtárgyaljuk:

1. Az új Magyarország programja. Partnerségi egyeztetési változat; A stratégia meghatározása
2. Tájékoztató az Osztrák Elnökség programjáról, a folyamatban lévő EU jogalkotási kezdeményezésekről (szóbeli)
3. Az Emberi erőforrások fejlesztésének operatív programja (1. olvasat)
4. Előterjesztés a munkáltatók társadalmi felelősségének erősítéséről és az ezt ösztönző intézkedésekről
5. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2006. első félévi programjára

Az első négy témának a kormányzati oldal, az ötödiknek az OÉT Titkárság volt az előterjesztője.

Szokatlan módon napirend előtti téma most nem volt, de a munkáltatók tettek egy kísérletet, hogy a negyedik pontot vegyünk le a napirendről. Azt javasolták: előbb a Munkajogi valamint a Szociális Bizottság tárgyalja meg, s csak utána kerüljön plenáris ülésre. A kormányoldal elnöke megjegyezte, hogy az ülést megelőző soros elnöki egyeztetésen egyetértés volt abban, hogy nem kell előzetes bizottsági tárgyalás. Mi ragaszkodtunk a téma napirenden tartásához, így nem alakult ki egyetértés az oldalak között ezért e témát le kellett venni a napirendről.

---

¹⁰ Az itt következő eseményekről nem jelent meg Haditudósítás a Szószólóban. Az évenkénti lapszámcsökkentés, 12-ről 6-ra illetve az események számának megnövelése gyakorlatilag nem tette lehetővé.

Az első napirendi pont kormányoldali előterjesztője a fejlesztésért felelős miniszter volt, aki – mint mondta – csak néhány hangsúlyt emelt ki, és döntően az eljárási kérdésekről beszélt. Kísérletet tett arra is, hogy e témát összekösse a harmadik napirendi ponttal.

Az eljárási kérdések során elmondta, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv¹¹ (NFT) első változatát júniusban kívánják benyújtani. A tervkészítés első szakasza március 27-vel zárul, majd áprilisban tárgyalja a kormány a társadalmi egyeztetések első eredményeit. Ezt követően egy második társadalmi egyeztetés, majd egy háromfordulós kormány tárgyalás jön. Beszélt az operatív programokról és a csatlakozó programokról és stratégiákról (Konvergencia program, Lisszaboni stratégia, Fenntartható fejlődés stratégiája) is. Elmondta, hogy az elképzelések szerint az állam csökkenteni kívánja az irányítási szerepét. Az oktatásban, az egészségügyben és az irányításban reformok várhatók. Komoly decentralizációs szándék is van, pl. a strukturális alapok fele a régiókhoz kerül, de létre jön öt irányító hatóság (gazdasági, infrastruktúra, humán, agrár- és vidékfejlesztés, területfejlesztés) is. Cél a gazdasági versenyképesség növelése. Feladat az alapvető működés, és a feltételrendszer megváltoztatása. Az infrastruktúra kiterjed a teljes közlekedési szektorra, alapvető szerepet kapnak a megújuló energiaforrások, valamint az informatika. Az ország versenyképességét növelni kell. Ezért a pólusokban (régiók) tudáscentrumokat alakítanak ki, döntően az ott működő egyetemekre támaszkodva. Fontos szerepe lesz az egész életen át tartó tanulásnak és az egészségprogramnak.

Abból indulunk ki, vette át a szót a szóvivőnk, hogy a 2007-13 olyan lehetőséget teremt, amelyből a magyar munkavállalók győztesen kerülhetnek ki. Ugyanakkor gond, hogy az előterjesztésből hiányzik a helyzetértékelés, amit viszont mi elkészítettünk többek között a munkavállalókra, a foglalkoztatás helyzetére, a környezetvédelemre. Ez alapján elmondhatjuk:

1. Olyan bázisról indulunk, ahol a legnagyobb probléma a foglalkoztatás alacsony szintje.
2. Az EU huszonötökhöz képest a magyarországi bérek szintje alig haladja meg a 40 százalékot.
3. A teljesítmény annál lényegesen jobb. A termelékenység 70, az egy főre jutó GDP 67 százalék.

---

¹¹ Ez viseli a zengzetes „Az új Magyarország programja” nevet.

4. Ugyanilyen a helyzet az egészségügyben.

5. A környezetvédelemben is nagy elmaradások vannak¹².

A növekedés és a foglalkoztatás területén prioritásaink: az életminőség javítása, az egész életen át tartó tanulás (képzés, szakképzés, továbbképzés). Véleményünk szerint növekedés és a foglalkoztatás fejlődése érdekében a munkáltatókat kell versenyképesé tenni. Az egész életen át tartó tanulásnak a gazdaságpolitika központjában kell állnia, mert tudnunk kell, hogy mikor mire kell képeznünk. A tudás alapú gazdaság megteremtésében készen állunk a saját eszközeinkkel szerepet vállalni. A hazai béreknek fel kell zárkózniuk az EU-s szinthez. Fontosnak tartjuk az egészségügy, a szociális ellátás fejlesztését, az esélyegyenlőség kiszélesítését és a térségi versenyképességi hátrányok felszámolását.

Oldalunkról még megkifogásoltuk a címet, a „Nemzeti Fejlesztési Terv II. 2007-2013” jobb volna. Elhangzott az is, hogy az OÉT nem a társadalmi vita színtere, hanem a konzultációé, az érdekegyeztetése és a megállapodásé. Ezért a társadalmi vita eredményeinek feldolgozása után ismét szeretnénk látni az anyagot.

Oldalunk vélemény több helyen találkozik a munkavállalókéval, kezdte a munkáltatók szóvivője, majd megjegyezte, hogy társadalmi felelősségük teljes tudatában vannak. Véleményük szerint a terv az intézményi rendszert preferálja a gazdasági versenyképesség helyett. Ha az életminőség javítása a fő cél, akkor az alapoknál kell kezdeni, és a gazdaságot kell javítani, fejleszteni. Maradjon meg a gazdasági fejlesztés túlsúlya. Arra reagálva, hogy a társadalmi vita eredményeit az Akadémia és a Gazdasági Kamara szűri, kijelentette: ne szűrje senki az oldaluk véleményét! Szerintük a tervezett projektek aránya nem felel meg azoknak a követelményeknek, amit oldaluk elfogadhatónak tart. A leírt szelekciós és koncentrációs elképzelésekkel nem értenek egyet. Végül megjegyezte: amennyiben nem látják az általuk fölvetett stratégiai kérdések beépítését a tervbe, akkor nem támogatják.

Az életminőség javítása a legtermészetesebb prioritás, reagált a hozzászólásokra a kormányoldal szóvivője. Véleménye szerint nem a versenyképességgel van a probléma, hanem a készséggel, hogy az embe-

---

¹² Ha az előzetes egyeztetés során ezt megemlíti, akkor ez biztos nem hangzott volna el. Ugyanis ez nem igaz. Nagyon sokat kell még rontanunk környezetünk állapotán, hogy utolérhessük a fejlett nyugatot. Elmaradás csak két területen, a szennyvízcsatorna ellátás és a hulladékelhelyezés területén volt, de az utóbbi tíz évben itt is komoly előrelépést tettünk.

rek versenyképesek tudjanak lenni. Megjegyezte, hogy az előterjesztés az OÉT részére készült, és őt is fontosnak tartotta a bérpolitika kérdését.

Ha észrevételeink beépülnek az előterjesztésbe elértük célunkat, mondta a szóvivőnk. Majd megerősítette a korábban elhangzott javaslatot: az OÉT tárgyalja a következő változatot is.

Az OÉT tevékenysége nem társadalmi vita, hanem érdekegyeztetés hangzott el még egyszer – mindenki egyetértésével – az oldalunkról

Várjuk az új szerkesztett anyagot, jegyezték meg a munkáltatók, majd lezártuk e téma tárgyalását és áttértünk a következőre.

A következő napirendi pontban a fejlesztési miniszter adott tájékoztatót az Osztrák Elnökség programjáról. Az elhangzottakra rövid reakció hangzott el az oldalak részéről, majd elővettük a következő témát.

A kormányoldal szóvivői tisztét a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium e területért felelős államtitkára látta el. Elmondta, hogy a fő cél az aktivitás növelése, a foglalkoztatás bővítése. Megemlítette azt is, hogy az előterjesztést az Oktatási minisztériummal közösen készítették. Beszélt arról, hogy a stratégiát hét évre készítették úgy, hogy a keretek köz teljes rugalmasságot biztosítson.

Ezt követően oldalunk szóvivője¹³ megemlítette, hogy az oktatás az egyik legfontosabb foglalkoztatáspolitikai tevékenység. Ezért megérett az idő egy teljesen új oktatási rendszer kialakítására és bevezetésére, amelynek lényege a 12 éves egymásra épülő alapfokú oktatás és az azt követő szakképzés illetve felsőfokú képzés. „Millió” intézkedés történt az elmúlt évtizedekben, de a lényeg soha nem változott, mert mindig reformáltunk. Azaz a létezőt módosítottuk, ahelyett, hogy az egész rendszert lecseréltük volna egy a kornak, de még inkább a jövőnek megfelelőre. Ugyanis az iskolában nemcsak a jelennek, hanem a következő évtizedeknek is oktatunk. Elrettentő példa a felsőoktatásé, ahol az integráció eredményeként megduplázódott az intézmények száma. A jövő megkívánja a tudományos alapú oktatást. Alapvetően fontos, hogy a tananyagba folyamatosan épüljenek be a tudomány legújabb eredményei úgy, hogy azt a gyakorlatban is megfelelően alkalmazni lehessen.

A képzés-átképzés-továbbképzés lassan az egyik legnagyobb ágazat, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Szimpatikus az anyag megkö-

---

¹³ Én voltam a szerencsés.

zelítése. Mindent így akarunk megoldani, ezért a súlypontképzés elmarad. Ezért nagyon fontos, hogy a stratégiai kitérőpontok irányába menjünk. Ebben sokat tudunk segíteni, ezért biztosítani kell a gazdasági szereplők részvételét. A fejlesztési programokból tudhatjuk, hogy milyen új munkahelyek teremődnek.

Az egész életen át tartó tanulás az egyik legfontosabb eleme a programnak, vette vissza a szót a helyettes államtitkár. Bizottsági ülésen át kellene tekinteni az előterjesztést, és megfelelő prognózist kellene készíteni. Ezzel egyetértettünk.

A közoktatás legyen a képzés megalapozása, erősített rá a SZEF képviselője, s elhangzott, hogy fontos a munkavállalói ismeretek tudása is.

Igyekezzünk a jövőben a vállalkozóból vállalkozót képezni, mondta a munkáltatók szóvivője. Ez legyen preferált.

Az államtitkár még egyszer megerősítette a bizottsági tárgyalás szükségességét, majd lezártuk e témát is.

Mivel a negyedik pont lekerült a napirendről az ötödikre tértünk át. Itt elhangzott két kisebb kiegészítő javaslat, amivel együtt elfogadtuk az egész programot, és ezzel 15.52-kor véget is vetettünk a tárgyalásnak.

2006. szeptember

2006. június 10., szombat, 10 óra

Alighogy megalakult az új kormány érdekegyeztető tárgyalásra hívta a szociális partnereket, méghozzá a parlamentbe. Az érdekegyeztető tanácsnak nevezett ülésnek egyetlen napirendi pontja volt: a kormány „Új egyensúly programja”-nak megismerése.

Fontos emberek

A parlament Delegációs termében megrendezett ülés szokatlanul nagy felhajtással kezdődött. Egyenként jöttek be a „fontos emberek”, és fogtak kezét mindenkivel, lehetőleg a tévékamerák előtt. Az érdekegyeztetés történetében példátlan módon a miniszterelnök és az érintett három miniszter (pénzügy, munkaügyi, oktatásügyi) mellett megjelent a kormányzati oldalon a kisebbik kormányzó párt elnöke is. A reprezentatív megjelenés természetesen a szociális partnereknél sem maradt el, mert őket is az első számú vezetők képviselték.

Újra indul az érdekegyeztetés egy nagyon intenzív szakasszal – indí-

totta a tárgyalást az új munkaügyi miniszter. Az természetes, hogy a parlamenti munkával párhuzamosan itt is tárgyalunk, és a kormányoldal kész egy ütemes, rendszerszerű tárgyalássorozatra – folytatta, majd átadta a szót a miniszterelnöknek.

Hivatalban lévő kormány még nem kezdte első munkanapját az OÉT-en (Országos Érdekegyeztető Tanács), de ők ezt nagyon fontosnak tartják. Fontos a széleskörű társadalmi egyeztetés, mert az országot csak így lehet élhetővé tenni – kezdte a mondandóját, majd arról beszélt, hogy új egyensúlyra van szükség, fordulatokra és reformokra mind a gazdaságpolitikában, mind a társadalompolitikában. Ezért amit csinálnak nem egyszerűen költségvetési kérdés. Elképzeléseit hosszan és részletesen ecsetelte. A jó egy óra hosszát tartó beszédében többek között szólt a gazdaság helyzetéről, a közigazgatási, egészségügyi és nyugdíjreform szükségességéről, az államreformról, a példamutató csökkentésekről, amely természetesen a mi (a közszféra munkavállalói) bőrünkre megy, az adóelképzelésekről, melyek úgy csökkennek, hogy többet fogunk fizetni, a foglalkoztatás növekedésének fontosságáról, az inflációról, az Európai Unióról és az euró bevezetéséről.

Az elhangzottakat követően oldalunk képviselői jutottak szóhoz, és ezt a lehetőséget ki is használták. Mindenki mondott valamit a hallottakra reagálva. Előzetes tárgyalási dokumentumokat nem kaptunk, így érdemi érdekegyeztetésről szó sem lehetett. Ehelyett az asztalnál ülők saját szemszögükből nézve elmondták, mivel tudnak egyetérteni s mivel nem, mit tartanak szükségesnek és mit nem. A SZEF és az ÉSZT képviselői természetesen kiemelték, hogy a közszféra „megtakarítás szemléletű” faragása, a tényleges feladatokhoz való igazítás helyett értelmetlen, elfogadhatatlan és több kárt okoz, mint ami hasznot remélnek tőle. Természetesen beszélhettek, mert aki fejébe vesz valamit, annak nem számítanak a józan érvek.

A munkáltatói oldal e napon visszafogottabb volt. Csak három képviselőjük szólalt meg, s nem is túl hosszan. Kiemelték, hogy ők is érdekeltek a folyamatos tárgyalásokban, berzenkedtek az adóemelési szándék ellen, és a vállalkozók terheinek növekedést prognosztizáltak, természetesen nem elfogadva e szándékot.

A miniszterelnök röviden reagált az elhangzottakra, majd elmondta, hogy rendkívül rövid idő, kb. hat hét áll a rendelkezésükre cselekedni, de ez alatt folyamatos érdekegyeztetést képzel el, amin személyesen is részt óhajt venni.

Ezek után az elnök lezárta az ülést, és már mehettünk is haza.

2006. június 15., csütörtök, 10 óra.

Következő héten csütörtökön már a megszokott helyünkön, a képviselői irodaház (fehér ház) folytattuk a konzultációt az Új egyensúly programjáról, de most már konkrétabb témákról:

- 1/a Törvényjavaslat az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról.
- 1/b Törvényjavaslat az államháztartás egyensúlyát javító különadóról és a költségvetési forrásból származó kamattámogatások után fizetendő járadékokról.
- 1/c Törvényjavaslat a házipénztár adóról.
- 2/a Előterjesztés az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról.
- 2/b Törvényjavaslat a Magyar Köztársaság 2006. évi költségvetéséről szóló 2005. évi CLIII. törvény módosításáról.

A témáknak a kormányzati oldal volt az előterjesztője.

A körülmények az előző alkalomhoz hasonlóak voltak. E napon is nagyon sokan – érdeklődők, sajtó képviselői, szakszervezeti vezetők, stb. – jelentek meg a tárgyaláson, de most egy kisebb teremben ültünk. A munkavállalói és munkáltatói oldal több szervezetét most is az első számú vezetők képviselték. Azt hiszem azt már a megjelent tömegből, és az egyes résztvevők jelentős súlyából kitalálták Kedves Olvasóim, hogy a kormányoldal vezetője e tárgyaláson is a miniszterelnök úr volt személyesen.

Bevezetőül a kormányoldal nevében szóló munkaügyi miniszter a napirendi program módosítását javasolta. Eszerint folytassuk a szombaton megkezdett konzultációt, a kiküldött törvénytervezetek pedig kerüljenek bizottság elé és csak azt követően folytassunk róluk vitát a plenáris ülésen. E javaslattal a munkáltatók és mi is egyetértettünk.

Ezek után, mintegy igazolva, hogy visszatértünk a megszokott munkarendhez napirend előtti kérdések jöttek. Legalább is egy, ami a mi oldalunkról hangzott el. A Liga elnöke jelentette be, hogy megnyugvással vették tudomásul a Legfelső Bíróság ítéletét a készenléti idő munkaidőnek elismerése tárgyában. Ugyanakkor elfogadhatatlan számukra az ítéletet követő első reakció. Felkérte a kormányt: kerüljön kifizetésre az elszámolható munkaidő, és kezdődjenek tárgyalások az OKÉT-ben, és kerüljük el a perek tömegét.

A megismertük az álláspontot reagált azonnal a munkaügyi miniszter, és a következő időszakban közösen fogjuk elemezni a szükséges

lépéseket, mert lesz feladatunk a részletek kidolgozásában az érdekegyeztetés keretében.

Ezek után minden hátráltató akadály elhárulván a miniszterelnök hozzákezdett e napi beszédéhez, melyben három pontban foglalta össze azokat a kérdéseket, melyekről úgy látta, hogy egyetértés van, vagy nem váltanak ki érdemi szakmai vitát.

1. Az állam pénzügyi működésének mainál nagyobb egyensúlyát megteremteni közös érdek, közös feladat.
2. Az államháztartás egyensúlyának megteremtése sürgető feladat, ezért helyes az irány, hogy jelentős előrehaladást érjünk el a maastrichti követelmények teljesítésében.
3. Ismerve az egyensúlyi kihívásokat, a csökkentés nagysága az idén 350 milliárd Ft, 2007-ben és 2008-ban 1 000 milliárd forintot meghaladó.

Úgy gondolom, hogy a célállapotban szakmai konszenzus van – alapította meg, majd hozzátette: az egésznek keretet adó negyedik feltétel az, hogy az egész programnak bele kell ágyazódnia egy átfogó államműködési, államreform folyamatba és egy gazdasági szerkezetváltásba.

Ezek azok, amelyekben szerinte mindenkinek részt kell venni. A kérdés az, hogy hogyan strukturáljuk ezeket, milyen eszközök kellenek a tehercsökkentéshez, a kiadáscsökkentéshez és a bevételnöveléshez.

Természetesen nemcsak föltette, hanem meg is válaszolta a kérdéseket. Nem volt benne köszönet. Megtudtuk, hogy hol várhatók csökkentések, változások, megszorítások, hol remélnek bevétel növekedést. Cáfolta azt a vélekedést, hogy a jelentős adó vagy járulékcsökkenés jelentős bevétel növekedést eredményezne. Európai példák bizonyítják – mondta – hogy rövidtávon bevételnövelés, hosszú távon strukturális átalakítás kell. Ezért teszik azt, amit tesznek. Magyarország nemcsak készen áll a program befogadására, hanem a környezet a fenntartható fejlődés követelményeinek is megfelel. Azt is elmondta, hogy az OÉT és tagjai akkor tudnak segíteni az országnak, ha konkrét javaslatokat tesznek, és ez irányban a kormány nyitott, várja a javaslatokat.

A megszorító intézkedések elutasítása

Ezt követően, ahogy a kialakult szabályok előírják oldalunk következő szólásra, s miután külön szóvivőt nem választottunk, oldalunkról mindenki hozzászólt felsorolva a problémákat, és lényegében elutasítva a megszorító intézkedéseket. Különösen keményen szólt a

SZEF elnöke többek között megemlítve, hogy nem működnek a közszféra érdekegyeztető fórumai. Itt az ideje, hogy konkrét egyezségek történjenek, fejezte be a beszédét. Jómagam a közszféra szükségességéről és finanszírozásának szükségességéről beszéltem.

Ragaszkodunk az eddigi eredményeinkhez. A kényszerintézkedések legyenek átmenetiek, és a kompenzációs rendszert minél gyorsabban dolgozzák ki, mondta az MSZOSZ elnöke. Fontos az is, hogy a munkavállalók kiszolgáltatottsága csökkenjen.

Mi készültünk – mondta a munkáltatók szóvivője – de a tervek mellől hiányzik a hatástanulmány. Azzal, hogy minden oldalnak javaslatokat kell tennie, egyetértenek, élnek is a lehetőséggel. Nemcsak gazdasági, hanem társadalmi reform is van, fejezte be mondandóját.

Biztos-e az, hogy ezeket az intézkedéseket ilyen rövid idő alatt kell végrehajtani – hangzott el az oldalról. Tárgyalni kell róla. Tárgyaljunk és megállapodnunk kell, de mit ér a megállapodás, ha nem tartjuk be? Ezek a javaslatok a múlt novemberi megállapodás felrúgásáról szólnak. Annak a megállapodásnak a lényege az EHO csökkentése volt. Megint azok fognak fizetni, akik eddig is fizettek, és akik eddig sem, azok továbbra sem fognak. Az Új egyensúly programja, amelyet az Új létszámcsökkentések programjának is hívhatnánk, a versenyszférán is végig fog menni. Kérdés: meddig fog fájni?

Jó lenne, ha minél előbb megkapnánk az államigazgatási reformmal kapcsolatos elképzeléseket is, mert e nélkül az adókról is nehéz tárgyalni – mondta az egyik legnagyobb munkáltatói szervezet elnöke. Idő kell. Inkább hagyjunk ki egy hetet, s közben a szakértők dolgozzanak.

Az a tét, hogy a társadalomban nagy ugrás lesz-e, vagy folytatódik ez ami van – mondta egy másik képviselő.

Ha szeptemberben Brüsszel újból nem fogadja el a magyar csomagot tőkekiáramlás lesz és Magyarország nagyon nehéz helyzetbe kerül, vette át a szót egy másik nagy. Amivel törődni kell az a fizikai munkás – folytatta (igaz ezt a bértárgyalásokkor kevésbé tartja fontosnak hangsúlyozni). Európának fizikai munkásokra van szüksége. Alulról építkező adóreform kell. Meg kell szűnnie a Budapest önálló fejeledelemiségnek. A közigazgatási, önkormányzati reform terén gyorsabb lépések kellenek. Nagyon magasan kvalifikált, jól fizetett emberekre van szükség.

A gügyögés politikája

A „sunyi adók” rendszerét meg kell szüntetni.

Szükség van az államreformra és az elosztó rendszerek reformjára. E a program támogatható, de a bizalomhoz az is kell, hogy tudjuk, miért vagyunk ilyen helyzetben. Nemcsak a fekete gazdaság szankcionálásával, hanem a fehér ösztönzésével is kell foglalkozni.

Közösen kell megbirkózni a problémákkal, hangzott még el a munkáltatói oldalnál ülők szájából.

A kör bezárulván ismét a miniszterelnökhöz került a szó, aki válaszolt az elhangzottakra. „Be kell fejezni a gügyögés politikáját” – mondta többek között. Hozzászólásában meglehetősen ingerült kitöréssel reagált az egyik legnagyobb munkáltatói szövetség elnökének a véleményére, miszerint, „ha jelentősen megemelkednek az adók félni kell, hogy a vállalkozók egy része áttelepíti a cégét Szlovákiába”.

E miniszterelnöki hozzászólással véget is ért ez a plenáris ülés.

A megszorító csomag alkalmazása egyébként a gyakorlatban is megkezdődött. Bár délidőben ért véget az ülés elmaradtak az ebédet helyettesítő szendvicsek. Félő, hogy ebben a kormányzati ciklusban ez rendszerszerű lesz. No de se baj. Kibírjuk.

2006. június 22., csütörtök, 10 óra

A képviselői irodaházban folytattuk az előző OÉT napirendi pontjával, csak most már kevésbé illusztris kormányzati és ebből következően kevésbé illusztris munkáltatói és munkavállalói képviselettel.

Napirend előtti hozzászólás ezen az ülésen nem volt, így egyből bele lehetett vágni a fő témába, melyet a kormányzati oldal nevében a pénzügyminiszter vezetett föl. Hozzászólása elején mindjárt azt kérte, hogy csak olyan javaslatot tegyünk törlésre, amelyre ellenjavaslatot tudunk adni. Majd kijelentette: amit eddig javasoltunk, nem áll módjukban elfogadni. Egyébként sem tudnak elfogadni semmit, de talán a mértékekről hajlandók vitázni. Majd hosszasan felsorolta, hogy mit nem tudnak elfogadni. A kormány következetesen kitart a saját számításai és számai mellett.

Az derül ki az előterjesztésből – kezdte hozzászólását oldalunk szóvivője – hogy a két előző tárgyaláson javasolt előterjesztéseinket nem vette figyelembe a kormány, de még a mai tárgyalást is ellehetetleníti. Mi világosan kifejtettük, hogy látszat egyeztetésben nem vagyunk hajlandók részt venni. Ne tőlünk várják az ellentételező javaslatokat, nem

a mi dolgunk. Szinte semmit nem tudunk a reform irányáról. Számításaink szerint 7 százalék reálérték veszteség lesz. Hogy fognak alakulni a bérek? – kérdezte, majd kijelentette: a munkavállalói oldal a csomagot nem fogadja el, vannak olyan részei, ami ellen tiltakozunk, és követeljük, hogy a kormány vonja vissza. Ezek után még hosszasan és részletesen sorolta észrevételeinket, kérdéseinket, melyek között komoly súllyal szerepelt, hogy ne kerüljön sor az ÁFA kulcsok megváltoztatására.

Az intézkedéseket átmenetinek tekintik

Úgy jöttünk, hogy megállapodás közelébe jutunk – vette át a szót a munkáltatók szóvivője, de a miniszter és a munkavállalói oldal szerint megállapodás nem lesz, csak konzultáció. Tisztában vagyunk azazal a felelőséggel, amely mindannyiunk közös felelősége, folytatta. Azzal, hogy a jelenlegi államháztartási helyzetet tisztába kell tenni. Az is igaz, hogy a teher egy részét mindhárom oldalnak fel kell vállalnia. Majd elmondta, hogy a kormány javaslatából egy-két kérdést az oldaluk tudomásul tud venni. Föl is sorolta őket, majd megjegyezte: az intézkedéseket átmenetinek tekintik és kéri a kormányt, hogy nyilatkozzon a határidőről. Ezek után azt is elmondta, hogy mivel nem értenek egyet. Végül arról beszélt, hogy a tavalyi OÉT megállapodást (a bérekről) felül kell vizsgálni, mert megváltoztak azok a körülmények, megváltozott az a közgazdasági helyzet, amivel a megállapodást kötöttük. Ezért a kormány függessze föl a többelemes minimálbér második és harmadik elemét, mert ezt ők nem tudják tovább vállalni. Egyébként is e megállapodás érvényét veszítette.

A kormányzati oldal nevében a pénzügyi államtitkár válaszolt – egy kis sértődés után – meglehetősen hosszan a szociális partnerek hozzászólásaira. Először azonban elnézést kért, hogy a miniszterének közben el kellett mennie. Az államtitkár a hozzászólásában ugyan néhány helyen a megegyezés lehetőségét is fölillantotta, de lényegében kitartott a kormány elhatározása mellett.

Őt követve a munkaügyi államtitkár még kijelentette, hogy a kormány a megkötött bérmegállapodásokat magára nézve kötelezőnek tekinti, de ha az oldalak kívánnak lényeges változtatást, akkor újr gondolják az álláspontjukat.

Az elhangzottakhoz oldalunkról még többen hozzászóltak, kiemelve, hogy kérdéseinkre nem kaptunk választ, javaslatainkat nem akceptálták, és megjegyeztük, hogy a közsférában komoly problémák várhatók.

A munkáltatói oldal képviselői sem fukarkodtak a szavakkal, többek közt megjegyezve, hogy a helyzet előállításában a kormánynak szerepe van.

Ezek után még futottunk egy eredménytelen kört, majd e napot is lezártuk.

2006. június 27., kedd, 9 óra

A téma változatlan, a helyszín változott, most a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Akadémia utcai épületének Tükör termében tárgyaltunk. Napirend előtti hozzászólás most sem volt, és a kormányzati oldal reprezentációja tovább csökkent. Már csak államtitkárok voltak jelen, ami viszont néha jobban szolgálja a megegyezés lehetőségét, mert a protokolláris hozzászólások helyett egyre inkább a munka kerül előtérbe.

Befejezett adóváltozások

A pénzügyi államtitkár beszámolt a bizottsági tárgyalásokról. Elmondta, hogy nem voltak eredménytelenek, mert fölvetődtek szövegponztosító javaslatok, amiket hosszasan föl is sorolt. Ennek egyik leglényegesebb eleme volt, hogy az ÁFA-kulcs változtatásnál egy 17-23 százalékos megoldást el tudnának fogadni a csak a gazdagoknak kedvező egységes 20% helyett (nem hivatalosan azt is megtudtuk, hogy e variáció jelentősen többet hoz a konyhára, mint az egységes 20 százalékos kulcs, de a legtöbbet az hozná, ha változatlan maradna a rendszer 15 és 25 százalékkal. Mi ezt képviseltük.). Majd egy kérdésre válaszolva elmondta, hogy a kormány ezzel a csomaggal a 2007. évi adóváltoztatásokat befejezettnek tekinti.

Ezt oldalunk és a munkáltatói oldal is erősen kifogásolta, mert az adótárgyalás szorosan kötődik a bértárgyalásokhoz.

Természetesen, ha ősszel fölmerül olyan kérdés, amiről lehet tárgyalni, a kormány nem fog elzárkózni nyugtatta meg a kedélyeket az államtitkár.

Ezek után mind mi, mind a munkáltatók képviselői hosszasan beszéltek, földidézve, hogy eddig mire nem kaptunk választ, illetve mit javaslunk. Erre a pénzügyi államtitkár válaszolt. Ő is meglehetősen hosszasan. Így futottunk néhány kört, majd a kormányzati oldal elégedetten, mi kevésbé elégedetten lezártuk az ülést.

Ekkor a 17-23 %-os ÁFA kulcsok még futottak, de nem sokáig. Jóformán véget sem ért az ülés szegény államtitkárt már meg is rótták¹⁴, hogy hogy mer megállapodás közeli állapotba kerülni egy olyan helyen, ahol ez a fő cél, és ahova azért küldték, hogy próbáljon megállapodni, amibe lehet. A valóságban semmiben sem lehetett.

Mi nem lehettünk és nem is voltunk elégedettek, ezért még egy kis utótárgyalásra összeült oldalunk egy külön teremben értékelve a helyzetet. Végül is arra jutottunk, hogy látványosabban is ki kell fejezni elégedetlenségünket és ezért a hat konföderáció abszolút egybehangozóan, bár hossza vita után úgy döntött, hogy július 8-ra, a parlament döntését megelőzően egy tömeggyűlésre hívja tagságát, a megszorító csomag munkavállaló ellenes elemei elleni tiltakozásul.

Ez meg is történt, csak az érintettek nem vették elég komolyan, s meglehetősen kevesen vettünk rész e gyűlésen.

Ennek meg is lett az eredménye ...

2006. október

2006. augusztus 28., hétfő, 14 óra

Vissza kell fogni a költekezést

Elmúlt a nyár nagyobbik része, s augusztus végén majdnem ott folytattuk, ahol abbahagytuk. Csak már nem a megszorító programról, hanem a cseppet sem kellemesebb következményekkel járó konvergencia programról tárgyaltunk. Augusztus 28-án, ismét csak szokatlan időpontban, hétfőn 14 órakor jöttünk össze megszokott helyünkön a Képviselői Irodaház I/3-as tárgyalójában, hogy konzultáljunk a konvergencia programról, majd második napirendi pontként a 2007. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről tárgyaljunk.

Ismét nagy felhajtás volt, és rengetegen voltak a teremben. Különösen sokan jöttek a sajtó képviselői közül, mert a miniszterelnök úgy döntött, hogy személyesen ismerteti velünk az elképzeléseit. Rajta kívül még a munkaügyi és a pénzügyi tárca vezetői is jelen voltak. Az alkalomnak megfelelően a szociális partnerek részéről is döntően a vezetők, illetve magas beosztású képviselőik ültek az asztalnál.

Az első napirendi pontnál a kormány, mint előterjesztő oldal részéről a miniszterelnök vezette föl a témát, mint az oldal szóvivője. A munkáltatói és a munkavállalói oldal viszont nem nevezett meg szóvi-

---

¹⁴ Nem sokkal később e lehetőség fölvetése az államtitkári pozíciójába is került.

vőt, ami azt jelentette, hogy az asztalnál ülő szervezetek képviselői szabadon elmondhatták szervezetük véleményét.

Visszatekintve több száz évre a magyar történelemben nagy reformok mindig akkor következtek be, amikor az ország valamilyen válaszüti előtt állva alkalmazkodási kényszerbe került, például államalapítás, kiegyezés – kezdte felvezető előadását a miniszterelnök, majd elmondta a lényegét: az alkalmazkodás azért szükséges, hogy annak eredménye egy versenyképes társadalmi és gazdasági tevékenység legyen. Ezután hosszan beszélt a versenyképességről, melyet a rendszerváltozás eredményének nevezett. A továbbiakban a konvergencia program szükségességéről beszélt, meg a hatalmas magyar jövedelmekről (átlagosan 4-500 euró), amelynek finanszírozását a kormányok a jövőre hárították, s most meg kell fizetni az árát (nekünk). Elmondta, hogy a konvergencia program mögött egy átfogó társadalmi, gazdasági szemléletváltás programja húzódik, emiatt is fontosnak tartotta az érdekegyeztetést. Elmondta azt is, hogy alternatív program nem készült, de legalább két dologban maga mögött tudta a tárgyalópartnerei egyetértését. Azt senki nem vitatja, hogy minél hamarabb egyensúlyt kell teremteni. Végig kell gondolni az államháztartást és az adórendszert, hogy jobb belső szerkezeti elemet találjunk a magasabb jövedelmezőség érdekében. Itt jegyzete meg, hogy amíg az elvekben van, addig a konkrét megoldások tekintetében már nincs egyetértés az oldalak között, de fontos, hogy abban is kialakuljon. Végül elmondta, hogy mely témákról fogunk gyors egymásutánban tárgyalni.

A szakszervezeti oldalról szinte mindenki hozzászólt a témához:

Nem teszünk úgy, mintha nem látnánk a gazdaság helyzetét, de a kijelölt utat még nem tudtuk végiggondolni.

Nehezményezzük az előirányzott reálkereset csökkenést, mert az nem teszi lehetővé az öngondoskodást.

Az emberek a gondoskodó államban nőttek föl, s ezt hiányolják¹⁵.

Partnerek kívánunk lenni és várjuk, hol tudunk bekapcsolódni a programok megvitatásába.

Túlzó a munkavállalói tehernövekedés, növekednek a családok kiadásai.

A cél nem kérdőjelezhető meg, de ...

Nagy erénye az előterjesztésnek, hogy nem az euró bevezetése a központi kérdés.

---

¹⁵ Agyilag még a létező szocializmusban élünk.

Tárgyaljunk a megállapodás érdekében az egyes elemekről.

Azt, amit a magyar állam csinál a fekete gazdaság ügyében, azt nem lehet tovább tartani (kevés).

Nem szabad lemondani a közszféra kialakult előmeneteli rendszeréről.

A hozzászólók közül különösen kemény hangot ütött meg a SZEF elnöke, amikor a közszféra érdekében szólt, megemlítve, hogy a gazdasági egyensúlyon kívül van egy másik egyensúly is, a társadalom egyensúlya. Ezért okkal kritizáljuk a konvergencia programot, mert ezt nem elégíti ki. Nagyon oda kell figyelni a társadalom tűrőképességére, mert ez fontos. Az elmúlt évek egyik nagy értéke a társadalmi stabilitás. Megjegyezte, hogy nagyon fontos része a programnak, a közigazgatás és az elosztási rendszerek reformja. Az öngondoskodás Magyarországon korlátos, a társadalom nagyobbik része nem tud érdemi lépéseket tenni ennek érdekében. Végül megjegyezte, hogy a tervezett két éves bérfagyasztást elutasítjuk, mert az legalább 8-10 százalékos reálbércsökkenést eredményezne, évente.

A munkáltatók sora elnöke mondott egy rövid összefoglalót, majd ott is többen hozzászóltak a témához. Mindannyiunk érdeke – mondta – hogy kiszámítható pénzügyi politika és árfolyam legyen. A közepesen gyors ritmust el tudják fogadni. Ugyanakkor problémás a hazai kis- és középvállalkozások megítélése. Itt nem a kutatásfejlesztést kellene favorizálni.

Ezt követően a munkáltatói oldalról is többen hozzászóltak, dicsérve vagy bírálva a helyzetet. Nem biztos, hogy az országnak az elmúlt 15 évben olyan növekedése lett volna, amiről a statisztikák szólnak.

Amint elhangzottak a munkáltatók hozzászólásai is, a miniszterelnök megadta a nagy ívű választ, amelynek lényege, hogy vissza kell fogni a költsékezést (legalább is nekünk), vagy másként kell költeni.

Hozzászólását követően az oldalak nem vitatkoztak tovább, így megállapodás nélkül, egy rövid szünet után rátértünk a második napirendi pontra, melyről pillanatok alatt megállapodtunk, a legteljesebb egyetértésben.

Még megállapodtunk a következő ülések témájában, és napirendjében, majd lezártuk az ülést.

2006. szeptember 8., péntek

Ennek az ülésnek is két napirendi pontja volt:

1. Konzultáció az Új Magyarország fejlesztési tervéről (második olvasatban)

2. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2006. második félévi munkaprogramjára.

Napirend előtti hozzászólások hiányában azonnal belevágtunk a téma tárgyalásába, melyet a kormány részéről, az előzetes híresztelések nem a miniszterelnök, hanem a fejlesztéssel megbízott kormánybiztos vezetett föl. Ennek megvolt az az előnye, hogy nyugodtabban tárgyalhattunk, s a szociális partnereknél azok ültek az asztalnál, akik egyébként tárgyalni szoktak.

A hétéves terv

A kormányoldal szóvivője, a fejlesztési kormánybiztos mutatta be az anyagot, melyet Uniós tagságunkból következően kellett elkészítenünk, s melynek a legfőbb funkciója, hogy ez alapján tudunk hozzájutni a különféle Uniós támogatásokhoz. Az előterjesztés hét évet ölel át, azaz a korábbi idők három és ötéves tervei után, most itt a hétéves terv. Ebből a tervből vezetik le a különféle operatív programokat. A tervnek két stratégiai célja van: a foglalkoztatás és a növekedés, azért mert Magyarországnak az egyik leglényegesebb stratégiai feladata a foglalkoztatáson keresztül kimászni a slamasztikából. Fontos a munkahelyteremtés, a foglalkoztathatóság, a lakosság egészségügyi állapota. A program két horizontális célja a fenntarthatóság, mint ésszerű fék, és a kohézió. A terv hét évre eldöntötte a pénzbefektetések helyit és mértékét. Végül, a program legnagyobb nyertesei a mikro-, kis- és középvállalkozások.

Oldalelnökünk megköszönte a szóbeli kiegészítést, majd megjegyezte, hogy nem egészen világos, honnan hová fogunk eljutni, mert csak az ígéretek látszanak. Hol tartunk a pénzügyi elígérkezésben? Nem látszik, hogy a különböző nagyon fontos dokumentumok és az egyéb programok között mi az összefüggés?

Oldalelnökünket követően, miután oldalszóvivőt nem neveztünk meg mindenki megszólalt:

- A valós helyzet és az NFT között semmilyen összefüggés nincs.
- A magyar közigazgatás újragondolása és megfelelő jogi keretekbe öntése mindennek az alapja.
- A stratégiai célokkal egyetértünk.
- A „megszorító csomag” a konvergenciaprogram és az NFT között nem látszanak a kapcsolódások.
- A szakszervezeti szempont nem lehet más, minthogy az életminőség hogyan fog alakulni.

- Nagyobb hangsúlyt kell fektetni az emberi erőforrás fejlesztésére.
- Fontos a kormányprogram, a konvergencia program és a fejlesztési elképzelések összhangja.
- Fontos a növekedés a bérekben is.
- Fontos az öngondoskodás, de meg kell teremteni a feltételeit.

Az előző NFT eredményeiről kérünk majd egy összefoglalót.

A munkáltatók is szóvivő nélkül szóltak. Először a soros elnökük jegyezte meg, hogy a korábbi változathoz képest sokat fejlődött, javult, átláthatóbb lett e terv. Óriási a jövőt alkotó szerepe. Fontos, hogy a felzárkózás minél hamarabb történjen meg. A helyzetértékelés jól kidolgozott. Egyetértenek az új intézményrendszerek kialakításával, és felajánlják a részvételüket. Szükségesnek tartják a munkaerő terheinek átfogó felülvizsgálatát. Kezdeményezik a területfejlesztési törvény felülvizsgálatát.

Az oldalelnöki felvezetőt követően a munkáltatói oldalról is többen szóltak:

- Egyetértenek a foglalkoztatás növekedésével.
- A kilenc munkáltatói szövetség és a hat szakszervezeti konföderáció tudásközpont is egyben. Kérdés, hogy ez a tudás hogyan adható tovább, és a szervezetek hogyan tudják fejleszteni.
- Fontos a két stratégiai cél.
- Még nem látszik, hogy hogyan lehet a pénzekhez hozzájutni.
- Nagyon lényeges az innováció, de ha csak ez a cél úgy tűnik minden kisvállalkozásnak olyat kell föl találni, amit még senki nem talált föl.
- A támogatások jelentős része vissza nem térítendő kell, hogy legyen.
- Elképesztő, hogy a képzés mennyire nincs összhangban az igényekkel.
- Fontos, hogy a terv időben elinduljon, és már 2007 januárjában írják ki a pályázatokat.
- A terv lényeges eleme a fókuszolás.
- A jövő a tudásunktól függ.
- Prioritás: a növekedés.
- Meglehetősen nyitottak vagyunk a vélemények befogadására – vette vissza a szót a kormánybiztos. Az lesz sikeres, aki ki tudja dolgozni az álmait. A versenyt is korlátozni kell, és azonos súlycsoportban lévőket kell egymás ellen versenyeztetni. Mindent komplexen kell végig gondolni. A foglalkoztatás és a növekedés kéz a kézben áll, de a növekedés nem húzza a foglalkoztatást – sőt. A közeljövőben az

akciótervek is az OÉT elé kerülnek. Véleménye szerint, nem volt vita az alapvető célkitűzésekben és a hivatalos célokban sem.

A stratégiai célokkal egyetértünk, de az odavezető utat még látni kell – válaszolt az oldalelnökünk. A szociális partnerek aktívabb szerepet igényelnek.

Elfogadjuk az összefoglalót – jelentette ki a munkáltatók oldalelnöke.

A második napirendi pont tárgyalásánál volt egy kis vita az oldalak között, hogy mikor mi kerüljön a féléves programba. Különösen oldalunknak volt sok javaslata, amit a partnerek nem fogadtak el. Végül némi egyhelyben topogás, de a vita után elfogadtuk a programot, és ezzel a plenáris ülés hivatalos részét le is tudtuk.

A levezető elnök lezárta az ülést, magunkhoz vettünk néhány szendvicset, majd visszaültünk a terembe, mert informális ülést tartottunk az OÉT törvényről, és az ágazati párbeszédbizottságokról szóló törvényről.

2006. szeptember 15., péntek, 10. óra

Dicséret és kritika

Mérsékelt érdeklődés mellet ültünk össze szeptember 15-én délelőtt a következő plenáris ülésre, hogy első napirendi pontként az „Előterjesztés a Felülvizsgált Nemzeti Lisszaboni Akcióprogramról” című kormány előterjesztésről tárgyaljunk. Második napirendi pontként pedig ismételten tekintsük át a 2007. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló szociális és munkaügyi miniszteri rendelet tervezetét. Ez utóbbira azért volt szükség, mert a korábbi változatnál, amiben már a legteljesebb egyetértésben megállapodtunk az előterjesztők nem vették figyelembe a ballagás intézményét, és sikerült a ballagás napját munkaszüneti nappá nyilvánítani. Ez természetesen teljes képtelenség, és azonnal korrigálni kellett.

Napirend előtti hozzászólás ez alkalommal sem volt, így a fejlesztési kormánybiztos (e témának is ő volt a kormányoldali szóvivője) a rövid, de kötelező felvezető körök után bele is foghatott a téma ismertetésébe. A Lisszaboni stratégia tétje, hogy az Európai Unió a világ legfejlettebb régiójává váljon. Ehhez a tagállamoknak évente programot kell készíteni, s ennek most van itt az ideje. El is készült. Soha annyi mondanivalónk nem volt, mint most – dicsekedett a kormánybiztos – és ezt az Unió által meghatározott négy fő prioritás: az üzleti környezet fejlesztése, a kutatás, a közlekedés és az energetika mentén fejtették ki. Fontos szempont volt még a makrogazdaság stabilitása, az ál-

lam átfogó reformja és a hatékony és eredményes fejlesztéspolitika. Új dolgokat lényegében nem tartalmaz a javaslat, lényegében csak az eddigi tervek (pl. költségvetési hiány csökkentése, államreform, K+F, környezetfejlesztés, energiapolitika, aktív munkaerőpolitika, foglalkozás a hátrányos helyzetűekkel, egész életen át tartó tanulás) szintézise. Megjeleníti azokat a szándékokat, amelyeket a kormány tenni kíván. Még az előterjesztés formája is kötött, azt az Európai Unió határozza meg.

Nem először találkozunk a témával, de kellő figyelemmel foglalkozunk vele, mondta az oldalelnökünk. Már tavaly is szerepelt az OÉT programjában, és az ETUC is foglalkozott vele, ezért most azt kerestük, hogy a múlt évihez képest milyen változások fogalmazódtak meg. A fő prioritásokkal egyetértünk, de a megoldáshoz vezető utat az idén sem látjuk. Ha összevetjük a konvergencia programmal, akkor komoly eltéréseket találunk.

Oldalelnökünk bevezetője után az oldal tagjai külön-külön mondták el szervezetük véleményét az előterjesztésről, amelyben volt dicséret, de komoly kritika is. Később véleményünket összefoglalva írásban is eljuttattuk a Fejlesztési Ügynökséghez.

Nem cél az NFT és a Konvergencia program újratárgyalása – kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Vannak elemek, amelyek újratárgyalást vetnek föl, de az előterjesztés irányultsága elfogadható. Pozitívuma, hogy a korábbi javaslataik is beépültek. Nem lehet egyet nem érteni az EU célkitűzéseivel. A célok jók. A gond ezek estleges átütetése. A foglalkoztatás és a növekedés bővítése nem járhat a hatékonyság romlásával. Kérdés, hogy azok az intézkedések, amelyek a mellékeltékben fogalmazódtak meg mikor tudnak megtelni forrásokkal, eszközökkel, és hogyan alakul a szociális partnerek részvétele.

Jelentős mértékben alulfinanszírozott a kis- és mikrovállalkozásokhoz nyújtott segítség – hangzott még el a munkáltatói oldalról.

Van némi vita a munkavállalói oldallal – vette vissza a szót a kormánybiztos, elsősorban a konvergenciai programmal, de ellentmondásokat ők nem látnak. A közszféra GDP-hez viszonyított arányát a kormány szeretné csökkenteni, s úgy tűnik (nekik) ehhez van is tartalék. A kormány fejlesztési oldalról jelentős összegeket tervez befektetni a közszférába, pl. az informatikai rendszer fejlesztésébe. Ugyanakkor fontos, hogy legyenek olyan intézkedések, amelyek segítik a közszférából kikerülőket beépülését a versenyszférába (ez egyenes beszéd, megint készítik elő a fűnyírót). Megjegyezte még, hogy a szak-

képzési stratégia komplex lépéseket kíván, és azt, hogy a források megjelenítésén most folyik a munka.

A munkaügyi államtitkár átvéve a szót, megjegyezte: ha igény van rá OKÉT elé is beterjesztik a stratégiát, de amíg nincsenek konkrét javaslatok addig nem tudnak vitatkozni. Azok pedig körülbelül egy hónap múlva lesznek kész. A foglalkoztatás tekintetében a Nemzeti Foglalkoztatási Akciótervhez képest konzervatívabb a javaslat. Az alternatív munkavégzésben az EU-hoz képest le vagyunk maradva. A szakképzési stratégia még nincs kidolgozva, de a tartalma benne van az előterjesztésben.

A szociális partnerek szóvivői még tettek egy-egy rövid megjegyzést, majd a kormánybiztos sommásan összefoglalta a vitát: Amiben egyetértünk, egyetértünk, amiben nem, nem. A forrásoknál nincs mozgástér. Haladunk valahova.

Magyarországon egy szerkezetváltás zajlik – zárta le a vitát a munkaügyi államtitkár. Fog még úgy is megugrani a termelékenység, hogy a foglalkoztatás növekedése nulla lesz.

A második napirendi pont ismertetése után az oldalak vita nélkül tökéletes egyetértésben megállapodtak a munkaszüneti napok áthelyezéséről.

2006. szeptember 29., péntek, 10 óra
Döntetlennel zárult a vita

Napirend:

1. Tájékoztató az EU 2006. második félévi finn elnökségének programjáról és a magyar prioritásokról. Előterjesztő a kormányoldal.
2. Előterjesztés a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény módosításáról. Előterjesztő a kormányoldal.
3. Előterjesztés a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvénynek a START PLUSZ és a START EXTRA program elindításával kapcsolatos módosításáról. Előterjesztő a kormányoldal.
4. Előterjesztés a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról szóló 2004. évi CXXII. törvény módosításáról. Előterjesztő a kormányoldal.

Az ülés a munkavállalói oldal napirend előtti hozzászólás-folyamával kezdődött. Először oldalelnökünk ismertette a hat konföderáció

közös álláspontját, amelyben „Az oldal elítéli a balatonöszödi beszéd nyilvánosságra kerülését követően bekövetkezett erőszakos cselekményeket. Ugyanakkor felhívja a figyelmet azokra a társadalmi, gazdasági feszültségekre, amelyek a jogszerű és jogszerűtlen tiltakozó megmozdulásokat generálják. Nem fogadja el, hogy a kialakult helyzetért az egész társadalom és azon belül a munkavállalók felelősek azzal, hogy túlfogyasztottak. Felajánlja az OÉT kereteit a kiút megkereséséhez. A konvergencia-programot korrekciók, kiegészítések nélkül nem tartja alkalmasnak a gazdaság és a társadalom kivezetésére ebből a helyzetből. Javasolja, hogy szülessen megállapodás az érdekegyeztetés új kormányzati cikluson belüli súlypontjairól, azok kezelésében az OÉT szerepéről. Fontos aktuális kérdésként sürgeti, hogy a kormányoldal mielőbb kezdeményezzen bértárgyalást az OÉT-ben a 2007. évi bérajánlásról.”

Az ismertetés elhangzása után a munkáltatói oldal öt perc szünetet kért, amely a megszokottól eltérően tényleg csak öt percig tartott. Megbeszélésük eredményeként oldalelnökük elmondta, hogy a munkáltatói oldal elhatárolódik attól, hogy új korszak kezdődik, és nem tartja helyesnek, hogy az OÉT értékelje az öszödi beszédet, amelyből a munkavállalók túlfogyasztása nem olvasható ki. Az érdekegyeztetés eddig is eredményes volt, s ők továbbra is e keretek között kívánnak egyeztetni.

Nem tekintjük politikai fórumnak az OÉT-et jelentette ki lakonikus rövidséggel a munkaügyi államtitkár, majd hozzátette: a kormány tartja magát a hároméves megállapodáshoz.

Ezt követően hosszas vita alakult ki oldalunk tagjai és az államtitkár között. Ettől a munkáltatók bejelentésükhöz híven távol tartották magukat. A konföderációk képviselői arra sorolták fel bizonyítékait, hogy nem a beszéddel foglalkozunk, hanem azzal a helyzettel, amit az kiváltott, s ami komoly hatással van a munka világára, a munkavállalókra. Erre kell közösen megtalálnunk a megoldást. Az államtitkár, pedig arról beszélt, hogy készen állnak a tárgyalásokra, folyamatosan készítik elő a tárgyalási témákat, és várják az oldalak előterjesztését, ha egyéb kérdésben óhajtanak tárgyalni.

Sportnyelven szólva a vita döntetlennel zárult.

Hirdetésben gyalázzák a közsféra munkavállalóit

Ezek után én ismertettem a hat konföderáció újabb közös javaslatát, melyben oldalunk tiltakozott amiatt, hogy a Népszabadság 2006. szept-

tember 27-i számában, a leginkrimináltabb helyen, a sportoldalon a közsférában dolgozókat sértő, helyzetüket nehezítő fizetett politikai hirdetést jelentetett meg a Miniszterelnöki Hivatal, és amely mögött egy, a Miniszterelnöki Hivatal által kiadott honlap áll. A honlapon további, a társadalmat a közsférában dolgozókkal szembeállító megfogalmazások olvashatók. Az oldal elvárja, hogy a közsféra hatékonyságának növelésére vonatkozó szándékokról az érdekegyeztetés fórumain folyjanak tárgyalások, és sértő megfogalmazások ne jelenjenek meg kormányzati honlapokon és politikai hirdetésekből.

A munkáltatói oldal most is öt perc szünetet kért, amely újfent pontosan öt perc volt. A szünet után oldalelnökük kijelentette: nem kívánnak e vitában részt venni. Nem támogatják, hogy egy újságcikk alapján tárgyaljunk.

Hasonlóképp vélekedett a munkaügyi államtitkár is, de megjegyezte: nem szerencsés, ha ilyen ügyek borzolják a kedélyeket.

Ezt követően pontosítanom kellett: nem újságcikkkel foglalkozunk, sőt a honlapot sem hoztuk volna föl, de az teljesen elfogadhatatlan, hogy a Miniszterelnöki Hivatal fizetett hirdetésben gyalázza a közsférra munkavállalóit, azzal a szándékkal, hogy szembeállítsa velük a társadalmat, mintegy támogatást szerezve a későbbi intézkedésekhez: elbocsátás, illetmény befagyasztás, előmeneteli rendszer megszüntetése, bértábla felszámolása, stb.

A honlap a Miniszterelnöki Hivatal hivatalos honlapja, és nem szakértői vélemény tette hozzá a SZEF képviselője. A MEH értékítéleteket mond a saját apparátusáról. Ez egy pártállami időket idéző valami, amikor a politika nekimegy a saját apparátusának.

Még a MEH honlapján lévő anyag sem a kormány hivatalos álláspontja – jegyezte meg a munkaügyi államtitkár, de megígérte, hogy utánanéző a kifogásainknak. (Tény, hogy a tárgyalást követően hasonló hirdetés nem jelent meg, de a honlap továbbra is él.)

Az oldal harmadik napirend előtti felszólalása az EMMA rendszerrel foglalkozott. Anélkül, hogy az OÉT megvitatta volna, az EMMA rendszer – egy kormányhatározat következtében – átkerült az APEH-hez, jegyezte meg a szóvivőnk. Mivel a munkavállalók e rendszeren keresztül tájékozódhatnak arról, hogy munkáltatójuk törvényesen foglalkoztatja-e, bejelentette-e őket, rendkívül fontos, mi lesz az EMMA rendszer adatbázisával, fennmarad-e a közvetlen hozzáférésük.

A munkáltatók most szünetkérés helyett továbbadták a szót a kormányoldalnak.

Volt róla szó az OÉT-en, és lesz róla szó válaszolt a munkaügyi államtitkár. Itt volt az asztalon, de nem tárgyaltunk róla. Viszont az országgyűlésben nem a legszerencsésebben alakult a szöveg, ezért újra elő kell venni, és akkor tárgyalunk róla. Hamarosan bizottság elé terjesztik, s ha kell plenáris ülésre is behozzák.

A plenáris ülés megkezdése óta alig egy óra huszonöt perc telt el, s máris hozzáfoghattunk a naprendi pontok tárgyalásához.

A kormányoldal szóvivője, a Külügyminisztérium egyik szakállamtitkára rövid kiegészítést tett az írásban kiadott előterjesztéshez. Elmondta, hogy a finn elnökségi programhoz készült egy összefoglaló tájékoztató, mely az EU bővítés utáni helyzetét értékeli. Bebizonyosodott, hogy a 25 tagú Unió is működőképes. Cél a közös innovációs politika és a közös energiapolitika. Fontos az uniós belpiac jövője. A jövő kérdése a közös alkotmány, és a közös politika. A közösségi politikának kell meghatározni a költségvetést, és nem fordítva.

Az előterjesztést a szociális partnerek hozzászólás nélkül tudomásul vették.

A következő napirendi pont tárgyalása előtt a kormány kért öt perc szünetet, mert a szóvivői feladatokkal megbízott munkaügyi szakállamtitkár még nem érkezett meg. Az öt perc most is elegendő volt, s már folytathattuk is a munkát.

Olyan jó az előterjesztés, hogy nem tartom szükségesnek a szóbeli kiegészítést, mondta a kormányoldal szóvivője. Egyébként is a Munkaerőpiaci bizottság és a MAT is megtárgyalta előzetesen.

Ezt oldalunk szóvivője is elismerte, miközben megdicsérte az előkészítést, majd elmondta, hogy a munkavállalók szempontjából fontos törvényről van szó, amelyben van amit egyértelműen támogatunk, van amiről még további információkra van szükségünk. Ezeket a részleteket ismertette is, megjegyezve: nem biztos, hogy a sietés oltárán fel kell áldozni a jó tartalmat. Készen állunk további egyeztetésekre.

A munkáltatók is nagyon fontosnak tartották a módosítást. Szóvivőjük, hasonlóan hozzánk elmondta, hogy mely részeket támogatják, melyekhez vannak kérdéseik, és melyekkel vannak fenntartásaik. Ez utóbbiakon még tovább kellene dolgozni.

A rendkívüli MAT ülésen megállapodtak a további tárgyalásokról, konkrét javaslatok mentén – vette vissza a szót a kormányoldal szóvivője. A törvénymódosítást követni fogják a szükséges rendeletek is. Majd válaszolt a felmerült kérdésekre, melyek főleg a megyei munkaügyi központok regionális központokká alakításával foglalkoztak.

Mind a mi szóvivőnk, mind a munkáltatóké megjegyezte, hogy in-

dokoltak a változtatások, de végleges véleményt csak a rendeletervezetek ismeretében tudunk mondani.

A kormányoldal szóvivőjének pozitív válasza után e kérdés tárgyalását le is zártuk.

A harmadik napirendi pont tárgyalása ugyanúgy indult, mint az előző. A kormányoldal szóvivője (ugyanaz a szakállamtitkár) itt sem látta szükségét a szóbeli kiegészítésnek, mivel e témát is megtárgyalta és támogatta az illetékes bizottság.

A szociális partnerek szóvivői sem találtak újabb tárgyalandó elemeket, jónak és támogathatónak találták az előterjesztést és így a három oldal rövid párbeszéd után e témában is egyetértett.

A negyedik napirendi pontot is megtárgyalta és elfogadta az OÉT Munkaerőpiaci bizottsága, jelentette be a kormányoldal szóvivője (ugyanaz a szakállamtitkár), és ezt a szociális partnerek szóvivői is megerősítették. Ezzel le is zártuk e téma tárgyalását is.

Ezek után a munkaügyi államtitkár bejelentette, hogy hétfőn délután nyitott soros elnöki ülés lesz, ahol az aktuális ügyek tárgyalási menetrendjében fogunk megállapodni, majd lezártuk az ülést és elmentünk haza. Elmenőben még magunk közt megjegyeztük: ma hosszabban tárgyaltunk a napirend előtti témákról, mint a napirenden lévőről. Igaz ez utóbbiak tárgyalása nagyon jól elő volt készítve.

Válogatott morzsák a MEH által működtetett honlapról

Ma Magyarországon a lakosság és az állam is túlköltekezett,
Tudta, hogy

- *egy magyar tanárnak fele annyi diákkal kell foglalkoznia, mint angol kollégájának, a tanulók eredményén ez viszont nem látszik, hiszen a 15 éves diákok negyede gyakorlatilag nem tud olvasni.*
- *A fejlett országok között Magyarországon a legalacsonyabb a pedagógusok éves óraszám*
- *a magyar diákok átlagos teljesítménye folyamatosan romlik*
- *1992 óta az iparban foglalkoztatottak száma negyedével csökkent, miközben a közigazgatásban dolgozóké 30%-kal emelkedett;*
- *Magyarországon a közigazgatásban dolgozók bérét elsősorban a munkában eltöltött évek, és nem a szorgalom, vagy a teljesítmény határozza meg?*
- *A közigazgatás ma lassú és pazarló, mert az itt dolgozók – le-*

gyenek akármilyen jól képzettek is – nem érdekeltek teljesítményük növelésében, ráadásul a gyenge hatékonysággal működő rendszerben túl sokan is dolgoznak. A rendszer nem a tehetséget és a jó munkát díjazza, hanem elsősorban a munkában eltöltött évek számától függ az előléptetés vagy a fizetés.

Magyarországon két világ él egymás mellett: a teljesítményalapú versenyszféra és a merev, szinte kasztokra tagozódott közigazgatás. Az állami szférában – a közigazgatásban, oktatásban, egészségügyben – dolgozó mintegy 800 ezer ember világában elsősorban nem a tudást és a szorgalmat, hanem pusztán a munkában eltöltött évek számát díjazzák; ahol nem a változtatni és tenni akarás, hanem az állandósághoz való ragaszkodás az érdem.

2006. november

Ahogy közeledik az év vége úgy sűrűsödnek az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) előtt álló feladatok Kedves Olvasóim. Elérkezett a bértárgyalások a költségvetés áttekintésének az ideje. Egyre több feladatot adnak Uniós kötelezettségeink, pl. Nemzeti Fejlesztési Terv, konvergencia program, és a kormány reformelképzelései is ellátnak minket tárgyalni valóval. Régóta megoldásra való feladat az érdekegyeztetésről szóló két törvény, amelyet a kormány még az előző ciklusból hozott magával, ebből adódóan többször is foglalkoztunk vele, de még mindig van rajta alakítani, tárgyalni való, és amelyet már időszerű volna az országgyűlés elé vinni és elfogadni. Ezt segítő október 11-én magunk közt (szociális partnerek és a kormány) informális ülés keretében tekintettük át az Országos Érdekegyeztető Tanácsról, valamint az ágazati párbeszéd bizottságokról és a szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvények tervezetét. Ennek nagy, előnye, hogy mindenki szabadon elmondhatja a véleményét és a plenáris üléshez képest kötetlenebb formában tudjuk kialakítani a közös álláspontot, illetve az átgondolandó kérdéseket.

2006. október 17., kedd, 10 óra

Nem a megszokott időpontban, kedden, nem a megszokott helyen ült össze az őszi nagy menet következő plenáris ülés Kedves Olvasóim. Hét eleje aktív nap a parlamentben, s így a képviselői irodaházban (fehér ház) nem tudtunk teremhez jutni, új helyszínt kellett keresni.

A megoldást a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SzMM) szolgálta, ugyanis Akadémia utcai épületében két alkalmas tárgyalóterem is található, ahol megfelelő körülmények között meg lehet tartani az OÉT plenáris ülését. A két terem közül az első emeleti Tükör terem a szebb és elegánsabb. Itt jöttünk össze. Véleményem szerint ez állandó helyszíne is lehetne az OÉT-nek, de vannak, akik még ragaszkodnak a fehér házhoz, így ott jövünk össze, ahol éppen van hely.

A hivatalos napirend két témát tartalmazott, mindkettőt a kormány előterjesztésében:

1. Előterjesztés az Európai Bizottságnak benyújtandó, a 2006-2008 közötti időszakra vonatkozó, szociális védelemről és társadalmi összetartozásról szóló Nemzeti Stratégiai Jelentésről.

2. Javaslat az ad hoc bizottság (munkacsoport) létrehozására.

A napirend elfogadásakor oldalelnökünk javasolta, hogy a két téma megtárgyalását követően kötetlen beszélgetés formájában váltsunk szót az OÉT törvény tervezetéről. Ezt a másik két oldal elfogadta.

Összetett előterjesztés

Napirend előtti hozzászólás nem lévén azonnal nekiláttunk az első pont tárgyalásának. Ismert a jelentés – kezdte az SzMM államtitkára, a kormányoldal szóvivője. Ez egy Uniós tagállami követelmény, mely a Lisszaboni Stratégia szociális pillérét mutatja be. 2003-ban még nem tagállamként kapcsolódtunk be. A társadalmi összetartozásról szóló nemzeti terv 2004-ben készült el, és október közepén kell benyújtunk a 2006-2008-ra vonatkozó jelentést. Közvetlenül kapcsolódik a Konvergencia programhoz, a Lisszaboni akcióprogramhoz, a Nemzeti Fejlesztési Tervhez valamint a Vidékfejlesztési tervhez. A reformok még nem minden részletességgel szerepelnek benne, majd a következő féléves jelentés tartalmazza őket. A kormány szerdán fogadja el (ez volt az oka a keddi időpontnak).

Megállapíthatjuk, hogy az előterjesztés egy rendkívül komplex anyag – kezdte hozzászólását oldalelnökünk, a téma szóvivője. Olyan területeket érint, amelyek társadalompolitikai jelentőségűek, nem ágazatpolitikai kérdések. Jelentősek és neuralgikusak. Ezt a jelentést ebben a formában nem kívánjuk tárgyalni, és nem is tudjuk támogatni. Viszont az ebben foglalt témákat – szociális ellátó rendszer, nyugdíj, egészségügy, közoktatás – tárgyaljuk meg az OÉT-en, olyan előterjesztésben, amelyben a célokon túl a megoldási rendszer és a finanszírozási rendszer is megjelenik. A célokkal nem vitatkozunk, viszont

sok olyan elv van megfogalmazva, ami nincs kibontva, s ez sok vitát indíthat. Nem mondhatunk igent egy olyan komplex előterjesztésre, melynek fontos részletei vannak, de amelyek nincsenek részletesen kifejtve. Ne fussunk több kört – javasolta hozzászólása végén.

A munkáltatók szóvivőjének hozzászólásából kiderült, hogy ők is hozzánk hasonlóan gondolkoznak, de azért kissé belementek a részletekbe. Állást foglalni a konkrétumok ismeretének hiányában ők sem tudnak, de ők is igényt tartanak arra, hogy a részleteket megismerhessék.

A célkitűzések tekintetében nincs vita – összegezte a kört a munkaügyi államtitkár –, az eszközrendszerek tekintetében viszont az oldalak igénylik az egyeztetést. Ezzel a kormány is egyetért, ezt tervezik, nyitottak a részletkérdésekről tárgyalni.

Ezt mindkét oldal megelégedéssel nyugtázta, majd oldalelnökünk még megkérdezte: megjelenik a szociális partnerek véleménye Brüsszelben. Igen – hangzott a válasz.

Ez a három oldal közös előterjesztése – vágott bele a második napirendi témába a kormányoldal szóvivője, a munkaügyi államtitkár. A bizottság felállításának az ötlete a kormány kezdeményezése volt, de közösen alakult ki. A bizottság feladata, hogy a magyar adó és járulékrendszert nézze át.

Elfogadjuk, de várjuk a konkrétumokat. Érdemi munkát várunk – reagált oldalelnökünk.

Régóta szorgalmazzuk, hogy olyan kérdésekkel is foglalkozzunk, melyek nem előre eldöntöttek, vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Sok kérdőjel van. Ne várjuk a tárgyalási témát, hanem mi vegyük elő azt, amiről tárgyalni kell. Nagyon gyorsan álljon fel a bizottság.

Nem a kormányzati javaslatok a főszereplők – válaszolt az államtitkár. A bizottságnak nagy mozgásteret lesz. Nincs tiltott téma.

Végül mindhárom oldal egyetértett az előterjesztett változatok közül a „b” változatban, és abban is, hogy a bizottság önmaga fogja kialakítani munkaprogramját.

Ezzel nagyon jó idő alatt, 10 óra 48-ra véget is ért a plenáris ülés hivatalos része.

Ezt követően magunkra maradva informális ülés keretében váltottunk szót a formálódó OÉT törvényről. A gond az, hogy ki állapítsa meg az asztalnál ülő munkáltatói és munkavállalói szervezetek reprezentativitását, továbbá kérdések merültek föl a finanszírozással kapcsolatban.

Megbeszéltük, majd megállapodtunk a következő plenáris ülések időpontjában és programjában.

2006. október 27., péntek, 9 óra

A megszokott OÉT napon, a megszokott OÉT helyszínen, a fehér házban került sor a következő ülésre öt napirendi ponttal, melyek többsége még további alprogramokból állt.

1. Előterjesztés a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetésének kereteiről
2. a) Előterjesztés a 2006. évi bérmegállapodás várható teljesüléséről
b) Előterjesztés a vállalkezési szférának ajánlható 2007. évi keresetnövelés mértékéről
3. a) Előterjesztés a Konvergencia Programban szereplő, a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben rövidtávon megvalósítandó intézkedésekről
b) Előterjesztés a megváltozott munkaképességű személyek ellátó alrendszerei összehangolt átalakításának koncepciójáról
4. a) Előterjesztés az Országos Érdekegyeztető Tanácsról szóló törvényjavaslatról
b) Előterjesztés az ágazati párbeszéd bizottság és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslatról
5. Előterjesztés egyes szakképzési és felnőttképzési tárgyú törvények módosításáról

Mielőtt hozzákezdtünk volna a napirend tárgyalásához a munkálta-tói oldal kérte, hogy a 3/b pontot ma ne tárgyaljuk, a kormány viszont azt javasolta, hogy az 5-ös napirendi pont kerüljön a 3. helyre. Oldalunk mindkettőt elfogadta.

Nebéz évek jönnek

Napirend előtti hozzászólás ma sem volt így mindjárt kezdhettünk is. A költségvetés tárgyalásánál a kormányoldal szóvivője a pénzügy-miniszter volt, aki elő is vezette a mondandóját:

1. A konvergencia program számai és logikája alapján készült a költségvetés.
2. Az elmúlt hat hét eseményei kapcsán olyan kedvezőtlen tendencia érvényesült a 2007-ben és 2008-ban fizetendő állampapíroknál, ami szűkítette a mozgásteret – több évre 200 milliárd forinttal. Ennek csökkentése mindenki érdeke.

3. A jövő évi költségvetésben az eddigiekhez képest soha nem látható mértékű tartalékkal számolnak. A fejezeti és államháztartási tartalék fölött még két tartalékot terveznek, amelyre biztonsági okból van szükség a konvergencia program miatt. Negyedévenként értékelnek és a két tartalékot csak akkor használják föl, ha minden rendben van.
4. Az adórendszer átalakítására 2008-tól van lehetőség. Ezért jött létre az ad hoc bizottság.

Remélhetőleg megkapjuk a komplex anyagot is – kezdete hozzászólását az oldalelnökünk, reagálva arra, hogy most csak a jövő évi költségvetés kereteiről kaptunk egy áttekintést. A kereteket tekintve nem kívánunk részletes tagolást bemutatni a fejezetek között. Általános véleményünk nézőpontja társadalmi és munkavállalói nézőpont. Nagyon szigorúan követi a költségvetés a konvergencia programot, de a munkavállalói oldal nem fogadta el annak munkavállalókra vonatkozó terheit, mert azok túl nagy terhet jelentenek a munkavállalóknak, a lakosságnak. Ha társadalmi nézőpontból közelítjük a költségvetést, úgy tűnik, hogy se a jövő, se az azt követő év nem hoz bőséget és víg esztendőt, hanem csak nehéz éveket. Ez a társadalom többségének teherbíró- és tűrőképességét is próbára teszi. Ez különösen gond a mai helyzetben (a Bokros csomagra a rendszerváltás utáni negyedik évben került sor, erre pedig a tizenhatodikban). A reálbérek valóban emelkedtek, de most értük el az 1989-es szintet. Fel kell hívnunk a döntéshozók figyelmét, hogy a gazdasági egyensúly követelménye mellett ott van a társadalmi egyensúly és a stabilitás követelménye is. Ezért nehéz az optimális egyensúlyt megtalálni. A kormány tegyen meg mindent, hogy a társadalmi egyensúly ne billenjen meg. Az intézkedések ne lépjék át azt a tűréshatárt, ami nem lesz tolerálható. A költségvetési keretek sok olyan társadalompolitikai kérdést érintenek, melyeket egyenesen a reformok hoznak, pl. egészségügy, közoktatás, nyugdíjrendszer, közigazgatás. Igényeljük, hogy e témákra térjünk vissza az OÉT-en. A legsürgősebb kérdés az egészségügyi felügyelet intézményének létrehozása nullifikálhatja a társadalmi ellenőrző testületet, amivel nem értünk egyet, mert csökken a járulékfizetők ellenőrzési szerepe.

Még két hozzászólás hangzott el oldalunkról egy-egy résztémával kapcsolatban, majd a munkáltatók vették át a szót.

A munkáltatók egyetértenek abban, hogy a gazdaság rendbetétele minél előbb megtörténjen, a költségvetés mielőbb rendeződjön, és munkahelyek létesüljenek. Az adósságteher, a nyugdíj és az egészség-

ügy együttese akkora összeget képvisel (több mint 1 700 milliárd forint), ami azt mutatja, hogy a foglalkoztatás szerkezetén nem tudunk változtatni. Ma kevesen fizetnek sokat. A cél, hogy sokan fizessenek keveset. Próbáljunk túllépni a költségvetésben előirányzott foglalkoztatási szintet. Érdeünk, hogy minél hamarabb vegyük igénybe a külső segítséget. Ugyanakkor nagyon örülnek a reformok elkezdődésének. A nyugdíjrendszernél kevés az 1998-as reform.

Minimális mozgástér

A szóvivőn kívül a munkáltatóktól még hárman szóltak hozzá, majd visszakerült a szó a pénzügyminiszterhez, aki tudomásul vette szóvivőnk álláspontját, hogy az oldalunk nem értett egyet a konvergencia program belső tartalmával. Van minimális mozgástér – jegyezte meg. Egyetértett azzal, hogy társadalmi egyetértés is kell, de a száz százalékos egyetértésben nem hisz. Szerinte a bérekben a 89-es szint elérése 2001 környékén következhetett be. A többletterhek már benne vannak a programban, s újabb adókat nem kívánnak. Az ad hoc bizottság szerepe nagyon fontos emelte ki, majd jó hosszan reagált a szociális partnerek felszólalásaira.

Hozzászólására reagálva oldalelnökünk elfogadta, hogy azt mondjuk: nem értettünk egyet, de elhangzottak az oldalról más, kevésbé megértő hozzászólások is.

Érdekeltek vagyunk a 2007. évi költségvetés megvalósításban – reagált lakonikus rövidséggel a munkáltatók szóvivője.

A szociális partnerek nem vitatják az egyensúly szükségességét, vállalják annak felelősségét és távolabbra is tekintenek – összegzett a pénzügyminiszter, aki biztos volt abban, hogy a programot négy év alatt teljesíteni lehet.

Elfogadom, hogy létezik tárgyalási deficit, kapcsolódott be vitába a munkaügyi államtitkár is, de ebben mindenki vállalja el a felelősségét. Majd ezt követően enyhén leszúrónak felfogható szólamot intézett oldalunk irányába.

Nem jót akarunk beszélgetni – válaszolt oldalelnökünk, hanem egyeztetett változatokat kérünk. A deficitet a hozadék tekintetében látjuk pótlandónak.

A munkáltatói oldalnak nincs lelkiismeret furdalása zárta a kör a munkáltatók szóvivője, s ezzel le is zártuk e napirendi pontot.

Rosszízű vita

Megállapodás alapján terjesztjük elő – kezdte a 2/a napirendi pont fölvezetését a kormányoldal szóvivője, a munkaügyi szakállamtitkár. Az előterjesztés lényege, hogy a reálbér várható alakulása megfelel a prognosztizáltnak.

A negatív és a pozitív változások nincsenek egyensúlyban – kezdte hosszú felszólalását oldalunk szóvivője. Szeptember 1-től a munkavállalói terhek 4 százalékkal emelkedtek, és a január 1-i további 1 százalék is rontja a helyzetet. A megállapodás fontos, mert segíti a helyi tárgyalásokat. A bérajánlás egész évre szól.

A munkaadók jól teljesítettek, mert az ajánlásnál nagyobb emelést hajtottak végre – mondta a munkáltatók szóvivője. A munkaadók érdeke, hogy a munkavállalók jól érezzék magukat a munkahelyen.

Ha a munkavállalói oldal szerint sérült a megállapodás, lehetősége volt előterjesztéssel élni – mondta a kormányoldal szóvivője. A bérajánlást nem szükséges átfogó költségvetési és adótárgyalássá kiterjeszteni.

A kormány nem szegte meg a megállapodást – szögezte le a munkaügyi államtitkár.

Ezt követően hosszú, rosszízű vita alakult ki mindhárom oldal részvételével eredménytelenül.

A 2/b napirendi pontot is a kormányoldal vezette föl a 6-6,5 százalékos ajánlott béremelés lehetőségének a fölvezetésével. Az ajánlás mögött nincs hátsó szándék, mondta szóvivőjük. Ez egy óvatos ajánlás, de ha a szociális partnerek másban állapodnak meg a kormány rugalmasan csatlakozik.

Szerintünk a reálkereset növekedésének arányosnak kell lennie a termelékenység növekedésével – mondta a szóvivőnk. A versenyszférában pedig minden megkapott forint mögött teljesítmény van. Kezeljük súlyán a versenyképességet. A három éves megállapodást nem kell felmondanunk.

A munkáltatók szóvivője elismerte, hogy Magyarországon alacsonyak a keresetek, lehetetlen minimálbérből megélni, de rossz a foglalkoztatási struktúra. A munkáltatók meg akarnak állapodni, érdekeltek a képzett munkavállalók foglalkoztatásában, és a teljesítményarányos fizetésben. Majd megjegyezte, hogy oldalunk még nem tett ajánlást, és azt is, hogy a körülmények nagyon befolyásolják őket a béremelésben.

A béreknek van szerepe a versenyképesség alakulásában – jegyezte meg a kormányoldal szóvivője, s még hozzátette, a kormány kész tárgyalni minden témáról, ami fontos.

Az ezt követő vitából különösen a munkáltatói oldal képviselői vetették ki a részüket, amiből az derült ki – ezt később el is ismerték – hogy oldalukon nem alakult ki egységes álláspont a bérekkel kapcsolatban. Végül megállapodtunk, hogy most nem tudunk tovább lépni, s folytassa a tárgyalást a bérbizottság.

A harmadik helyre előrehozott 5. napirendi ponttal folytattuk a plenáris ülést. Ez a napirendi pont már több tárgyalással elő volt készítve – vezette föl a témát a kormányoldal szóvivője, az illetékes munkaügyi szakállamtitkár. Majd azt is hozzátette, ez a törvény még nem a reform, csak egy racionális lépés. Reform jövőre lesz – jelentette ki, majd ismertette a legfontosabb változásokat. Eszerint csak akkreditált program kaphat támogatást. Az OKJ szakmacsoportos bizottságok helyét más bizottság veszi át, amelyben a gazdaság szereplői is helyet kapnak. A Szakképzési Tanács és a Felnőttképzési Tanács összeolvadásából létrejövő új bizottságban a szociális partnerek képviselői is helyet kapnak. A kamara ad vizsgálőelnököt, a miniszterekkel egyeztetve és a bizottságokban a szociális partnerek képviselői is részt vehetnek.

Bevezetője után oldalunkról a szóvivő, jómagam, míg a munkáltatói oldalról a szóvivőn kívül többen is hozzászóltak. Megerősítettük az akkreditáció fontosságát, elmondtuk, hogy jó szakképzés csak megfelelő alapokra épülhet, fontos az elméleti és a gyakorlati képzés megfelelő súlya és összhangja, valamint az, hogy a vizsgabizottságokban egyenrangú felek vegyenek részt.

Egy kör után elfogadva a szakállamtitkár asszony válaszát lezártuk ezt a napirendi pontot.

Ezek után fogtunk hozzá a 3/a pont tárgyalásához.

Ez nem egy átfogó nyugdíjreform – kezdte a kormányoldal szóvivője. Arra kevés az idő, majd jövőre terjesztik elő. A gond az, hogy ma 100 nyugállományba vonuló közül 94 a nyugdíjkorhatár előtt megy nyugdíjba. Ez lépésenként jelent, s néhány igazságtalanságot ki akarnak szűrni. A kordedvezményes nyugdíjhoz viszont a kormány keresi az elfogadható variációt. Az elkészülő előterjesztést hamarosan plenáris ülés elé hozzák.

Nem érdemes az összes részletkérdésről beszélni mondta a szóvivőnk, majd ismertette a felmerülő problémákat. Például, hogy a rövid távú lépések milyen viszonyban vannak a kezdődő reformmal.

A munkáltatók szóvivője sem áradozott az előterjesztésről, de konkrétabbak voltak mint mi.

A kormányoldal elnöke ezt követően lezárta a „vitát”.

Öt perc szünetet tartottunk, majd belekezdünk a következő napirendi pont, 4/a tárgyalásába.

Először tisztázni próbáltuk a helyzetet. Többünknek ugyanis olyan információja volt, hogy az ágazatok nem tudtak megegyezni az ÁPB törvény tervezetéről, így nekünk sem szabad tárgyalnunk. A munkaügyi államtitkár ennek ellenére kérte a megértésünket, hogy lefolytathassák az egyeztetést a két törvényről együtt. A munkáltatók viszont egy észrevételüket szerették volna elmondani.

Ezt követően lefolytattuk a vitát, ami lényegében szövegpontosítás volt, a már többször átbeszélt tervezeten. A felvetések többségében egyetértés volt az oldalak között.

Ezek után még megállapodtunk a következő ülések időpontjáról és témáiról, majd berekesztettük a tanácskozást.

2006. december

2006. november 6., hétfő, 10 óra

Az október 27-i megállapodás szerint november 6-án hétfőn folytatuk a tárgyalásokat a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SzMM) Akadémia utcai épületének Tükörtermében. Lassan már e helyszín valamint az állandóan változó tárgyalási nap is kezd megszokottá válni, és ilyenkor az is, hogy a tárgyalás napirendjén több tárgyalási téma jelenik meg. A november 6-i ülésre 6 napirendi pontot vettünk föl, egyiküket közülük két, a másikukat négy alponttal:

1. a) Előterjesztés az Országos Érdekegyeztető Tanácsról szóló törvényjavaslatról.
- b) Előterjesztés az ágazati párbeszéd bizottság és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről szóló törvényjavaslatról.
2. Előterjesztés egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó jogszabályok módosításáról.
3. Előterjesztés egyes szociális törvények módosításáról.
4. Előterjesztés az ÁPV Zrt. 2005. évi tevékenységéről, a tulajdonában álló, valamint a hozzárendelt vagyon alakulásáról, hasznosításának eredményéről.
5. a) Törvényjavaslat (T/1093.) egyes, az egészségügyet érintő törvényeknek az egészségügyi reformmal kapcsolatos módosításáról.
- b) Törvényjavaslat (T/ 1036.) az egészségügyben működő szakmai kamarákról.

- c) Törvényjavaslat (T/1035.) az egészségbiztosítás körében végzett tevékenység felüyeletéről.
  - d) Törvényjavaslat (T/1037.) a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól.
6. Előterjesztés a korkedvezményes nyugdíjrendszer és a szakmai nyugdíjrendszerek átalakításáról.
- Mind a hat témának a kormányoldal volt az előterjesztője.

Otromba politikai nyilatkozat

A kezdéssel csak annyi gond volt, hogy kérnünk kellett: a második napirendi pontot csak azután tárgyaljuk, hogy oldalunk szóvivője, az MSZOSZ alelnöke megérkezett, mert a plenáris üléssel egyidőben éppen a miniszterelnökkel tárgyalt, a korábban kötött megállapodásuk jelenéről és jövőjéről. Kérésünket partnereink méltányolták, s már el is kezdhettük volna a tárgyalást, de előtte meghallgattuk a napirend előtti hozzászólásokat. Most a munkáltatóknak volt kettő.

Oldalelnökünk bejelentette, hogy a VOSZ gazdasági tanácsadója november 4-én fiatalon (57) elhunyt. Egyperces néma felállással tiszteltünk emlékének.

Ezt követően a munkáltatói oldalelnök felolvasta az oldal nyolc tagjának közös közleményét, melyben elhatárolódtak az Agrármunkáltatók Szövetségének elnökétől, aki korábban otromba politikai nyilatkozatot hozott nyilvánosságra. Kérték az Agrármunkáltatókat, hogy hívják vissza kompromittálódott elnöküket.

Ezt mind a kormányzati, mind a szakszervezeti oldal tudomásul vette.

Ezt követően az Agrármunkáltatók Szövetségének képviselője, elmondta, hogy elnökük 2006. június 1-jével megszüntetett minden kapcsolatot a Szövetséggel, majd elmondta az AMSZ elnökségének véleményét és intézkedéseit. Az elnökség testületileg lemondott, s ezzel kikényszerítette a szükséges változást.

A bejelentést mindhárom oldal megnyugvással tudomásul vette.

Mindezek után oldalelnökünk javasolta, hogy a következő, november 13-i ülés napirendjére vegyük föl a bértárgyalást. Ez ellen a másik két oldalnak nem volt kifogása, s már hozzá is láthattunk a napirend tárgyalásához.

Nem kell kiegészítést tennem – vezette föl az 1/a témát a kormányoldal szóvivője, a munkaügyi szakállamtitkár – azt ugyanis már többször tárgyaltuk.

Az OÉT törvény tervezetében átvezetésre kerültek az általunk megtett és támogatott javaslatok, de kérdés, hogy a törvény kiiktatja-e a pályázati kötelezettséggel kapcsolatos procedúrát – mondta oldalelnökünk.

A munkáltatók elnöke csatlakozott hozzá, majd még tett e témához egy kiegészítő javaslatot. A megnyugtató kormányzati válasz után mindkét oldal elfogadta a tervezetet, és tudomásul vette, hogy az bekerül a szerdai kormányülésre.

A kormányoldal szóvivője az 1/b témánál sem tett kiegészítést.

Megtörtént az ágazatok képviselőinek a megállapodása (ez korábbi feltételünk volt) így elfogadjuk – jelentette be oldalelnökünk. Ezt követően a Munkástanácsok képviselője, még ismertette szövetségük különvéleményét, fenntartását, és jelezte, hogy megteszik azokat a törvényes lépéseket, amelyeket szükségesnek látnak.

A munkáltatói oldal tudomásul vette a megállapodást.

A kormányoldal szóvivője még reagált a Munkástanácsok hozzászólására, majd a munkaügyi államtitkár megköszönte az oldalak együttműködését. Több éves egyeztetés eredménye a törvénytervezett szövege, jegyezte meg.

Miután az MSZOSZ alelnöke még nem érkezett meg a 3. napirendi pont tárgyalásával folytattuk az ülést.

A kormányoldal nem élt a kiegészítés lehetőségével, így oldalelnökünk kezdte a tárgyalást. Tudomásul vesszük a Szociális bizottság javaslatát, mert egyetértünk vele. Nem kívánunk további megjegyzéseket tenni.

A Szociális bizottság megtárgyalta a javaslatot és egyetértettek – jelentette ki a munkáltatók szóvivője, majd tett egy-két kisebb megjegyzést, s végül kijelentette: egyetértenek a szöveggel.

A munkaügyi államtitkár megköszönte, hogy az oldalak előterjesztés nélkül is támogatták a javaslatot, de azért kérte, hogy hallgassuk meg az előterjesztőt, a minisztérium illetékes főosztályvezetőjét, aki csak ezért jött ide. Meghallgattuk megköszöntük, majd ismételten elfogadtuk az előterjesztést, és már folytattuk is a 4. napirendi ponttal.

Miután mindenki olvasta az előterjesztést, a kormányoldal szóvivője csak néhány dolgot emelt ki.

A munkavállalói oldal tudomásul veszi az előterjesztést – jelentette ki oldalelnökünk. Ezt a Munkástanácsok képviselője még röviden kiegészítette.

A munkáltatók soros elnöke köszönettel vette a tájékoztatót, majd megkérdezte: hogyan folytatódik tovább a megmaradó állami vagyron kezelése. Véleményét meglehetősen hosszán fejtette ki.

Dolgozunk a vagyionkezelési elképzelésen – válaszolt a kormányoldal szóvivője – de még nem alakult ki minden. Egységes vagyionkezelésben gondolkoznak, jelentette ki.

„Nem leszünk nagyvonalúak”

Az 5. napirendi pontnál megegyeztünk, hogy a négy alpontot, a négy törvényjavaslatot egyben tárgyaljuk.

Nem ideális időszakban került sor az egyeztetésre (mind a négy törvényjavaslat a parlament előtt van), de szükséges itt is tárgyalni róla – vezette föl a témát a kormányoldal szóvivője, majd röviden beszélt a tervezetek szükségességéről, várható előnyeiről, hasznáról.

E témánál nem leszünk olyan nagyvonalúak, mint az előzőeknél – jegyezte meg oldalelnökünk, de az oldal álláspontja inkább a neuralgikus ügyekre terjed ki. Ugyanakkor ez az eszmecsere nem helyettesíti az ágazati fórumokat. Nagyon jelentős rendszer átalakítás van napirenden, ami az egész társadalmat érinti. Az egészségügyi rendszer reformja több elemből áll, és egyéb intézkedések is csatlakoznak hozzá. Nagyon szeretnénk, ha mielőbb egy komplex áttekintést kapnánk a reform céljáról, koncepciójáról, időrendjéről, végkifejletéről és társadalmi hasznáról. Figyelve az eddigi intézkedéseket van olyan aggályunk, hogy az egészségügyi politika nagyobb mértékben áll a költségvetési politika befolyása alatt, mint ahogy az elfogadható. Még az ország anyagi helyzetének ismeretében is. Az egészségügyi miniszter kijelentette: „Az egészségügyben is véget ért a szocializmus ...”. Ez azt is jelenti, hogy társadalomnak és az egyéneknek újabb terheket kell vállalni az egészségügy finanszírozása érdekében. Ez az egyének teherbíró- és tűrőképességét teszi kockára. Felerősödik az anyagi megosztottság (gazdagok–szegények) és az esélyegyenlőtlenség. Szerencsésebb lett volna, ha a törvényjavaslatokat korábban kapjuk meg. A biztosítási alapú megközelítés helyes és támogatható, de nem látjuk, hogy a „potyautasok” milyen körből kerülnek ki. Nem látjuk, hogy milyen mértékben vannak jelen azok, akik képtelenek fizetni. Nincs egységes álláspont az alapcsomagról, pl. járványügy, mentés, stb. állami kötelezettségek. A biztosítás alapú csomagnál pedig nehezíti a véleményünket, hogy egy sor kérdés pl. vizsgálati protokoll, terápia protokoll nincs kidolgozva. E csomagra csak ezek kidolgozása után lehet válaszolni. Az extra csomagnak van létjogosultsága. A vizitdíj, kórházi napidíj mellett szóló érvek nagy része hipotetikus. Nem lehet a valóságtartalmukat biztonsággal megítélni. Valóban csökkenti-e az

orvos beteg találkozások számát, és akkor csökkenti-e amikor kell. A „visszaszorul a hálapénz!” vélekedés az ideák világába tartozik. Mi történik azzal a beteggel, aki azt mondja: nem tud fizetni. Kiteszik a kórházból azt, aki nem fizet? Mi lesz a befolyt összeg felhasználásával. A jelenlegi elképzelés egyenlőtlenségeket szülhet. Szabályozni kell az összeg felhasználását. Nem támogatjuk, a vizitdíj bevezetését. Támogatjuk viszont az adatbázis és a nyilvántartó rendszer kiépítését. Nem vagyunk reformellenesek. Az ésszerű ügyekben lépni kell.

A kamarákkal kapcsolatban csak egy rövid szakmai módosító, pontosabban pontosító javaslatunk volt. Majd ezt követően oldalelnökünk a felügyelettel kapcsolatos véleményünkre tért át. Az egészségügyi ellenőrző testület megszüntetésével akkor tudunk egyetérteni, ha a járulékfizetőket (munkáltatók és munkavállalók) képviselő testületek helyet kapnak az új ellenőrző rendszerben. A járulékfizetők nem kihagyhatók.

Az oldal számára szimpatikus a gyógyszervásárlás felszabadítása, a patikán kívüli árusítás – fejezte be hozzászólását.

Szerencsésebb lett volna korábban beszélni a témáról – kezdte a munkáltatók szóvivője, de még most is van rá lehetőség. Tudomásul vesszük a vizitdíjat, a kórházi alapidíjat – folytatta. Támogatjuk a várólistát, egyetértünk a biztosítási alapú ellátások bevezetésével. Nem olvasható ki, hogy a foglalkoztatás egészségügyi orvos beutalhat-e szakellátásra vagy sem. Szeretnénk látni a reform koncepciót – jegyezte meg.

A kamaráknak a köztestületi és érdekvédelmi feladatokat is el kell látni – folytatta, de ők úgy látják, hogy a köztestületi feladatok irányába kell elmenni. Ellenzik az ellenőrző testület megszüntetését, és itt egyetértenek oldalunk javaslatával.

A gyógyszer-liberalizáció a versenyhelyzet kiszélesítését jelenti, ezért üdvözlük. Véleményük szerint komoly árcsökkentő hatása lehet.

A múlt héten megvolt az ágazati egyeztetés – tájékoztattott minket a kormányoldal szóvivője – és folytatják. A megszorítás nem reform – ismerte el – de a vizitdíj a reform része, jelentette ki, majd hosszasan érvelt az igazuk mellett. Aki képes, de nem fizet fizetnie kell. Aki nem képes, fizet helyette az állam.

A kamarák tagságuk akaratából alakuljanak, és jogos felvetés a szakmai és az érdekvédelmi feladatok elkülönítése.

A felügyelet a státusz által lehető legszélesebb körű legyen.

Mennyit kell fizetni?

Üdvözljük, hogy komolyan veszik az egészségügyi ágazati érdekegyeztetést – vette vissza a szót oldalelnökünk. A munkáltatók más aspektusból nézik a vizitdíjat, mint mi. A hálapénz megszüntetése komplex megoldást igényel. A vizitdíj körül hatalmas adminisztráció látszik kialakulni. Ezért sem támogatjuk. Az NFT lényeges komponens, de nem reform. Az átláthatóság nem kifogásolható. A kamarának olyan típusú funkciót nem szabad adni, amelyek lefedik a szak szervezeti funkciókat.

Mi van azokkal, akik kiesnek a biztosításból? – kérdezte a Munkástanácsok képviselője. Nem látjuk a háttérét. El kell különíteni, hogy mik az állami funkciók, és mik a biztosítási funkciók – jegyezte meg végül.

Ezt követően a munkáltatói oldal egyik képviselője beszélt hosszan a biztosításról, a reformról és arról, hogy mennyit kell fizetni. Utána a kormányoldal szóvivője megköszönte a hozzászólásokat, megjegyezte: kb. kb. 3-4 millió ember esik be a kedvezményes vizitdíj keretbe, majd hosszan válaszolt a felvetett kérdésekre, s ezzel le is zártuk e napirend tárgyalását.

Eközben megérkezett oldalunk szóvivője is, így hozzákezdhattünk a végére halasztott 2. napirendi pont tárgyalásához.

Az OÉT-en kívül is van élet

Alapvető cél a munkavállalók jogbiztonságának erősítése – vezette fel a témát a Munkaügyi Minisztérium szakállamtikára, majd tovább is adta a szót.

Ez egy összetett törvényjavaslat, amely több törvényt is érint – kezdte a hozzászólását a szóvivőnk. Azt javasoljuk, hogy ma csak a bér garanciáról szóló törvényt tárgyaljuk, a Munka Törvénykönyvét és a munkaügyi ellenőrzést csúsztassuk tovább, mert azokkal kapcsolatban lenne további javaslatunk. Részint a szakszervezeti tisztségviselők védelmével kapcsolatban, részint a munkaügyi ellenőrzés feladatainak bővítésével kapcsolatban. Így nem kellene kétszer tárgyalnunk a nevezett törvénytervezeteket.

Pozitív visszajelzés, hogy a törvénytervezetbe több korábbi javaslatunkat is bevették – kezdte hozzászólását a bér garancia alappal kapcsolatban. Mit fedezzen az alap? Természetesen a teljes járandóságot! Nincs felső határ, járandóság van! A fizetéseképtelenség nem a munka-

vállalók miatt jön létre. A bérgarancia alapnak biztosításszerűnek kell lennie. Mint pl. a kötelező biztosításnak. Fejleszteni kell az alapot, hogy a munkavállalók ne kerüljenek hátrányba. Jelenleg kerülnek. Szigorú szabály kell: ha egy munkáltató nem fizeti ki a munkavállalók bérét és járandóságait, automatikus eljárás induljon ellene. Végül támogatjuk, hogy a csődeljárásban is lehessen a bérgarancia alaphoz fordulni – fejezte be a hozzászólását.

A munkáltatók szóvivője is csak azokkal a kérdésekkel kívánt foglalkozni, amelyek összefüggésben vannak a bérgaranciával. Csak a bérgaranciához kapcsolódó javaslatokat véleményezik. A jogbiztonságon fölül az is fontos, hogy a követeléseket kifizessék. Megjegyezte, hogy a bérgaranciával kapcsolatban csak a felszámolásról hajlandók tárgyalni. Véleményük szerint nem a minimálbér, hanem az átlagkereset vehető figyelembe. Munkaügyi bírság, rendbírság, hogy kerülhet ide — csodálkozott, a kettő nem járhat együtt.

Ezt követően aprólékosan végig ment a törvénytervezeten

Ha valami változtatás jó, ne vessük el azért, mert nem a bérgarancia törvényhez tartozik – válaszolt a kormányoldal szóvivője. A munkaerő kölcsönzés szabályai inkább eljárási szabályok.

Ezt követően rövid nézeteltérés alakult ki oldalunk és a munkáltatók szóvivője között, hogy a munka törvénykönyvével kapcsolatos szöveget tárgyaljuk vagy sem. A vitát a munkaügyi szakállamtitkár zárta le: az OÉT-en kívül is van élet. Konferenciákon is felvetődhetnek problémák. További vitára utalják a tervezetet, s beépítik a szövegbe oldalunk azon javaslatait, amit elküldünk.

Számos vita lesz még

A 6. napirendi pont tárgyalásának megkezdése előtt elnökcsereát hajtottunk végre, ugyanis soros elnökünknek el kellett mennie, s az Autonómok elnöke (mint a következő soros elnök) ugrott be helyette. A téma egyébként különleges jelentőséggel bír, ugyanis oldalunk már évek óta tette szóvá ismétlődően a változtatás szükségességét e területen, s amennyiben ebben az évben nem születik törvénymódosítás a jogosultságok elvesznek. E téma fő gondozója egyébként beugró soros elnökünk volt, akinek a konföderációjához tartoznak a legnagyobb tömegben olyan munkavállalók, akiket a módosítás érint.

Az írásban megkapott tervezethez a kormányoldal szóvivője, a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetője rövid kiegészítést tett. A törvény megőrzi a korkedvezmény intézményét, mondta. Új elemként

jelenik meg az érintett munkáltatók felelőssége. Kéri a szociális partnerek segítségét az új jegyzék kidolgozásához. Az új jegyzék átgondolásáig a 2007. év lesz az ármeneti idő, fejezte be a hozzászólását.

Azért nem kérünk szót napirend előtt, kezdte soros elnökünk, egyben szóvivőnk, mert napirenden van e téma. 1997 óta tart e nem túl élénk tárgyalási szakasz. Oldalunk úgy látja, hogy a helyzetet nem lehet letudni a mai tárgyalással, de erre a kormány is utalt. Számos vitánk lesz még. A megszerzett időket nem lehet elvenni. A jogintézmény nem szűnik meg, de a kormány változtatni akar a finanszírozáson. 14 ágazatban 800 munkakör van. A törvénytervezetben a fontos részek benne vannak, így az időben hatályból nem csúszik ki a rendszer. Vita később lesz.

Ne legyen olyan megközelítés a szövegben, ami úgy szól, hogy a karkedvezmény alapja a járulékfizetés, egészítette ki az MSZOSZ képviselője. A karkedvezménynek a munkakör az alapja.

Nem értünk egyet ebben a formában a tervezettel – vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Már 1997-ben is kifogásaink voltak az érintett területekkel kapcsolatban. A javaslat elfogadás esetén milliárdos többletletterheket jelentene a vállalkozóknak. Javasolja, hogy hosszabb (10 év) legyen az átmeneti idő. Egy jelentős összeg (25 %) maradjon a közös költségvetésből történő támogatásra, mert sok olyan munkahely van, amelynek problémát okozhat a rendszer.

A bizottságban már végigtárgyaltuk a tervezetet – mondta a kormány szóvivője, de újra végig lehet tekinteni, objektíven és együttműködve. Elfogadott egy törlési javaslatot, majd megjegyezte, hogy a korhatar szabály az előrehozott nyugdíjhoz képest nem változik. Arról viszont nincs nyilvántartás, hogy jelenleg hányan dolgoznak karkedvezményes munkakörökben. A lényeg, hogy új szemléletű jogszabály szülessen.

Ekkor a kormányoldal elnöke, a Munkaügyi Minisztérium államtitkára is bekapcsolódott a vitába:

1. Senki nem akarja a munkavállalók egészségét rongálni. Mind a munkavállalóknak, mind a munkáltatóknak van felelősségük a munkavállalók egészségének megőrzése érdekében.
2. Közös a felelősségünk az államháztartás egyensúlya és a TB alapok egyensúlya ügyében.
3. A nyugdíj járulékfizetéssel megszerzett jog.

A kormány kilépett a korábbi gondolkodásmódjából, és kéri, hogy tegyük meg mi is.

Nem a járulék miatt van karkedvezmény, a karkedvezmény miatt van járulék, vette át a szót a szóvivőnk. A neheze ezután jön. A jogin-

tézmény megmarad, de módosul. Ma ne haladjuk meg önmagunkat, ami ma elhangzott összefoglalhatjuk.

A munkáltatók szóvivője is egyetértett a javaslatokkal és ezt jó hosszú beszédben fejezte ki.

Őt követően a munkaügyi államtitkár még tisztázott két kommunikációs problémát, majd véget vetettünk az ülésnek.

2007. május

2006. november 13., hétfő, 10 óra

Szándékosan ferdített

Három jelentős téma szerepelt hétfőn a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SzMM) Akadémia utcai épületének Tükörtermében megtartott újabb plenáris ülésen:

1. Előterjesztés az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjairól (2007-2013)
  - a) Gazdaságfejlesztési Operatív Program
  - b) Társadalmi megújulás Operatív Program
  - c) Társadalmi infrastruktúra Operatív Program
2. Előterjesztés a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény módosításáról
3. Az október 27-ei OÉT ülésen megkezdett 2007. évi bértárgyalások folytatása

Mindhárom témának a kormányoldal volt az előterjesztője.

Ma volt napirend előtti téma.

Oldalelnökünk vetette föl az oldal nevében: reméljük, hogy a munkavállalói járulék emelés megjelenik a MAT költségvetésében, és a foglalkoztatás bővítését szolgálja.

Természetesen igen – felelte a munkaügyi államtitkár.

Mielőtt belevágtunk volna a hivatalos napirend tárgyalásába, a munkáltatók javasolták, hogy az első témát összevontan tárgyaljuk. Ezzel mind a kormányoldal, mind mi egyetértettünk, s már kezdhettük is.

A kormány részéről a témát a Nemzeti Fejlesztési Ügynökséget vezető kormánybiztos, potenciális miniszter vezette föl. A korábban tárgyalt „Új Magyarország Fejlesztési Terv” után most az operatív programokon van a sor – kezdte. A téma már túl van a bizottsági tárgyaláson – jegyezte meg. Három szorosan egybe tartozó téma van előttünk. A foglalkoztatás a legnagyobb probléma. Növekedő gazdaság kell. Végül megjegyezte, hogy a kormány november 29-én tárgyalja a tervezetet (ezért kellett hétfőre tenni e tárgyalást).

Ezek után én következtem, mint oldalunk szóvivője. Elmondtam, hogy a programokkal többször foglalkoztunk, és korábbi javaslataink észrevehetően beépültek.

A GOP helyzetértékelése a K+F szférát kivéve jó. Az arról írottak azonban tükrözik a mai mesterségesen kialakított és szándékosan ferdített közfelfogást, mely szerint az egész kutatásfejlesztési szféra alkalmatlan arra, hogy egy tudásalapú társadalmat, és a kutatásra alapuló tudományalapú gazdaságot megalapozza. Ez viszont nem igaz. Az alapkutatásnak arányaiban nagyon nagy szerepe van a mai kutatásban, de ez abból adódik, hogy az állam nem tudja, mit rendeljen e szféra intézményeitől (kutatóintézetek, egyetemek), milyen feladatot fogalmazzon meg. Az államnak az a feladata, hogy alapkutatásokat, távlati kutatásokat rendeljen meg, olyanokat, amire egy vállalkozónak nincsen pénze. Mert a vállalkozó a befektetett pénzéért belátható időn belül hasznot szeretne látni.

A javaslat finoman megfogalmazza, hogy jó lenne, ha a vállalati pénzek is megjelennének a K+F-ben. Nagyon jó meglátás, hogy a KKV-kat támogatni kellene abban, hogy kutatási eredményekhez hozzájussanak, ugyanakkor a jelenlegi pályáztatási gyakorlat ennek tökéletesen ellent mond. Megoldás lehet: a pályázatok a vállalkozásokat támogassák abban, hogy kutatási eredményeket rendeljenek meg a honi kutatóintézetektől, egyetemektől, és annak legyen kézzelfogható eredménye. Gyakorlatilag egy keresleti piacot kellene létrehozni. Ellenőrizni azt kellene, hogy tényleg kutatásra használják fel a pénzt, és van-e eredménye. Így mindenki jól járna.

Véleményünk szerint a programot nem hatja át a foglalkoztatás fejlesztés problematikája. Fontos, hogy a program kiemelten kezelje a munkahelyteremtést. A KKV-k (kis és közepes vállalkozások) fejlesztése is ezt célozza.

A TÁMOP valós problémákkal foglalkozik, melyek jelen vannak a magyar társadalomban, de megoldásuk nem várható el ettől a dokumentumtól.

Egyértelmű, és az anyagból is kiderül, hogy az oktatás területén rendszerszerű változásra van szükség. A felsőoktatás területén e változások már megfigyelhetőek, de az alap- és középfokú oktatás, valamint a szakoktatások terén még nem. Különösen égető probléma a szakoktatás, ahol észrevehetően csökken a jelenlévők száma. Ami nem is csoda hisz addig, amíg középfokú oktatási intézmény szerepét is betöltik a szakoktatási intézmények, és a szakoktatás mellett még lehetőséget nyújtanak a felsőoktatásba történő beilleszkedéshez a diákok

ki fogják kerülni ezt az intézményformát. Kell egy olyan oktatási rendszer, amelyben 12 éves alapfokú oktatás van, és onnan indul majd a szakoktatás, illetve a felsőoktatás, és akkor fog megfelelni az oktatási rendszer azoknak az igényeknek, amelyeket a mai és jövőbeni gazdaság támaszt irányába. A program ösztönözheti e változtatásokat.

Fő célként jelenik meg a foglalkoztatást bővítése – ez egy jó és reális cél. Mind a munkavállalói mind a munkáltatói részről. Kell egyfajta rugalmasság is a váltásokhoz, mert ekkor lesz a gazdaságnak haszna a humán tőkéből. Az egészségügyben és a környezetvédelemben a cél egyaránt a megelőzés. Ehhez kell a rendszert hozzáépíteni. Ebbe beletartozik a jövedelempolitika is. Olyan jövedelmek kellene, hogy 8 órás munka jövedelméből élni tudjon a munkavállaló és családja. Ne kényszerüljön a társadalom nagy része a túldolgozásra. Ez a legfontosabb prevenció. A minőség javítása egyébként mindegyik humán területen nagyon fontos, és legalább ennyire az esélyegyenlőséggé is. Olyan esélyegyenlőséggé, amely nemcsak a bekerülést segíti az oktatási rendszerbe, hanem annak végigjárását is. Itt lehet jelentősége az egész napos oktatásnak, ahol az iskolában tanul a gyerek, és otthon már nem kell. A tananyagba, pedig meg kell jelennie a munkavállalói és vállalkozói ismereteknek, hogy az iskolát végzettek másként induljanak el a munkaerőpiacon, és így másképp állják meg a helyüket.

A jövő útja az oktatásban és az egészségügyben a koncentráció, méghozzá minőségi alapon, amihez infrastruktúra kell. A kultúrát viszont nem lehet koncentrálni, erre tekintettel kell lenni.

Túlképzés és hiányszakmák

A munkáltatók szóvivője mindenben egyetértett velünk. Nem vitatkozni akar, hanem az egyetértését kinyilvánítani – mondta. Ha tovább vitatkoznánk ez az anyag gyengülne. Majd számokkal alátámasztva hosszan beszélt a támogatásokról Beilleszkedést kell kérni a megélhetésért küzdő KKV-knak is. Megemlítette a hazai tőkepiac fejletlenségét. Ösztönözzük a külföldi működő tőkét arra, hogy a hazai vállalkozásoknak teremtsen bedolgozóit, piaci hátteret.

Együtt van jelen Magyarországon a túlképzés és a hiányszakma. A K+F tevékenység ne egyetem centrikus legyen. A foglalkoztatás egyike a legfontosabb kérdéseknek. Nem nyugodhatunk bele abba, hogy Magyarországon 3,9 millió fő van a munkaerőpiacon. Bízunk benne, hogy itt alultervezés történt. Ez nagyon kényes kérdés, erről tárgyalni

kell. Magyarországon ma 72 felsőoktatási intézmény van. Vizsgálható, hogy ez sok vagy kevés.

Az elhangzottakat beépítjük a tervezetbe – mondta válaszában a kormánybiztos. Valóban gond, hogy a KKV-k nem jutnak hozzá a kutatási eredményekhez. Nagy probléma van a K+F területtel is Magyarországon. A GDP 0,9 százalékát fordítjuk rá, s a magánszektor részvétele nagyon alacsony. A vissza nem térítendő támogatásokat valamilyen strukturális cél mentén lehet eljuttatni. Tudást akarunk behozni (szerintem az itthonit kellene megtalálni és megbecsülni). A hitelgarancia-alapból hitelként lehet forrásokat kihelyezni. Cél a tudás alapú gazdaság erősítése. A feladatot finanszírozzuk, ne az intézményeket. A foglalkoztatási garanciák növekedni fognak. Van kidolgozott program a felnőttképzésre.

A munkaügyi szakállamtitkár még kiegészítette a válaszát a bér- és munkaügyek területéről.

Ezek után visszakerült hozzánk a szó. Mondtunk még néhány kiegészítést és pontosítást a munkáltatók szóvivőjével, majd megígértük, hogy írásban is elküldjük legfontosabb javaslatainkat, amit a kormánybiztos megköszönt, és ezzel le is zártuk e pont tárgyalását.

A második napirendi pont tárgyalásánál a kormányoldal nem élt a szóbeli kiegészítés lehetőségével, így mindjárt hozzánk került a szó.

Abban a rendkívüli helyzetben vagyunk – mondta a szóvivőnk, aki egyben a Munkavédelmi Bizottság munkavállalói oldali ügyvivője is, hogy születik egy kormány határozat, mellyel a munkavállalói és a munkáltatói oldal is egyetért. Ugyanakkor azt javasoljuk, hogy a bányabiztonsági ügyek is kerüljenek át e rendszerbe a Magyar Bányászati Hivataltól. A benyújtott módosításokkal egyetértünk.

A bizottságban elfogadtunk egy határozatot – mondta a munkáltatók szóvivője – ami támogatja ezt az előterjesztést.

Komplex megoldásban gondolkozunk – vette át a szót a kormányoldal szóvivője, a munkavédelmi hivatal vezetője. Büntetőhatóságból egy segítő, támogató hatósággá szeretnének alakulni.

A szerdai kormányülésre bekerül a tervezet – válaszolt egy kérdésre a munkaügyi államtitkár – de további kiegészítésekre még van lehetőség.

Ezt a megoldást oldalunk egyértelműen támogatta.

Számok nélkül

Ez a második forduló – vezette be a harmadik napirendi pont tárgyalását a munkaügyi szakállamtitkár, a kormányoldal szóvivője. A

kormány már megtette a javaslatát, most érdeklődve várják a szociális partnereket. A kormány minél hamarabb meg szeretne állapodni, mondta még.

Mi 2007-re a megállapodásban vagyunk érdekeltek, de reálbércsökkenést nem tudunk elfogadni – nyitott a szóvivőnk. A teljesítmény növekedésével azonos reálbér növekedést szeretnénk, ezért két számjegyű bruttó béremelkedésben gondolkozunk. 2007-re 13-15 százalékos bruttó bérnövekedésre tartunk igényt – mondta ki a javaslatunkat. Az alsó érték ebből nulla százalékos reálbér növekedést jelent, a felső 2 százalékos. Ez utóbbi azonos a termelékenység növekedésével. Figyelembe vettük az évközi hatásokat is.

Nem a teljes oldalt képviselem – mondta a munkáltatók szóvivője – mert nincs belső megállapodás, de ez jól tükrözi a helyzetet, mert hét szervezet egységes álláspontra jutott. Magyarozatával az elmúlt évekből indult ki, kiemelve, hogy az ígéretek közül mi nem teljesült, illetve mi csinálódott vissza, vagy mi állt le. Hosszan ecsetelte a munkáltatók terheinek a növekedését, de számot nem mondott.

Elhangzott az oldalról a kisebbségi vélemény is. A helyzetértékelésük hasonló a többségéhez, de a többséggel ellentétben ők nem tartják megfelelő lépésnek a tavalyi megállapodás felfüggesztését. Véleményük szerint nem ezzel kell kezdeni. Előbb át kell nézni a lehetséges megoldásokat. Erre tesz is néhány javaslatot, és hosszú érvelést mellékel.

Ezt követően hossza vita alakult ki a három oldal között, amelyben oldalanként többen is bekapcsolódtak, megfelelő érvekkel és ellenérvekkel, de a munkáltatók következetesek voltak, nem mondtak számot. Végül is megállapodtunk, hogy folytatjuk a tárgyalást.

Lezárva a napirend tárgyalását, még áttekintettük az előttünk álló feladatokat, megállapodtunk abban, hogy ki milyen anyagot ad át a többieknek, és befejeztük a tárgyalást.

2007. június

2006. november 22., 10 óra

Négy fontos téma

A változatosság kedvéért szerdán ültünk össze a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SzMM) Akadémia utcai épületének Tükörtermében (lassan ez lesz az OÉT plenáris ülésének állandó új helye), hogy a következő négy fontos témát megtárgyaljuk.

1. Előterjesztés a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló T/1145. számú törvényjavaslatról.

2. Előterjesztés a 2007. évi költségvetést megalapozó egyes törvények módosításáról szóló T/1296. számú törvényjavaslatról
3. Előterjesztés az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló T/1297. számú törvényjavaslatról

Mindhárom témának a kormányoldal volt az előterjesztője

4. Az október 27-i ülésen megkezdett 2007. évi bértárgyalások folytatása. Ez hagyományosan szakszervezeti téma

Napirend előtti hozzászólás most nem volt, s egybehangzóan úgy döntöttünk, hogy az első három témát egybe tárgyaljuk.

E témákat előzetesen már tárgyalta az OÉT, vezette fel a kormányoldali előterjesztést a pénzügyminisztérium szakállamtitkára, onnan folytatva a témát, ahol korábban abbahagytuk. Megjegyezte, hogy a költségvetés a parlamentben már túl van az általános vitán, s ismételte kiemelte, hogy a konvergencia programra épült. Azzal összhangban a cél a költségvetési hiány 6,8 százalékra csökkentése (ebbe szoktunk belebebedni). A cél eléréséhez a bevételi intézkedések vannak az előtérben, s őket követik a kiadási intézkedések. E rövid bevezető után néhány tartalmi elemet ismertett:

1. Először készült 1+3 évre költségvetés, korábban ilyen mélységű számítások nem voltak. Ennek ellenére a költségvetés továbbra is csak egyéves lesz.
2. Hat év után e terv tartalmazza először az összes kormányzati kiadást (például autópálya, MÁV).
3. A korábbi évekhez képest óvatosabb, nagyobb tartalékkal számol, és eljárási szabályok is megjelennek benne. A bevételi és kiadási számok reálisabbak.
4. Új, hogy más törvénymódosítást nem tartalmaz.

Elmondta azt is, hogy e költségvetés a nyáron elfogadott adótörvényre épül. A kiadási oldalon tartalmazza a közszolgálati rendszer átalakulásával kapcsolatos, már elindult folyamatok költségeit. Például a közigazgatás átalakítása, közoktatási rendszer átalakítása, stb., s tartalmazza az új, 7 évre szóló Nemzeti Fejlesztési terv (NFT II.) költségvetési hatásait is. Vannak olyan területek, ahol a kiadások csökkennek, például központi igazgatás, a kizárólag hazai fejlesztési programok előirányzatai. Vannak olyan területek, ahol nőnek a kiadások, például nyugdíj, családi pótlék, szociális és kulturális kiadások, és vannak olyan területek, ahol szinten maradnak. Például közoktatás, közszféra bérkiadásai.

Oldalunk nem fogadta el a konvergencia program azon részeit, melyek aránytalanul nagy terhet jelentenek a munkavállalóknak. Mivel e

költségvetés követi a konvergencia programot, így a költségvetésben sem fogadjuk el azokat a tételeket. Azok a megszorítások, amelyek a közsféra intézményrendszerére, és különösen a foglalkoztatottakra vonatkoznak elfogadhatatlanok, ellenezzük. A megszorítások veszélyeztetik az intézmények működését. Az, hogy nem tartalmaz béremelést igazságtalan és elfogadhatatlan. Nem látjuk, hogy a változtatásokkal kapcsolatos programok meglapozottak-e. Több e témával összefüggő alkotmánybírósági beadvány van A házipénztár ügyet az AB már hatályon kívül helyezte. Ennek következménye a bevétel növekedésének a csökkenése. ennek pótlására nem lehet a munkavállalókat sújtó intézkedéseket hozni. A munkaerőpiaci alappal kapcsolatban megkérdezte: a járulék emeléséből keletkező többlet megjelenik-e többletforrásként. Az oktatás forrásai szerintünk csökkennek – jegyezte meg.

Együtt olvasva a törvényeket felfedezhetjük, hogy a szolidaritási elv lassan fölmorzsolódik – vette át a szót másik szóvivőnk (a költségvetési téma tárgyalásánál hagyományosan két szóvivőnk van). Helyette megjelenik az öngondoskodás. Ez nem jó megoldás akkor, amikor az emberek jelentős részének csökken a jövedelme. Vannak olyan elemek, amelyekkel komoly problémánk van:

1. A passzív táppénz 45 napra csökkentése nem tisztességes eljárás. Már a 90 napra csökkentés ellen is tiltakoztunk.
2. A hozzátartozói járulék a másik problémánk. Kidolgozatlanak tartjuk. Nem az általános fizetéssel van problémánk. Sokkal célzatlábban kellene kidolgozni, és pontosabban meghatározni a célcsoportokat. Jobb rendszer kell.

Át kell gondolni az önkéntes kisegítőpénztár ügyét. Nem szabad a kedvezményeket csökkenteni. Ezek után még tett néhány konkrét javaslatot, például az önkéntes biztosító pénztárakkal, az üdüléssel, a felnőttképzéssel, az adómentesen adható juttatásokkal kapcsolatban, ahol javítani lehetne a helyzetet.

A munkáltatók szóvivője is konstataálta a tényt, hogy a költségvetési terv messzemenően összhangban van a konvergencia programmal. Ezzel egyetértenek, több intézkedéssel viszont nem. Nemcsak a konkrét számokat, hanem a hatásvizsgálatokat is szerették volna látni. Ha kormány szükségesnek tartja a vállalkozások terheit növelni, akkor a bürokráciát csökkentse. Konkrét javaslatai között megemlítette, hogy a házipénztár adó megszüntetése jó, és szerintük az elvárt adó is hasonló sorsra fog jutni. Vannak a vállalatokat igazságtalanul sújtó intézkedések. Gondjuk van az adatszolgáltatási mulasztási bírság megfogalmazott formájával és a környezetvédelmi termékdíjjal.

Tett még néhány konkrét észrevételt a költségvetéssel kapcsolatban, majd megjegyezte: konzervatív a költségvetés, reálisnak tartják.

A közszolgáltatást az ország polgárai finanszírozzák – vette vissza a szót a kormányoldal szóvivője, de kérdés, hogy melyik generáció fizessen? Mikor fizessünk? Ezt követően reagált az elhangzottakra, megjegyezve, hogy több kérdésnél – például. a járulékok áttekintése – nyitottak.

Ezt követően még futottunk egy rövid kört. Mindenki megismételte, vagy újrահangsúlyozta, hogy mivel nem ért egyet esetleg mivel ért egyet, majd megállapodtunk, hogy mely kérdésekben van még lehetőség további tárgyalásokra. Ezt követően hosszú ebédszünetet tartottunk, amit arra használtunk föl, hogy a munkáltatókkal tárgyaljunk a bérekről.

Súlyossá vált a helyzet

A szünet és a kétoldalú tárgyalás után vágunk bele az újabb tárgyalásba a bérekről.

Két kérdés volt vezetve föl a témát a szóvivőnk: a három éves megállapodás, és a bérajánlás. Mi kizárólag a bérajánlásról akarunk tárgyalni. A hároméves bérmegállapodás tartalmaz eltérési lehetőségeket, ezért azokról itt nem kell tárgyalni. A bértárgyalásnál az a célunk, hogy ne legyen reálbér csökkenés. Várjuk a munkáltatók ajánlatát és egységes álláspontjukat.

Nemcsak a szakszervezetek, hanem a munkáltatók is várják a megállapodást – hangzott még el az oldalunkról.

A tavalyi megállapodás differenciálta a minimálbért – mondta a munkáltatók szóvivője. Itt nem tehettek semmit, mert a munkáltatói oldal kényszerhelyzetben volt. Ennek következtében bizonyos területeken nagyon súlyossá vált a munkáltatók helyzete, s ez a munkavállalóknak sem jó. Jelen pillanatban azt látnák megnyugtatónak, ha 2007. december végéig rögzítenénk a jelenlegi garantált szakmunkás minimumot. A bérajánlással kapcsolatban megjegyezte: a szakszervezeti javaslat messze elrugaszkodott a jelenlegi gazdasági realitásoktól. Szélesebb sávban enne érdemes gondolkozni. Ennek lent kellene kezdődnie, és az infláció környékén lenne a felső határ. Kimondta a számot is: 3,5-6,0 százalék.

A 2006. évi megállapodás teljesült, változó feltételek közepette – mondta a munkaügyi államtitkár. A kormány a megegyezés szándékával ül az asztalnál – folytatta. Álláspontjuk nem merev. Az induló szám

megfelel a konvergencia programban megfogalmazott kritérium rendszernek. A bérminimummal kapcsolatban megjegyezte: nincs ok kezdeményezni a kormányrendelet módosítását. Végül kijelentette: a sáv lehet széles.

Valóban megváltoztak a feltételek, vette vissza a szót oldalunk szóvivője. A hároméves megállapodás egyik félnek sem azt hozta, amire számított. A minimálbér kezelhető, és ne is vitassuk tovább a problémát. Ágazatokon belül kell tárgyalni és megállapodni. Volt teljesítmény tavaly is. Úgy tűnik, hogy a 2006. év túlmegy azon, amit feltételeztünk.

Tényleg nincs több tartalék a mai napban, de folytatjuk a tárgyalásokat – hangzott el még az oldalunkról.

A munkáltatók szóvivője egyetértett a gyors bezárással, és azzal, hogy a garantált bérminimumról ne tárgyaljunk. A 3,5-6,0 százalék a gazdasági realitásokkal összhangban van – ismételte meg – sőt a konvergencia programmal is.

A kormányoldal szóvivője is egyetértett, hogy itt fejezzük be a tárgyalásokat, de értékelte a közeledére irányuló erőfeszítést.

Ezzel lezártuk a témát, egyeztettük az következő tárgyalások témáját és időpontját, majd az elnök lezárta az ülést.

2006. november 27., hétfő, 9 óra

Erre a plenáris ülésre hétfő reggel került sor az SzMM Akadémia utcai épületének Klub termében. Ez ugyanolyan, mint a Tükör terem, csak egy emelettel följebb van, s egyszerűbbek a székek. A napirenden csak egy téma szerepelt, az „Előterjesztés az aktualizált konvergencia programról” a kormányoldal előterjesztésében.

Most volt napirend előtti téma. Kettő is, s mindkettőt e munkáltatói oldal vezette elő. Először oldalelnökünk gratulált az oldal nevében az MSZOSZ újonnan megválasztott elnökének, majd bemutatta az Agrármunkaadói Szövetség új elnökét. Neki oldalelnökünk gratulált az oldalunk nevében, majd a kormányoldal elnöke gratulált mindkettőjüknek a kormányoldal nevében.

Megmaradtak a nézeteltérések

Az első és egyetlen napirendi témát a Pénzügyminisztérium szakállamtitkára vezette föl, mint a kormányoldal szóvivője. Minden ország egy programban mutatja be a célját, mondta. A konvergencia prog-

ram a költségvetés stabilizálása, a Lisszaboni program a versenyképesség javítását szolgálja, a Nemzeti Fejlesztési program, pedig a fejlesztését. A konvergencia programra határozott előírások vannak, oldalszámra és témára is. A mai szakasz egy előkészítő szakaszon belül van. Ezt szolgálták a korábbi bizottsági tárgyalások is. Az előzetes egyeztetés során felvetődött annak a vizsgálata, mely jobban figyelembe veszi az Európai Unió forrásokat. Ez esetleg a 2009, 2010 vagy 2011-es évek számaint fogja érinteni.

Az előzőt, már tárgyaltuk – mondta a szövivői szerepet is betöltő oldalelnökünk. A jelen változatban új csak annyi van, ami az előzőből eredeztethető jogszabályi rendezés. Egyébelemeiben nem találtunk változást, így az ősszel elmondott véleményünk nem változik. Fönnállnak az akkori nézeteltérések.

Mi a biztosíték arra, hogy két év múlva kedvezőbb lesz a helyzet. Nincs garancia.

Célja az, hogy az államháztartás, a költségvetés egyensúlyát helyre hozza, a gazdaságot egyensúlyba állítsa, de a munkavállalókra hárított terhek nagyobbak az elviselhetőnél. Ez összefügg a felvázolt sötét képpel (az infláció nő, a reálkereset csökken, stb.). Ez a bérből és fizetésből élőket, a szociális helyzetüknél fogva kritikus szinten állókat sújtja. A szociális dimenzióval többet kellene foglalkozni, úgyszintén a társadalmi feszültségekkel is. Bár a tervezet a nyugdíjakat és a szociális ellátást kiemeli, ez nem elégséges. A reálkereset csökkenésén belül – amit a közszférára előrevetít a javaslat különösen méltánytalan és elfogadhatatlan.

A reformtémák sok olyan elemet tartalmaznak, amelyek társadalmilag komoly feszültséget jelentenek. Kérdés, nem megy-e túl a határon azon a ponton, amit a társadalmi tűrőképesség még elvisel.

Igényeljük, hogy időnként kapjunk korrekt tájékoztatást az eredményekről.

Mivel a program részei nem változtak, így az oldal álláspontja sem változott: nem fogadjuk el, fejezte be a hozzászólását.

A célhoz több út is vezet

A munkáltatók is javasolták keresni az előző és a mostani változat közti különbségeket – kezdte hozzászólását a munkáltatói oldal szövivője. A mostani már a 2007. évi költségvetésre épült. Teljes mértékben egyetértenek a helyzetértékeléssel, és a feladatmeghatározással, miszerint az 1 157 MdFt államháztartási hiány nem tartható. A célhoz több út

vezet, és nem biztos, hogy a kiválasztott a legjobb. Ők a gazdaság és a piac visszafejlesztését látják. A reform elkerülhetetlen, támogatják is, de sokkal több tény szerettek volna látni. Például kevés a felsőfokú intézmények centralizációja¹⁶. Reformintézkedéseket csak a társadalom támogatásával lehet gond és probléma nélkül végrehajtani.

Hiányoznak a konvergencia programból a Lisszaboni stratégia céljai.

Érdekelték e program teljesülésében, és abban, hogy minél hamarabb kerüljön jó pályára a gazdaság, nőjön a foglalkoztatás, és teljesüljenek a reformok – különösen a nyugdíj. Ők is igénylik a folyamatos ellenőrzést: az OÉT folyamatosan készítsen részértékelést. Rendszeres tájékoztatást igényelnek a gazdasági folyamatokról, a pozitív és negatív hatásokról – fejezte be hozzászólását.

A kormányoldal szóvivője először megköszönte a munkáltatói oldal támogatását, majd megjegyezte: ha jól érti a munkavállalói oldal nem a célt, hanem a célhoz vezető utat utasítja el. A növekedésre a biztosíték a nemzetközi tapasztalatok alapján látszik. Talán nálunk is be fog következni¹⁷. A biztosíték az itt most nem tárgyalt programokban (NFT, Lisszaboni stratégia, stb.) van. Nagyon konzervatív becslést alkalmaztak. Valószínű, hogy nagyobb foglalkoztatási növekedés is lehetséges lesz.

Az évenkénti felülvizsgálat célja a folyamat figyelése és az eltérések kezelése.

A programot legalább félévente tárgyalnánk, és ez az OÉT-en is lehetséges. Itt kell áttekinteni a változások hatásait.

A terhek elosztása kérdésében, hogy a kormány jól választott-e vagy sem, vita van a munkavállalók és a munkáltatók között.

Ezek után két újabb kör következett (egészen pontosan másfél, mert a másodikban a munkáltatók már passzoltak), amikor már nemcsak a szóvivők szóltak, hanem mindenki, aki fontosnak tartotta.

Munkavállalói oldal:

- Nem értünk mindenben egyet.
- A maastrichti kritériumok teljesítése kivételével mindennel baj van.
- Magunkat nem kellene etetni.
- Lépésről lépésre alakult ki, hogy a munkavállalók terhei stabilak, kemények és havonta látszanak a fizetésnél. A munkáltatóknál más a helyzet.

---

¹⁶ Főleg úgy, hogy az integráció következtében nőtt a számuk.

¹⁷ ???

- Azok a kérdések érdekesek, amit 2008-tól akarunk bevezetni.
- A súlyos társadalmi problémákat is kezelni kell, tehát társadalmi konvergenciáról is beszélni kell. Távolodunk az EU-tól
- Az államháztartási hiány keletkezéséről, alakulásáról kapjunk tételek és részletes tájékoztatást.
- A kormányzati indoklás nem korrekt. A hiány keletkezésében a legnagyobb faktor az adósságtörlesztés és jelentősen kisebb a foglalkoztatás, a bér, amit a kormány túldimenzionál. Ha nem a 2002-2006 közötti időszakot nézzük, hanem az 1990-2006 közöttit kiderül a bérek hátránya.
- A program nem nyújt garanciát a bérfelzárkóztatásra. Egyik legkritikusabb pontja a reálbérek csökkenésének a terhe.
- Mi nem vagyunk reformellenesek, de ezek a reformok társadalmilag nincsenek megvitatva. túl erőteljesek a neoliberális beütések.
- A végrehajtott reformjellelű lépések egy része anomáliákat mutat.

Munkáltatói oldal:

- Nem kérdés, hogy kell a program, csak rosszak a körülmények, mert nagy a költségvetési hiány.
- Az tény, hogy az egyensúlyi helyzetet nekünk kell megfizetni. Mindenkit súlyt.
- Az már nem e hit világa, hogy rosszabb!
- A pénz ami hiányzik itt van a gazdaságban, csak nem azoknál akiknek fizetnie kellene, és nem azok fizetik, akiknek fizetnie kellene.
- Fehérítsük már ki a gazdaságot!
- Itt valami nagyon el lett tolvá, amikor az egyenlő teherviselés rendszerét bevezettük, meg a behajtás eszközrendszerét. Ezzel kellene foglalkozni.
- Egy hiányt bevételekből és kiadáscsökkentésekből lehet pótolni.
- Szükség van a bevételek növelésére, de a fekete gazdaság kifehérítésével!
- A bevétel ne rontsa a versenyképességet.
- A magyar gazdaság duális jellege tovább növekszik. Nő a szakadék a két oldal között.
- A költségek csökkentésénél nagy a megtakarítási lehetőség.
- Törekedjünk minél nagyobb eredményre.

Kormányoldal:

- Örülök, hogy egyetértünk a hiány csökkentésével.
- Egyetértünk a program megvalósulásának figyelésével.
- A reformok nem hoznak újabb megtakarítást¹⁸.
- A kifejéítés eszközeit még senki sem látja.
- Az világos, hogy az útban és az eszközökben vita van.
- Javasoljuk, hogy a gazdasági bizottságban legyen az áttekintés, és ha szükséges kövesse plenáris ülés.

Munkavállalói oldal:

- Az előzőt nem támogattuk, és a mostanit sem.
- Ne csökkenjenek, hanem emelkedjenek a reálbérek.
- Mi van a fekete munka mögött?
- Évente lehet tárgyalni.
- Ha a kormánynak van világos jövőképe, és ehhez vannak garanciák, lehet tárgyalni. Mennyi ideig tartana, hol végződnek a megszorítások.
- Nem érdemes visszamenni a vita elejére, ha valamit közösen el-toltunk, el van tolvá.
- Ezt a vitát nyáron kellett volna lefolytatni. Voltak ötletek. Nem kellett.
- A jövőről érdemes beszélni, de nem ez a mai napirend.
- Fölösleges azon görcsölni, hogy ki mit mond a programról, a kormány már bevállalta.
- A létjogosultságot nem vitatjuk.
- A célok jók, de a program ezt nem fogja elérni.

Munkáltatói oldal:

- „passz”

Kormányoldal:

- Egyetértünk, hogy a jövőről beszéljünk. Ez az előterjesztés a jövő. Van még két másik, de azokról már tárgyaltunk.
- A garanciákat nem tudom értelmezni.
- A terhek újrendezéséről lehet tárgyalni.
- Az előterjesztés tartalmi kérdéseit és a kommunikációját válaszuk külön.

---

¹⁸ Ez való igaz. A reform az induláskor mindig pénzbe kerül, és csak később hoz a kasszába. A megszorító intézkedések soha sem reformok, s nem is szabad azokat annak nevezni, mert később a tényleges és szükséges reformokat a szükségesnél jobban fogja ellenezni a társadalom, a reform szóból a terhei növekedésére asszociálva. Jussunk el végére oda, hogy nevéen merjük nevezni a dolgokat.

Ezzel viszonylag korán, 10 óra 47-kor véget ért az ülés, és a megszorító intézkedések hatására kialakult újabb gyakorlatnak megfelelően most is elmaradtak az ebédpótló szendvicsek. No de ez legyen a legnagyobb baj.

Lapon kívüli¹⁹

2006. december 1., péntek, 10 óra

Még egy összejövetel simán belefért az évbe, és ezt természetesen kihasználtuk. Nem volt ebben semmi különös, hiszen voltak időszakok, mikor december 20-a után is összeültünk egy jó kis bértárgyalásra. Az igazi ok ezen az ülésen is ez volt, de a másik két napirendi pontról sem lehetett azt mondani, hogy lényegtelen:

1. Az október 27-i ülésen megkezdett 2007. évi bértárgyalások folytatása
2. Előterjesztés a Társadalmi Párbeszéd Központ létrehozásáról
3. Előterjesztés a Románia és Bulgária csatlakozását követő munkaerő-piaci szabályozásról

A második és harmadik témát a kormány előterjesztésében tárgyaltuk, a harmadik pedig egy megkezdett tárgyalás aktuális folytatása volt. A plenáris ülés helyszíne most a Képviselői Irodaház volt.

Oldalunk elnöke bevezetésként javasolta, hogy a második napirendi pontot vegyük le a napirendről, belátható időn belül folytassunk le vele kapcsolatban egy külön megbeszélést, majd azt követően vegyük ismét napirendre. A munkáltatók elnöke megjegyezte, hogy ők készsültek, de tiszteletben tartják a kérésünket, csak rövid határidőn belül egyeztessünk. A kormányoldal tudomásul vette a munkáltatók által elfogadott javaslatunkat, és ők is egyetértenek az egyeztetéssel. Így a második pontot levettük a napirendről.

Abban állapodtunk meg, hogy az oldalak áttekintik a helyzetet, és kritikus pontokról külön tárgyalást tartunk, vezette föl az első napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivői feladatát is ellátó elnöke, a Munkaügyi Minisztérium szakállamtikára. A kormány áttekintette és kialakította az álláspontját – folytatta, majd oldalon belül átadta a szót a Pénzügyminisztérium főosztályvezetőjének, aki az adótörvénnyel kapcsolatos dolgokról beszélt. Megtudtuk, hogy a sze-

---

¹⁹ Az itt következő eseményekről nem jelent meg Haditudósítás a Szószólóban. Az évenkénti lapszámcsökkentés, 12-ről 6-ra illetve az események számának növelése gyakorlatilag nem tette lehetővé.

mélyi jövedelemadónál az étkezési hozzájárulás a hideg élelemnél 4 500 forintról 5 000 forintra, meleg élelemnél 9 000 forintról 10 000-re emelkedik. Az iskolakezdési támogatás adómentes értékhatára 19 000 forintról 20 000 forintra emelkedik. Az adómentes üdülési csekk juttatás kiterjed a szövetkezet, gazdasági társaság tagjaira, nyugdíjas tagjaira, közeli hozzátartozókra, illetve az elhunyt tagok közeli hozzátartozóira. Az adózás rendjében a munkáltató döntése alapján lehetővé válik a munkáltatói adó-megállapítás. A jövedéki adó területén az üzletbezárás csak a kereskedelmi mennyiséget meghaladó mennyiségre elkövetett jogsértés esetén maradna fenn. Az illetékek területén a 2006. december 31-éig létrejött és teljesített ingyenes eszköz átadások alapján történő vagyonszerzés – a gépjármű és az ingatlan átadására irányuló ügyletek kivételével – után nem kell megfizetni az ajándékozási illetéket. A társasági adó területén adókedvezmény vehető igénybe a szövetkezetek által képzett közösségi alap közös felhasználására jutó részére. A közösségi alap felhasználása alapján felmerült költség a vállalkozás érdekében elismert költségnek minősül.

Ez a szociális partnerek fölvetésére adott válaszuk, mondta a kormányoldal szóvivője. Most került a parlament elé.

Amiről eddig szó volt az csak a költségvetési vita, a bértárgyalás csak kapcsolódik ehhez – mondta a szóvivőnk. A kormánytól a bértárgyaláshoz eddig semmilyen új ajánlatot nem kaptunk, de nyugtázzuk, hogy hajlandó módosítani. Az étkezési jegyeknél ennél nagyobb mértékű növelésre számítottunk. A felnőttképzés adókedvezményének visszaállítására pedig nem kaptunk javaslatot.

A kormány képviselője által elmondottak reagáltak oldalunk felleltéseire – mondta a munkáltatók szóvivője, s ez néhány esetben valóban pozitív.

Ezt a javaslatot alakította ki a kormány – válaszolt a kormány szóvivője. A felnőttképzésre majd a szaktörvény módosításakor kívánnak vissza térni.

Szomorú, hogy a kormánynak nincs újabb javaslata – vette vissza a szót a szóvivőnk, főleg azért, mert jelentős kormány tisztviselők jelentették ki, hogy a kormány javaslata felfelé nyitott. Kérdés: meddig, és orientálná-e a bértárgyalást? Kezdjünk el az ágazati ügyekkel is foglalkozni? Erre készen állunk, de a munkáltatói oldalról csak egy megkeresés volt. Mi rugalmasak vagyunk, de nem is mi vetettük föl a problémát. Mind a kormány, mind a munkáltatói oldal véleménye messze van a mi elvárásunktól, de a gazdasági eredmények alapján a teljesít-

ményektől is. A teljesítmény megalapozza a bruttó kereset növelést. Reálbércsökkenést nem kívánunk elfogadni. Ugyanakkor azt sem szeretnénk, ha nagyon sokáig elhúzódna a tárgyalások, mert a munkahelyeken nő a feszültség²⁰.

December 1. van, és tavaly már november 25-én megállapodtunk jegyezte meg oldalunkról az Autonómok elnöke. Jó lett volna a bér-ajánlásban is előre megállapodni. Soha ekkora különbség nem volt az ajánlatok között, pedig a munkahelyeken várják a javaslatot. Ha a tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor a munkahelyeken marad a szabad béralku, az összes problémájával.

Oldalon belül az elmúlt ülés óta folyik az egyeztetés, mondta a munkáltatók szövívője. Ennek eredményeként továbbra is a megállapodásban vagyunk érdekeltek. Ugyanakkor a munkáltatók jövedelem pozíciójában nem történt változás, így nem tudnak az eredeti javaslatuktól eltérni.

A kormányoldal elnöke értelmezte az álláspontjukat. Amennyiben a szociális partnerek megállapodnak valamiben, akkor azt ők elfogadják. A közeledést a két másik oldalnak kell megtenni. Azzal egyetértet, hogy a gazdasági lehetőségek figyelembe vételével kell megállapodni. Azok értelmezésében viszont a két oldal között jelentős eltérés van. Reális megállapodásra van szükség. A kormány kételkedik az ágazati megállapodások sikerében, de elképzelhetőnek tartja megpróbálni.

Az ágazati ügy egy fontos kérdés, de túlmutat a szakmunkás kérdé-
sen²¹ – vette vissza a szót a szövívőnk. A statisztikával jól el lehet játszani. Mi is ezt tettük. A helyi teljesítmény az adott évre működik. Természetesen érdekünk a munkahelyek megtartása és nem kívánjuk, hogy lehetetlen helyzetbe kerüljön egy-egy vállalt, ugyanakkor látunk esélyt a megállapodásra.

Többször szóvá tettük – vette át a fonalat a SZEF elnöke, de hallgatva a közszféra kereseteire vonatkozó adatsort, úgy tűnik a kormány kommunikációjában manipulatív dolgok vannak. Összehasonlítanak

---

²⁰ Nem is beszélve a közszféráról, ahol sokkal nagyobb az esélye a megállapodásnak, ha a versenyszférában már megtörtént a megegyezés. Ez ugyanis bizonyos mértékig orientálja a kormányoldalt.

²¹ A bértárgyalások legnagyobb problémája a háromelemes minimálbér szakmunkás eleme volt. Itt szerettek volna a munkáltatók spórolni, s ezért szerették volna ezt az elemet kivenni az országos megállapodásból.

összehasonlíthatatlan adatsorokat, pl. egészségügyi zöld könyv²². Ezt nem lehet folytatni, mert a közvéleményt megteveszti. Vessük inkább össze, hogy a közsféra keresetei hogyan alakulnak 1990 óta. Hogyan áll a diplomások bérének összehasonlítása? Ez a kormányzati érvrendszer nem felel meg a valóságnak.

A tavalyi megállapodásban benne van az ágazati tárgyalás lehetősége – emlékeztetett az Autonómok elnöke. Most még könnyen lehet tárgyalni, de december közepétől gond lesz. Most még csak az első javaslatok hangoztak el, lehet rajtuk változtatni, s ha eredményt akarunk elérni, kell is.

A munkáltatók szóvivője is egyetértett a reális béralkuval. Nem a számokkal kell bűvészkedni, hanem a jövő évi bérekről kell tárgyalni. Egyébként ők is szeretnék elkerülni a helyi konfliktusokat, mondta, majd kérte oldalunkat, hogy vizsgáljuk felül ajánlatunkat.

Nem beszélünk manipulatív adatokról – reagált a kormányoldal elnöke a közsféra képviselőinek véleményére, majd hosszas elméleti fejtegetéssel próbálta meg alátámasztani igazát.

Ezt követően oldalunk szóvivője három pontban foglalta össze a teendőket:

1. A helyzet kialakulása a kormányzati intézkedések következménye.
2. Jó, hogy a munkáltatói oldallal egy felé kezdünk gondolkodni és beszélni. A jövő évi bérekről kívánunk megállapodni.
3. Rövid időn belül nézzük meg tételesen a terheket. Mi érint mindenkit, és mi csak egyeseket. A konkrét helyzetekről konkrét módon beszéljünk. Mi is végiggondoljuk az ajánlatunkat.

Egyetértek – mondta a munkaáltatók szóvivője – a jövőre kell koncentrálni. Menjünk végig a számokon. De mi erőteljesen szorgalmazzuk az ágazati megállapodásokat.

Túlzott leegyszerűsítés, hogy a kormány intézkedései állították elő a helyzetet – menekült a kormányoldal szóvivője. Itt egy folyamatról van szó.

Miután mindhárman egyetértettünk a folytatásban futottunk még két kört a hogyanról és a mikorról, majd áttértünk a következő napi-rendi pontra, amelynél mi nem állítottunk szóvivőt (nem véletlenül, mert nem volt teljes egyetértés az oldalunkon), azaz mindenki szabadon mondhatta a véleményét.

---

²² Úgy tűnik a kormányzati „zöld könyvekkel” problémák vannak.

Bevezetesként a kormányoldal szóvivője, az SZMM munkatársa tartott egy kis ismeretterjesztő előadást, majd kitért arra, hogy Magyarország védi a saját munkaerőpiacát ezért véleményük szerint külföldiek csak ott legyenek foglalkoztathatók, ahol nem okoz ez gondot.

Oldalunkon öten egyértelműen elutasítottunk mindenfajta korlátozást, hivatkozva arra, hogy mikor mi csatlakoztunk, akkor a munkaerő szabad vándorlásáért harcoltunk. Akkor nem értettünk egyet semmiféle kirekesztéssel, most pedig nem képviselhetjük a fordítottját. Fontos viszont, hogy a külföldi munkavállalók, ugyanolyan feltételekkel (bér, jövedelem, stb.) vállalhassanak munkát, mint a hasonló végzettséggel, képzettséggel rendelkező magyar munkavállalók. Egyesek legfeljebb valamilyen regisztrációt tartottak elképzelhetőnek.

Bár a munkáltatói oldalon volt szóvivő, teljes egyetértés ott sem alakult ki. Mint megtudtuk az oldalvélemény kb. 50-50 százalékban osztott meg. Mint mondták a nyitottság már megjelent a magyar munkaerőpiacon, feketén. Mindenfajta korlátozás ezt erősíti, ebben pedig nem érdekeltek. Bizonyos regisztrációtó ők is elképzelhetőnek tartottak. Egyik hozzászólójuktól megtudtuk, hogy a mi véleményünk és érveink csaknem azonosak az övéikkel. Ezen egy kicsit csodálkoztak is, de végül is a fekete gazdaság kifejlesztése közös célunk.

A kormányoldal elnöke megállapította a nyilvánvalót: nem alakult ki egységes álláspont egyik oldalon sem. „Életveszélyes az egyszerűsítés!” idézte egyik hozzászólónkat, mert a helyzet nehéz és ellentmondásos. Még áttekintette, hogy mely országok korlátoznak és melyek nem, s utána lezártuk az ülést.

2006. december 20., szerda, 13 óra

Hivatalos ülést már nem tartottunk 2006-ban, de nem bírtuk ki, hogy ne jöjjünk össze és ezért december 20-án egy informális megbeszélésre, amely témájában és lefolyásában semmiben nem különbözött egy hivatalostól, csak összejöttünk a Munkaügyi Minisztérium Akadémiai utcai klubtermében. Részint, hogy az októberben megkezdett bértárgyalásokat folytassuk, részint, hogy a Társadalmi Párbeszéd Központ létrehozásáról konzultáljunk. Mivel a hivatalos ülések forgatókönyve szerint bonyolítottuk le az informális ülést, szinte természetes volt, hogy napirend előtti témával kezdtünk. Először a munkáltatók jegyezték meg: a parlament elfogadta az egészségügy biztosítás új felügyeleti rendszerét, amelybe a szociális partnereknek kevés szerep jut. Mi erről a vélemény? Második témaként

megemlítette, hogy a regionális munkaügyi tanácsokban az OÉT szervezeteinek van delegálási joga. Kinek, hova, milyen határidővel kell továbbítani a neveket?

A kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár válaszolt a kérdésekre. Az egészségügyi biztosító felügyeletével kapcsolatban elmondta, hogy lesz helyünk a felügyeletben, de a korábbi három-három helyet a jelenlegi állapot szerint csak egy-egy fővel, amin lehet változtatni, és lépni is fognak ebben. Ezt közösen elszúrtuk jegyezte meg végül. A másik kérdésre egyértelmű választ adott nevekkkel, címeikkel és határidővel.

Oldalelnökünk ezt követően megjegyezte, hogy az egészségügyi felügyeletben mi is ragaszkodunk a 3-3 főhöz, majd egy sokkal lényegesebb kérdésre tért át. Tudomásul vettük az informális ülést – mondta – de nem szeretnénk ezt a gyakorlatot követni. A jövőben is plenáris ülésen tárgyaljunk, ha szükséges tartunk zárt ülést.

Elhangzott még az oldalról egy kérdés a foglalkoztatás egészségüggyel kapcsolatban, és a foglalkoztatási törvénnyel kapcsolatban is. Ez utóbbival kapcsolatba az a gond, hogy konzultációs jogunkat nem tudjuk kifejteni, csak az elektronikus levelezés működik.

A kormányoldal elnöke ezekre a felvetésekre is pozitívan reagált.

Ezek után már hozzá is kezdhetünk a bértárgyalások folytatásához, ahol a kormány nem élt az előterjesztési jogával, hanem továbbadta nekünk a szót.

Valódi bértárgyalást szeretnénk, jelentette be oldalunk szóvivője, és ezt várjuk a munkáltatóktól is. Nyitottak vagyunk a valódi tárgyalásra, mert az induló javaslatnál még nem jutottunk tovább. Minden félnek el kel mozdulnia. A munkáltatók ragaszkodtak ahhoz, hogy egyes ágazatokban a szakmunkás minimumokról tárgyaljanak. Ezek el is kezdődtek. Például a mezőgazdaságban a felek megállapodtak a múlt héten. Nem kellene ezt a csiki-csuki játékot folytatni, hanem tárgyalni és megállapodni kellene. Mi nagyon komolyan gondoljuk, hogy a megállapodásnak fontos szerepe van. Várják a munkahelyeken. Ha késik, vagy elmarad, növeli a feszültséget. Nem akarunk kényszerítő eszközökhöz nyúlni, de ha rákényszerülünk, akkor megteesszük. Mi ma is hajlandók vagyunk megállapodni.

A munkáltatók szóvivője egy kicsit meglepődött a miénk hozzászólásán, de megjegyezte: ők is komoly tárgyalást folytatnak, és meg akarunk állapodni. Nekik túl nagy volt az a szám, amit mondtunk. Ha a számoktól el tudunk mozdulni, tegyük meg. Megjegyezte azt is hogy nem minden ágazatban történt megállapodás a szakmunkás minimál-

bérről. A 3,5-6 százalékos ajánlás egy reális javaslat, amiről tárgyalni kell, és e környékén lehet megállapodni.

A kormány valódi és igazi bértárgyalásokra ült az asztalhoz, mondta a kormányoldal elnöke. Nem tudnak mást elképzelni. Ők már léptek. A 6-6,5 százalékos induló javaslatuk volt, de készek elmozdulni. Ha nem tudunk megállapodni, akkor az ágazatok az OÉT fölé lépnek, jegyezte még meg.

Ezek után több körön keresztül, hosszabb rövidebb szünetekkel (melyekben két illetve háromoldalúan a egyeztetünk, vagy az oldalak rövid oldalulést tartottak, vagy szendvicsekkel erősítettük magunkat) megszakítva, hosszasan folytattuk az egyeztetést:

- Mi el tudunk mozdulni a 13-15 százalékról, már 8-9 százalékról van szó.
- Az OÉT-ben kötött megállapodás semmivel sem helyettesíthető.
- Kellene, hogy a tárgyalások folytatódjanak, ez alapvetően a munkáltatói és munkavállalói oldal feladata.
- Elhangzottak olyanok, amik a nyomásgyakorlásra utalnak.
- A kormány a legnagyobb örömmel kapcsolódna egy kétoldalú megállapodáshoz.
- Már minden kötelező kört lefutottunk.
- Mértéket akkor tudunk mondani, ha esély van rá, hogy a másik oldal is elmozdul.
- Szeretnénk közeledni, ha az alapvető problémánkat kezelni tudják.
- Ezt még karácsonyig ki lehet dolgozni.
- A kormány örül, hogy van esély a közeledésre.
- Kérjük a számot.
- 4-8 százalék legyen a sáv.
- Ettől tartottunk. Nagy köröket mentünk, de visszajutottunk az elejére.
- Furcsa dolog december végén kijelenteni, hogy januártól nem úgy van egy dolog, mint amire mindenki számít.
- Lehet-e megállapodni abban az értékben, ami a mezőgazdaságban született?
- A munkáltatói oldal induljon ki a kormány tervekből (konvergenciai program) és ahhoz tegyen javaslatot.
- Nem volt eredménytelen a mai nap, kár hogy hamarabb nem futottuk le e köröket.
- Mélységesen szomorúak vagyunk a határidők miatt, kimentünk az időből.

- Most van az inflexiós pont. A mezőgazdaságban született megállapodás példa értékű, ezen lehetne gondolkodni.
- A próbálkozások nem fölöslegesek.

Itt megint szünetet tartottunk, majd abban maradtunk, hogy e témában másnap 15 órakor folytatjuk a tárgyalásokat. Ezt követően még átverekedtük magunkat a következő napirendi ponton, ahol a kormányoldal képviselője elmondta, hogy mi is akar lenni az új intézmény. Lényegében a korábbi, különálló intézményeket kívánják egybe szervezni, a minisztérium állományától függetlenül Így beleolvadna az MKDSZ, beleépülnének az ÁPB-k és az OÉT adminisztráció is valamilyen szinten. Az oldalakat meglepte az előterjesztés, mint a hozzászólásokból kiderült nem igazán abban gondolkoztak, ami elhangzott. Végül nem is állapodtunk meg, s 18.30-kor lezártuk az ülést.

2006. december 21., csütörtök, 15 óra

Másnap aztán folytattuk a bértárgyalásokat.

Oldalunk szóvivője bejelentette, hogy a rendelkezésünkre álló rövid időben egyeztettünk az ágazatokkal (erre főleg a versenyszféra szervezeteinek volt szükségük), és készen állunk a tárgyalásra. Megjegyezte, hogy korábban három éves megállapodást kötöttünk, amitől most nem térhetünk el. A szakmunkások várják az emelkedést, így nem léphetünk vissza a minimálbérben. December vége van, de június óta tudjuk a jelenlegi helyzetet. Azokban az ágazatokban, ahol probléma van, már lehetett volna korábban egyeztetni. Nem tehetjük meg, hogy több szakmában azt mondják az emberek: januártól nem annyi lesz a bérük, mint amire számítottak. A megállapodás szerint viszont ágazati szinten kollektív megállapodásban ettől el lehet térni. A dolog nem csereszabatos. Mi az ideai bérajánlásról akarunk tárgyalni.

A kormányoldal elnöke bejelentette: konzultált a miniszterelnökkel, és felhatalmazása van a felek új megállapodásának aláírására is. Így az 5,5-9 százalékot is aláírhatja.

Sajnáljuk, hogy nem alakul ki a megállapodás, mondta a munkáltatók szóvivője. Majd Kellemes Karácsonyi ünnepeket kívánt.

Szóvivőnk szerint a bértárgyalást nem kellene abbahagyni, mégis csak tárgyalni kellene ezért tisztelettel várjuk a feleket január 5-én a folytatásra.

A kormány kész a bérajánlásról tárgyalni, és van módja eltérni az eddigiektől – jelentette be a kormányoldal elnöke. Bár a kormánynak nagyon kényelmes a helyzete, mert ajánlata középen van.

Tényleg beszűkültek a mozgásterek, állapította meg, mintegy zárzóként a munkáltatók szóvivője.

2007. január 5., péntek, 10 óra

Most az Országgyűlési Képviselők Irodaházában folytattuk a tárgyalásokat egyetlenegy napirendi ponttal, bérajánlásról. De mielőtt belevágtunk volna a lényegbe az oldalak képviselői kölcsönösen boldog újévet kívántak egymásnak, majd napirend előtti hozzászólásra is sor került.

A munkáltatók oldalelnöke kezdte. Az elmúlt hét fontos eseménye volt – mondta – hogy az államfő alkotmánybírósági kontrolra küldte az OÉT törvényt. Az OÉT komoly szerepet töltött és tölt be. Várjuk az AB állásfoglalását. A törvény kialakítása több éves munka eredménye volt. Kérjük a kormányt, alakítsa ki a megfelelő álláspontot, és közös álláspontra törekedjen az Alkotmánybíróságnál.

Ritka, hogy egy törvényjavaslatot olyan egyetértés övezzen, mint ezt a törvényt, mondta a kormányoldal elnöke. Egyetértéssel alakult ki az OÉT-ben és a parlament is teljes egyetértéssel fogadta el. a kormány a törvény sorsától függetlenül elkötelezett az OÉT működtetése mellett.

Konszenzusban vagyunk, mondta oldalelnökünk. Nem veszélyeztetni semmi az OÉT-et. 1988 óta működik a háromoldalú érdekegyeztetés Kelet- és Közép-Európában mintaértékű módon. Nem helyettesíthető semmivel. Ne kommentáljuk semmivel a köztársasági elnök álláspontját. Az igazi válasz az lenne, ha a 2007. évi bérajánlásról megállapodnánk.

Ezzel egyet is értettünk, majd meghallgattuk a következő napirend előtti hozzászólást, melyet oldalunkról a Munkástanácsok képviselője ismertetett. Elmondta, hogy az EMMA rendszer átkerült az APEH-hez. Korábban már kifogásoltuk, hogy erről nem kaptunk tájékoztatást, de nem is ez a fő gond, hanem az, hogy január 1-től megszűnik a munkavállalók belépési jogosultsága. Ez a munkavállalói jogok annulálása. Kérjük a kormányt, hogy állítsa vissza az eredeti helyzetet.

A váltás végrehajtása nem volt gördülékeny, mondta a munkáltatói oldal elnöke. Lehetetlen helyzetbe kerültek a munkavállalók.

A kormányoldal elnöke igyekezett mindenkit megnyugtatni. Az EMMA nem szűnt meg – mondta. Csak az adatfeltöltési rend változott. Megszűnt a párhuzamos bejelentési kötelezettség, és egy egyablakos rendszer jött létre. A tervezet többször itt volt az OÉT-en, és akkor kialakult róla egy helyzet, amivel sem a kormány, sem a munkavállalók nem voltak elégedettek. Novemberben megtörtént a korrekció. Akkor nem érte

kritika a módosítást. a jogszabályok élnek. A mai napon intézkedtet a miniszter, hogy a PIN kóddal való lekérdezés lehető legyen.

A téma fölvetője megköszönte a tájékoztatást, majd változatlan szóvivőkkel folytattuk az előző év október 27-én elkezdett bértárgyalást.

Mi október 27-én megtettük az előterjesztést – jelentette be a kormányoldal elnöke – nincs új feladat.

Szóvivőnk ezek után átpasszolta a szolás jogát a munkáltatói oldalnak.

Köszönöm az elsőség lehetőségét – kezdte a munkáltatók szóvivője. A gazdaság jelenlegi, 2007-ben várható helyzete eltér az előzetesen számítottól, meg attól is, amikor a hároméves megállapodást kötöttük. Elmondta, hogy korábban már kifejtették álláspontjukat ez utóbbival kapcsolatos összefüggésekről. egy ágazatban volt sikeres megállapodás, de jelentős ágazatokban még gond van. A minimumok életbe léptek, s ez korlátozza a megállapodás lehetőségét. Oldalukat messzemenően az vezeti, hogy a körülmények ellenére a munkahelyek fönntarthatók legyenek. A túlzott béremelés veszélyeztetheti a munkahelyeket, de fontos a megállapodás. Ajánlatuk: 3,5-6,0%.

A kormányoldal technikai feladata volt a tárgyalások elindítása és az induló javaslat megtétele – mondta a kormányoldal szóvivője. A kormány ettől kész elmozdulni, ha a felek is készek erre. Készek a 3-4 százalékos javaslatot is elfogadni.

Oldalunk szóvivője röviden értékelte a helyzetet, majd megjegyezte, hogy az jelentősen változat a tavalyihoz képest. A változások ténylegesen a munkavállalók pozícióit rontják súlyosabban. Ebből következően csak arról tudunk tárgyalni, ami ezeket a terheket jelentősen kompenzálja. Megjegyezte: a teljesítmények ügyében szebb a helyzet, mint ahogy azt a munkáltatói oldal beállítja. Mi is érdekeltek vagyunk, hogy a foglalkoztatás fönntmaradjon. Kérdés: attól lesz-e működésképtelen egy cég, hogy a béreket megemeljük? szerintünk nem. Helyzetünket rontja, hogy ha igaz is az inflációs szám, a napi megkerülhetetlen kiadás tekintetében magasabb. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a munkáltatói javaslat olyan szintre ment vissza, ami nem minősíthető. A kormány 6,0-6,5 százalékos javaslatához képest a munkáltatók 6 százalékos felső határa nevetséges. A munkáltatók igyekeznek a terheket áthárítani. Végül még megjegyezte, hogy az oldal szolidaritást vállal a közszférával²³.

---

²³ Erre nagy szükség volt, mert annak ellenére, hogy a 2007. évi költségvetést a parlament rég elfogadta, ott nem történt semmilyen emelés. Sajnos a versenyszféra bérmegállapodása illetve bér meg nem állapodása ez esetben negatívan befolyásolja a közszféra béreit.

Volt egy javaslat, hogy az első kör után legyen kétoldalú megbeszélés a munkáltatói és munkavállalói oldalak között – hangzott el az oldalunkról

A kormány valóban nyitott volt – vette vissza szót a munkáltatók szóvivője. Azok a számok, amiket mondott megalapozottak. Kérdés: van-e a munkavállalói oldalnak száma.

Az október 27-én tett javaslat megalapozott volt – jelentette ki a kormányoldal szóvivője – olyan, mint az infláció mértéke. A kormány kész elmozdulni az induló javaslatához képest a konvergencia programban megfogalmazott határig. A kormány mozgástere: 5,5-9,0 %.

Továbbra is tartjuk a kétoldalú tárgyalást – jelentette ki oldalelnökünk. Úgy tudjuk a tárca vezetője 8-9 százalékot sem tartott kizártnak.

Mi is azt ígértük, hogy elmozdulunk – folytatta a szóvivőnk. A munkáltatók javaslata 6 százalék reálkereset csökkentést hoz – jegyezte még meg.

Ezek után oldalelnökünk és a kormányoldal elnöke némi kontrapalávert folytatott, majd szünetet tartottunk. A jó egyórás szünet alatt többször egyeztetünk a munkáltatókkal, meg magunkkal.

Kétoldalúan egyeztetettünk – jelentette be a szünetet követően oldalelnökünk. Mindenütt várják a megállapodást, folytatta, mert az esetleges késlekedés tényleg fezsültséget jelent, de úgy látjuk, hogy a következő tárgyaláson meg lehet állapodni.

Az oldal számszerű álláspontja 8-11 százalék lehet, mondta ki az új számot a szóvivőnk, de ezzel még vissza kell menni a testületekhez, hogy a jelenlegi helyzetet megtárgyalva most van lehetőség a megállapodásra.

Fontos ez egyeztetés és a megállapodás – mondta a munkáltatók szóvivője – az érveinket fönntartva el tudunk mozdulni, de nem jelentősen. Az új javaslatunk 4-7%. Készek vagyunk a következő tárgyalásra, de szükségünk van belső egyeztetésre, ezért a 19-ét javasoljuk – fejezte be a hozzászólását.

A kormány üdvözli az elmozdulást, és kész módosítani a számait, mondta a kormányoldal elnöke. Az 5,5-9,0% közötti sávban meg tudnak állapodni.

Mi 12-re javasoljuk a következő tárgyalást – vette vissza a szót oldalelnökünk.

Mi a 19-ét javasoljuk – így a munkáltatóké.

Nekünk minden jó – szolt a kormányoldal elnöke.

A munkahelyek várják a megállapodást, de elfogadjuk a 19-ét – jelentette be oldalelnökünk.

A 19-i ülésen a KKV-k ügyét is beszéljük meg – javasolta a kormányoldal elnöke.

19-én bővíülhet a napirend, de sorrendben a bér az első – jelentette ki oldalelnökünk és ezzel véget is ért 2007. első OÉT plenáris ülése.

2007. január 19., péntek, 10 óra

Két héttel az előző plenárist követően ismét az Országgyűlési Képviselők Irodaházában gyűltünk össze, hogy folytassuk a tárgyalást a 2007. évi bérekről. A programban csak ez az egy napirendi pont szerepelt:

A 2007. évi bértárgyalások (ajánlás a keresetek 2007. évi növelésére) folytatása

Napirend előtti hozzászólásban a Munkástanácsok elnöke az oldal nevében felvetette az Egészségbiztosítási Felügyelet újraszervezéséből adódó problémát. A korábbi felügyelő testületet úgy szüntette meg a kormány, hogy a szociális partnerek részvétele 1-1 főre csökkent. Ígéret volt arra, hogy egyeztetés után ez korrigálásra kerül. Mikor?

Aktuális fontos kérdés támogatta a kormányoldal elnöke.

A törvényjavaslat volt az OÉT előtt – mondta a kormányoldal szóvivője. Érdemben a jövő heti OÉT ülésen lehet kezelni a problémát.

A napirendi pont tárgyalásánál a kormányoldal nem élt az előterjesztés lehetőségével. Oldalunk átpasszolta az első szólás lehetőségét a munkáltatóknak, akik éltek is vele. Szóvivőjük elmondta, hogy a gazdaság helyzetébe nem következett be érdemi változás. A 2007 nehéz év lesz. A belföldi kereslet csökken, a gazdaság lelassul. De mivel fontosnak tartják a meggyezést 4-8%-os ajánlott bérnövekedést javasolnak.

Szóvivőnk elmondta, hogy mi is dolgoztunk. Egyetértünk azzal, hogy a bér ajánlások reálisak, az ország, a munkavállalók érdekeit figyelembe vevők legyenek. Az utóbbi időben megjelent elemzések kevésbé borúlátók, mint a korábbiak. Ennek hinni kell! A kormány ajánlata nem légből kapott, ennek az ajánlatnak a közepe nagyobb, mint a munkáltatóké. Ezeket figyelembe véve mi a centrumot 7,5%-ban javasoljuk megállapítani – mondta, majd még hosszan érvelt a javaslatuk mellett.

A kormányoldal szóvivője üdvözölte, hogy a munkáltatók elmozdultak a korábbi 4-7 5-os javaslatokról. Egyébként a munkavállalók is, akiknek az eredeti javaslata 8-11% volt.

A kormányzati oldalon 5,5-9 5 hangzott el – vágott közbe a szóvivőnk. Javasoljuk, hogy először az alsó értéket tisztázzuk.

Ezt követően még több körön keresztül ment a huzavona, de megállapodni csak abban tudtunk, hogy folytatjuk a tárgyalásokat. Meg is állapodtunk, hogy a következő kanyar 26-án pénteken lesz, de ekkor már más témákkal is foglalkozunk. Így viszonylag korán, 12.10-kor le is zártuk a plenáris ülést.

2007. január 26., péntek, 10 óra

Természetesen folytattuk a bértárgyalásokat, hiszen az előző év októbere óta alig három hónap telt el, s még nem jutottunk a végére, az viszont eltökélt szándékunk volt, hogy mindenképp a végére járunk. Most az Országgyűlési Képviselők irodaházában gyűltünk össze, hogy az aktuális bértárgyalási fordulón túl, még három másik témával is foglalkozzunk:

1. A 2007. évi bértárgyalások (ajánlás a keresetek 2007. évi növelésére) folytatása.
2. Előterjesztés a kis és középvállalkozások fejlesztésének koncepciójáról, (előterjesztő: kormányoldal)
3. A Nyugdíjbiztosítási Ellenőrző Testület és az Egészségügyi Ellenőrző Testület beszámolóí tevékenységükről, a társadalombiztosítási ágazatok helyzetéről, (előterjesztő: az ellenőrző testületek elnökei).
4. Javaslat a Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat szervezeti és működési szabályzatának módosítására, (előterjesztő: az MKDSZ igazgató).

Talán a sűrű találkozásoknak – hiszen már hetente jövünk össze – köszönhető, hogy most nem volt napirend előtti téma, és így a kormányoldal elnöki tisztét ellátó munkaügyi államtitkár egyből föl tudta vezetni az első napirendi pontot tárgyalásra. Három hónapja tárgyalunk a témáról – kezdte. Október 22-én a kormány javaslatával kezdtünk. Elérkeztünk a végponthoz. Megállapodunk, vagy sem? Ezt követően megköszönte a szociális partnerek bölcs, mértéktartó, rugalmas tárgyalási módját, majd kronologikusan áttekintette az eddigi eseményeket. Figyelemmel az eddigiekre fontoljuk meg a két javaslat (munkavállalói és munkáltatói) közepét, az 5-8 százalékot – mondta – talán ott meg lehetne állapodni.

Ezután a mi szóvivőnk polemizált az eseményekről, majd levonta a végkövetkeztetést: feleslegesen ment el az idő a szakmunkás minimálbér csökkentésének szándékával, holott ágazati szinten lehetőség volt az eltérésre. Ezzel elment három hónap. A munkavállalók a gaz-

dasági helyzettől függetlenül komoly veszteséget szenvedtek el azzal, hogy a reálkeresetük jelentősen csökkent. Ajánlásról van szó, s az ajánlást átlagosnak keltek tekinteni. A munkáltatói oldalhoz fordulva megkérdezte: ha a mezőgazdaságban kötött ágazati megállapodás alsó határa 5,5 százalék, akkor országos szinten miért akarnak ez alá menni. Az országosan kötött megállapodás alsó értéke ne a legrosszabbul működő vállalkozásokhoz igazodjon.

Oldalelnökünk megerősítette, hogy a szóvivőnk által elmondottak egyértelműen oldalvéleményt jelentenek.

Az államtitkár úr javaslata előremutató – kezdte a munkáltatók szóvivője. Javaslatauk a 4-8 százalék lefedi a vállalkozások nagy részét, de természetesen lesznek ennél rosszabbak és jobbak is. A jelenlegi gazdasági helyzetben ez egy reális javaslat. Ezt követően kétoldalú tárgyalást javasolt.

A kormányoldal passzolt, oldalelnökünk pedig elfogadta a javaslatot. Hosszú szünet következett több tárgyalással, majd az üléssteremben folytattuk.

Figyelembe véve a felhatalmazásokat a 6-9 százalék alapjavaslatunk ad elmozdulási lehetőséget, ha a teteje legalább 8 százalék – jelentette be szóvivőnk.

Megfontoltuk a dolgot és hosszas vita után többségi véleménnyel 5-8 százalékot tudunk javasolni – mondta a munkáltatók szóvivője. Hosszasan érvelt a javaslatuk mellett, majd bejelentette: innentől kezdve egyedül a szakszervezetek felelősek a merev álláspontjukkal.

A kormányoldal elnöke még mindig optimista volt. Csak 1 százalékok távolságra van egymástól a két oldal. Tárgyaljanak tovább. 0,5-0,5 százalékos lépés lehetővé tenné a megállapodást. Sokkal nagyobb utat tettünk meg, minthogy itt megálljunk.

Mérlegeltük a javaslatot és a felhatalmazásunkat – mondta szóvivőnk. Igaztalan, hogy mi voltunk merevek, hiszen mi léptük a legnagyobbat. Szerettük volna elkerülni a reálkeresetek csökkenését, de nem volt realitása. Ne toljuk egymásra a felelősséget. Sokkal inkább hátráltatta a megállapodást, hogy a munkáltatói oldal néhány ágazat problémáját megpróbálta az OÉT szintjére emelni.

Óvatosan a minősítésekkel – jegyezte meg oldalelnökünk – hátha nem vagyunk a végén. A tárgyalásoknak mindig van képviselői kockázata. Nem akarunk a testületek mögé bújni. A testületek az 5-8 százalékos javaslatot nem ismerik. Az oldalak minősítése nem vezet sehova. A 6 százalékos alsó érték a munkabéke felé inkább lenne lépés, mint az 5 százalék.

Nem vagyunk annyira merevek, mint kellene – jegyezte meg a Munkástanácsok elnöke. A 13-15 százalékos abszolút reális kezdés volt.

Maradjunk a számok talaján – vette át a szót a munkáltatók szóvivője. Az infláció a kormány jelzései alapján 6,25 százalékos. Az 5-8-as sávnak a közepe 6,5, tehát infláció fölötti. Mi nem estünk össze, a munkavállalói oldal mondta, hogy ma lesz az utolsó tárgyalás. Úgy tűnik, hogy az oldal revidálja az álláspontját.

Ezután kisebb nagyobb szünetekkel több körön keresztül polemizáltunk a mértékekről, de főleg a megállapodás tényéről és szükségességéről:

- Az inflációnak vannak objektív és nem számolható okai, ez az inflációs várakozás.
- A távolság összesen 1 százalékos a két oldal között, ha mindkét oldal lépne egy picit ma megállapodnánk.
- A kormánynak a 6-8 százalékos elfogadható-e?
- A kormány számára elég sok számkombináció elfogadható, a megállapodás nem ezen múlik.
- A következő OÉT ülés 30-ra jött előre. Ez csak lehetséges?
- Ne legyen megállapodás, vagy legyen de rossz – nagyon nehéz kérdés.
- Az 5-8 százalékos a kilenc szervezetből öten fogadják el.
- Minden megállapodás jó.
- Elhangzott, hogy 31-éig meg akarunk állapodni. Kedden van lehetőségünk, hogy összejöjjünk. Addig összegezzünk. Játszuk meg az utolsó esélyt.
- Szívesen tárgyalok 30-án. Kérem, addig ne legyenek ezzel kapcsolatos helyi akciók.
- Készek vagyunk a további tárgyalásra.
- Ha nincs megállapodás az OÉT-ben az helyi konfliktusokat válthat ki.
- Értem, hogy mindenütt ajánlásról beszélünk.
- 30-án az MT-vel kezdünk, és a bérről folytatjuk.
- Adjunk ki rövid közleményt, hogy január végéig tárgyalunk.
- Készek vagyunk ilyen nyilatkozatot aláírni.
- Akkor tennénk a legtöbbet, ha ma megállapodnánk. Nem tudunk beavatkozó nyilatkozatot tenni.
- Kétoldalú nyilatkozatot nem kívánunk tenni.
- Nem helyes egy cégcsoportnál kialakult helyzet alapján mérlegelni az országos ajánlást.

- Mérlegeljék az oldalak az 5,5-8 százalékot.
- A munkáltatók fontolják meg a 6-8 százalékot.

Végül abban maradtunk, hogy mindenki megfontolja, majd áttérünk a következő napirendi pontra.

A kormány nevében a koncepciót a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) szakállamtitkára ismertette. Lényege, hogy a KKV-k képesek legyenek működni. Olyan szabályok legyenek, amelyek segítik a működést. Segíteni kívánják a kisvállalkozások szövetkezését. Ezekhez megvannak a megfelelő finanszírozási eszközök.

Valóban sokat fejlődött az előterjesztés – jegyezte meg szóvivőnk. Bár a mi érdeklődésünk kisebb, mint a munkáltatóké, nem tekintjük könnyen kezelhetőnek. Számunkra a legfontosabb a foglalkoztatás kérdése, hogy az milyen minőségben és hogyan zajlik.

A foglalkoztatás kérdése a munkáltatóknak is fontos – vette át a szót a munkáltatók szóvivője, és ő is dicsérte az előterjesztést. A koncepció alkalmas a továbblépésre. Nem félünk a pénzek féktelen lehetőségétől.

Őt követően az oldalról még többen szóltak, egybehangzóan dicsérve az előterjesztést, főleg azt, hogy tartalmazza korábbi véleményüket.

Hasonló hangnemben futottunk még egy kört, melynek a végén azt is megtudtuk, hogy a GKM-et szociális feladatok nem terhelik, majd lezártuk a témát és áttértünk a következőre.

A harmadik napirendi pontnál, a téma jellegéből adódóan az előterjesztők száma volt nagyobb a megszokottnál. A két előterjesztő tájékoztattott minket a testületek tevékenységéről, majd a szóvivők kaptak szerepet, mikor is kisebb-nagyobb észrevételekkel tarkítva lényegében elfogadták a beszámolókat.

A negyedik napirendi ponton gyorsan túljutottunk. A kormányoldal elnöke ismertette a változás szükségességét, melynek lényege, hogy a korábbi három fős hivatali állomány két fősre csökken, azaz megszűnik a titkári poszt. Ezzel természetesen megszűnik a titkár és az elnök közötti nézeteltérés is. Az előterjesztő ezek után megköszönte a szolgálat első. és egyben utolsó titkárának a tevékenységét. Minimum ennyit megérdemelt.

A szociális partnerek elfogadták az előterjesztést, és ezzel véget ért e napirendi pont tárgyalása is. Még megállapodtunk, hogy következő héten kedden, január 30-án 10 órakor tartjuk a következő tárgyalást három napirendi ponttal, majd 15.25-kor befejeztük az ülést.

2007. január 30., kedd, 10 óra

Kedden aztán folytattuk a fehér házban, ahogy pénteken megállapodtunk három napirendi ponttal:

1. Előterjesztés egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó jogszabályok módosításáról, (előterjesztő: kormányzati oldal).

2. A 2007. évi bértárgyalások (ajánlás a keresetek 2007. évi növelésére) folytatása.

3. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2007. első félévi programjára, (előterjesztő: Országos Érdekegyeztető Tanács Titkársága).

De mielőtt belevágtunk volna a témák tárgyalásába oldalelnökünk javasolta, hogy az első és a második napirendi pontot cseréljük föl, és először a bérekről tárgyaljunk. A másik két oldalnak ez ellen nem volt kifogása. Ezek után már csak a napirend előtti hozzászóláson kellett túljutnunk, hogy elkezdhessük a bérekről a következő tárgyalási fordulót.

Most nekünk volt napirend előtti témák. Oldalelnökünk elmondta, hogy oldalunk gyakran fordul az Alkotmánybírósághoz. Például a szabadsággal kapcsolatos döntést 9 év előzte meg. Ez túl hosszú. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az Alkotmánybíróságnak legyen munkajoghoz értő tagja is.

Ezt követően elhárult minden akadály a hivatalos napirend tárgyalása elöl, így szóvivőnk hozzá is kezdhett álláspontunk ismertetéséhez. Oldalunk álláspontja nem változott mondta, de megfontoltuk a kormányzati ajánlatot, és el tudunk mozdulni a kormány legutolsó javaslata, az 5,5-8,5 százalék irányába.

Bár a pénteki tárgyalás nem volt messze, s mindannyian emlékeztünk is rá, azért a kormányoldal elnöke szükségét érezte, hogy emlékeztesse a tárgyalópartnereket az akkori eseményekre. A pénteki záráshoz képest újabb számkombinációkat már nem érdemes letenni az asztalra – zárta a mondókáját a kormányoldal elnöke.

Segíti az előrejutást: el tudjuk fogadni az 5,5-8,0 százalékot – vette vissza a szót a szóvivőnk.

Az államtitkár úr jól elmondta az eseményeket – jegyezte meg a munkáltatók szóvivője, majd hozzátette: ők el, tudják fogadni az 5-8 %-ot, amihez ragaszkodnak.

Legyen szünet javasolta az államtitkár, és lett, több mint egy órás. 12.25-kor folytattuk, úgy, hogy közben oda-vissza egyeztetések folytak.

A szünet után a munkáltatóké volt a szó. Hosszan mérlegeltünk – mondta a szóvivőjük. Megosztott volt az oldal, mert több szervezet-

nek nehézséget okoznak a számok, de föl vállalták. A szociális béke érdekében elfogadjuk az 5,5-8,0 százalékot.

A munkavállalói oldal végiggondolta a helyzetet – kezdte a szóvivők – és üdvözlí a munkáltatói oldal megállapodás érdekében tett elmozdulását. Mi már reggel elfogadtuk az 5,5-8,0 százalékos sávot. De van egy kiegészítı javaslatunk: az ajánláshoz tegyünk hozzá egy olyan ajánlatot, hogy az itteni sáv alsó értéke a közszféra tárgyalásánál a centrumot jelentse. Célunk egy üzenet küldése az ottani tárgyalásokhoz, jelezvén: komolyan gondoljuk, hogy ott is legyen megállapodás.

Számunkra nem közömbös a közszférában létjövı megállapodás akkor, amikor a versenyszférában közel kerül a tárgyalás a megállapodáshoz, ezért az OÉT küldjön üzenetet – erősített rá a Liga elnöke²⁴.

Hallgassuk meg a kormányt – indítványozta az oldalelnökünk.

A kormány aláírja az 5,5-(,0 százalékot – jelentette be a munkaügyi államtitkár. Itt létrejöhet a megállapodás. Az eredmény ma Magyarországon egy nagyon fontos üzenet. Van értelme tárgyalni egy ország számára fontos ügyben. Ezt követően a közszférának szóló üzenettel kapcsolatban tájékoztatta az OÉT-et az ottani tárgyalásokról. Ott most sztrájkbizottság tárgyal. Ezért aggályos egy ilyen típusú tárgyalást valamilyen állásfoglalással befolyásolni. Ez azonban tartalmilag nem zavarja őket, mert hasonló javaslatot tettek a sztrájkbizottsági tárgyalásokon. A tárgyalások folynak, az emelés fele már megvan (???), a másik felére tettek javaslatot. A kormány ottani javaslata tartalmilag azt tartalmazza, amit a szakszervezetek itt fölvetettek Módszertani gond van.

Tárgyaltunk már sokszor olyasmirıl, ami hozzájárult a közszférában keletkezett feszültség oldásához – jegyezte meg a SZEK képviselıje. Amit az oldal kér, az egy ajánlás, hogy megteremtıdjön a társadalmi béke.

Nem méltó az OÉT-hez – mondta a munkáltatók szóvivıje – hogy amikor három hónap kemény küzdelem eredményeként jutunk ide, a megállapodáshoz, akkor a legeslegutolsó ülés legvégén kerüljön elı egy olyan javaslat, ami a megállapodás elferdítésérıl dönt. Ezt nem tudják elfogadni. Nekik is érdekük, hogy a közszférában munkabéke, megállapodás legyen. Szorgalmazzák, hogy jöjjön létre megállapodás azon a fórumon, ami arra hivatott, de nem érzik feljogosítva magukat,

---

²⁴ Amióta a fegyveresek csatlakoztak a Ligához azóta e területtel kapcsolatban látványosan aktív.

hogy ebben megállapodjanak. Fontos számukra az egyensúly is, amelyhez a költségvetésben komoly megszorítások voltak.

Most ismertük meg egy három hónapos tárgyalás fontos elemét – jelentette ki a VOSZ képviselője. Ha a szakszervezetek ragaszkodnak e feltételhez, akkor ők nem írják alá a megállapodást.

A ma megszületet megállapodás jelentősen növelni fogja a közszféra tárgyalásainak sikerét. A kormány tegnap egy új ajánlástervezetet tett le az asztalra. A sztrájkbizottság meg akar állapodni. A kormány is.

Még egy kicsit vitatkoztunk, majd megnéztük a megállapodás közben megszületett szövegtervezetét, és azon tovább vitatkoztunk, a munkáltatók kérésére szünetet is tartva. Végül mindhárom oldal elfogadta a közösen megfogalmazott szöveget, és záró momentumként 13.45-kor az oldalakat képviselő oldalelnökök aláírták a dokumentumot.

Nagyobb csomag van az asztalon – kezdett hozzá a másodikká avanszált első napirendi pont felvezetéséhez a kormányoldal szóvivője. Ezek korrekciós jellegűek, s nem rontják a munkavállalók és munkáltatók pozícióját. Külön kiemelt a szabadságok kiadásának szabályozása az Alkotmánybírósági határozat miatt.

Jól foglalta össze az államtitkár úr a javaslatokat – vette át a szót, a korábbi bizottsági ülésre hivatkozva szóvivőnk, s elmondta, hogy oldalunk megtárgyalta a javaslatot, de nem alakult ki egységes álláspont, ezért az a javaslatunk, hogy ma ne tárgyaljunk e témáról

Nemcsak technikai módosításokról van szó – mondta a munkáltatók szóvivője, majd felsorolta, hogy hol látnak problémát.

A munkavállalói és a munkáltatói javaslatnak nincsen közös része – állapította meg a kormány szóvivője, majd javasolta: a szabadság kiadásáról tárgyaljunk. Megállapította még, hogy a csomag nem munkavállaló ellenes.

Még a szabadság kiadásában sincs az oldalvélemény – mondta a szóvivőnk. Kevés volt az idő. Nem akarunk fölösleges tárgyalásokat itt az OÉT-en. Döntéseket kell hoznunk. Időben milyen lehetőségünk van? – kérdezte meg végül.

Ha ez van, nincs más – állapította meg a munkáltatók szóvivője.

Az országgyűlés és a kormány is tárgyalja a javaslatot – mondta a kormányoldal elnöke – s jogalkotó tevékenységük nem az OÉT-hez igazodik. A kormány már többször kezdeményezett tárgyalást, de úgy tűnik a parlament nem akarja tárgyalni. Ha február közepéig nem nyújtjuk be a csomagot az országgyűlés elé, akkor március 31-ig nincs törvény. De egészen a zárásig lehet tárgyalni.

Továbbra is tárgyalni kell – vette vissza a szót a szövivőnk. Nem utasítjuk el az anyagot, de még nincs meg a megoldás. Mikor tudjuk újratárgyalni? – kérdezte meg még egyszer, majd kijelentette: legyen még egy bizottsági ülés és a jövő héten OÉT.

A benyújtott szabályozás nem elégíti ki az alkotmányügyi kívánalmakat – hangzott még el az oldalunkról, majd a munkáltatók következtek.

Koncentráljunk a hogyan továbbra – mondta a munkáltatók szóvivője.

Néhány hónappal ezelőtt tettünk egy javaslatot, azóta egy újabbat – mondta a kormányoldal elnöke, majd bejelentette: jövő héten lesz bizottsági ülés és OÉT is.

Még megállapodtunk a munkáltatókkal egy kétoldalú egyeztetés szükségességéről, majd áttértünk a harmadik napirendi pontra. De mielőtt belekezdünk volna a munkáltatók soros elnököt váltottak, mert az addig hivatalba lévőknek el kellett valahova mennie.

A hagyományosan a titkárság által készített javaslatot mindhárom oldal elfogadta, de a kormányoldalnak és nekünk még volt egy-egy kiegészítésünk, amit úgyszintén elfogadtunk, s ezzel véget is ért e plenáris ülés.

2007. február 9., péntek, 10 óra

Három nap múlva aztán ismét összegyűltünk, hogy újra tárgyaljuk a kedden félrerakott témát, amely az „Előterjesztés egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó jogszabályok módosításáról” címet viselte, s amelynek továbbra is a kormányzati oldal volt az előterjesztője.

Mivel napirend előtti hozzászólás nem volt az előterjesztő kormányoldal nevében a munkaügyi minisztérium szakállamtitkára azonnal hozzákezdhetett a téma fölvezetéséhez. Már többször foglalkoztunk ezzel az anyaggal, így előzetes bevezetésre nincs szükség, sőt általános kört sem javaslok – mondta. Javaslom, hogy jogintézményenként menjünk végig a javaslatokon, és a szabadsággal kezdjük.

A javaslatot elfogadtuk, s már hozzá is kezdhettünk a részletes vitához. Van egy alkotmánybírói határozat, és egy határidő, állapodjunk meg – javasolta a szakállamtitkár. Az alapelv: a szabadságot az esedékesség évében kell kiadni. Rendkívüli esetek lehetnek:

- a) vis maior okok (pl. elemi csapás),
- b) nagyon rendkívüli gazdasági érdek (de ezt nem lehet előre tervezni). Ezekben az esetekben a következő évben kell kiadni a szabadságot. Kérdés: átvitel esetén mekkora időtartam lehet? mi a vetítési

alap? Cél: rugalmas legyen a szabályozás, pl. kollektív szerződésben legyen eltérési lehetőség. Kel-e átmeneti szabályozás 2007-re?

Két álláspont alakult ki – vette át a szót a szövegünk. Az egyik szerint nem kell csinálni semmit, mert az AB döntés beáll. Nincs szükség módosításra, a tárgyévben ki kell adni a szabadságot. A másik szerint értékelni kell a helyzetet, és ez alapján javaslatokat kell megfogalmazni. Az alapelv: a szabadságot az esedékesség évében kell kiadni. Ettől eltérni nem lehet. Mi azt javasoljuk, hogy az alapelvet ne adjuk föl, de kivételesen (pl. baleset, elemi csapás) a tárgyévet követő év március 31-éig a szabadság egynegyede legyen átvihető. 2007 legyen átmeneti év, amelyben június 30-ig kell kiadni az addig ki nem adott szabadságokat. A munkavállalói negyed részről 3 napra személyi vagy életközörményben beálló elháríthatatlan ok miatt ne legyen kötelező a 15 napos bejelentési kötelezettség. Végül szerintünk a pótszabadság nem vihető át.

Oldalunk ma még egyeztetett – jelentette be a munkáltatók szövetsége, s hozzátette, hogy nekik is egységes álláspontjuk van. Az alapelvet ők is elfogadják, hogy a szabadságot arra kell fordítani, amire rendeltetett, és a tárgyévben ki kell adni. Az eltérés a részletekben van. A kormányzat tervezete részükről elfogadható. Javaslatuk kiegészítésként:

1. A szabadság legyen hosszabb ideig átvihető.
2. A munkavállaló kérésére legyen pénzben megváltható.
3. A 2006-dik évi szabadságot 2007. december 31-ig lehessen kiadni.

Egyetértés látszik abban, hogy milyen esetekben lehet átvinni a szabadságot a következő évre – összegzett a kormányoldal szövegíróje – viszont a kérdések többségében nincs egyetértés a szociális partnerek között. Például az átvitel kérdésében a szakszervezeti javaslat március 31., a munkáltatói június 30. A kollektív szerződésben történő szabályozást a szakszervezetek elutasítják, annak ellenére, hogy az a kollektív szerződést erősítené. Úgyszintén nem támogatják a pénzbeni megváltást. A szabadság kiadása tervezhető, hiszen év elején minden adat rendelkezésre áll, így átvitel csak rendkívüli esetben lehet.

Ne tervezhető a gazdasági érdek hangzott el az oldalunkról.

A gyermekáldás alaphelyzetben kilenc hónapra várható, legalább ez a része tervezhető – mondta a szövegírónk. Nem elfogadható részünkről a gyűjtögetés, és nem támogatjuk az átvitel lehetőségét december 31-ig. Az alkotmányos alapjogokat nem lehet pénzzé tenni. A nemzet-

közi gyakorlat is tiltja. Az átmeneti időszak december 31-ig történő kitolása 2008-ban okoz újabb problémát.

A munkáltatók szövetségének szerint a racionalitás és a roszsziszeműséget nem kell azonosítani. A kollektív szerződésben a megengedett mozgástérben egyeztetnek. Egyébként ők is tisztában vannak vele, és elfogadják, hogy mire való a szabadság.

A kormányoldal pártolja a kollektív szerződéses megoldást a rugalmas szabályozás érdekében. Javaslatuk szerint külön kell megfogalmazni a főszabályt, és külön kell megállapodni a 2007. évi átmenetről.

E szellemben még futottunk néhány kört majd abban maradtunk, hogy az Országgyűlésnek benyújtott törvényjavaslatról következő alkalommal folytatjuk az egyeztetést.

2007. február 16., péntek, 10 óra

Egy hét múlva pénteken a képviselői irodahátban folytattuk, a sajtó nagy érdeklensége mellett, de egészen más témákkal:

1. Előterjesztés a Kormány Európa-politikai stratégiájának új irányairól és feladatairól, a kormányzati oldal előterjesztésében.
2. Tájékoztató az Európai Unió 2007. első félévi német elnökség programjáról, valamint az ahhoz kapcsolódó magyar prioritásokról és kormányzati feladatokról (előterjesztő a kormányzati oldal).
3. Beszámoló a Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat 2006. évi tevékenységéről (előterjesztő: az MKDSZ igazgatója).

Napirend előtt a munkáltatói oldal elnöke javasolta az első két napirendi pont összevonását amivel a kormányzati oldal és mi is egyetértettünk.

Ezt követően még mindig napirend előtt a kormányoldal elnöke adott tájékoztatást a közszféra sztrájkbizottsága és a kormány közötti tárgyalásokról. Eszerint – én is itt tudtam meg – közeledtek az álláspontok, de még nincs a tárgyalásoknak vége. A vita a lehetséges megállapodás szövegén zajlik. A tárgyalófelek az OÉT bérmegállapodást szem előtt tartják²⁵. A tárgyalások 2007-ről folynak, de elképzelhető, hogy kiterjednek 2008-ra és 2009-re is. mint megtudtuk közös szándék van a hosszabb távú átfogó megállapodásra.

---

²⁵ Ezért lett volna jobb a közszférának, ha az OÉT megállapodás jóval korábban születik meg.

E tájékoztatót a SZEF képviselője, a sztrájkbizottság egyik meghatározó szereplője kiegészítette.

Ezt követően hozzáfogtunk az összevont napirendi pont tárgyalásához.

Örömmel jöttem ide – kezdte az előterjesztést a kormányoldal szóvivője, a külügyminiszter. Fontosnak tartja, hogy itt beszélhet a témáról. Komolyan felmerült, hogy az EU integráltságát el kell mélyíteni, ezért minden országnak el kell döntenie, hogy milyen EU-t szeretne. Ennek szellemében Magyarországnak is hosszabb távú Európa stratégiát kell készítenie. Ezért is várják a hozzászólásunkat az előterjesztett tervezethez. Az elképzelés szerint Magyarország egy szorosabban integrált uniót. De ez minden kérdésben nem alapulhat a konszenzusra törekvésen. Ha valamit akarunk, akkor azt is látni kell, hogy mit kell teljesítenünk. Ezt követően részletesen kifejtette a stratégia lényegét. Mondandóját azzal fejezte be, hogy 2007 az esélyegyenlőség éve.

Ma kaptunk egy levelet – egészítette ki a munkaügyi államtitkár, hogy mi is a 10 kezdeményező ország között vagyunk, akik képesek közreműködni egy szociális Európához vezető úton.

Élünk néhány észrevétellel, mondta oldalelnökünk. Szívesen megtekintenénk a véglegesen megfogalmazott javaslatot, mielőtt Brüsszelbe kimegy. Gond, hogy az Európai Uniót nem ismerik megfelelően az emberek (szakadék van a polgárok és az unió között). Kiemelte, hogy a közös Európa-politikai stratégiának az egységes munkajogi szabályozásra is törekednie kellene. Erős minimál-standardokat kell meghatározni és meg kellene akadályozni a szinte korlátlan versengést a multinacionális tőkéért. Szükségesnek látjuk az egységes és igazságos uniós adópolitika kialakítását. A munkavállalókra nézve veszélyesnek minősítjük a hazai rugalmasítási törekvések mértékét. Nemcsak uniós jövőképre van szükség, hanem a kormánynak fel kell vázolnia a Magyarország jövőképét is, mert nincs magyar jövőkép. Javasoljuk, hogy az OÉT rendszeresen foglalkozzon a hazai politikákat nagymértékben befolyásoló uniós stratégiákkal, szakpolitikákkal. Ennek előkészítése céljából megfontolandó egy, az OÉT keretében működő koordinatív csoport létrehozása. A német elnökségi programhoz kapcsolódó magyar prioritások közül alapvetően fontos a rugalmasság és a biztonság együttes biztosítása, ezen belül fontos a családok életét biztonságossá tevő rugalmasság és a szociális biztonság.

Örülök, hogy most került ide a tervezet – mondta a munkáltatók szóvivője, az oldalelnök. Ő is kiemelte, hogy az Unióval PR oldalról

többet kellene foglalkozni, majd hosszan ecsetelte oldaluk véleményét, melynek a lényege az volt, hogy ők is egyetértenek a javaslattal és támogatják. Megfontolandónak tartják a kormány és a szociális partnerek közötti munkakapcsolat szorosabbá tételét, az évenkénti értékelés szükségességét és javasolják: a korábbi Európai Integrációs Tanács az OÉT e témával foglalkozó bizottságaként működjön tovább.

A külügyminiszter asszony megköszönte az együttműködést, és egyetértett azzal, hogy időről időre beszélni kell e témáról itt az OÉT-en. Ez egy folyamat – mondta – amely során iszonyatos mennyiségű anyag keletkezik. Dolgozunk a stratégián. Európai Uniós ország vagyunk, de sokszor kényszerülünk (mi is) kompromisszumra. Egyetértett azzal, hogy kellene egy „magyar vízió”, és köszönettel vette a szociális partnerek felajánlását a további együttműködésre. Egyetértett azzal, hogy többet kellene tudni az Európai Unióról, s elmondta: komolyan dolgoznak azon, hogy az Unió ne tagolódjon „régiekre” és „újakra”. Megjegyezte, hogy Magyarország a belső körben szeretne lenni, majd megköszönte az együttműködést.

Ha elkezdődik egy párbeszéd, az kölcsönösséget feltételez – mondta a soros elnökünk. Lesz közös dolgunk, folyamatos munkára van szükség.

A munkáltatói oldal elnöke is megköszönte a közös munka igénylését, és megjegyezte, hogy oldaluk is kész az együttműködésre.

Elhangzott még egy köszönet a miniszter asszonytól, majd áttértünk a következő, a harmadik napirendi pontra.

Az előterjesztő kormányoldali szóvivő, a szolgálat elnöke szóban nem kívánta kiegészíteni az írásbeli beszámolót, így gyakorlatilag mi kezdtük a hozzászólások körét.

Szívesen hallottunk volna egy-két részletet – jegyezte meg oldalelnökünk, majd hozzátette: az MKDSZ munkájára szükség van, jó döntés volt létre hozni. Továbbra is támogatjuk a működését. Megjegyezte, hogy nagyon kevés a közvetítés. Úgy tűnik a szolgálat nem tudott még igazán beépülni a magyar munka világába. Újra kellene gondolni az MKDSZ jövőbeni feladatait, s meg kellene határozni a jövőbeni súlypontjait. Kérjük a képzési tervet – mondta még a hozzászólása végén, s kijelentette: tudomásul vesszük a beszámolót.

Oldalunk hasonló véleményre jutott, mint a munkavállalói oldal kezdte hozzászólását a munkáltatók elnöke. Az MKDSZ egy olyan szervezet, hogy akár pozitívan is lehet felfogni, ha nem működik. Szükségességének bizonyítását nem kell erőszakolni. Ők is tudomásul vették a beszámolót.

Jó döntés volt létrehozni, szükség van az MKDSZ-re jelentette ki a kormányoldal szóvivője, majd néhány dicsérő mondat után ők is elfogadták az előterjesztést.

Az előterjesztő elnök megköszönte az észrevételeket, és egyetértett azzal, hogy a jövőbeni működést át kellene tekinteni. A képzésre igény van, jegyezte még meg.

Mégiscsak hallottunk egy szóbeli kiegészítőt – ütötte le a labdát oldalelnökünk, majd ezt a napirendi pontot és egyben a plenáris ülést is lezártuk. 11.45 volt, ami nagyon jó eredmény.

2007. március 9., péntek, 10 óra

Néhány hét kihagyással március 9-én pénteken jöttünk ismét össze plenáris ülésre az SZMM Akadémia utcai épületének tükörtermében, hogy egy napirendi pontot megtárgyaljunk. Ez a téma a következő volt: Előterjesztés a T/2160 számú törvényjavaslatról az egyes munkaügyi tárgyú és más kapcsolódó törvények módosításáról (előterjesztő a kormányzati oldal).

Egy napirend előtti téma azért erre az ülésre is jutott, így nem lett olyan magányos az egy szem előterjesztés. Oldalelnökünk vetette föl az oldal nevében, hogy az egészségügyi felügyeleti tanácsban a korábbi három fő helyett csak egy fővel képviseltethetjük magunkat. Ezt bővíteni kellene, és vissza kellene térni a korábbi három fős képviselőre.

A munkáltatói oldal csatlakozott e fölvetésünkhöz, s így a kormányoldal elnökéhez került a válaszadás lehetősége. Válaszában megismételte, amit már korábban is mondott: a jelenlegi testületnek más a funkciója mint a korábbinak volt, és más a létszáma, de nem változtathatatlan.

Mi azt szeretnénk – válaszolt oldalelnökünk, hogy három fővel képviseltethessük magunkat, és a munkáltatók úgyszintén három fővel legyenek jelen. Erről még beszéljünk később külön.

A munkáltatók ismét egyetértettek.

Ezek után rátérhettünk a hivatalos napirendi pont tárgyalására.

A szóbeli kiegészítésünk nem szakmai természetű – kezdte a kormányoldal elnöki tisztét betöltő munkaügyi államtitkár, majd három olyan részre hívta fel a figyelmet, ahol a korábbiakhoz képest jelentős változás történt. Nagy meglepetés nincs, hiszen azt nyújtották be, amit sem a munkáltatók, sem a munkavállalók nem fogadtak el. Keresik a kompromisszum lehetőségét, és örülnének a megállapodásnak. El-

mondta, hogy a munkaerő kölcsönzés és az alkalmi munkavállalók vegyítését kivették. A regionális munkaügyi tanácsok összetételével kapcsolatos észt változtatták, az önkormányzatokra való tekintettel. Az általános vita lezajlott kedden, és jövő hét szerdáján lesz a részletes, 26-án pedig a zárószavazás. A kormány sürgős kihirdetést kér.

Iszonyú nagy baj van a szabadságok kiadásával Magyarországon – kezdte hozzászólását oldalelnökünk és szóvivőnk. Nagyobb, mint a látszat. Lehetséges, hogy utólag papíron adják ki a szabadságot. Elmehet szabadságra a munkavállaló, ha hoz maga helyet valakit. Előfordulhat az is, hogy le kell dolgozni a kieső időt. Generális probléma van, állapította meg a végén. Minderre hívja föl az OÉT a figyelmet, és célzott ellenőrzéseket kérünk. Egyetértünk azzal, hogy az évi rendes szabadságnak csak az egynegyede vihető át, rendkívül indokolt esetben a következő évre. Javasolta, hogy 2007-et tekintsük átmeneti évnak, s kizárólag ebben az évben június végéig legyen átvihető az éves szabadság. Megjegyezte: ha a munkahely életében lehet vis major helyzet, akkor az a munkavállaló terhére is lehet. Ez esetben az öt nap terhére, előzetes bejelentési kötelezettséggel maximum három nap szabadságot lehessen kivenni. A kormányjavaslatot, mely szerint különleges gazdasági érvekre hivatkozva a meghosszabbítást a KSz-be építsék bele nem fogadjuk el. Ezt követően még több konkrét javaslatot tett meghatározott és megnevezett pontokhoz, melyek közül a legjelentősebb: a szabadság a munkaviszony fennállása alatt nem évül el.

A szabadság a legfontosabb, jelentette ki a munkáltatók szóvivője. Egyetértett azzal, hogy a szabadságok kiadása körüli probléma generális. Ugyanakkor visszautasítja azt a kijelentést, hogy a vállalkozások jelentős része visszaél a helyzetével. Nem beszéltünk arról, hogy e rend hogyan alakult ki, milyen a szabadság kultúrája, stb. – jegyezte meg. Megerősítette: ahol KSZ van, ott a szabadságot szeptemberig lehessen átvinni. A szabadság összegyűjtésével kapcsolatban megjegyezte: vannak olyan élethelyzetek, hogy valaki gyűjtse a szabadságot. Felvetette a ki nem vett szabadság pénzbeli megváltásának lehetőségét. Már képviselő is kitalálta jegyezte meg és beidézte a módosítási javaslatot.

A munkavállalói oldal szóvivője egy kissé drámai helyzetet festet föl – jegyeztet meg a munkáltatói oldal másik szóvivője. Kellene arról is szót váltani, hogy mi van akkor, ha a munkavállaló szeretné a szabadságát átvinni a következő évre.

Nincs akadálya annak, hogy az ellenőrzés figyelmé felhívjuk – mondta a kormány szóvivője. Vélemény szerint abban egyetértés van, hogy az

átvitt szabadságot az első negyedévben ki kell adni. Nem ért egyet a szabadság pénzbeni megváltásával.

Egy alkotmányos alapjogot pénzzel megváltani elképzelhetetlen – fűzte tovább a gondolatot a kormányoldal elnöke.

Gond, hogy e kérdésben a munka törvénykönyve ugyanúgy terheli a munkavállalót is a kiviteli kötelezettséggel – mondta az oldalelnökünk.

Hosszan beszélünk arról, amiben nincs az oldalak között egyetértés. Legalább azt üssük le, amiben van – vette át a szót a munkáltatók szóvivője.

Keddig van időnk tárgyalni – mondta a kormányoldal elnöke.

Oldalelnökünk, miután tett néhány szúrást a munkáltatók szóvivője felé megjegyezte: mi a fizetett szabadság három napját kérjük vis major helyzetre.

Miért jutottunk el idáig. Úgy beszélünk, mintha harminc évvel ezelőtt volnánk – hangzott el munkáltatói oldalról. Mára változott az idő.

Többször elmondtuk a véleményünket egymásnak, de most már ki kell mondani az álláspontokat – jegyezte meg a munkáltatók szóvivője.

A kormányoldal elnöke szünetet javasolt, amit elfogadtunk. A szünet egyeztetési céllal indult, de csak ebédeltünk, majd folytattuk. A kormányoldal elnöke összefoglalta az elhangzottakat és értékelte a helyzetet, azt, hogy mire jutottunk, hol tartunk és miben van egyetértés.

Hasznos volt a szünet jegyezte meg oldalelnökünk, hiszen a javaslatunk egy részét támogatja az államtitkár úr. Amiben nem tudunk egyetérteni az a különösen fontos gazdasági érdek, mint kategória. 2007 mint átmeneti év elfogadható. A kollektív szerződésben legfeljebb április lehessen hosszabbítani.

A 2007, mint átmeneti év a munkáltatók szóvivője szerint is elfogadható. Egyetért azzal, hogy a szabadság a munkaviszony alatt nem évül el.

Ebben a stílusban még futottunk majd három kört, majd lezártuk az ülést úgy, hogy lényegében sokmindenben egyetértettünk.

Miután lezártuk a témát, napirend utáni hozzászólásként a kormányoldal elnöke ismertette a következő plenáris ülés elképzelt programját, s már véget is ért ez az ülésünk

2007. március 23., péntek, 10 óra

Két hét múlva pénteken jöttünk ismét össze, most a képviselői irodaházban, hogy az egészségügy fontos kérdéseiről tárgyaljunk. Egé-

szen pontosan, mint a napirendi témák is mutatja, meghallgassuk a kormány vízióját az egészségügy átalakításáról, és tárgyaljunk az új rehabilitációs elképvezésekről:

1. Tájékoztató az egészségügy átalakításának tervezett lépéseiről, a kormányzati oldal előterjesztésében.
2. Előterjesztés a rehabilitációs járadékról, a megváltozott munkaképességűek új minősítési rendszeréről és a rehabilitációs szolgáltatások, rehabilitációs járadékban részesülők együttműködéséről, úgyszintén a kormányzati oldal előterjesztésében.

Mivel napirend előtti hozzászólás nem volt azonnal belevághattunk az első téma tárgyalásába. Azaz belevághattunk volna, ha a kormány tényleg tárgyalni kívánt volna velünk. De nem! Csak tájékoztatót kaptunk az egészségügyi államtitkár asszonytól, hogy hol tartunk most. Pedig lett volna miről tárgyalni, és érdekeket ütköztetni esetleg megállapodni, de ezt nem kívánták a szociális partnerektől. Csak a meghallgatást. A véleményünket azért elmondhattuk.

A munkavállalói oldal nem tartja az előterjesztést tárgyalásra alkalmasnak — jelentette ki oldalelnökünk. Azért nem — folytatta, mert elsősorban a már ismert jogszabályokról és döntésekről szól, azok részletezése nélkül, és anélkül, hogy azok milyen zavarokat okoztak az egészségügyi ellátásban. Miért vártunk eddig? — kérdezte, majd azt indítványozta, hogy a finanszírozási kérdésekről időben kezdjünk tárgyalásokat az OÉT-en. Jobb előkészítés után előbb a szakbizottságban, majd a plenáris ülésen tárgyaljunk. A létszámmal kapcsolatos kérdés túlmutat az ágazati problémán, pl. a túlmunka. Végül kijelentette: mi a tárgyalások során az ellátottakat tartjuk kiemelendőnek, s minden más csak őket követheti — zárta le a hozzászólását.

A munkáltatói oldal sokkal simulékonyabban állt a kérdéshez, korrektnek ítélve a kormány összeállítását, viszont ők is fontosnak tartották, hogy a finanszírozási kérdésekről időben tárgyaljunk.

Készek vagyunk a finanszírozási kérdésekről tárgyalni – jelentette ki az államtitkár asszony, s e hozzászólásával le is zárult e napirend tárgyalása.

Az előterjesztés egy régi adósságot – a rokkantsági nyugdíjrendszer átalakítását – kísérel meg törleszteni, vezette fel mondandóját a kormányoldal szóvivője. A problémát a megváltozott munkaképességűek alacsony foglalkoztatási aránya jelenti — mondta. Nálunk ez nem éri el a 10 százalékot, míg más országokban 30 százalék körüli. Ugyanakkor viszont nálunk jelentős az illegális foglalkoztatás. Változott ugyan

az elfogadási arány, de kevesen kerülnek ki a rendszerből. A jelenlegi minősítési rendszer az általános munkaképességet ítéli meg, és az elveszett képességet vizsgálja. Ezen kell változtatni. A javasolt új rendszer célja, hogy mindazok visszakerüljenek a nyílt munkaerőpiacra, akiknek megfelelően kiválasztott rehabilitáció útján lehetőségük van arra, hogy munkajövedelemből tartsák fenn magukat. Egy szociálisan igazságos, átlátható és munkára ösztönző rendszert kell kialakítani. Ennek a megoldása, külföldi példák alapján, a rehabilitáció erősítése lehet. Az új elképzelés súlyponti kérdései a következők:

1. Az előterjesztés a társadalombiztosítási jogviszonyban lévőkkel foglalkozik.
2. Meg kell újítani a rendszer elméleti, tudományos alapjait.
3. 3-4 évvel ezelőtt már elkészültek az irányelvek.
4. A szakértői rendszer struktúrájának és működésének a korszerűsítése. A cél nem a rokkantsági fokozat, hanem a szakmai (munkavállalási) képesség megállapítása.
5. Az új rendszernek, a jelenlegivel szemben több figyelmet kell fordítania a rehabilitációra.

Megtudtuk azt is, hogy a jelenlegi állomány marad a rendszerben, de az új szabályok alapján átminősítik. Az ellátás részben pénzbenei ellátás, részben aktív rehabilitációs ellátás lesz. Szükség lesz a szervezeti átalakításra is. Az új rendszert fokozatosan valósítják meg, s az elképzelés szerint 2010-2012-ben működhet teljes terjedelmében.

Támogatjuk a rendszer átalakítását, minden ok megvan rá — kezdte hozzászólását oldalelnökünk, aki itt is betöltötte a szóvivői tiszte. Olyan társadalmi probléma kezelésére indul munka, aminek előzményeit is felsorolja az előterjesztés. A 2010-12 a teljes működésre esélyt is ad. A „haszonszerzés” kifejezésnek ki kell kerülnie az anyagból, mert igazságtalan és hamis. Az alapvető különbség az érintettek és a bírálók között van. A kényszer a bírálókra nem vonatkozott. A rehabilitációs rendszer megváltoztatását nem lehet azonnal megoldani, ez egy keserves hosszú folyamat lesz, amiben az érintettek érdekében részt kívánunk venni. A lényeg, hogy a munkavállalókat érdekelté kell tenni foglalkoztatásban, a munkáltatókat az aktivitásban. A 2008. január 1-től hatályba levő törvények belépése kapcsán két különböző csoportról lehet beszélni. Végül megjegyezte, hogy a téma kezelésére nem kell egy újabb bizottságot létrehozni, hanem az OÉT Szociális bizottsága tagjaiból alakuljon egy hat fős ad hoc bizottság, amelyik kezeli e kérdést.

A munkáltatók szóvivője, ezt követően fölolvasta oldaluk írásban megfogalmazott javaslatát. Ők is támogatják az új minősítési rendszer

kialakítását. Egyetértenek azzal a törekvéssel, amely a megváltozott munkaképességű, de rehabilitálható emberek számára elősegíti a visszatérést a munka világába. Véleményük szerint az új rendszer jelentős költségvonzatot igényel, és a finanszírozási elképzeléseket nem tartják elfogadhatónak. Sajnálattal állapítják meg azt is, hogy az ismertett eszközrendszer nem megy túl a jelenlegi nem túl jól működőn. A javasolt változtatások következtében több törvény is fog módosulni, de ezeket nem ismerteti az előterjesztés. Meg szeretnék ismerni őket. Véleményük szerint a foglalkoztatási rehabilitáció meghatározó szerepelője a munkaáltató, de a javaslat számukra nem tartalmaz ösztönző elemeket. Normatív jellegű támogatásba kellene a foglalkoztatási rehabilitációban résztvevő munkáltatókat részesíteni. Át kell tekinteni a rokkantsági nyugdíjrendszert is. Az ismertett rendszer még nem tekinthető kiforrottnak, különösen a finanszírozási része nem, de az oldal a javaslatot elfogadja.

Remélem, hogy a rehabilitációs reform nem úgy lesz, mint az egészségügyi reform — hangzott még el a munkáltatói oldalról.

Fogalmazzuk meg bátrabban, hogy véget kell vetni azoknak az állapotoknak (rokkantnyugdíj plusz feketemunka), amelyek a rendszer-váltás után kialakultak, vette át a szót a kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár. Lényegében az is hibás, aki kapja, és az is aki adja. Ezt föl kell számolni, amihez egy teljesen új komplex rehabilitációs rendszer kell. A szándék az, hogy sokkal többen dolgozzanak a legális munkaerő piacon. Ugyanakkor a forráskivonásra nincs szándék. Az eddigi rokkantnyugdíj helyett rehabilitációs járulék lesz kifizetve ugyanazon alapból. Végül megjegyezte, hogy az ad hoc bizottság létrehozását támogatják.

A kormányoldal szóvivője még próbálta oszlatni a munkáltatók agályait, majd ismét hozzánk került a szó.

Öröm, hogy az államtitkár úr a munkáltatókat „gyóntatja” és nem minket, fejezte ki örömét oldalelnökünk. ma így alakult. Az előterjesztés tényleg jó. A munkáltatói ösztönzésnél tényleg vigyázni kell, de a három partner együttműködése nélkül nem lehet eredményt elérni. Megjegyezte még, hogy az intézményrendszer kiépítését kissé bizonytalanak látjuk.

A munkáltatók még tettek egy-két rövidebb megjegyzést, amivel kapcsolatban a kormányoldal megnyugtatta őket, majd lezártuk e téma tárgyalását is.

Ezt követően még megbeszéltük a következő időszak érdekegyeztetési programját, s 12 óra 5 perckor befejeztük az ülést.

Egy hét múlva két napirendi ponttal folytattuk a tavaszi tárgyaláso-rozatot az Országgyűlési Képviselők Irodaházának I/3-as tárgyalójá-ban:

1. Előterjesztés az elvárt adóval kapcsolatos módosító javaslatok-ról a kormányzati oldal előterjesztésében.
2. Tájékoztató az ágazati párbeszéd bizottságok 2006. évi tevékeny-ségéről, úgyszintén a kormányzati oldal előterjesztésében.

Napirend előtti hozzászólás most sem lévén azonnal hozzákezdhet-tünk az első téma megtárgyalásához, amelynél a munkáltatók nem jelöltek meg külön szövevet. Ez azt jelentette, hogy többen, esetleg mind a kilencen külön-külön kívánják elmondani véleményüket. Ez azokban az esetekben szükséges megoldás, ahol az oldal tagjai fon-tosnak érzik, hogy felelősségvállalásuk egyértelműen tisztázható le-gyen szervezetük véleményéért. Mi is szoktunk élni e lehetőséggel.

A kormányoldal előterjesztését a Pénzügyminisztérium szakállam-titkára ismertette. Elmondta, hogy azért van szükség a téma újratár-gyalására, mert az eredeti, Parlament által elfogadott törvényjavasla-tot az Alkotmánybíróság (AB) megsemmisítette, de az adott probléma kezeléséhez szükség van valamilyen törvényi rögzítésre, mert a kor-mány szükségét látja a gazdaság kifehérítésének. E törekvés kereté-ben nőtt az APEH alkalmazottainak létszáma, és már több intézkedést is tettek. Az AB határozata a kormányt nem térítette el eredeti szándé-kától, és más módon közelítik a kívánt célt. Azoknak az adózóknak, akik bizonyos jövedelemszint alatt vallanak be jövedelmet kiegészítő bevallást kell tenniük. Ezt az adóhatóság értékeli, és ez alapján tartja az ellenőrzést.

Előbb reagáljanak a munkáltatók, dobta tovább a labdát oldalelnö-künk.

És a munkáltatók elkezdtek. Előbb a soros elnökük beszélt, majd az oldalon ülők külön-külön elmondták a véleményüket:

- A munkáltatói oldal ezt az előterjesztést ebben a formában nem támogatja, de ez nem azt jelent, hogy a szándékot és a célt ne vennék örömmel.
- Jelentős adminisztratív terhet jelent.
- Milyen lesz ennek az adónak a hatékonysága.
- 15 milliárd forintért ezt nem érdemes megcsinálni.
- Értelmét sem látjuk, több kárt fog okozni, mint hasznot.
- Lehető legkisebb mértékű legyen az adminisztrációs teher.

- Aki veszteséges nem mind adóelkerülő, sok olyan kisvállalkozás van, mely elől elfogyott a levegő.
- A fuldoklót nem kell a víz alá nyomni.
- Miért büntetnek olyan tételeket, amelyeket másutt preferálnak.
- Miért bántják az adómentes természetbeni juttatásokat.
- Miért büntetik a reklámot, a piackutatást.
- Az elvárt adó fogalmának bevezetésével nem értünk egyet.
- Vannak a kifehéítésre más módszerek is.

Természetesen nemcsak kifogások, hanem javaslatok is elhangzottak a hozzászólók részéről, azzal kapcsolatban, hogy miként lehetne elviselhetőbbé tenni az új terhet.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az észrevételeket, majd utólag is elnézést kért azért, hogy az utolsó pillanatban állt össze az előterjesztés. Nagyon sok észrevételt kaptak, és ezek között sok olyan volt, amelyik erősítette azt, hogy az irány jó.

Ezt követően nagyon hosszan és tételesen válaszolt az elhangzottakra.

Gyanútlanul adtuk át a szót a munkáltatói oldalnak, jegyezte meg oldalelnökünk, majd fölhívta a figyelmet a kapkodásra. A konvergencia programot a szakszervezetek nem támogatták, és társadalmi támogatottsága sincs. Addig amíg a munkavállalók terhei nem csökkennek nem eredményes a konvergencia program. A munkáltatókkal ellentétben a munkavállalókra semmilyen csökkentés nem jut. A tartalék felhasználása veszélyezteti a közszféra finanszírozását, tehát nem helyes. Ha a munkáltatói oldal ezt nem fogadja el, miért mondja a miniszter, hogy egyeztettek, megbeszéltek velük. Nincs mindenben rendjén az előterjesztés. A fekete gazdaság a hatóságok kollaborálása nélkül nem virágzana. Minket az eredmény érdekel, de az nem biztató.

Abban bízunk, hogy a kormányt meggyőzzük, hangzott el az egyik munkáltatói képviselő részéről. Sok értelme nincs az egésznek.

Őt követően még többen szóltak hasonlóan.

2006 az első olyan év volt, amikor sok-sok vállalkozás szűnt meg – mondta egy másik munkáltatói képviselő. A munkanélküliségi ráta 2006-ban emelkedett. Ki bizonyít? Ki minősít? Azt tapasztaljuk, hogy az illegálisok ürügyén a legálisok vegzálása folyik.

A Pénzügyminisztérium szakállamtitkára még reagált röviden, majd lezártuk a napirend tárgyalását.

Az ÁPB-k elkezdtek a tevékenységüket, vezette föl a második napirendi pontot a kormányoldal szóvivője, a Munkaügyi minisztérium szakállamtitkára. Vannak jobban és kevésbé jobban működő bizott-

ságok. Az egész rendszer új, de az ÁPB-k betöltik azt a szerepüket, amire szántuk őket. A tartalmi munkára kell a jövőben is koncentrálni.

A TPB központ fejnehéz – vette át a szót oldalelnökünk. A központ fejlődik a munka helyett. Nem szól az előterjesztés, a jövőbeni lehetőségekről és feladatokról, tette még hozzá. Korrektül föl van sorolva, amit tettek a bizottságok. A munkavállalók ezt a tájékoztatót megismerték.

Köszönettel tudomásul vesszük e tájékoztatót, mondta a munkáltatók szóvivője. Fontos kérdésekről van szó. Túl bő az anyag, a struktúrája pedig rossz, tette még hozzá jobbító szándékkal.

A kormányoldal szóvivője jó szívvel fogadta az észrevételeket, és megjegyezte: csináljunk közösen egy új vázlatot arról, hogy mivel foglalkozunk.

Ezzel viszonylag korán, 11.30-kor véget is ért ez az ülés.

2007. április 13., péntek, 10 óra

Egy hét kihagyással április 13-án ültünk ismét össze OÉT plenáris ülésre az SzMM Akadémia utcai épületének Tükörtermében. Időközben csak annyi változás történt, hogy az Autonómoktól ránk szállt a soros elnöki tisztség, s az is látszott, hogy az előző negyedévhez hasonlóan ez sem lesz teljesen sima menet. Ez az ülés egyszerűnek látszott, mert csak egy napirendi pont lett előterjesztve. Még hozzá az „Előterjesztés a 2007 – 2013. közötti időszakra szóló fogyasztóvédelmi politikáról” a kormányzati oldal előterjesztésében

Napirend előtti téma most sem volt így semmi akadálya nem volt a kezdésnek, amit a kormányoldal elnöke, a munkaügyi szakállamtitkár meg is tett. Elmondta, hogy két dokumentum készült. Egyik a célt, a fogyasztóvédelmi politika kiemelt feladatait foglalja össze, és hét évre szól. A másik a fogyasztóvédelmi cselekvési program, amelyik rövidebb időtartamú, a 2007-2010-es évekre szól. Mindezt azért, mert véleményük szerint hét évre előre nem érdemes részletekbe menni. Elmondta azt is, hogy csökkenteni kívánják az állami szerepvállalást, viszont gondolkoznak a felügyelet létszámának a növelésén. Meg akarják szüntetni a kettős irányítást. Nagyobb szerepet kapnak a civil szervezetek, és a békéltető testületek szerepe nőni fog (olcsóbb és gyorsabb, mint a bíróság), ezért szakemberek kellenek. Végül megjegyezte: a nyilvánosság a legjobb visszatartó erő, és nagy szerepe van a pozitív nyilvánosságnak is (pl. védjegy).

Ezután a kormányoldal egyik szóvivője, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Főfelügyelet elnöke (akit jól ismertünk, mert nemrég még a mi sorainkban ült, mint az MSZOSZ elnöke, s ha egy évvel korábban van e téma tárgyalása minden bizonnyal ő lett volna a szóvivőnk) vette át a szót. A fogyasztás világában azok a legkiszolgáltatottabbak, mondta, akik nem ismerik a jogukat, és érdekeiket nem tudják megfelelően képviseltetni. A hangsúlynak e területre kell kerülnie. Ezért megpróbálják a fogyasztókat tudatos fogyasztóvá nevelni.

A téma nagyon fontos társadalmi súllyal bíró kérdés Magyarországon, és az Európai Unióban is, jelentette ki oldalunk szóvivője. A hivatal nagyon tisztességes munkát végzett, de csak hivatal. Mi komplexebb előterjesztést szeretnénk látni. Szükséges a helyzetfelmérés azért, hogy megtudjuk mi a legsúlyosabb probléma. Majd ebből kiindulva lehet a problémát megoldani. Szerintünk is a rászorultak esetében kell fontos lépéseket tenni. Az ellenőrzést mi az egységesebb ellenőrző rendszer felé szeretnénk elvinni, centrumban az állammal. Véleményünk szerint erősíteni kell az állami szerepvállalást. Fontos az oktatás és a képzés, ezért javasoljuk, hogy az alapképzés tananyaga legyen a fogyasztási ismeret. Megjegyezte még, hogy a szegények csak az olcsó termék kategóriákban tudnak vásárolni.

Egy egyetértő hozzászólás még elhangzott oldalunk egy tagjától, majd átkerült a szó a munkáltatókhoz. Szóvivőjük bevezetésként leszögezte, hogy egykörös tárgyalást javasolnak, részletes vita nélkül, majd kifejtette, hogy nem eléggé komplex az anyag a címéhez képest. Vagy a felügyeletről szóljon, vagy a kormány fogyasztóvédelmi politikájáról. Ha az előbbiről, akkor jó, ha az utóbbiról, akkor az FVFT csak egy szereplő. Nincs meg a kapcsolat a különböző ellenőrző hatóságok között. Párhuzamos ellenőrzések vannak, ennek elkerülése érdekében nagyobb összhangra lenne szükség. Szerintük két típusú ellenőrzés kellene: hatósági és piacfelügyeleti. A kormány kimondja, hogy az elsődleges cél a feketekereskedelem leküzdése, de nem arra fókuszál. Legyen ilyen kormányzati szándék. Fontos, hogy ne legyen túl nagy adminisztratív kötelezettsége a vállalkozásoknak. A föllépést nem e bírsággal kell kezdeni, fontos a fokozatosság. Szerintük nagyon nagy a szankciók mértéke a vállalkozások jövedelméhez képest. Tiltakoznak az üzletbezárás intézményének kiterjesztése ellen, és ráerősítenek arra, hogy a prevenció a cél. Az ellenőrzés társadalmasításával egyetértenek, de annak ne a bírság legyen a finanszírozója.

Ez a kormány koncepciója, kezdte az újabb kört a kormányoldal elnöke. Majd elmondta, hogy egyetért a társhatóságok munkájának

jobb összhangba hozásával. Folyik az egyeztetés. Egyetértett azzal is, hogy hatékony fogyasztóvédelem nem lehetséges tudatlan fogyasztókkal. A fogyasztóknak tudniuk kell, hogy milyen lehetőségeik vannak Fontos a nyilvánosság. Ne legyünk szemérmesek, de mindig legyünk korrektek. Egyetértett azzal is, hogy a szolgáltatások is jelenjenek meg a rendszerben. Kijelentette, hogy nem a bírsággal akarnak kezdeni. Céljuk a jogkövető magatartás tudatosítása.

Őt követően a kormányoldal szóvivői is hosszasan reagáltak a szociális partnerek képviselői által mondottakra. Majd a szociális partnerek mindkét oldaláról is elhangzott több meglehetősen hosszú hozzászólás, amit követően a kormányoldal elnöke megköszönte az észrevételeket, megállapította, hogy az alapkérdésekben egyetértés van, a problémákat pedig ki fogják javítani.

Ezután még megbeszéltük a következő hetek programját, majd lezártuk az ülést.

2007. április 20., péntek

Csak egy hét telt el, és ismét találkoztunk az SzMM Akadémia utcai épületének Tükörtermében. Az OÉT plenáris ülésén most két téma szerepelt a napirenden:

1. Előterjesztés az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény koncepciójáról.
2. Előterjesztés egyes törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó szabályainak módosításáról.

Mindkét téma előterjesztője a kormányzati oldal volt.

Ezen az ülésen már napirend előtti téma is volt. A munkáltatói oldal hozta föl kifogásait a munkabér bankszámlára való utalásának a Munka Törvénykönyvébe 2007. április elsejével történő beiktatásával kapcsolatban. Az a problémájuk, hogy az MT. nem rendelkezik – a köztisztviselők jogállásáról, illetve közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényhez hasonlóan – arról, hogy hány átutalás, illetve igénybevétel esetében kell a felvétel költségét a munkáltatónak átvállalnia. Kifogásolták az átmeneti idő hiányát is, hiszen a törvény április 1-től hatályos. Ugyanolyan átmeneti szabályozást tartanak szükségesnek, mint amilyen annak idején a közsférában volt. Végül bejelentették: amennyiben nem egyezünk meg, az Alkotmánybírósághoz fognak fordulni.

Ezt elő kellett volna készíteni, mondta a kormányoldal elnöke. A napirend előtti vita alkalmatlan az ilyen kérdések megtárgyalására.

A válasz a kérdésben van, egészítette ki az oldalelnököt a kormányoldal egyik szakértője. A közszférában tilos az illetmény kifizetése készpénzben, ezért volt költségkímélés az egyszeri felvételre. Az MT. csak az átutalásra vonatkozik.

Ez lett volna a mi egyik napirend előtti hozzászólásunk is, vettük át a szót. Mi azt kezdeményeztük volna, hogy kerüljön e téma OÉT elé, mondta a szóvivőnk, mert szerintünk is probléma lenne. A munkavállalók járandósága közvetett módon sem csökkenthető. Véleményünk szerint a probléma összetett, ezért az OÉT oldalai közösen keressenek olyan megoldást, amelyik egyik oldalnak sem okoz költséget. Ez a bankszférának nagy üzlet, ezért ők is beléphetnének a költségek csökkentésébe. Sok munkavállaló csak ezért nyitott folyószámlát. A folyószámla pedig a bankoknak üzlet. Kezdjük el ezen gondolkodni.

A munkáltatói oldal elnöke megköszönte a kormányoldal elnökének kioktatást, ami azért is furcsa volt, mert mindkét szociális partner úgy ítélte meg, hogy e témát napirend előtt fontos fölvetni. Ezt a témát meg kell tárgyalni.

A más vélemény nem kioktatás, válaszolt a kormányoldal elnöke. Az elől viszont nem zárkózott el, hogy a kérdéssel az OÉT fórumain tovább foglalkozunk.

Ezt követően a mi napirend előtti témánk következett a román és bolgár csatlakozással összefüggő részleges munkaerőpiaci nyitással kapcsolatban. Javasoltuk, hogy az OÉT folyamatosan kapjon tájékoztatást, azon foglalkozások listájának kiegészítéséről, amelyek tekintetében a munkaerő-piaci helyzet vizsgálata nélkül ki kell adni a munkavállalási engedélyt. Kifogásoltuk azt is, hogy a jelenlegi lista egyeztetés nélkül jelent meg, holott annak OÉT elé kellett volna kerülnie.

A munkáltatóknak nem volt hozzáfűzni valójuk e kérdéshez, a kormányoldal meg jelezte, hogy a Munkaerőpiaci Bizottság már véleményezte az eddigi munkaerőpiaci tapasztalatokat, és ennek megfelelően készül a kormányzati előterjesztés, ami hamarosan az OÉT elé kerül.

Ezt követően vágtunk bele az első napirendi pont tárgyalásába. Bevezetesként a kormányoldal szóvivője, az igazságügy minisztériumi szakállamtitkár ismertette a törvény célját és elkészítésének, megvitatásának, elfogadásának menetrendjét. Lényegében a tervezet ősszel kerülne e kormány elé, 2008-ban fogadná el a parlament, és 2009-ben lépne életbe. Kiemelte, hogy a monitoringon kell még dolgoznunk, és azt tervezik, hogy az a törvénybe is kerüljön be. Ha sikerül jobb konstrukciót kitalálni a mikro és kis vállalkozásokra, azzal élni fognak. Elmondta azt is, hogy velünk együtt kívánják áttekinteni a

deregulálendő jogszabályokat. Végül megjegyezte: az önfoglalkoztatás kérdése túlmutat a kis- és mikro egyéni vállalkozók problémáján.

Ezek után mi következünk. Szóvivőnk megjegyezte, hogy a menetrend lehetőséget ad az alapos előkészítésre. Ez jó. A monitoring jó lehetőség, különösen, ha törvény rendelkezik róla. Jó, hogy a teljes jogszabályi környezetet át kívánjuk tekinteni. A munkacsoportban, amely ezen dolgozik részt veszünk. Az önfoglalkoztatással kapcsolatban megjegyezte, hogy nem lehet egységesen kezelni az önfoglalkoztatót a mikro- és kisvállalkozóval, akik valamilyen vállalkozást vezetnek. Az önfoglalkoztató sok tekintetben munkavállalóként működik. Ezt követően még hosszasan beszélt a részletekről:

- Támogatjuk az egyes piacgazdasági viszonyokhoz igazodó feldolgozást.
- Különbséget kell tenni az önfoglalkoztató és az 1-2 főt foglalkoztató kisvállalkozó között.
- Javasoljuk a bérgarancia alapot átalakítani egy kötelező kockázatbiztosítássá.
- A segítő családtag státust is pontosan kell definiálni.
- A béren kívüli juttatásokat hogyan lehet e körre kiterjeszteni.
- Megoldást kell találni a szakmai ismeretek kötelezőségére.
- Ezt a középkorban már kitalálták (céhrendszer), adaptálni kell.
- Statisztikai adatszolgáltatás legyen, de egyszerű (elektronikus).
- A megszűnés, átalakulás, szüneteltetés ügyét nagyon pontosan kell megfogalmazni.

Ilyen előterjesztéssel és előkészítéssel öröm az érdekegyeztetésben részt venni, kezdte a munkáltatók szóvivője, érdemes visszamenni a tradíciókhoz. Javasoljuk, hogy a bevezető rész tartalmazzon fogalmi meghatározásokat, folytatta. Az egyéni vállalkozás jogi szabályozottsága nem teljes körű, ezért egységesíteni kell. Olyan ember kapjon vállalkozást, akinek megvan hozzá a képzettsége. Fontos, hogy a fiatalok tanuljanak. Szakmát! Általában rendelkeznek megfelelő végzettséggel, de nem minden szakmához kell képesítés (pl. seprűkészítő). Legyenek vállalkozói tanfolyamok is. Legyen arra lehetőség, hogy a személy ne a teljes személyi vagyonával feleljen. A KSH vagy az APEH gyűjtse az adatokat, az 5 fő alatti vállalkozásokról is legyen részletes adatgyűjtés.

A kormányoldal szóvivője egészében és részleteiben is egyetértett az elhangzottakkal, de fölthette a kérdést: meg van-e a kínálati oldal a kötelező tanfolyamok elvégzéséhez?

A középiskolai oktatásba bekerülhetnének a vállalkozói ismeretek – segítette ki szóvivőnk, és ezzel egyetértett a másik két oldal is.

Lezárva e téma tárgyalását, hozzákezdtünk volna a következőhöz, de a munkáltatói oldal elnöke 10 perc szünetet kért. Tapasztalataink szerint ez fél óránál jóval tovább szokott tartani, ezért mindjárt ebéd-szünetet is tartottunk.

Szünet után a kormányoldal elnöke ismertette röviden a helyzetet. Az Alkotmánybíróság döntése, mely az ügyelet szabályainak módosítását igényelte tette szükségessé e tárgyban a törvénymódosítást. De ezt kívánja az Európai Bizottság Magyarországra küldött levele is. E miatt módosítani kell a munkaidőkeret szabályait, mert készenléti jellegű munkakör esetén a kollektív szerződés nem állapíthat meg 12 hónapos időkeretet, a pihenőidőket pedig megszakítás nélkül kell kiadni. Elmondta még azt is, hogy javaslat bizottsági tárgyalásokat követően kerül a plenáris ülés elé. Ezt követően hosszas és eredménytelen vita indult el az oldalak között a megállapodás legkisebb reménye nélkül.

Oldalunk kifogásolta a téma napirendre tűzése folyamán tapasztalt időkényszert: az OÉT vita előtt elmaradt az előterjesztés szektorális, ágazati érdekegyeztető fórumokkal való egyeztetése, és az OÉT Munkajogi Bizottsága sem zárta le az anyag megvitatását. Szerintünk e miatt az előterjesztés most nem tárgyalható. Ezen véleményünk ellenére szóvivőnk tett néhány fontos észrevételt. Szerintünk fontos, hogy a témában közérthető jogi szabályozás szülessen. Ismételten felhívta a figyelmet, hogy az opt out megoldást az oldal elutasította és elutasítja. Emlékeztetett, hogy a tűzoltókra vonatkozó szabályok módosítása érdekében az oldal a Munkajogi Bizottságban kiegészítő javaslattal élt.

A munkáltatóknak alapvető szakmai és gazdasági problémái merültek fel az előterjesztéssel kapcsolatban. Véleményük szerint az ügyelet rendezését nem lehet csak az egészségügy problémájaként kezelni, nem lehet kiemelni a munkaidő szervezése kérdésköréből, hiszen a versenyszférában hasonló gondokat kell megoldani. Az informatika rohamos terjedése megszakítás nélküli felügyeletet igényel, ezért generális megoldás indokolt. Véleményük szerint hátrányos helyzetet teremt nálunk, hogy az EU irányelvektől eltérően szigorúbb szabályozást tartalmaz a Munka Törvénykönyve. Ez rontja a gazdaság pozícióját, a versenyképességet. Most lenne mód korrigálni az eltéréseket.

Még felmerült a munkáltatók és közöttünk a kétoldalú egyeztetés lehetősége, majd megállapodtunk abban, hogy további megfelelő előkészítés és bizottsági tárgyalás után újabb plenáris ülésen folytatjuk a téma tárgyalását.

2007. április 25., szerda, 17 óra

Nem tel el egy hét, és máris összejöttünk szokatlan időpontban, de már egyre jobban megszokott helyen, az SzMM Akadémia utcai épületének Tükörtermében ugyanannak a témának a megtárgyalására, amivel pénteken (április 20-án) nem sokra mentünk. Azaz újra napirendre tűztük az „Előterjesztés egyes törvények munka-és pihenőidőre vonatkozó szabályainak módosításáról” téma tárgyalását a kormányzati oldal előterjesztésében.

Napirend előtti felvetés, talán a gyors folytatásnak köszönhetően nem volt, s így mindjárt bele is vághattunk a téma megbeszélésébe. Volt Munkajogi Bizottsági ülés és ma reggel lezajlott az egészségügyi ágazati konzultáció is – vezette föld a napirendet a kormányoldal elnöke a munkaügyi államtitkár. A bizottsági ülés megállapodásszerű dolgait átvezették a szövegen, folytatta és megállapította, hogy szakértői szinten bizonyos kérdésekben volt egyetértés.

Két feltételnek (bizottsági tárgyalás és ágazati érdekegyeztetés) kellett megfelelni, és az teljesült kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Ezek után bejelentette, hogy konszenzus van az oldalon a következőkben: nem támogatjuk a törvénymódosítási javaslatot, mert sérti a munkavállalók érdekeit. Nagyobb szabad kezet kapnak a munkáltatók, és a gyakorlati alkalmazás is súlyos kérdéseket vet fel. A különböző jogviszonyok áttekinthetetlenné teszik a helyzetet. Az önként vállalt túlmunkát elutasítjuk. Ez csak kikényszerített lehet (a rendes munkaidőben nem tudják megkeresni a megélhetéshez szükséges pénzt, pedig azt ott kell megkeresni). Az egészségügyi ágazatban is elutasítottuk. A mostani módosítási tervet rosszabb helyzetet teremt a munkavállalók számára, mint amit az Alkotmánybíróság megsemmisített.

A tűzoltóknál ugyanez a probléma áll fenn, hangzott még el az oldalunkról. Az illetékes szektorális fórumnak még e héten el kellene kezdődnie, de nem kezdődik. Kérjük, hogy a kormány kezdeményezze a szektorális érdekegyeztető tanács összehívását.

A munkáltatói oldal szerint a jelenlegi előterjesztés bizonyos problémákra megoldást hozhat, kezdte a munkáltatói oldal szóvivője. De túlzottan az egészségügyre koncentrál. Ezt ugyan támogatják, de ki kell terjeszteni a gazdaság egészére. A munkaidő keret maximumát az EU direktívákkal kapcsolatban 4 hónapban határozták meg, ezt kell bevezetni.

Van remény az elmozdulásra, jegyezte meg a kormányoldal szóvivője. A munkavállalói oldal álláspontja félreértésekre épül. Ha ezt tiszt

tázzuk, meg lehet állapotodni – tette még hozzá, majd hosszasan magyarázta a dolgokat.

Hozzászólására rákontrázott a kormányoldal jogi szakértője: ha ez a törvényjavaslat elfogadásra kerül, akkor jobb lesz a helyzet.

Az EU bírósági ítéletek is arra figyelmeztettek minket, hogy az ügyelet és a munkaügyi szabályozás két külön ügy, jegyezte meg a kormányoldal elnöke. Nálunk a kettő sokszor összecsúszik. Vannak helyzetek, amikor a rendelkezésre álló kapacitás nem tud több lenni. Egyetért azzal is, hogy a munkavállalót ne lehessen túlfoglalkoztatni, de lehet vis major helyzet. Van-e hajlandóság a vis major helyzetek kezelésére alkalmas szabály vizsgálatára, tette föl kérdését. ha a tematikában a szociális partnerek között megállapodás születik akkor azt láthatlanba elfogadja, mondta, s még megjegyezte: legkésőbb a május 3-i kormányülésre be kell vinni a javaslatot.

A munkáltatók szóvivőjének javaslata szétfeszíti a mostani kereteket, kezdte a második kört a szóvivőnk, amely sőt még az azt követő harmadik is ugyanolyan eredménytelen volt mint az első.

A tárgyalásnak nincsen alternatívája, jegyezte meg a harmadik kör végén a szóvivőnk, ezért mindig készek vagyunk tárgyalni. Hogy a munkavállalóknak mi a jó és mi a rossz hadd döntsük el mi. Az, hogy a munkavállalókért aggódnak a munkáltatók gyanús. Zárjuk le a vitát, és nyitottak vagyunk a további tárgyalásra.

Másfél órát elpazaroltunk, mondta a munkáltatók szóvivője, menjünk végig a javaslaton.

A szociális partnerek nem folytatják le a részletes vitát, csodálkozott a kormányoldal elnöke, s szemmel láthatóan zavarban volt. Végül is tudomásul vette, hogy részletes érdekegyeztetésre most nem került sor, de megerősítette, hogy a kormány kész folytatni a tárgyalást a törvényjavaslatról a szociális partnerekkel.

2007. április 26., csütörtök, 13 óra

Másnap aztán folytattuk ugyanabban az épületben, csak egy emelettel följebb a Club teremben (ez csak annyiban különbözik a Tükörteremtő, hogy nincsenek nagy tükrök és egyszerűbbek a bútorok) , de most már új témákkal:

1. Tájékoztató Magyarország Konvergencia jelentéséről
2. Előterjesztés a szak- és felnőttképzést érintő reformprogram végrehajtásához szükséges egyes törvények módosításáról
3. Előterjesztés a Románia és Bulgária Európai Unióhoz történt csat-

lakozását követő első negyedévi munkaerőpiaci helyzetről, valamint a foglalkoztatási lista felülvizsgálatáról.

Mind a három témának a kormányzati oldal volt az előterjesztője.

Napirend előtti téma nem lévén azonnal hozzáfogtunk az első pont tárgyalásához, melynek kormányzati szóvivője a Pénzügyminisztérium államtitkára volt. A kormány féléves tájékoztatást ígért – kezdte mondandóját (egyébként minden tagország ezt teszi). A szeptemberhez képest változott néhány szám, mondta. Pl. kedvezőbb a 2006-os hiány, és kedvezőbbnek látszik a 2007-dik évi hiány is. Ezt részben az őszelel meghozott intézkedések alakulása, részben az adóbevételek alakulása teszi, és fehéredik a gazdaság is. Módosulni látszik az inflációs pálya is. Gyorsabb a lefutása, de a várható infláció magasabb lesz. A közszféra bérmegállapodás adatai benne vannak a hiányadatokban²⁶. A jelentést júniusban tárgyalja a pénzügyminiszterek tanácsa, de nem lesz gond. A kormány számaait a KSH és az MNB számai is megerősítik.

Oldalunk soros elnöke (ez most én voltam) először természetesen emlékeztette a partnereket arra, hogy a szakszervezeti oldal nem fogadta el a konvergencia programot, mert az minden terhet a munkavállalókra rakott. Ezt követően megemlítette, hogy látszólag nagyon jól megy minden, jók a mutatók, javul a járulékfizetés, stb. Ez tény-megállapításnak tűnik. De hogyan állt elő ez a tény? Az állítások nincsenek részletes tényadatokkal alátámasztva, pl. szakmánként hogyan alakul a helyzet. Kérdés, hogy mi van a foglalkoztatás bővítés mögött. Mi a valódi háttér? Megállapította, hogy az intézkedések alapvetően a munkavállalókat sújtják. A reálbércsökkenés tény. Ugyanakkor a munkáltatók kibújhatnak a terhek alól.

A program hozza a reményeket – kezdte a munkáltatók szóvivője. Az orrnehéz intézkedéseknek köszönhetően a relatív javulás jobb. Ha sikerül folytatni és egyre nagyobb támogatás jelenik meg, az értéke lehet a társadalomnak. Ugyanakkor az érdekességek a részletekben vannak, és a korábbi problémáik beigazolódni látszanak. A bevételek növelése és a kiadások csökkentése közötti egyensúly megbomlott. Az adók növekedtek. A vállalkozók terhei úgyszintén. A terhelés egyre nagyobb része megy a vállalkozókhoz. A hazai fogyasztás alacsonyabb

---

²⁶ Azon már egyáltalán nem lehet csodálkozni, hogy az ország romlásáért a közszféra „hatalmas bérei” a felelősek. A most uralkodó neoliberais felfogás szerint a közszféra alkalmazottai túl vannak fizetve, kivéve a vezetőket, magasabb vezetőket, akik szörnyen le vannak maradvá, s ezért önekik a jelenlegi illetményük többszörösét kell megkapni. Ez természetesen nem okoz gondot. Majd rajtunk megspórolják.

a vártnál. Az intézkedések az ágazatokat különféleképp érintik. Hány vállalkozás szűnt meg? – tette föl végül a kérdést.

A szóvivőt követően az oldalról még többen is hozzászóltak, lényegében a gondjaikat sorolták föl, de javaslatokat, ötleteket is mondtak.

Az első 2-3 hónapi adatból nem lehet a 2007-dik évi folyamatokat teljes biztonsággal megállapítani – ismerte el a kormányoldal szóvivője. A foglalkoztatás statisztikai bővítése ott történt meg, ahol nagy a fekete foglalkoztatás lehetősége. Nem dolgoznak többen, csak kifehéredés van. Nem a magyar gazdaság van rossza állapotban, hanem az államháztartás. A bevétel növekedés – kiadás csökkentés jelenlegi, nem megfelelő aránya várhatóan 2010-re megfordul. Az Unió támogatás növeli a finanszírozási lehetőségeket. Viszont ez egy nagyon kötött műfaj. Azt kell teljesíteni, amit az Unió követel²⁷.

Ezt követően még futottunk egy kört, amikor a szociális partnerek részéről többen is hozzászóltak. A végén a kormányoldal szóvivője próbálta még menteni a menthetőt, nyugtatni a kedélyeket, majd lezártuk e pont tárgyalását, a mi egyet nem értésünkkel és a munkáltatók fenntartásokkal terhelt tudomásul vételével.

A következő napirendi pont, bár szintén súlyoz volt, tárgyalása egyszerűbbnek látszott. mivel e téma már többször szerepelt a plenáris ülésen, s általában jól elő volt készítve.

Módosítani kell a jogszabályt – kezdte kiegészítését a kormányoldal szóvivője, a Munkaügyi Minisztérium illetékes szakállamtitkára. Ennek egyik oka, hogy a szakképzés megújítását már régen napirendre tűztük. Másik, hogy áttekinthetőbb, keresletvezérelt rendszer kell. Fontos a jobb összehangolás a munkaerő-piaci igényekkel, és a gazdaság szereplőinek szélesebb körű bevonása.

E felvezetést a kormányoldal elnöke, az SZMM államtitkára még kiegészítette: a kezünkbe kerül a szakképzés irányítása²⁸.

Itt is a soros elnök volt oldalunk szóvivője, aki kifejtette: sajnálatos, hogy nem történt még meg a magyar oktatási rendszer átfogó reformja, a közoktatástól a felsőoktatásig. Gond hogy csak részenként haladunk. Először fölépítettük a tetőt, azaz reformáltuk a felsőoktatást, mikor bevezettük a bolognai rendszert. Most a szakképzést reformáljuk. Ugyanakkor hiányzik az alap, a közoktatás átfogó reformja. A mai

---

²⁷ Ebben azért már van egy kis gyakorlatunk.

²⁸ Ez állandó probléma, hogy hol a helye a szakképzésnek. Az oktatási vagy a munkaügyi tárcánál. Ha jó lenne a magyar közoktatási rendszer, ami messze nem felel meg a ma igényeinek, az utóbbi lenne a jobb megoldás.

világban egy tizenkét osztályos egymásra épülő alapfokú oktatási rendszerre lenne szükség, ahol a résztvevők megtanulják a szükséges alapokat, és onnan léphetnének tovább a felsőoktatásba vagy a szakképzésbe. Ez utóbbiban már nem közismereti tárgyakat tanulnának, hanem az adott szakma elméletét és gyakorlatát. Annyi ideig, ameddig az adott szakma megkívánja. Az előterjesztés egyébként jó, és jó megoldásokat tartalmaz. A regionális integrációval kapcsolatos elképzeléseket már korábban is jónak minősítettük. Igazából regionális szinten lehet jól felmérni és kielégíteni szükségleteket. A képzésnek a foglalkoztatási helyzettel összhangban kell lennie, és a gyakorlat számára használható szakoktatásra van szükség. A pályáztatási elképzelések jók, de kérdés, hogy meg vannak-e hozzá az infrastrukturális feltételek. Fontos az iskolai tanműhelyekben folyó szakmai gyakorlat, de ugyanilyen fontos a gazdaság szereplőinél folyó üzemi gyakorlat is. A kettő egészíti ki egymást. A független vizsgáztatás rendszere kifejezetten jó. Szükség van az oktatók rendszeres továbbképzésére, valamint a pályakövetési rendszerre. A képzésnek a foglalkoztatás politikával összhangban kell folynia, a gazdaság szereplőinek bevonásával készült közép és hosszútávú prognózisokra alapozva. Szükségesnek tartjuk a szakszervezeti képviselőket – regionális munkaügyi tanácsokhoz hasonlóan – a Regionális Képzési és Fejlesztési Bizottságokban is.

Az oldal tagjai részéről még elhangzott néhány konkrét javaslat, majd átkerült a szó a munkáltatókhoz. Szóvivőjük elmondta, hogy ők is egyetértenek az integrációval, de túl rövidnek találják az időt az átalakuláshoz. Jó, hogy a gazdaság képviselőinek szerepe nő a fejlesztési folyamatban, és meghatározóvá válik a döntéshozói jogosítvánnyal rendelkező regionális fejlesztési és képzési bizottságokban. Jónak ítélik meg a vizsgáztatási rendszer változtatásával kapcsolatos elképzeléseket, és a vizsgáztatás ellenőrzésének a bevezetését. A pályakövetési kötelezettség jogi szabályozásának megteremtésével egyetértenek. Véleményük szerint a felnőttképzésről szóló törvény módosításai minőségi javulást eredményezhetnek. Ugyanakkor azt is elmondta, hogy a szakképzési hozzájárulás és a képzés fejlesztésének támogatásával kapcsolatos szabályozás lényeges változása problémát okozhat mind a gazdálkodó szervezeteknél, mind a támogatásban részesülő intézményeknél. Előrelépésnek tekintik, hogy a jövőben a gazdasági érdekképviselők szakképzés érdekében végzett tevékenysége közvetlenül is támogathatóvá válik.

A munkáltatói oldalról is elhangzott még egy konkrét hozzászólás, majd visszakerült a szó a kormányoldal szóvivőjéhez, aki megköszön-

te a véleményeket, amelyek alapján megállapította, hogy jó úton járnak, s ezzel lezártuk e téma tárgyalását is.

A harmadik téma tárgyalásánál a kormányoldalon nem, csak a munkáltatói szóvivő posztján volt csere, oldalunk pedig nem jelölt szóvivőt, így mindenki lehetőséget kapott véleménye kifejtésére. Amit meg is tettünk.

A kormányoldal szóvivője elmondta, hogy a kormány meghozta a döntést, bár egy negyedév adatai nem igazán elégségesek az intézkedésekhez. A munkaerőpiaci folyamatok kedvezően alakultak, még a román forgalom is csökkent (92 fő bulgáriai és 6052 fő romániai munkavállaló vállalt munkát). Végül megjegyezte: a félévi adatok birtokában okosabbak lehetünk, de a várt hatás sem jött be.

Oldalunkról mindenki hozzászólt a témához:

- A konföderációk többsége azt várta, ami bejött.
- Féléves felülvizsgálat elég.
- A határon átnyúló fekete foglalkoztatás megmaradt.
- Inkább a külföldiek fekete foglalkoztatását kellene visszaszorítani.
- A teljes nyitás elvesz a hivatkozási alapot.
- A külföldiek kevesebb pénzért dolgoznak.
- A munkaügyi ellenőrzések tapasztalatait ellenőrizni kell
- Az oldal majdnem ugyanazt mondja, de mégsem.
- Fel kell oldani a korlátozást.
- A magyar bérek miatt a szakmunkások átmennek Magyarországon.
- Globálisan kell vizsgálni a külföldi foglalkoztatást.
- Nem kell lista (ezzel gyakorlatilag mindenki egyetértett).

A munkáltatók egyszerűbben oldották meg a kérdést. Nekik egy szóvivőjük volt, aki meglepődött. A munkavállalói oldal állásfoglalása mintha munkáltatói oldalról jött volna – mondta. Egyetértenek velünk. Elegendő félévente a felülvizsgálat. Részükről a liberalizálásnak nincs akadálya, de néhány szakma esetében továbbra is indokoltnak tartják a munkaerő-piaci vizsgálat fenntartását.

A kormányoldal elnöke elmondta, hogy a félévenkénti felülvizsgálattal egyetértenek, a kormány más vélemények hatására döntött a negyedévben.

Kormányzati oldalról még elhangzott, hogy csak előre lehet menni a teljes nyitás felé, valamint az, hogy napi rendszerességű statisztika van.

Még a szociális partnerek tettek egy-két észrevételt és javaslatot, amelyre a kormányoldal reagált, majd lezártuk az ülést.

2007. május 18., péntek, 10 óra

Kissé hosszabb idő, három hét telt el az előző OÉT ülés óta, mikor ismét összeültünk az SZMM Akadémia utcai épületének Tükörtermében, hogy a kormányzati oldal előterjesztésében több fontos témát megtárgyaljunk. Ezek a következők voltak:

1. Előterjesztés a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiáról (A társadalmi egyeztetést megalapozó munkaváltozat).
2. Előterjesztés az állami vagyonról szóló törvényjavaslatról.
3. Előterjesztés egyes szociális tárgyú törvények módosításáról.
4. Előterjesztés az egyes foglalkoztatási jogviszonyokat szabályozó törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseinek módosításáról szóló (T/2938. szám) törvényjavaslatról.

Kezdsnek oldalelnökünk javasolta, hogy a 2. és 3. napirendi pontot most ne tárgyaljuk, mert az előbbit túl későn kaptuk meg, a másikkól pedig a Szociális és a Munkajogi Bizottság egyaránt azt javasolta, hogy ne tárgyaljuk. Javasolta továbbá, hogy az 1. és a 4. napirendi pont tárgyalását cseréljük meg.

Mi felkészültünk mind a négy napirendi pontból – szólt a munkáltatói oldal elnöke, de tudjuk kezelni a 2. és 3. levételét. Kérdés: mi lesz a 2-sel a menetrend. Az 1. és 4. pont fölcserélése értelmetlen.

A 2. pont levételét tudomásul veszem – mondta a kormányoldal elnöke. Van idő rá. A 3-dikban a vitás pontokra a Szociális Bizottság térjen ki. Ugyanakkor kérem, hogy a cserétől tekintsenek el.

Egyetértetek, hogy a 3. újra kerüljön a bizottság elé, s menjünk az eredeti sorrend szerint – válaszolt az oldalelnökünk.

Ezek után következett a napirend előtti kérdésünk, melyet oldalelnökünk tett fel. A közszféra munkavállalóinak 50 %-os utazási kedvezménye tavaly még megvolt, de az idén kimaradt a rendeletből. Ezt a kormány megszüntette? Akkor tiltakozunk! A közalkalmazottak 50 %-os utazási kedvezményének megszüntetése komoly gondokat jelent. Egyébként nem jelentett olyan kiadást, amely megszüntetéséből komoly bevétel származik. Ez csak a közalkalmazottak cukkolása.

A munkáltatók passzoltak. Így a kormányoldal jött sorra. Tegnap a KOMT-on is fölvetődött ez a kérdés, mondta a kormányoldal elnöke, majd felajánlotta, hogy kormány elé viszi a kérdést. A kormány majd mérlegelni fog. Kéri ezt fogadjuk el.

Megtörtént.

Az első napirendi pont fölvezetéseként a Fejlesztési Ügynökség elnöke tartott rövid összefoglalót, ami külön teljesítmény, mert egy

meglehetősen terjedelmes anyagról van szó. Az EU Tanács 2006-ban fogadta el a mai stratégiát, amit Magyarország is föl vállalt. A stratégia gazdasági és társadalmi szempontból is értelmezendő, és 25-50 évre előre szól. Kérdés, hogy miként épüljön be a mai valóságba (környezetvédelem, energia, éghajlatváltozás, stb.). Hol mi a teendő. A dokumentum módszertani ajánlásokat is megfogalmaz.

Oldalunk szóvivője (ez megint én voltam) kifejtette, hogy a fenntartható fejlődésnek mindenekelőtt emberközpontúnak kell lenni, mert emberek fogják megvalósítani, és az emberek, a társadalom érdekeit szolgálja elsősorban. Önmagában a környezet nem lehet cél, a környezet az emberek életfeltételét jelenti²⁹. A végső cél az életminőség fenntartása a környezeti fenntarthatóság maximális figyelembe vételével. Kiemelte a szegénység, a társadalmi különbségek, szegregáció, társadalmi kirekesztődés problematikáját, melyek a meglévő gazdasági és környezeti problémák hátterében állnak. Gondot jelent számunkra, hogy az előterjesztésben a munkavállalói szempontok nem kellőképpen hangsúlyozottak. Nem terjed ki megfelelően a stratégia a foglalkoztatás bővítésére, a gazdaság kifehérítésre és a szociális ellátórendszerek fejlesztésére sem. Fölvívta a figyelmet még néhány szakmai tévedésre (pl. az emberi tevékenység okozta globális klímaváltozás), melyek egy kormányzati dokumentumban nem maradhatnak benn, s végül bejelentette: az oldal igényt tart a konkrét magyarországi helyzet részletes elemzésére.

Elhangzott az oldalról, hogy a szakszervezeteknek valós érdekük van ebben az ügyben. A „zöld munkahely” (green job) többet jelent a piacefejlesztésnél. Elhangzott az is, hogy a kifejtő rész egy kissé tankönyv ízű. Jó mondatok vannak benne, de mikor valósul meg.

Nagy jelentőségű, hiánypótló anyag van előttünk, kezdte a munkáltatók szóvivője. Időben vagyunk a folyamattal. Eddig rövidebb távú ciklusokban kellett gondolkoznunk. A dokumentum struktúrája jó. Bemutatja a függőséget is. A prioritások viszont nem jönnek ki eléggé. Árnyalni kellene a képeket. A szociális biztonság és a munkahelyek megőrzésével azonos fontosságú a magyar vállalkozások, a mik-

---

²⁹ E kérdésben egyébként ütközik környezetvédelemmel foglalkozó szakemberek (nem azonosak a zöldekkel) és a szakszervezetek felfogása. Az előbbieket szerint a fenntarthatóság egyértelműen, sőt kizárólagosan környezetvédelmi kérdés. Szerintünk viszont a társadalmi fenntarthatóság ugyanolyan fontos, és a jövő szempontjából elengedhetetlen a környezeti és társadalmi fenntarthatóság összhangja.

ro- és kisvállalkozások versenyképességének a megőrzése és gazdasági növekedésük biztosítása is. A stratégiának fontos célként kell meghatároznia a népesség megtartását és a népességfogyás megfékezését. A célkitűzések többsége támogatható, de hiányzik a hatástanulmány és az intézményi, irányítási rendszer, amely garantálja a sikeres és ütemes végrehajtást.

Munkáltatói oldalról is elhangzott kiegészítő hozzászólás, majd visszaállt a szó a kormányoldalra. A szóvivő reagált az elhangzottakra, és elmondta, hogy a végrehajtást folyamatosan ellenőrzik és az OÉT is rendszeresen fog foglalkozni e kérdéssel.

Nem először foglalkozunk e témával, kezdte az egyes foglalkoztatási jogviszonyokkal foglalkozó téma tárgyalását a kormányoldal elnöke. Két héttel ezelőtt a szóvivők és a soros elnökök találkoztak, és a kormányoldal ennek megfelelően átdolgozta a javaslatot. A változások között kettő a munkavállalók, kettő pedig a munkáltatók számára kedvezőbb. A munkavállalóknak fontos, hogy csak max. heti 60 órás munkahét engedélyeztetett. Valamint az, hogy az opt out egészen minimálisra szűkült. A munkáltatóknak fontos, hogy a „referencia idő” 3 hónap, és kollektív szerződéses megállapodásban 6 hónap lehet. Továbbá az, hogyha valahol valamilyen speciális tudás van, ami miatt túl kell lépni a munkaidő keretet, akkor ezt a munkavállalók 10 százalékának mértékéig, maximum egy évig meg lehet tenni.

Az általános és konkrét észrevételek mellett javaslatunk is van, mondta oldalunk szóvivője, ugyanis időhöz jutottunk. Az opt out bármiféle megjelenítése a MT-ben elfogadhatatlan, ugyanis növeli a munkavállalók kiszolgáltatottságát. A magyar munkaügyi szabályozás rugalmas, de nem hozza az eredményeket. A kollektív szerződésnek nem alternatívája az egyéni megállapodás. Nem támogatjuk az egyéni megállapodás intézményének bevezetését az MT-be, mert munkavállaló ellenes. Javasoljuk, hogy az egyéni megállapodásra vonatkozó részt a kormány vonja vissza.

Azt hittem, hogy tárgyalunk, kezdte a munkáltatók szóvivője, de ha a munkavállalói oldal tiltakozik egy intézmény ellen, akkor nem lehet vitatkozni. Hogyan folytatjuk tovább? – kérdezte.

Meg kellene nézni, hogy mely paragrafusokkal van vitánk, és azzal kellene foglalkoznunk – mondta a kormányoldal elnöke. Az egyéni megállapodás elleni általános tiltakozást nem tudja értelmezni. Egyéni munkaszerződés létezik.

Ezt követően még futottunk két kört, anélkül, hogy közeledtek volna az álláspontok, majd megegyeztünk abban, hogy a törvényjavaslat

vitatott kérdéseivel kapcsolatban a soros elnökök következő megbeszélésén folytatjuk - az előre lépés igényével - az egyeztetést.

2007. június 7., csütörtök, 10 óra

Majdnem egy négy hét telt el az előző plenáris ülés óta Kedves olvasóim, mikor egy témában ismét nekirugaszkodtunk. Természetesen, mint e félévre már jellemző volt, most is a megszokott péntektől eltérő időben, csütörtökön találkoztunk a Tükörteremben, hogy a kormány előterjesztésében egyeztessünk az „Előterjesztés az állami vagyronról szóló törvényjavaslatról”.

Napirendi téma csak egy volt előterjesztve erre az ülésre, de napirend előtti témája az oldalunknak kettő is volt, amit a kezdés után elő is vezettünk.

Az utazási kedvezmények ügyét fölvetettük – mondta oldalelnökünk, és ígéretet is kaptunk, hogy a kormányoldal eljár ez ügyben és visszahozza ide a témát. ugyanakkor az 52-es számú Magyar Közlönyben változatlan formában megjelent. Célszerű lenne az összes kedvezményt együttesen az OÉT keretében áttekinteni.

A munkáltatók passzoltak.

Áttekintjük, hangzott el a kormányoldalról a lakonikus válasz.

A parlament előtt van az egyes foglalkoztatási törvények módosítása, amelyről már tárgyaltunk, de nem állapodtunk meg. Az egyes törvények munka- és pihenőidőre vonatkozó szabályainak módosításáról az Országgyűlésnek beterjesztett törvényjavaslat a munkavállalók hátrányára és a kollektív szerződések gyöngítésére irányuló szabályozás-tervezet. Felhívta a figyelmet, hogy az Európai Unió a munkavégzés szempontjából vizsgálva csak kétféle időt - a munkaidőt és a pihenőidőt - különbözteti meg, következésképpen az ügyeleti idő is a munkaidő kategóriájába tartozik. Kifogásoljuk, hogy a heti munkaidő 48+12 óra lehet a munkavállalóval kötött külön megállapodás alapján. Ez nem szerepelhet az MT-ben. Kifogásoljuk azt is hogy a 8. § opt out közeli megállapodást tartalmaz. Változtatott-e a kormány a korábbi álláspontján? – kérdezte meg a végén.

Számunkra a kétoldalú megállapodás életszerű – mondta a munkáltatói oldal elnöke.

A kormány foglalkozott az előterjesztéssel – mondta a kormányoldal elnöke. a legújabb előterjesztés megfelel az Uniós előírásoknak. Az 5. §-nál (heti munkaidő) a kormány kész megfontolni a szakszervezeti kezdeményezést, ha lesz ilyen módosító indítvány.

Miután szövivőnk reagált a kormányoldal hozzászólására, a munkáltatók elnöke megjegyezte: legyen háromoldalú a megbeszélés.

A labda már nem a kormány kezében van – hangzott el kormányzati oldalról.

A hivatalos napirendi pont kormányoldali előterjesztője, szövivője a Pénzügyminisztérium egyik szakállamtitkára volt. Cél az állami vagyonnal történő gazdálkodás átláthatóbbá tétele. Ezért kell, hogy egy egységes jogszabály és egy egységes intézmény legyen. Fontos, hogy minden az értékén hasznosuljon, a bevételek pedig fordítódjanak az állami vagyongazdálkodásra. A törvény létrehoz egy vagyongazdálkodási tanácsot, amely a tulajdonosi jogokat fogja gyakorolni. Létrejön egy egységes szervezet, és a főbb gazdálkodási szabályok egységesek lesznek. A részvényesi jogokat a pénzügyminiszter gyakorolja (földtulajdonnál együttműködve a földművelési miniszterrel). Az állami vagyont továbbra is az államé marad.

Nem értjük a sietség okát, kezdte hozzászólását a szövivőnk. Ami történik az kapkodás, ami pedig nem vezet jóra. Az OÉT Gazdasági Bizottsága már tárgyalta e témát, és az ott felmerült kérdésekre nem kaptunk választ, viszont másodszor már nem ült össze a bizottság. Mivel kérdéseinkre nem kaptunk választ, azokat most ismét fölteszük:

- Abban a vagyoni körben, ahol munkavállalók vannak tájékoztatásuk, stb. hogyan történik? (Munkavállalói szempontból a jelenlegi privatizációs törvény szabályai jobbak.)
- A kedvezményes munkavállalói tulajdonszerzés – ami eddig volt – kimaradt. (Vissza kell a szöveget a jelenlegiből emelni.)
- Mi az, ami tartós állami tulajdon, mi az, ami nem? (Ami állami feladatot ellátó vállalkozás, azoknak állami tulajdonban kell maradniuk, pl. regionális vízművek.)
- Ami nem tartós állami tulajdon azt értékesíteni kell, de ez nincs jól szabályozva. (A jelenlegi helyzet egyértelműbb.)
- Mi a logikája annak, hogy a Tanács tagjait 6 évre, az EB tagjait 5 évre bízzák meg?
- Lehetséges-e állami tulajdonnál egyszemélyi döntés?

Gyors és kapkodó, de épen ideje létrehozni – kezdte hozzászólását a munkáltatók szövivője. 2000 óta többször fölvetődött az igénye. Ez a terv egyértelműen állás foglal, hogy az állami vagyont e célra létrehozott társaságnak kell értékesíteni a piacon, aki vagy jól, vagy rosszul dönthet. A szervezetek elnevezése sem mellékes. Az volt-e szándék, hogy az Igazgatóság helyett Nemzeti Vagyongazdálkodó tanácsot hoznak létre? A Felügyelő Bizottság helyett pedig Ellenőrző Bizottságot? Nincs rendben, hogy annak számol be az ellenőrző bizottság, akit ellenőriz.

Ez nem történhet meg. Munkaviszonyban vagy jogviszonyban lesznek az új szervezet munkavállalói?

Szakértői szinten már évek óta dolgozunk ezen az előterjesztésen, mondta a kormányoldal szóvivője. Most viszont a hatályba lépés sürgős, nagyon feszített a határidő. Ezt követően válaszolt a felvetett kérdéseinkre, de nem sok köszönet volt benne. A meglehetősen hosszú munkáltatói felvetésekre is jó hosszan válaszolt, a végén kifejtve, hogy határozottnan el akarják választani a tulajdonosi és a gazdálkodási szintet.

Ezt követően még elhangzott egy-egy rövid reakció a szociális partnerek képviselőinek részéről, majd lezártuk az ülést.

A kormányoldal mindenesetre hasznosnak és megfontolásra érdemesnek tartotta a konzultáción elhangzott észrevételeket. Egyetértett azzal, hogy a törvényjavaslat 37. és 38.§-a kerüljön módosításra, s ennek megfelelően a jelenleg hatályos privatizációs törvény munkavállalói tulajdonszerzési szabályai átkerülnek a készülő új törvényjavaslatba, valamint elmarad a munkáltatókra vonatkozóan meghatározott tájékoztatási, véleményezési és konzultációs - MT-ben előírt - kötelezettségek szűkítésére vonatkozó rész.

2007. június 15., péntek, 10 óra

Egy héttel és egy nappal később, azaz pénteken délelőtt jöttünk össze, immár megszokottá váló új helyünkön a Tükörteremben, hogy megvitathassuk a kormányzati előterjesztést a foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló T/3245. számú törvényjavaslatról

Mivel napirend előtti felvetés most nem volt, egyből a hivatalos téma tárgyalásához kezdhettünk hozzá. Az előterjesztő, egyben a kormányoldal szóvivője a Pénzügyminisztérium egyik államtitkára volt. A folyamatosan bővülő időskori gondoskodás eddigi négy pillére után most egy ötödik jelenik meg – kezdte a kiegészítő hozzászólását. Az EU kötelezte Magyarországot, hogy e törvény tervezetét május végéig vigye a parlament elé. Erre azért van szükség, mert a korábbi, 2005-ös törvény kevés. Tavasszal ezt be kell terjeszteniük, de a parlament csak ősszel fogja tárgyalni, így az ügy még kezelhető, van lehetőség a változtatásokra. Az elkészült törvényjavaslat célja, hogy elősegítse a foglalkoztatók nyugdíjcélú megtakarítások terén történő szerepvállalását, és bevezesse a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézményt a hazai jogrendbe.

Reméljük a kormány máskor is ilyen fürge lesz az EU akaratának teljesítésében, mint e nem működő rendszernél – kezdte hozzászólá-

sát a szóvivőnk. Nehéz beszélni addig róla, amíg a kedvezmény rendszerét nem ismerjük. Az anyagban két pillér szerepel, és az önkéntes rendszerhez való viszonya nem tiszta. EU-s szinten a dolog elfogadható, de kérdés, hogy Magyarországon szükséges-e egy ilyen sokszínű rendszer. További tárgyalásokat igényel, hogy hosszabb távon mit gondolunk a rendszerről. Úgy látjuk, hogy jelenleg egy konzultáció folyik, és örülünk, hogy erre van idő. Elég laza az egész rendszer ahhoz képest, ami a többi rendszerben benne van. További lehetőségeket várunk. Nem látjuk azokat a garanciákat, ami az összes többi elemnél megvan. Kérdés: el lehet-e a pénzeket veszíteni, ha munkahelyet váltunk? Milyen beleszólása lehet a munkavállalónak? Munkaszerződésben rögzítése a megoldás? Lehetővé tesz-e valamilyen diszkriminációt? Valamilyen munkahelyen belüli tagi részvétel szükséges-e a folyamatban? Nem szeretnénk, ha a munkáltató valamilyen önrész vállalásához kötné a részvételt. nem látunk garanciát a bankok és biztosítók világában. A közszféra hogyan kapcsolódik e rendszerhez? Kik azok, akik beléphetnek e rendszerbe? Nem szeretnénk, ha néhány éven belül második pilléré válna, és összességében közeledne az önkéntes pénztárakhoz.

A törvénytervezettel egy olyan lehetőség teremődik meg, ami – ha jól működik – kedvező lehet a foglalkoztatóknak és a munkavállalóknak, mondta a munkáltatók szóvivője. A garanciák elégségesek, ezért összességében támogatják az előterjesztést. Aztán, hogy működni fog-e az attól függ, hogy az adórendszerhez hogyan illeszkedik. Addig tudják támogatni, amíg minden önkéntes. Kvázi kötelező sem lehet.

Jogos a kritika, hogy együtt kellett volna tárgyalni az adóval, vette vissza a szót a szakállamtitkár. Csak az Uniós kényszer hozta ide. Ősszel a második szakaszba, majd folytathatjuk. Nem újabb önkéntes pénztárról van szó. Azt a dolgozó választja. Itt a foglalkoztató dönt. Nem kell minden dolgozóra egyformán kiterjeszteni, ezt KSZ-ben lehet szabályozni. Olyan szándék sincs, hogy kiváltsa az eddig működő nyugdíjrendszert, ez plusz lehetőség. A közszféra általános szabály szerint működik, ha elindul a rendszer nyitott ennek a szükséges, speciális szabályozása.

Nem nyugtatott meg a válasz, felelte a szóvivőnk. A PM gondolja végig a javaslatokat, pl. a tagi részvételről. Az ötéves röghöz kötés e túl szerencsés. Nagyobb rugalmasság kell. Kérjük a rendszer továbbgondolását, és ősszel térjünk vissza rá, és a nyugdíjrendszer egészére.

A munkáltatók szóvivője szerint jó lenne, ha már most döntés születne, hogy ne kerüljön be az adórendszer 400 000 Ft-os határába.

Nem lehet olyan törvényt kitalálni, amivel ne lehetne visszaélni?

Készen állunk a további konzultációra – mondta a szakállamtitkár.
Ez nem a 400 000 forint része, de meg kell beszélni.

És itt 10.43-kor véget ért az ülés, és elkezdődött a nyári szünet.

Tartalom

2005. október	5
2004. október 8.	5
Kormányoldali előterjesztés	6
Elfogadhatatlan tételek	6
Statikus helyzet – dinamikus szemlélet	7
Bértárgyalások	8
Néhány adat	9
Lapon kívüli	10
2004. október 22.	10
2004. október 29.	15
2004. november 3.	17
2005. november 12.	23
2004. november 24.	26
2004. november 29., hétfő 10 óra	30
2004. december 17., péntek, 10 óra	33
2005. március 4., péntek, 10 óra	34
2005. március 25., péntek, 10 óra	36
2005. május 13., péntek, 10 óra	40
2005. május 27., péntek, 9 óra	42
2005. június 14., kedd, 9 óra	46
2005. augusztus 25., csütörtök	49
2005. szeptember 27., kedd, 10 óra	56
2005. november-december	61
2005. október 7., péntek, 10 óra	61
...és akkor elkezdődött	62
Nehéz kérdés a költségvetés	64
A jövő évi minimálberről	66
2005. október 14., péntek, 10 óra	69
A foglalkoztatásról	69
Adómentes juttatások, adókulcsok	72
2005. október 21., péntek, 10 óra	73
Összhangban?	75
„Jó szóval oktasd”	76
2005. október 28., péntek, 10 óra	77
Kezdjünk, de mivel?	77
Egyetértés a megegyezési szándékban	79
2005. november 4., péntek, 10 óra	81

<i>A bértárgyalások folytatása</i>	81
2005. november 11., péntek, 13 óra	82
<i>Van remény</i>	82
2005. november 18., péntek, 10 óra	83
<i>Közeledés?</i>	83
2005. november 25., péntek, 13 óra	85
<i>„Arra vagyunk ítélve, hogy megállapodásra törekedjünk”</i>	85
<i>Bérmegállapodás a közsférában</i>	87
2006. március	90
2005. december 2., péntek, 10 óra	90
<i>A konvergenciaprogram kiegészítése</i>	90
2005. december 9., péntek, 10 óra	92
<i>Legyen ülés, vagy ne legyen?</i>	92
<i>Súlyos érdeksérelem érheti a munkavállalókat</i>	93
<i>„Hiba nélküli gazdálkodás”</i>	94
2006. május	97
2006. január 16. hétfő	97
2006. január 27. péntek	98
<i>A kordedvezményes nyugdíjról – sokadszor</i>	100
<i>Szervezkedés szabadon?</i>	101
<i>Szópárbaj éjszakába nyúlóan</i>	102
Lapon kívüli	104
2006. március 22.	104
2006. szeptember	108
2006. június 10., szombat, 10 óra	108
<i>Fontos emberek</i>	108
2006. június 15., csütörtök, 10 óra.	110
<i>A megszorító intézkedések elutasítása</i>	111
<i>A ügyögés politikája</i>	113
2006. június 22., csütörtök, 10 óra	113
<i>Az intézkedéseket átmenetinek tekintik</i>	114
2006. június 27., kedd, 9 óra	115
<i>Befejezett adóváltozások</i>	115
2006. október	116
2006. augusztus 28., hétfő, 14 óra	116
<i>Vissza kell fogni a költekezést</i>	116
2006. szeptember 8., péntek	118
<i>A bétéves terv</i>	119
2006. szeptember 15., péntek, 10. óra	121

<i>Dicséret és kritika</i>	121
2006. szeptember 29., péntek, 10 óra	123
<i>Döntetlennel zárult a vita</i>	123
<i>Hirdetésben gyalázzák a közszféra munkavállalóit</i>	124
<i>Válogatott morzsák a MEH által működtetett honlapról</i>	127
2006. november	128
2006. október 17., kedd, 10 óra	128
<i>Összetett előterjesztés</i>	129
2006. október 27., péntek, 9 óra	131
<i>Nebéz évek jönnek</i>	131
<i>Minimális mozgástér</i>	133
<i>Rosszízű vita</i>	134
2006. december	136
2006. november 6., hétfő, 10 óra	136
<i>Otromba politikai nyilatkozat</i>	137
<i>„Nem leszünk nagyvonalúak”</i>	139
<i>Mennyit kell fizetni?</i>	141
<i>Az OÉT-en kívül is van élet</i>	141
<i>Számos vita lesz még</i>	142
2007. május	144
2006. november 13., hétfő, 10 óra	144
<i>Szándékosan ferdített</i>	144
<i>Túlképzés és hiányszakmák</i>	146
<i>Számok nélkül</i>	147
2007. június	148
2006. november 22., 10 óra	148
<i>Négy fontos téma</i>	148
<i>Súlyossá vált a helyzet</i>	151
2006. november 27., hétfő, 9 óra	152
<i>Megmaradtak a nézeteltérések</i>	152
<i>A célhoz több út is vezet</i>	153
Lapon kívüli	157
2006. december 1., péntek, 10 óra	157
2006. december 20., szerda, 13 óra	161
2006. december 21., csütörtök, 15 óra	164
2007. január 5., péntek, 10 óra	165
2007. január 19., péntek, 10 óra	168
2007. január 26., péntek, 10 óra	169
2007. január 30., kedd, 10 óra	173

<i>2007. február 9., péntek, 10 óra .....</i>	<i>176</i>
<i>2007. február 16., péntek, 10 óra .....</i>	<i>178</i>
<i>2007. március 9., péntek, 10 óra .....</i>	<i>181</i>
<i>2007. március 23., péntek, 10 óra .....</i>	<i>183</i>
<i>2007. március 30., péntek, 10 óra .....</i>	<i>187</i>
<i>2007. április 13., péntek, 10 óra.....</i>	<i>189</i>
<i>2007. április 20., péntek.....</i>	<i>191</i>
<i>2007. április 25., szerda, 17 óra.....</i>	<i>195</i>
<i>2007. április 26., csütörtök, 13 óra .....</i>	<i>196</i>
<i>2007. május 18., péntek, 10 óra .....</i>	<i>201</i>
<i>2007. június 7., csütörtök, 10 óra .....</i>	<i>204</i>
<i>2007. június 15., péntek, 10 óra .....</i>	<i>206</i>

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány (MNÜA) a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint hat szakszervezeti konföderáció által 1992-ben létrehozott közhasznú tevékenységet ellátó civil szervezet, az üdülési csekk kibocsátója.

ÜDÜLÉSI CSEKK

Az üdülési csekkrendszer célja, hogy mind többen hazai szolgáltatók segítségével pihenjenek, kikapcsolódjanak, üdüljenek, sportoljanak, egészségüket megőrizték, a betegségeket megelőzzék.

Az üdülési csekk révén egyre több személy tud támogatott módon üdülni, pihenni, rekreálódni, kikapcsolódni, felfrissülni, azaz teljesebb emberi életet élni.

Az üdülési csekk természetbeni juttatásként nyújtható támogatás. Üdülési csekket adó- és járulék kedvezménnyel kaphat: munkavállaló, szövetkezeti tag, szakszervezeti tag, nyugdíjas, gazdasági társaság személyes közreműködő tagja és mindezen személyek közeli hozzátartozói, szakképző iskolai tanuló, Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány pályázatai alapján szociálisan rászoruló.

Az üdülési csekket - az adóév első napján érvényes havi minimálbér összegéig - adó- és járulékmentesen adhat munkáltató, szövetkezet, szakszervezet, Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, gazdasági társaság (a személyesen közreműködő tagjának). Annak a magánszemélynek - vagy törvényes képviselőjének -, aki üdülési csekket ellenérték nélkül kap vagy engedménnyel vásárol, a csekket átadó kifizető számára nyilatkozatot kell adnia.

Ha a magánszemély az adóévben több kifizetőtől is átvett ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket (csekket), akkor részletezve kell feltüntetnie az egyes kifizetőktől átvett tételeket. Amennyiben nem kapott ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket, akkor erről nyilatkoznia kell.

A kifizetőnek - a másolati példányon - cégszerű aláírással kell igazolnia a fenti nyilatkozat átvételét; a magánszemélynek ezt a másolatot az elévülési idő lejártáig meg kell őriznie.

A kifizetőnek az ellenérték nélkül vagy engedménnyel magánszemélynek juttatott üdülési csekk értékéről, az engedmény mértékéről és a megfizetett adóról magánszemélyenként, az adóazonosító jel feltüntetésével adatot kell szolgáltatnia az adóhatóság számára.

Az üdülési csekk ingyenes juttatása adózási szempontból természetbeni juttatásnak minősül. A mindenkori minimálbért meghaladó rész (korlátozás nélkül) adóköteles, amelynek közterheit a juttató viseli.

Az üdülési csekk olyan utalvány, amelyet névértéken váltanak be az elfogadóhelyek.

AZ ÜDÜLÉSI CSEKK FELHASZNÁLÁSA

Az üdülési csekk felhasználható:

- Szállás és hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások igénybevételére
- Utazási szolgáltatásokra- közel 400 utazási irodánál belföldi programra
- Vonatutakra – kijelölt vasúti pénztáraknál
- Buszutakra- távolsági utazásokra
- Hajóutakra – belföldi utazásokra, kirándulásokra
- Horgászengedélyekre
- Fürdő és uszodai szolgáltatásokra
- Egészségmegőrzésre, betegségmegelőzésre,
- Sport és szabadidő szolgáltatásokra
- Állat- és Növénykert belépőjegyek megvásárlására
- Étkezésre (szálláshelyhez kapcsolódó éttermekben, szállás igénybevétele nélkül is.)
- Hungaroring belépőjegyek megvásárlására
- Hungexpo belépőjegyek megvásárlására,
- Kulturális szolgáltatásokra

Az elfogadóhelyeket a helyszínen matrica jelzi: „Üdülési Csekk ELFOGADÓHELY”

Az üdülési csekk elfogadóhelyek címlistája megtalálható a www.udulesicsekk.hu honlapon.

Az üdülési csekk névre szóló, készpénzt kímélő fizetőeszköz, de a csekk tulajdonosa a társaságában lévő személyek által igénybe vett szolgáltatásokat is kifizetheti. Az üdülési csekk más személyre át nem ruházható, készpénzre nem váltható.

Amennyiben a szolgáltatások ellenértéke meghaladja a felhasználó rendelkezésére álló üdülési csekkek értékét, a különbözetet a felhasználónak ki kell egyenlítenie. Ha a szolgáltatások ellenértéke nem éri el a felhasználó részére rendelkezésre álló üdülési csekkek értékét, az elfogadóhely nem jogosult készpénzben visszaadni a felhasználó részére a különbözetet.

Az üdülési csekkek felhasználására az üdülési csekken feltüntetett érvényességi időn belül van lehetőség, de a különböző címleteket más-más időpontban, eltérő helyeken is elkölthetjük. A lejárt üdülési csekk fizetőeszközként nem fogadható el, cseréjére vagy a névérték pénzben történő megtérítésére nincs lehetőség.

Fontos tudni, hogy amennyiben a felhasználatlan üdülési csekk - bármilyen okból - kikerült az igénylő birtokából, az üdülési csekk letiltása kérhető a 06-1-248-21-50 telefonszámon. A telefonon történt letiltást a bejelentőnek írásban is meg kell erősíteni ajánlott postai küldeményként, vagy telefax útján. Az írásbeli nyilatkozatnak tartalmaznia kell az elveszett üdülési csekkek darabszámát, értékét, sorszámát, a telefonon történt bejelentés időpontját, a letiltás hivatkozási számát, valamint a Felhasználó nevét és lakcímét.